

**Kuadri i Investimeve të Ballkanit Perëndimor
Instrumenti Lehtësues i Projekteve të Infrastrukturës
Asistenca Teknike 6 (IPF6)**

TA 2016032 RO IPA

**Projekti paraprak i Gazsjellësit Jonian-Adriatik
– Seksionet e Malit të Zi dhe Shqipërisë**

**Seksioni i Shqipërisë
Raport i Vlerësimit të Ndikimit Mjedisor dhe Social
PËRMBLEDHJE JO-TEKNIKE**

Financuar në bazë të një marrëveshje specifike për grantin nr. 2017/388-041 nga Programi multi-përfitues i BE IPA II për Shqipërinë, Bosnjën dhe Hercegovinën, Maqedoninë e Veriut, Kosovën *, Malin e Zi dhe Serbinë

* Në këtë dokument ky emërtim nuk paragjykon pozicionet mbi statusin dhe është në përputhje me Rezolutën 1244 të UNCHR dhe Opinionin e ICJ mbi Deklaratën e Pavarësisë së Kosovës

Konsorciumi IPF6

Kuadri i Investimeve të Ballkanit Perëndimor (WBIF)

Instrumenti Lehtësues i Projekteve të Infrastrukturës

Asistenca Teknike 6 (IPF6)

TA 2016032 R0 IPA

Emri i nën-projektit

Projekti Paraparak i Gazsjellësit Jonian-Adriatik – Seksionet e Malit të Zi dhe Shqipërisë

WB15-REG-ENE-01

Seksioni i Shqipërisë

Raport i Vlerësimit të Ndikimit Mjedisor dhe Social – Përmbledhje jo-teknike

Versioni	Data e nxjerrjes
Draft v.05	11 Dhjetor 2020

Instrumenti Lehtësues i Projekteve të Infrastrukturës (IPF) është një instrument i asistencës teknike të Kuadrit të Investimeve të Ballkanit Perëndimor (WBIF), i cili është një iniciativë e përbashkët e Bashkimit Evropian, Institucioneve Financiare Ndërkombëtare, donatorëve dypalësh, dhe qeverive të vendeve të Ballkanit Perëndimor, që mbështet zhvillimin socio-ekonomik dhe anëtarësimin në BE të rajonit të Ballkanit Perëndimor, nëpërmjet dhënies së asistencës financiare dhe teknike për investime strategjike infrastrukturore. Ky operacion i asistencës teknike financohet nga fondet e BE-së.

PËRMBAJTJA

PËRMBAJTJA	5
LISTA E SHKURTIMEVE.....	6
HYRJE	7
1.1 ARSYETIMI I PROJEKTIT.....	7
1.2 QËLLIMI I PËRMBLEDHJES JO-TEKNIKE	7
1.3 PËRSHKRIM I PËRMBLEDHUR I PROJEKTIT TË PROPOZUAR IAP – SEKSIONI I SHQIPËRISË	7
1.4 QËLLIMI I PROCESIT TË VNMS	8
1.5 KONSULTIMET ME GRUPET E INTERESIT GJATË PROCESIT TË VNMS-SË.....	8
2 PËRSHKRIMI I PROJEKTIT	11
2.1 AKTIVITETET E PROJEKTIT PËR SEKSIONIN SHQIPTAR TË IAP.....	11
2.2 VENDNDODHJA E ZONËS SË PROJEKTIT.....	15
3 ANALIZAT E ALTERNATIVAVE TË KONSIDERUARA	16
4 PËRSHKRIMI I KUSHTEVE BAZË TË MJEDISIT.....	16
4.1 KARAKTERISTIKAT E MJEDISIT FIZIK.....	16
4.1.1 <i>Klima dhe meteorologjia</i>	<i>16</i>
4.1.2 <i>Gjeologjia dhe sizmiteti i zonës së projektit</i>	<i>17</i>
4.1.3 <i>Gjeomorfologjia e zonës së IAP</i>	<i>19</i>
4.1.4 <i>Toka dhe toka bujqësore</i>	<i>20</i>
4.1.5 <i>Pejsazhi.....</i>	<i>20</i>
4.2 BIODIVERSITETI DHE HABITATET	21
4.2.1 <i>Përcaktimi i zonës së studimit</i>	<i>21</i>
4.2.2 <i>Biodiversiteti me rëndësi prioritare</i>	<i>22</i>
4.2.3 <i>Llojet e habitateve të identifikuar</i>	<i>29</i>
4.2.4 <i>Përshkrimi i llojeve të vegjetacionit të secilit habitat</i>	<i>31</i>
4.2.5 <i>Përshkrimi i llojeve të faunës së secilit habitat.....</i>	<i>34</i>
4.2.6 <i>Zonat e mbrojtura</i>	<i>36</i>
4.3 CILËSIA E MJEDISIT DHE NDIKIMET EKZISTUESE	37
4.4 MJEDISI SOCIO-EKONOMIK	40
5 5 ANALIZA E NDIKIMEVE TË MUNDSHME NEGATIVE NË MJEDIS	45
5.1 METODOLOGJIA E VLERËSIMIT TË NDIKIMIT	45
5.2 ZONAT OSE RECEPTORËT E NDJESHËM NDAJ NDIKIMEVE TË PROJEKTIT	49
5.3 ANALIZA E NDIKIMEVE TË MUNDSHME NEGATIVE TË PROJEKTIT	66
6 NDIKIMET E MUNDSHME NDËRKUFITARE.....	107
7 NDIKIMET E MUNDSHME POZITIVE.....	108
8 MASAT ZBUTËSE BAZUAR NË NDIKIMET NEGATIVE TË IDENTIFIKUARA	109
8.1 MASAT ZBUTËSE.....	109
8.2 NDIKIMET MBETËSE.....	130
9 MONITORIMI MJEDISOR I ZBATIMIT TË PROJEKTIT.....	175
10 PLANI I MENAXHIMIT DHE MONITORIMIT MJEDISOR DHE SOCIAL	177

LISTA E SHKURTIMEVE

ALB	Shqipëria
BE	Bashkimi Evropian
BEI	Banka Evropiane e Investimeve
BERZH	Banka Evropiane për Rindërtim dhe Zhvillim
BiH	Bosnja dhe Herzegovina
BVS	Stacioni i Valvulës së Bllokimit
CTMS	Stacioni Matjes dhe Transferimit të Kujdestarisë (CTMS)
DKU	Direktiva Kuadër e Ujit
EdK	E drejta e Kalimit
ERE	Enti Rregullator i Energjisë
IAP	Gazsjellësi Jonian-Adriatik
IFN	Institut Financiar Ndërkombëtar
ILPI	Instrumenti Lehtësues i Projekteve të Infrastrukturës (IPF)
KEE	Komuniteti Ekonomik Evropian
M.N.D	Mbi nivelin e detit
Ma	Milion vjet përpara
MEPJ	Ministria për Evropën dhe Punët e Jashtme
MIE	Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë
MNE	Mali i Zi
MPG	Master Plani i Gazit
MTE	Ministria e Turizmit dhe Mjedisit
OJF	Organizata Jo Fitimprurëse
OST	Operatori i Sistemit të Transmetimit
PAPI	Plani i Angazhimit të Palëve të Interesit
PMMM	Plani i Menaxhimit dhe Monitorimit të Mjedisit
PMSH	Plani i Menaxhimit të Sheshit
PRE	Plani i Reagimit ndaj Emergjencave
PRMS	Stacioni i Matjes dhe Reduktimit të Presionit
PVMS	Plani i Veprimit Mjedisor dhe Social
RSTP	Raport i Studimit Teknik Paraprak
SF	Studim Fizibiliteti
SMM	Sistemi i Menaxhimit të Mjedisit
SP	Standartet e Performancës
TANAP	Trans-Anatolian Natural Gas Pipeline
TAP	Trans-Adriatic Pipeline
VKM	Vendim i Këshillit të Ministrave
VNM	Vlerësim i Ndikimit në Mjedis
VNMS	Vlerësim i Ndikimit Mjedisor dhe Social
VSM	Vlerësimi Strategjik Mjedisor
WBIF	Kuadri i Investimeve të Ballkanit Perendimor

HYRJE

Gazsjellësi Jonian-Adriatik (IAP) është pjesë e sistemit ndërkombëtar të transmetimit të gazit që kalon nëpër Shqipëri, Mal të Zi dhe Kroaci. IAP do të ndërlidhë sistemin ekzistues dhe të planifikuar të transmetimit të gazit të Republikës së Kroacisë me tubacionin Trans-Adriatik (TAP) në të dy drejtimet.

Projekti IAP është pjesë e Unazës së ardhshme të gazit të Evropës Juglindore dhe është projekti më i rëndësishëm rajonal në Evropën Juglindore i cili ka marrë mbështetjen e Komunitetit të Energjisë dhe Komisionit Evropian. Ai gjithashtu është zgjedhur si Projekt i Interesit të Ndërsjellë (PMI) nga Komuniteti i Energjisë.

Seksioni IAP që kalon nëpër Shqipëri është projektuar në atë mënyrë që të lejojë transmetimin optimal të gazit nga TAP në Mal të Zi, Bosnje dhe Hercegovinë dhe Kroaci dhe, të lehtësojë zhvillimin e mëtejshëm të sistemit të transmetimit të gazit në Shqipëri. Në skenarin fillestar, IAP do të jetë shtylla kurrizore e pjesës veriore të sistemit shqiptar të transmetimit të gazit. Për më tepër, është parashikuar që IAP do të lehtësojë furnizimin me gaz të Kosovës përmes tubacionit Alkogap të planifikuar në të ardhmen.

Në Shqipëri, Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë është përfituesi kryesor përgjegjës për zbatimin e projektit.

1.1 Arsyetimi i projektit

Si rezultat i zbatimit të projektit IAP, Korridori Jugor i Gazit do të sjellë gazin e Detit Kaspik (Azerbajxhani) dhe diversifikojë burimet e furnizimit me gaz të Bashkimit Evropian.

Qëllimi i IAP është:

- të mbështesë Evropën në arritjen e objektivit të saj strategjik për sigurimin dhe diversifikimin e furnizuesve të gazit natyror dhe rritjen e aftësisë për të plotësuar nevojat në rritje për energji,
- të përmirësojë sigurinë dhe diversifikimin e furnizuesve të gazit të tregjeve evropiane,
- të lidhë rrjetet ekzistuese dhe të planifikuara për transportin e gazit natyror në Evropën Juglindore me Evropën Perendimore në mënyrën më eficiente dhe ekonomike,
- gazifikimi i Shqipërisë, Malit të Zi, pjesës jugore të Kroacisë dhe Bosnjë Hercegovinës,
- të mundësojë tranzitimin e gazit drejt Evropës Qëndrore dhe Lindore – dhe integrimin e tregut (pjesës jugore të Kroacisë dhe Bosnjës Hercegovinës),
- të sigurojë qasje në terminalin e ardhshëm të GLN në Kroaci,
- të përmirësojë konkurrencën në furnizimin dhe tranzitimin e gazit në rajon.

1.2 Qëllimi i Përmbledhjes jo-teknike

Përmbledhja jo-teknike (PJT) është një dokument i përmbledhur që ofron një përshkrim të procesit të VNMS-së, gjetjet e tij dhe projektin në një mënyrë që është tërheqëse për t'u lexuar dhe e lehtë për t'u kuptuar nga publiku i gjerë.

1.3 Përshkrim i përmbledhur i projektit të propozuar IAP – seksioni i Shqipërisë

IAP është një tubacion i propozuar për gazin natyror në të ashtuquajturin Korridor Jugor të Gazit i cili do të sjellë gaz nga rezervat e reja të Rajonit Kaspik në Evropën Jugore dhe Qendrore. IAP do të mbështesë Evropën të arrijë objektivin e saj strategjik të sigurimit të mëtejshëm të furnizuesve të gazit dhe plotësimin e nevojave në rritje për energji.

IAP është ideuar si një gazsjellës ndërkombëtar dy-kahësh i cili, përmes Malit të Zi dhe Shqipërisë, lidh sistemin kroat të transmetimit të gazit me Gazsjellësin Trans-Adriatik në pikën marrëse në Shqipëri. Gjatësia e përgjithshme e tubacionit të gazit nga qyteti kroat Split deri në qytetin

shqiptar Fier është 520 km dhe shtrihet kryesisht në tokë përgjatë bregdetit Adriatik dhe atij Jonian.

Gjatësia e tubacionit (seksioni shqiptar) do të jetë afërsisht 170.3 km dhe do të ketë 13 instalime sipërfaqësore. Tubacioni nis në afërsi të fshatit Seman. Pika lidhëse me Malin e Zi është në lumin Buna.

1.4 Qëllimi i procesit të VNMS

Qëllimi i raportit të Vlerësimit të Ndikimit Mjedisor dhe Social (VNMS) është të analizojë gjendjen aktuale të mjedisit dhe çështjet sociale, të përcaktojë ndikimin e projektit të planifikuar dhe të propozojë masa zbutëse që do të zvogëlojnë ndikimet negative në nivele të pranueshme dhe programin e monitorimit.

Raporti i VNMS vlerëson pranueshmërinë e ndërhyrjes së planifikuar për mjedisin dhe çështjet sociale, bazuar në faktorët që kushtëzojnë përhapjen, intensitetin dhe kohëzgjatjen e ndikimit.

Objektivat specifikë të VNMS janë:

- të identifikojë kuadrin ligjor të zbatueshme për projektin,
- të përshkruajë tiparet kryesore të projektit dhe specifikimet teknike shoqëruese,
- të prezantojë alternativat e diskutuara për projektin,
- të përshkruajë kushtet bazë mjedisore dhe sociale të zonës së projektit si dhe kufizimet e mundshme për ndërtimin dhe funksionimin e tubacionit,
- të vlerësojë ndikimet e mundshme negative dhe pozitive si dhe rreziqet e projektit dhe aktiviteteteve të lidhura me projektin mbi mjedisin dhe çështjet sociale,
- të ndihmojë në hartimin dhe planifikimin e projektit duke identifikuar aspektet e vendndodhjes, ndërtimit dhe operacioneve, të cilat mund të shkaktojnë efekte të pafavorshme mjedisore dhe sociale, shëndetësore dhe ekonomike,
- të rekomandojë masa zbutëse gjatë ndërtimit, operimit dhe komisionimit me qëllim shmangien dhe zbutjen e ndikimeve të identifikuara negative.

1.5 Konsultimet me grupet e interesit gjatë procesit të VNMS-së

Sa i përket procedurës së VNMS, në përputhje me kuadrin ligjor kombëtar për mjedisin, për nisjen e saj, në Korrik 2019 është dorëzuar Raporti i përcaktimit të çështjeve të VNMS-së.

Vendimi në lidhje me Raportin e përcaktimit të çështjeve doli me datë 12 Dhjetor 2019 dhe tregohet në figurën e mëposhtme.

REPUBLIKA E SHQIPERISË
MINISTRIA E TURIZMIT DHE MJEDISIT
AGJENCIA KOMBËTARE E MJEDISIT
DREJTORIA E VLERËSIMIT TË MJEDISIT

**MINISTRIA E INFRASTRUKTURËS
DHE ENERGJISË**
Nr. 6988/6 Prot.
Datë 13.12.2019
fax 9834

Nr. 5635 Prot. Tiranë, më: 12.12.2019

Lënda: Mbi procedurën e Thelluar të Vlerësimit të Ndikimit në Mjedis

Zj. Viola Haxhiademi
SEKRETAR I PËRGJITHSHËM ✓
MINISTRIA E INFRASTRUKTURËS DHE ENERGJISË

MINISTRISË SË TURIZMIT DHE MJEDISIT
Drejtorisë së Përgjithshme Rregullore dhe Përputhshmërisë në Turizëm dhe Mjedis

Në përgjigje të shkresës tuaj Nr. 6988/5 Prot, datë: 26.11.2019 dhe hyrëse në AKM Nr. 5635 Prot, datë: 03.12.2019, lidhur me procedurën që duhet të ndiqet për seksionin shqiptar të projektit Ionian-Adriatic Pipeline (projekti IAP), Ju bëjmë me dije si më poshtë:

Projekti i shtrirjes së tubacioneve me diametër të madh të naftës dhe gazit, duhet t'i nënshtrohet Procedurës së Thelluar të Vlerësimit të Ndikimit në Mjedis, bazuar në Ligjin Nr. 10440, datë 7.7.2011 "Për Verësimin e Ndikimit në Mjedis", të ndryshuar, Shtojca I, "Projektet që i nënshtrohen Procedurës së Thelluar të Vlerësimit të Ndikimit në Mjedis", Pika 16. Tubacionet me një diametër prej më shumë se 800 mm dhe një gjatësi prej më shumë se 40 km: a) për transportimin e gazit, naftës.

Procedura që ndiqet bazohet në Kreun II të VKM Nr. 686, datë 29.7.2015 "Për miratimin e rregullave, të përgjegjësisë e të afateve për zhvillimin e procedurës së vlerësimit të ndikimit në mjedis dhe procedurës së transferimit të vendimit e deklaratës mjedisore".

Në hartimin e VNM-së së thelluar subjekti duhet të paraqesë dhe të plotësojë informacionin në si më poshtë:

- Kërkesat e Ministrisë së Mjedisit, të cilat duhet të merren parasysh dhe të trajtohen në raportin e thelluar të VNM-së.
- Subjekti duhet të hartojë strukturën dhe renditjen e informacionit në raportin e VNM –së së Thelluar, në përputhje me shtojcën II të VKM Nr. 686, datë 29.7.2015 "Për miratimin e rregullave, të përgjegjësisë e të afateve për zhvillimin e procedurës së vlerësimit të ndikimit në mjedis dhe procedurës së transferimit të vendimit e deklaratës mjedisore"
- Subjekti gjatë hartimit të VNM së thelluar duhet të zhvillojë Konsultimin me publikun në bazë të VKM-së nr 247, datë 30.4.2014. "Për përcaktimin e rregullave, të kërkesave e të procedurave për informimin dhe përfshirjen e publikut në vendimmarrjen mjedisore" duke njoftuar AKM-në paraprakisht për këtë takim.

Në këtë takim duhet të ketë një pjesëmarrje të gjerë, me banorë të cdo fshati që preket nga zhvillimi këtij projekti, duke qënë se projekti ka një shtrirje të gjerë.

1

Rruga "Sami Frashëri", Nr. 4, Tiranë. www.akm.gov.al Tel/Fax 04 2 371 237

- d) Raporti Vlerësimi të Ndikimit në Mjedis duhet të jetë i detajuar, duke përcaktuar qartë shkarkimet në mjedisin rrethues (tokë, ujë, ajër) gjatë fazës së ndërtimit dhe funksionimit.
- e) Të detajohen masat për menaxhimin e mbetjeve të ambalazheve dhe mbetjeve inerte të gjeneruara gjatë punimeve.
- f) Përshkrimin e sipërfaqes bimore, florës dhe faunës së zonës ku do të zbatohet projekti, (i detajuar).
- g) Sistemi i mbrojtës kundër zjarrit dhe masat mbrojtëse ndaj aksidenteve të papritura gjatë fazës së instalimit dhe funksionimit.
- h) Raporti teknik të hartohet duke u bazuar në VKM Nr. 686, datë 29.7.2015 “Për miratimin e rregullave, të përgjegjësive e të afateve për zhvillimin e procedurës së vlerësimi të ndikimit në mjedis dhe procedurës së transferimit të vendimit e deklaratës mjedisore”.
- i) Plani i rehabilitimit dhe monitorimit të zonave të prekura gjatë ndërtimit dhe pas përfundimit të veprës.
- j) Raporti Vlerësimi të Ndikimit në Mjedis si dhe Relacioni Teknik të përmbajë planimetritë dhe kordinatat e projektit.
- k) Të përfshihen në hartimin e raportit të thelluar të VNM-së të gjitha lejet dhe liçencat që zotëron subjekti për këtë lloj aktiviteti.

Ju sjellim në vëmendje se ky projekt ka ndikim në mjedis në kontekstin ndërkuftar dhe listohet në aktivitetet e Shtojcës I, Pika 8. Tubacionet me diametër të madh të naftës dhe gazit, të Konventës së ESPOO-s.

Pika fokale e kësaj konvente ndodhet në Ministrinë e Turizmit dhe Mjedisit.

Për sa më sipër, jeni të lutur merrni kontaktet e duhura pranë kësaj strukture, lidhur me vazhdimin e procedurave të VNM-së në kontekstin ndërkuftar.

Duke shprehur konsideratat tona për zhvillimin e këtij projekti, Ju falenderojmë për bashkëpunimin,

DREJTOR I PËRGJITHSHËM I AKM

EDISON KONOMI

Si pjesë e procedurës së Përcaktimit të çështjeve, autoriteti përgjegjës Ministria e Turizmit dhe Mjedisit, ka filluar procedurën e vlerësimit të ndikimit në kontekstin ndërkufitar (njoftimi i vendit fqinj bazuar në Konventën Espoo) me autoritetin malazez – Ministrinë për Zhvillimin e Qëndrueshëm dhe Turizmin. Procesi është pjesë e procesit të VNMS-së.

2 Përshkrimi i projektit

2.1 Aktivitetet e projektit për seksionin shqiptar të IAP

Aktivitetet/operacionet e projektit

Një tubacion gazi është një sistem i mbyllur i përbërë nga tuba çeliku (të shtrirë dhe groposur nën tokë në të gjithë gjatësinë), instalimet sipërfaqësore dhe pajisjet e nevojshme për funksionimin e sigurt dhe të besueshëm të tij.

Instalimet sipërfaqësore si më poshtë do të ndërtohen përgjatë gjurmës së seksionit shqiptar të IAP:

- CTMS Fier
- BVS Lushnjë
- BVS Rrogoshinë
- PTS/BVS/PRMS Kavajë
- BVS Pezë
- BVS/PRMS Tiranë
- BVS Fushë-Prezë
- BVS/PRMS Fushë-Krujë
- PTS/ BVS/PRMS Mamurras
- BVS Milot
- BVS/PRMS Lezhë
- BVS Ballëdren
- CTMS Bushat

Tubacioni do të ndërtohet si një sistem teknologjik gjithpërfshirës që mund të funksionojë në mënyrë të sigurt edhe pa energji elektrike dhe pa një rrjet telekomunikimi (d.m.th. në mënyrë të pavarur). Në fakt, në rast të dështimit (d.m.th. rrjedhje të gazit) çdo BVS mund të veprojë në mënyrë individuale nëpër seksionet e tubacionit duke aktivizuar valvulat bllokuese. Stacionet e valvulave bllokuese do të pajisen me pajisje bllokuese pneumatike që mbyllin në mënyrë të pavarur rrjedhën e gazit në rast emergjence (tejkalmi i rritjes së gradientit të presionit nga pika e caktuar). Valvulat bllokuese do të instalohen në secilin objekt të tubacionit nëntokësor, përfshirë pikat e fillimit dhe mbarimit të tubacionit (CTMS Fier dhe CTMS Bushat).

Për seksionin shqiptar të gazsjellësit Jonian-Adriatik do të instalohet sistemi i instrumenteve dhe kontrollit. Një kablo me fije optike (FOC) do të mundësojë transmetimin e të dhënave/sinjalit, përfshirë zërin në qendrën e kontrollit.

Tubacioni do të mbrohet nga gërryerja me një sistem të kombinuar. Sistemi i kombinuar përbëhet nga veshja e jashtme kombinuar me mbrojtjen katodike ndaj mbitesionit. Do të instalohet edhe sistemi i tokëzimit.

Kapaciteti dhe teknologjia

Seksioni shqiptar i IAP është projektuar si një sistem 82 bar, me një diametër nominal prej DN 800. Gjatësia e tubacionit (seksioni shqiptar) do të jetë afërsisht 170.3 km.

Tabela 1: Karakteristikat e përgjithshme të projektit

Seksioni i Shqipërisë

Gjatësia	Diametri i tubacionit	Presioni i parashikuar	Kohëzgjatja e projektit	Norma e përgjithshme e rrjedhjes
170.3 km	32"/DN800	82 bar	50 vjet	1,134,400.00 m ³ /h

Burimi: Projekti paraprak i gazsjellësit Jonian- Adriatik - Seksioni i Shqipërisë (WB15-REG-ENE-01) - Përshkrimi i projektit teknik, IPF6, Shtator 2019

Tubacioni është hartuar në përputhje me legjislacionin në fuqi të Republikës së Shqipërisë, dhe në përputhje me standartet përkatëse kombëtare dhe ndërkombëtare.

Përpara ndërtimit të tubacionit, d.m.th. përpara hapjes së kanalit, bëhet shënjimi (me piketa) në terren i brezit të punimeve (korridori i punimeve). Gjerësia e brezit të punimeve varet nga diametri i tubacionit dhe lloji e pjerrësia e terrenit. Gjerësia e brezit të punimeve do të jetë 7+13 m = 20 m në toka bujqësore, kullota dhe shkurreta, dhe 6+12 = 18 m në zonat pyjore. Thellësia e kanalit varet nga kategoria e destinuar e përdorimit/gërmimit të tokës në të cilën vendoset tubacioni, por si rregull kjo thellësi duhet të jetë nën thellësinë e ngrirjes së tokës dhe, si e tillë, nuk ndikon në përdorimin e mëvonshëm të saj për qëllime bujqësore (mbulimi zakonisht 1.0 deri 1.2 m).

Shtirimi i tubacioneve është i mundur duke përdorur metodat e mëposhtme:

- metoda e shtrirjes së tubacioneve në kanalet e gërmuar (teknologjia me prerje të hapur),
- metoda të shtrimit të tubacionit pa kanal (shpim me shtytje, shpim horizontal i drejtuar etj.).

Shtirja e tubacioneve me metodën me prerje të hapur, e cila është metoda standart, do të përdoret kudo ku asnjë kufizim nuk kërkon aplikimin e teknikave pa kanal.

Shpimi horizontal i drejtuar zbatohet për kalimin nën rrugë (autostradat, rrugët rajonale dhe shtetërore) dhe hekurudhat, kur është e pamundur të zbatohet prerja e hapur. Për më tepër, shpimet horizontale të drejtuar preferohen për disa burime ujore, ku hapja e kanaleve mund të shkaktojë shqetësime të rënda në mjedis.

Për tubacionin nevojitet gërmimi i një kanali. Shtresa sipërfaqësore e tokës do të ruhet veçmas për t'u ripërdorur. Përgjatë gjurmës së tubacionit pastrohet dhe sheshohet një korridor prej 20 m i të drejtës së rrugës së kalimit (servitutit). Tubat prej çeliku me diametër 32-inch do të transportohen me kamionë për në brezin e punimeve. Tubat do të vendosen duke bashkuar fundet. Tubat mund të bashkohen me paisje të posaçme që t'i përshtaten ndryshimeve të terrenit ose drejtimit të gjurmës. Tubacioni saldohet në sipërfaqe. Të gjitha saldimet janë subjekt i testeve automatike për t'u siguruar që përmbushin standartet kombëtare dhe ndërkombëtare. Dhera të imët hidhen në kanal përreth tubacionit duke shërbyer si jastëkë mbrojtës.

Tabela e mëposhtme paraqet zonat e sigurisë për tubacionet e transmetimit të gazit.

Tabela 2: Zonat e sigurisë së tubacionit

Zona prioritare e sigurisë 5 m*	5 metra në secilën anë të boshtit të tubacionit	Eshtë e ndaluar të mbillen bimë me rrënjë më të gjata se 1 metër ose bimë që kultivohen duke gërmuar më shumë se 0,5 metra. Gjatë ekzistencës së tubacionit, është i ndaluar ndërtimi i çdo objekti tjetër të infrastrukturës. Çdo veprimtari që pengon ose rrezikon ekzistencën dhe funksionimin e linjës së gazit është e ndaluar. Nuk lejohet të vendosen kampingje të përhershëm (p.sh. kampingje automjeteve, kampe, kontejnerë), ruajtja e pjesës më të madhe të materialeve të vështira për t'u transportuar. Vendosja e parkingjeve në zonën prioritare të sigurisë lejohet vetëm me miratimin e pronarit të tubacionit.
Zona e mbrojtjes (buferike) 30 m	30 metra në secilën anë të boshtit të tubacionit	Ndalohet ndërtimi në të ardhmen i objekteve të banimit.

Zona më e gjerë e sigurisë/Zona buferike 200 m	200 metra në secilën anë të boshtit të tubacionit	Kjo zonë shërben për përcaktimin e kategorisë së vendodhjes. Është zonë në të cilën objektet e tjera mund të ndikojnë në sigurinë e tubacionit të gazit. Bazuar në nivelin e dendësisë së popullsisë, duhet të ndërmerren masa shtesë mbrojtëse.
--	---	--

* Gjerësia e zonës prioritare të sigurisë duhet të përcaktohet nga pronari në varësi të diametrit të tubacionit dhe në varësi të llojit të masave të funksionimit dhe mirëmbajtjes. Në raste të veçanta, veçanërisht për qëllime projektimi, qëllime ndërtimore – teknike ose operacionale, mund të përcaktohen zona prioritare të sigurisë më të gjera ose më të ngushta. Shënimi i një zone prioritare të sigurisë në sipërfaqen e rrjetit të transportit publik mund të zëvendësohet përmes dokumenteve zyrtare të miratimit (p.sh. leja ose marrëveshja kontraktuale për përdorimin e rrugës). Kjo marrëveshje kontraktuale duhet të rregullojë marrjen e aprovimit dhe shënjimin e zonës së zakonshme të sigurisë prioritare të tubacionit, në rastin e rishtimit të sipërfaqeve të rrjetit të transportit publik.

Më tej integriteti i tubacionit verifikohet duke kryer testimin hidrostatik.

Faza operacionale bazohet në jetëgjatësinë e projektuar të të gjithë sistemit të gazsjellësit. Jetëgjatësia e projektuar e të gjithë pajisjeve, objekteve dhe tubacionit supozohet 50 vjet, bazuar në praktikën e zakonshme dhe eksperiencën e projekteve të tubacioneve të gazit në rajon në të shkuarën.

Tubacioni do të monitorohet 24 orë në ditë për 365 ditë të vitit nga qendra e kontrollit mbikqyrës.

Lwndwt e para, pwrdorimi i ujit dhe energjisw

Për të shmangur dëmtimin e veshjes së tubacionit, materiali i dyshemesë së kanalit dhe mbushjes përreth tubit, do të konsistojë në inerte me madhësi të ndryshme të grimcave, me vëllim të vlerësuar prej afro 1.600 m³/km të gjurmës së tubacionit. Materiali i përshtatshëm nga gjurmimi i kanalit (p.sh. ranor) do të riciklohet për dyshemenë dhe mbushjen anësore. Materiali i gjurmimeve do të përdoret maksimalisht për rimbushjen e kanalit.

Gjatë aktiviteteve ndërtimore do të përdoren materiale të ndryshme të nevojshme për zbatimin e projektit. Në tabelën e mëposhtme është dhënë një vlerësim i konsumit të parashikuar të materialeve kryesore gjatë aktiviteteve ndërtimore.

Tabela 3: Vlerësimi i konsumit të materialeve

Materiali	Sasia
Çelik	52,000 t
Beton	1,000 t
Shirit polietileni	250 t
Rërë	280,000 t

Gjatë fazës së ndërtimit do të përdoren pajisje të rënda dhe makineri me motor me naftë. Nafta do të transportohet për në sheshin e ndërtimit përmes rrugëve të miratuara për transport karburanti. Vlerësimi për karburantin tregohet në Tabelën në vijim.

Tabela 4: Vlerësimi i konsumit të karburantit për aktivitetet e ndërtimit

Materiali	Përdorimi	Sasia (m ³)
Naftë	Pajisjet dhe automjetet	80,000

Afati kohor i ndërtimit dhe funksionimit

Ndërtimi i përgjithshëm i seksionit shqiptar të projektit përfshirë marrjen e Lejes Zhvillimore parashikohet të nisë në mes të vitit 2021 dhe do të zgjasë përafërsisht 4.5 vjet, ndjekur nga komisionimi afërsisht në fund të 2025. Programi përfundimtar specifik i ndërtimit do të varet nga çështje të ndryshme teknike dhe kontraktuale dhe do të marrë në konsideratë faktorët mjedisorë dhe socio-ekonomikë. Këto janë trajtuar më në detaje në seksionet e mëposhtme të këtij dokumenti. Nëse ndërtimi fillon në 2021, komisionimi i projektit do të kryhej afërsisht në fund të 2025.

Tasks			
Name	Begin date	End date	Duration
DEVELOPMENT PERMITTING	5/3/21	9/29/21	150
Development Authorizations Process	5/3/21	9/29/21	150
DETAILED DESIGN	7/2/21	11/23/22	510
Procurement (Scope, contracting)	7/2/21	8/30/21	60
Geodetical survey and report	8/31/21	12/28/21	120
Geotechnical survey and report	8/31/21	11/28/21	90
Detailed design incl. Bills of Quantities and specifications	8/31/21	11/23/22	450
CONSTRUCTION TENDERS PREPARATION	9/25/22	1/22/23	120
SoW, ITT, VL, Technical Documentation	9/25/22	1/22/23	120
CONSTRUCTION PERMITTING	10/25/22	4/22/23	180
Construction Authorizations process	10/25/22	4/22/23	180
MATERIALS PROCUREMENT (Tendering (6 mts) and Fabrication (9 mts))	10/25/22	1/17/24	450
Pipes, valves and other equipment: fabrication, expediting, inspection and shipping	10/25/22	1/17/24	450
LAND ACQUISITION	7/27/22	7/21/23	360
Easement (Right of Way)	8/26/22	7/21/23	330
Compensations for damages during construction	8/26/22	7/21/23	330
Purchase of plots for Gas Stations	7/27/22	6/21/23	330
MAIN CONTRACT NEGOTIATIONS AND CONTRACTING	2/22/23	7/21/23	150
Contracting phase	2/22/23	7/21/23	150
CONSTRUCTION PREPARATION WORKS	7/22/23	1/17/24	180
Deforestation: specifications, reports, permitting, works	7/22/23	12/18/23	150
Archaeological surveys and Unexploded ordnances detection	7/22/23	12/18/23	150
Access roads upgrade and preparation	7/22/23	1/17/24	180
CONSTRUCTION	7/22/23	7/10/25	720
Camps	7/22/23	2/16/24	210
Line Pipes Storage Yards	7/22/23	11/18/23	120
Pipeline Construction (ROW, grading, stringing, bending, welding, NDT, Coating, laying, back filling, restoration, tie-ins)	9/20/23	7/10/25	660
Pipeline Facilities Construction (Civil, Mechanical, Electrical and I&C Works, Tie-ins)	2/17/24	7/10/25	510
Pre-Commissioning	5/12/25	7/10/25	60
OPERATING PERMIT AND COMMISSIONING	6/11/25	9/8/25	90
Operating permit and commissioning	6/11/25	9/8/25	90

Mbetjet që do të krijohen, lloji dhe sasia

Mbetjet e krijuara gjatë punimeve të ndërtimit klasifikohen në mbetje jo të rrezikshme dhe të rrezikshme.

Në tabelën e mëposhtme janë dhënë sasi të mbetjeve si më sipër bazuar në përvojën e fituar nga projekte të ngjashme dhe statusin aktual të hartimit të projektit:

Lloji i mbetjeve	Sasia e përafërt
Mbetje ambalazh i plastike	17 t
Mbetje ambalazhi letre dhe kartoni	16 t
Mbetjet nga saldimit	4 t
Përzierje bituminoze që përmbajnë zifte qymyri	120 m ³
Beton	520 m ³
Rroba mbrojtëse të kontaminuara nga substanca të rrezikshme	520,000 m ³
Mbetje të përziera nga ndërtimi dhe të prishjeve, të tjera nga ato të përmendura në 17 09 01, 17 09 02 dhe 17 09 03	800 m ³
Materiale izolimi të tjera nga ato të përmendura në 17 06 01 dhe 17 06 03	30 m ³

Mbetjet e krijuara gjatë punimeve të ndërtimit do të grumbullohen të ndara sipas llojeve të tyre. Të gjitha mbetjet do të ruhen në zonën e magazinimit të përkohshëm përpara largimit dhe depozitimit përfundimtar. Vetëm ndërmarrjet e autorizuara duhet të përfshihen në aktivitetet e depozitimit përfundimtar.

Vëmendje e veçantë duhet t'i kushtohet mbetjeve të rrezikshme që do të gjenerohen kryesisht nga mekanika dhe mirëmbajtja e automjeteve (mbetjet e naftës), ndonëse në sasi të vogla.

Gjatë hapjes së kanalit, do të gjenerohen sasi të mëdha të materialit të gërmuar (rreth 1,307,000 m³). Një pjesë e materialit do të përdoret për të ri-mbushur kanal. Pjesa tjetër e materialit do të ruhet veçmas para largimit dhe depozitimit përfundimtar.

Nga veprimtaria njerëzore e punëtorëve në sheshin e ndërtimit do të prodhohen sasi të vogla mbetjesh urbane. Përgjatë gjithë linjës IAP, do të ndërtohen 3 kampe të mëdhenj (rreth 60 - 100 persona) dhe 2 kampe më të vegjël (rreth 20 - 50 persona). Të gjitha mbetjet urbane dhe mbetjet

e tjera të ngjashme do të mblihen të ndara dhe do të trajtohen sipas procedurës lokale të menaxhimit të mbetjeve urbane.

2.2 Vendndodhja e zonës së projektit

Vendodhja e projektit

Ndonëse projekti objekt i këtij raporti përfaqëson vetëm seksionin shqiptar të IAP, më poshtë jepet një vështrim i përgjithshëm i projektit IAP dhe instalimeve të lidhura me të.

IAP është një tubacion i propozuar për gazin natyror në të ashtuquajturin Korridor Jugor të Gazit i cili do të sjellë gaz nga rezervat e reja të Rajonit Kaspik në Evropën Jugore dhe Qendrore. IAP do të mbështesë Evropën të arrijë objektivin e saj strategjik të sigurimit të mëtejshëm të furnizuesve të gazit dhe plotësimin e nevojave në rritje për energji.

Figura 1: Gazsjellësi Jonian-Adriatik (projekti) dhe lidhja me TAP (infrastrukturë e lidhur me të)

Burimi: https://www.energy-community.org/dam/jcr:979e0807-e6f3-4622-882d-c7ef0a912e52/INFWS052018_IAP.pdf

Pika fillestare e IAP është pika lidhëse me sistemin e TAP (instalimin përkatës) pranë stacionit të kompresorëve (CS3) të tubacionit TAP në zonën e Fierit.

Pika fundore e seksionit shqiptar të IAP është pika lidhëse me seksionin e Malit të Zi në lumin Buna.

Zona e projektit për të cilën kërkohet miratimi është hapsira që përfshin:

- zonat për vendosjen e tubacionit të gazit, kabllot me fibër optike, kabllot e mbrojtjes katodike, anoda për të cilat nuk përcaktohen parcelat kadastrale (blerja e pjeshme e tokës),
- zonat për instalimet sipërfaqësore për të cilat është e detyrueshme të përcaktohen parcelat kadastrale sipas vizatimeve përkatëse, për secilën vendndodhje (blerje e plotë e tokës).

Korridorin e tubacionit përcaktohet në atë mënyrë që të mbulojë një hapësirë prej 30 m të gjerë në secilën anë të aksit të tubacionit (30 m+30 m, 60 m në total).

3 Analizat e alternativave të konsideruara

Gjurma e IAP bazohet kryesisht në rezultatet e projekteve të mëparshme WBIF TA, WB5-REG-ENE-03 “SF dhe VNMS për tubacionin Jonian - Adriatik (IAP)” (përfunduar në vitin 2014) dhe WB11-ALB-ENE-01 “Master Planin e Gazit për Shqipërinë”, që përfshinte Projektet e Investimeve Prioritare dhe Vlerësimin Strategjik Mjedisor (përfunduar në 2017).

Korridorin e përzgjedhur i IAP gjatë fazës së Studimit të Fizibilitetit (SF) të zhvillimit të projektit u përfshi në dokumentet e planifikimit të territorit shqiptar (Plani i Përgjithshëm Kombëtar i Territorit 2015 - 2023 (2016)).

Korridorin e propozuar i tubacionit i identifikuar në studimin e fizibilitetit të IAP (WB5-REG-ENE-03 “FS dhe VNMS për tubacionin Jonian - Adriatik (IAP)”, përfunduar në vitin 2014) dhe modifikuar në Master Planin e Gazit dhe Projektin e Investimeve Prioritare 3 (PIP3) për Shqipërinë (WB11-ALB-ENE-01 “Master Plani i Gazit për Shqipërinë”, përfunduar në vitin 2017) u analizua dhe optimizua gjatë konfirmimit të gjurmës në Projektin paraprak.

Ky proces i optimizimit u shoqërua me analizën mjedisore dhe sociale, me qëllim verifikimi nëse vlerësimi i mëparshëm i makrokorridorit ishte kryer në mënyrë korrekte dhe ndërkohë nuk ishin shfaqur probleme apo kufizime të reja që do ta ndryshonin vlerësimin. Duke qenë se nuk u zbulua asnjë problematikë e tillë, e cila nuk mund të zbutet me anë të një ndryshimi të vogël të drejtimit të gjurmës, ndryshimet e mëdha të drejtimit të gjurmës të kryera në fazat e hershme janë pranuar në parim.

4 Përshkrimi i kushteve bazë të mjedisit

4.1 Karakteristikat e mjedisit fizik

4.1.1 Klima dhe meteorologjia

Pozita gjeografike e Shqipërisë përcakton tipin e klimës së saj mesdhetare të karakterizuar nga dimra të butë dhe të lagësht që pasohen nga vera të nxehta dhe të thata. Kushtet klimatike specifike ndryshojnë në mënyrë të konsiderueshme sipas rajoneve. Fushat bregdetare kanë një ndikim të fortë detar i cili dobësohet drejt lindjes dhe brendësisë së kontinentit, duke u bërë shkak për temperaturamë të ulta dhe sasi më të vogël reshesh.¹

¹ Burimi: Komunikimi i Tretë Kombëtar i Republikës së Shqipërisë nën KKKBNK, Tiranë, Qershor 2016

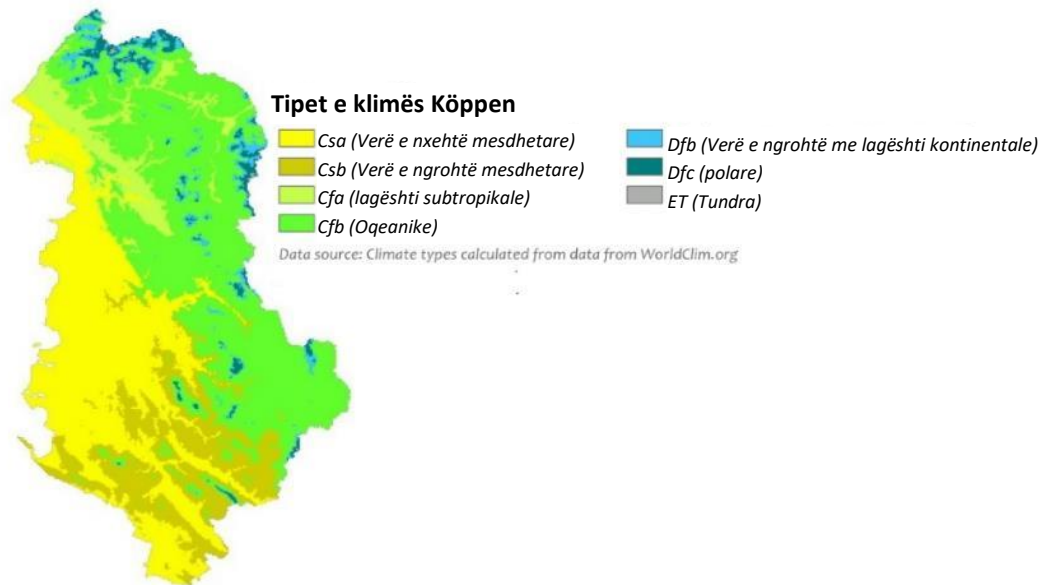

Figura 2: Tipet e klimës së Shqipërisë sipas Köppen

Source: Wikipedia (https://en.wikipedia.org/wiki/Climate_of_Albania)

Bazuar në ndarjen klimatike të territorit shqiptar, zona e projektit bën pjesë në Zonën e Klimës Mesdhetare Fushore klasifikuar si Csa sipas Köppen (Figura 2). Si referencë për kushtet klimatike në zonën e projektit do të përdoren të dhënat meteorologjike për Tiranën.

4.1.2 Gjeologjia dhe sizmiteti i zonës së projektit

4.1.2.1 Karakteristikat gjeologjike

Në mënyrë të përgjithshme, Shqipëria është pjesë e Dinarideve, një strukturë gjeologjike e degëzimit jugor të brezit të rrudhosur alpin. Gjurma e IAP shtrihet në pjesën perëndimore të Shqipërisë, kryesisht në zonën Jonike (pjesa jugore dhe e mesme e gjurmës IAP), ndërsa pjesa veriore e gazsjellësin kalon në zonat tektonike Kruja dhe Krasta - Cukali.

Karakteristika kryesore strukturore e zonës Jonike është prania e një serie brezash antiklinalë dhe sinklinalë, që shtrihen paralel dhe sub-paralel pothuajse përgjatë gjithë gjatësisë së zonës në një pozicion sub-meridional. Si brezat antiklinalë edhe ata sinklinalë ndërtohen nga struktura të shumta më të vogla që pasojnë njëra-tjetrën në drejtimin submeridional.

Në pjesën më të madhe gjurma e IAP kalon kryesisht nëpër terrene të sheshtë të cilët ndërtohen nga depozitime klasterike kuaternare dhe depozitime klasterike dhe karbonatike të Neogjenit. Megjithatë, korridori i gazjellësit, përafërsisht nga progresiva 128+000 deri në 142+000, në afërsi të zonës përreth qytetit të Lezhës, kalon nëpër terren relativisht malor. Formacionet gjeologjike që ndërtojnë këtë zonë janë kryesisht gëlqerorë dhe silicorë të Kretakut.

Gjurma e IAP përfshihet në 5 plansheta të hartës gjeologjike (sipas qarqeve), nga jugu në veri si në vijim: Fier, Tiranë, Durrës, Lezhë dhe Shkodër.

Vrojtimit në terren përgjatë gjurmës së IAP përfshinë vëzhgime të përgjithshme të terrenit si: ndërtimi gjeologjik, vizibiliteti i proceseve gjeologjike, largësia e trupave ujorë nga gjurma dhe niveli i ujërave në rrjedhat ujore dhe kanalet, analiza e shtretërve të lumenjve (identifikimi i akumulimeve ekzistuese dhe proceseve të erozionit), pjerrësia e terrenit dhe erozioni i dukshëm i shpateve.

4.1.2.2 Karakteristikat hidrogeologjike

Bazuar në karakteristikat e tyre hidrogeologjike akuiferët në Shqipëri mund të klasifikohen në:

- Akuiferë porozë

- Akuiferë me përhapje të gjerë dhe ujëmbajtje të lartë
- Akuiferë me përhapje të kufizuar ose të paqëndrueshme në shtrirje dhe me ujëmbajtje mesatare ose të ndryshme
- Akuiferë me çarje, përfshirë akuiferë karstikë dhe akuiferë me më pak poro-çarje
- Akuiferë me përhapje të gjerë dhe ujëmbajtje të lartë
- Akuiferë me përhapje të gjerë dhe ujëmbajtje të moderuar deri në të ulët
- Akuiferë me poro-çarje me ujëmbajtje të ndryshme
- Akuiferë të çarë dhe porozë me ujëmbajtje lokale ose shumë të varfër në ujëra nëntokësorë
- Akuiferë të çarë me ujëmbajtje lokale dhe rezerva të kufizuara deri në mesatare
- Akuiferë të çarë dhe porozë me ujëmbajtje lokale dhe rezerva të kufizuara
- Shkëmbinj shumë të varfër në ujëra nëntokësorë

Në fillim të saj (nga progresiva 0+000 deri afërsisht në progresivën 15+000) gjurma e gazsjellësit kalon nëpër depozitimet Kuaternare të cilat përbëhen nga argjila, rëra dhe herë-herë zhavorre. Në këto depozitime nuk gjenden akuiferë.

Akuiferi kryesor përgjatë gjurmës së gazsjellësit brenda basenit të Semanit (afërsisht nga progresivi i gjurmës së IAP 15+000 deri në progresivin 40+000) është në fushën e Lushnjës.

Në veri të lumit Shkumbin gjurma e IAP futet në fushën e Kavajës (nga progresiva 40+000 deri në progresivën 53+000). Shtresat ujëmbajtëse në fushën e Kavajës përfaqësohen kryesisht nga zhavorre dhe rëra të konsoliduara dobët dhe në të cilat mund të gjenden akuiferë me përhapje të kufizuar ose të paqëndrueshme në shtrirje dhe me ujëmbajtje të ndryshme.

Nga progresiva 56+600 deri në progresivën 62+000, përshkon zonën kodrinore ndërtuar nga formacione pa akuiferë të rëndësishëm. Gjurma e IAP nga progresiva 62+000 deri në afërsi të progresivës 120+000 përshkon një zonë që shtrihet në dy basene lumore, në jug baseni i lumenjve Ishëm-Erzen dhe në veri baseni i lumit Mat. Nga progresiva 62+000 deri në progresivën 85+000 gjurma e IAP përshkon zonë kodrinore ndërtuar nga formacione pa akuiferë domethënës, përveç rreth progresivës 67+300 ku ndërpret një korridor të ngushtë të akuiferit të Erzenit. Në veri, nga progresiva 85+000, gjurma e IAP përshkon akuiferin Gramëz-Thumanë. Në jug të lumit Mat (progresiva 100+000) gjurma e gazsjellësit ndërpret akuiferin zhavorror të Fushë Kuqes.

Gjurma e IAP nga progresiva 120+000 deri afërsisht në progresivën 170+298 përshkon një zonë që shtrihet në dy basene lumore, në jug basenin e lumit Mat dhe në veri basenin e Drinit. Nga fillimi i këtij seksioni në veri të lumit Mat deri në progresivën 135+000, IAP përshkon fushën e Lezhës.

4.1.2.3 Rreziqet gjeologjike

Ekzistojnë tre lloje rreziqesh gjeologjike të identifikuara përgjatë gjurmës së IAP: përmytjet, paqëndrueshmëria e shpateve dhe tërmetet.

Përmytjet ndodhin në Shqipëri kryesisht për shkak të kushteve topografike dhe klimatike. Në përgjithësi, burimet ujore në Shqipëri janë të bollshme, me një shpërndarje stinore jo të rregullt. Gjurma e IAP përshkon dy zona kryesore të prirura ndaj përmytjeve, të ndodhura në pjesën perëndimore të Shqipërisë. Zona në jug është në basenet e Semanit dhe Shkumbinit. Zonat e përmytjeve në jug (nga progresiva e IAP 0+000 deri në progresivën 55+000), gjenden në fushat e Lushnjës dhe Kavajës, ndërsa në veri zonat e përmytjeve janë më të mëdha dhe gjenden përreth lumenjve: Ishëm, Mat, Drin dhe Bunë (nga progresiva e IAP 90+000 deri në progresivën 170+300).

Përgjatë seksionit të gjurmës së IAP ndërmjet progresivës 0+000 dhe 52+000 ekzistojnë rreziqe të mundshme përmytjesh brenda kufijve të basenit të Semanit. Përmytjet vjetore ndodhin përgjatë lumenjve Seman dhe Shkumbin që përfaqësojnë lumenjtë kryesorë në këtë pjesë të gjurmës së IAP.

Përgjatë seksionit të gjurmës së IAP përafërsisht ndërmjet progresivës 67+000 deri në 68+000 ekzistojnë rreziqe të mundshme nga përmbytjet përgjatë lumit Erzen. Bazuar në të dhënat e disponueshme përmbytjet vjetore në këtë pjesë janë të kufizuara përgjatë shtratit kryesor të lumenjve.

Midis progresivave përafërsisht 90+000 dhe 130+700 të gjurmës së IAP ekzistojnë rreziqe të mundshme nga përmbytjet përgjatë lumenjve Ishëm, Lana, Tirana, Sharga, Gjola, Droja, Mat dhe Drin.

Zona nëpër të cilën kalon seksioni i gjurmës së IAP nga përafërsisht progresiva 52+000 në progresivën 81+500 përfaqëson zonën më të gjerë të prirur ndaj **rrëshqitjes së tokës**. Gjurma e përzgjedhur në Projektin paraprak është rezultat i analizës së hollësishme të topografisë dhe karakteristikave të tjera të terrenit që përshkon, gjatë së cilës nga inxhinierët e projektimit u aplikuan udhëzimet bazë dhe kriteret e rrugës për të shmangur shpatet e pjerrëta dhe shpatet e prirura ndaj paqëndrueshmërisë në çdo kohë.

Shqipëria është një nga vendet sizmike më aktive në Evropë. Shumica e **tërmeteve të fortë** që ndodhin në vend, ndodhin përgjatë brezave të përcaktuara mirë si ai bregdetar Joniano-Adriatik që përkon me kufirin midis pllakës evropiane dhe mikropllakës Adria. Gjurma e IAP përshkon shtresat aktive si në vijim, progresivat: 19+000, 20+000, 60+500, 77+700, 142+600, 163+500 dhe 168+250. Efektet e lëvizjes përfshijnë zhvendosjen e shtresave sipërfaqësore të prishjes, aktivizimin e rrëshqitjeve të tokës dhe fenomenet e lëngëzimit.

Pjesa më e gjerë e Ultësirës Pranadriatike të Shqipërisë ka potencial për fenomene të lëngëzimit. Lëngëzimi është humbja e fortësisë së tokës së shkrifët (pa kohezion) të ngopur për shkak të rritjes së presionit të ujit të poreve dhe uljes së efektit të stresit përkatës gjatë ngarkimit ciklik. Depozitimet e Holocenit janë më të ndjeshme ndaj lëngëzimit. Gjurma e gazsjellësit kalon mbi këto depozitime të përhapura gjerësisht në luginat Kuaternare kryesisht në këto segmente: midis përafërsisht progresivave 0+000 dhe 54+000, 84+000 dhe 130+000, dhe 139+000 dhe 170+298, në total rreth 131 km.

4.1.2.4 Karakteristikat hidrologjike

Në përgjithësi gjurma e IAP përshkon 5 basene kryesore të Shqipërisë: Seman, Shkumbin, Ishëm-Erzen, Mat dhe Drin.

4.1.3 Gjeomorfologjia e zonës së IAP

Zona e projektit është e vendosur në përgjithësi në rajon fushor. Në anën perëndimore të zonës gjendet terreni fushor i bregdetit të Adriatikut, ndërsa në anën lindore pjesa kodrinore dhe malore të Ultësirës Perëndimore. Në pjesën qendrore dhe veriperëndimore vendosen vargje kodrinore që shtrihen me drejtim nga veriu në jug.

Zonat gjeomorfologjike më të dallueshme nga pikëpamja e ndërhyrjes në linjën e planifikuar janë:

- Terren fushor (i rrafshët): seksionet: 0+000 - 52+000, 81+000 - 130+500, 142+500 - fundi i linjës së IAP në Shqipëri.

Relievi është kryesisht i sheshtë me dinamikë shumë të ulët. Nuk ka forma specifike ose domethënëse të mikrorelievit. Tokat janë kryesisht të përbëra nga rëra dhe argjila. Gjurma e IAP ndërpret disa kanale kullimi dhe disa lumenj domethënëse: Semanin në 8+300, Shkumbinin në 39+000, Erzenin në 67+700, Tirana ndërmjet 86+500 dhe 89+000, Gjolën në 100+500, Matin në 121+500 dhe lumenj Drin në 140+500 dhe në fund Bunën në pikën fundore të pjesës shqiptare të linjës IAP. Brigjet e lumenjve që ndërpriten nga gjurma e planifikuar janë kryesisht natyrore dhe të prera në terrene.

- Zona kodrinore: seksionet: 52+000 - 81+000, 130+500 - 142+500

Relievi krijon një zonë dinamike. Strukturat e lirshme dhe të paqëndrueshme mbizotërojnë në përbërjen e tokës. Lartësitë nuk kalojnë 500 m m.n.d. dhe për këtë arsye kjo zonë mund të

përkufizohet si kodrinore. Orientimi i përgjithshëm i kreshtave të kodrave është VP-JL, dhe midis fundit të shpateve ka gryka dhe lugina shumë të ngushta.

4.1.4 Toka dhe toka bujqësore

Peisazhi pedologjik shqiptar është shumë i larmishëm dhe kompleks. Shumica e tokave shqiptare klasifikohen si Regosole. Kambisolet, Litosolet dhe Luvisolet janë kategoritë e tjera më të rëndësishme. Një zonë e vogël e tipit Kastanozem është identifikuar edhe në luginat verilindore. Tokat tipike në zonën bregdetare perëndimore janë Fluvisols, Luvisols, Faeozems dhe Vertisols.

Bujqësia është një sektor i rëndësishëm ekonomik në Shqipëri, i cili siguron 16.79% në 2009 dhe 19.63% në 2013 të vlerës së prodhimit të brendshëm bruto. Nga të gjithë tokat bujqësore të Shqipërisë, 561,000 ha përbëjnë tokën e punueshme. Rreth 43% ose 304,000 ha të tokës bujqësore përfshihen në tokat bujqësore me cilësi përgjithësisht të mira prodhuese.²

Gjurma e IAP përshkon kryesisht tokat bujqësore të qarqeve Shkoder, Lezhë, Durrës, Tiranë dhe Fier. Pas vrojtimit në terren dhe analizës së tokës bujqësore përgjatë itinerarit dhe plotësuar me hartën dixhitale ortofoto të Shqipërisë, u arrit në përfundim se gjurma e planifikuar e gazsjellësit kalon kryesisht në njësi më të vogla bujqësore (ngastra) të tokës së punueshme, kullotave dhe tokës bujqësore me sipërfaqe të konsiderueshme vegjetacioni natyror

4.1.5 Pejsazhi

Zona e projektit përgjithësisht vendoset në rajonin e zonës bregdetare me terrene të sheshta. E gjithë zona është e dominuar nga bujqësia. Përveç karakterit bujqësor, tiparet kryesore të pejsazheve janë relievi i sheshtë, rrjedhat ujore dhe qendrat e banuara. Në anën perëndimore të zonës janë kënetat dhe bregdeti i Adriatikut, dhe në anën lindore është zona kodrinore e Ultësirës Perëndimore të Shqipërisë. Në pjesën qendrore dhe VP ndodhen vargjet kodrinore të shtrira në drejtimin veri-jug. Ky kompleks ka përcaktuar pejsazhin e karakterit bujqësor dhe dinamikën e ulët vizuale.

² Plani i Përgjithshëm Kombëtar; Dokumenti i parë kombëtar i planifikimit të territorit 2015-2030; 14.12.2016.

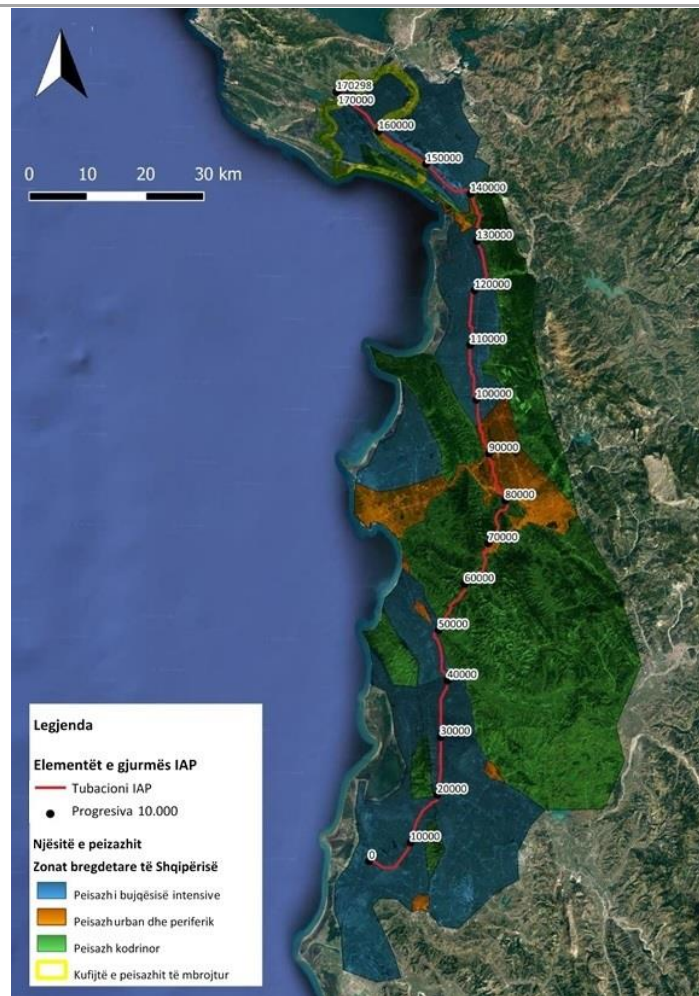

Figure 3: Landscape units in coastal areas of Albania
Source: ASIG Geoportal WMS

4.2 Biodiversiteti dhe habitatet

4.2.1 Përcaktimi i zonës së studimit

Bazuar në përvojën dhe praktikën e mëparshme, zona potenciale e ndikimit të tubacionit të gazsjellësit është përcaktuar 400 m prej aksit të tubacionit (200 m në çdo anë të tubacionit) si dhe 400m nga objektet. Zona e ndikimit direkt përsa i përket tokës dhe vegetacionit përcaktohet si sipërfaqja apo traseja e tubacionit prej 20 m gjerësi në tokat bujqësore, livadhe dhe shkurreta, ndërsa në terrenet pyjore kjo përcaktohet në 18 m.

Zona e përgjithshme e analizës për projektin bazohet në përvojën dhe dokumentacionin e projekteve të ngjashme, karakteristikat e zonës së projektit dhe ndikimet e mundshme. Janë përcaktuar këto zona buferike si në vijim:

- për karakteristikat e përgjithshme të habitatit (vegetacioni dhe llojet) bazuar në hartën e përdorimit të tokës, do të shqyrtohet një zonë prej 300 m në çdo anë të aksit të tubacionit, pra një korridor me gjerësi totale prej 600 m;
- për hartëzimin e habitateve një korridor i punimeve (20 m), përfshirë dhe analizimin e tyre;
- për ndikimet në zonat e mbrojtura, u konsiderua një korridor prej 600 m në të dy anët e aksit të tubacionit, pra një gjerësi totale prej 1200 m është marrë në konsideratë për analizën e këtij studimi. Ky korridor i gjerë është konsideruar për masa mbrojtëse për ruajtjen e biodiversitetit përfshirë dhe lëvizjen e llojeve migratore përgjatë zonës së mbrojtur dhe habitateve të ndikuara direkt apo indirekt nga aktivitetet e projektit (shpendët).

Përveç zonës së përgjithshme të analizës (buferike) janë konsideruar karakteristikat ekologjike të individëve dhe habitatet me rëndësi të veçantë në projekt. Zona ekologjike e përshtatshme për analizë (EAAA - the ecologically appropriate area of analysis) është vlerësuar për të gjitha llojet/habitatet e identifikuar si tipare prioritare të biodiversitetit (PBF - priority biodiversity feature) ose habitate kritikë (CH). Hartat dhe të dhënat kryesore për çdo PBF dhe CH janë treguar në kapitullin Ndikimi në tiparet prioritare të biodiversitetit dhe habitatet kritikë.

4.2.2 Biodiversiteti me rëndësi prioritare

Gjatë analizës fillestare për këtë studim u evidentua fakti që disa habitate dhe lloje përgjatë trasesë të IAP paraqiten si kandidatë të mundshëm për kategorinë e biodiversitetit me rëndësi ruajtje dhe habitateve kritikë.

Rezultatet e vlerësimit për zonat dhe llojet me rëndësi prioritare për biodiversitetin pasqyrohen në tabelën më poshtë (Tabela 5):

Tabela 5: Identifikimi i veçorive prioritare për biodiversitetin brenda zonës së projektit

Kriteret përgjithshme	Kritere për biodiversitetin me rëndësi prioritare	Identifikimi i tipareve/veçorive me rëndësi prioritare biologjike në zonën e projektit
1. Ekosistemet prioritare		
<ul style="list-style-type: none"> › Ekosistemet e kërcënuara › › 	<ul style="list-style-type: none"> › (PR6 para. 12-i) › › EAAA është lloj habitati i listuar në Shtojcën 1 të Direktivës së habitateve të BE › › EAAA** < 5% të shtrirjes globale të një lloj ekosistemi me status CR ose EN të IUCN › › › <u>Kritere shtesë:</u> › › EAAA janë të gjitha llojet e habitateve pyjore › › EAAA janë habitate ujore me vlera (lumenjtë e mëdhenj) › › 	<ul style="list-style-type: none"> › Shqipëria nuk është anëtare e Bashkimit Evropian, por ka përfshirë klasifikimin nga Direktiva e Habitave të BE-së në listën kombëtare të llojeve të habitateve natyrore, bimëve dhe kafshëve me interes të Bashkimit Evropian (Urdhër i Ministrave nr.866, 10 dhjetor 2014). › › Llojet e mëposhtme të habitatit të listuar në Shtojcën 1 të Direktivës së BE-së për habitatet janë të pranishme në EAAA: <ul style="list-style-type: none"> • 3260 Rrjedha ujore në terrene që përmblyhen me praninë e vegjetacionit të Ranunculion fluitantis dhe Callitricho-Batrachion • 92A0 galeri Salix alba dhe Populus alba, • 6510 Livadhe me bar të ultësirës (Alopecurus pratensis, Sanguisorba officinalis), • 6420 Livadhe të lagështa mesdhetare të shoqërimeve Molinio-Holoschoenion, • 8310 Shpellat nuk janë të hapura për publikun. › › Brenda trasesë të IAP nuk ka habitate pyjore të listuara në shtojcën 1 të Direktivës së Habitatit të BE-së, por ligji shqiptar Nr.5/2016 shpall moratoriumin për pyjet në Republikën e Shqipërisë. Për këtë arsye, të gjitha habitatet pyjore brenda kësaj zone të projektit janë identifikuar si tipare prioritare të biodiversitetit. Habitatet pyjore mëposhtë janë regjistruar brenda trasesë të IAP: <ul style="list-style-type: none"> • T.1. Pyje gjethegjere gjetherënës, • T.1-4. Pyje Bregore Mesdhetare dhe të Macaronezise • T.3. Pyjet halore. › › Për shkak të vlerave të larta natyrore të habitateve të lumenjve në Shqipëri, lumenjtë Semani, Shkumbini, Erzeni, Mati, Drini, Peza dhe Buna janë identifikuar si veçori me prioritet për biodiversitetin. › › Kritere të tjera nuk u përmbushen/plotësuan brenda zonës së këtij projekti

Kriteret përgjithshme	Kritere për biodiversitetin me rëndësi prioritare	Identifikimi i tipareve/veçorive me rëndësi prioritare biologjike në zonën e projektit
2. Llojet prioritare dhe habitatet e tyre		
<p>› Lloje të kërcënuara</p> <p>›</p>	<p>› (PR6 para. 12-ii)</p> <p>›</p> <p>› EAAA për llojet dhe habitatet e tyre të listuara në shtojcën II të Direktivës së Habiteteve dhe Shtojcën I të Direktivës së Shpendëve, Rezolutën 6 të Konventës së Bernës.</p> <p>›</p> <p>› EAAA mbështet < 0.5% të popullsisë globale ose < 5 njësi riprodhuese të një lloji CR ose EN.</p> <p>›</p> <p>› EAAA mbështet llojet VU</p> <p>›</p> <p>› EAAA për lloje që zakonisht gjenden të listuara EN ose CR në nivel kombëtar dhe rajonal</p> <p>›</p> <p>›</p> <p>›</p>	<p>› Llojet e mëposhtme të listuara në versionin e fundit të listës së Kuqe (me Urdhrin e Ministrave Nr. 1280 të 20 nëntor2013) janë të pranishme ose ka mundësi pranë brenda EAAA:</p> <p>› <u>Flora</u></p> <p>› Të rrezikuara (EN): <i>Juglans regia</i>, <i>Hypericum perforatum</i></p> <p>› Të kërcënuara (VU): <i>Juniperus communis</i>, <i>Juniperus oxycedrus</i>, <i>Iris pseudacorus</i>, <i>Salvia officinalis</i>, <i>Satureja montana</i> dhe <i>Populus alba</i>, <i>Orchis laxiflora</i>, <i>Sambucus nigra</i> (<i>S. nigra</i> është hasur rreth 200m nga traseja e IAP dhe nuk do të ndikohet nga projekti)</p> <p>› <u>Fauna</u></p> <p>› Të rrezikuara në mënyrë kritike (CR): <i>Microcarbo (Phalacrocorax) pygmaeus</i></p> <p>› Të rrezikuara (EN): <i>Lampetra fluviatilis</i>, <i>Acipenser naccarii</i>, <i>Meles meles</i>, <i>Pernis apivorus</i></p> <p>› Të kërcënuara (VU): <i>Egretta garzetta</i>, <i>Ardeola ralloides</i>, <i>Ardea cinerea</i>, <i>Buteo buteo</i>, <i>Lutra lutra</i>, <i>Martes martes</i>, <i>Capreolus capreolus</i></p> <p>›</p> <p>› Llojet në EAAA të listuara në Shtojcën II të Direktivës së Habiteteve (Direktiva e Këshillit 92/43/EEC):</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Miniopterus schreibersii</i> • <i>Myotis myotis</i> • <i>Rhinolophus ferrumequinum</i> • <i>Rhinolophus hipposideros</i> • <i>Lutra lutra</i> • <i>Canis lupus</i> • <i>Emys orbicularis</i> • <i>Testudo hermanni</i> • <i>Acipenser naccarii</i> • <i>Lampetra fluviatilis</i> <p>›</p> <p>› Speciet në EAAA listuar në Shtojcën I të Direktivës së Shpendëve (Direktiva 2009/147/EC):</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Alcedo atthis</i> • <i>Egretta garzetta</i> • <i>Microcarbo (Phalacrocorax) pygmaeus</i> • <i>Ardeola ralloides</i> • <i>Pernis apivorus</i> <p>›</p> <p>› Speciet në EAAA të listuara në Rezolutën 6 të Konventës së Bernës:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Miniopterus schreibersii</i> • <i>Myotis myotis</i> • <i>Rhinolophus ferrumequinum</i> • <i>Rhinolophus hipposideros</i> • <i>Lutra lutra</i> • <i>Canis lupus</i> • <i>Alcedo atthis</i> • <i>Egretta garzetta</i>

Kriteret përgjithshme	Kritere për biodiversitetin me rëndësi prioritare	Identifikimi i tipareve/veçorive me rëndësi prioritare biologjike në zonën e projektit
		<ul style="list-style-type: none"> • <i>Microcarbo (Phalacrocorax) pygmaeus</i> • <i>Casmerodius albus</i> • <i>Ardeola ralloides</i> • <i>Pernis apivorus</i> • <i>Emys orbicularis</i> • <i>Testudo hermanni</i> • <i>Acipenser naccarii</i> <p>></p> <p>> Kritere të tjera nuk takohen brenda projektit.</p> <p>></p>
> Lloje me përhapje të kufizuar	<p>> (PR6 para. 12-ii)</p> <p>></p> <p>> EAAA për lloje me përhapje të kufizuar</p> <p>></p>	> Nuk janë identifikuar brenda këtij projekti.
> Speciet migruese dhe koloniale	<p>> (PR6 para. 12-ii)</p> <p>></p> <p>> EAAA të përcaktuar sipas Direktivës së Shpendëve ose procesit kombëtar ose ndërkombëtar të njohur si të rëndësishëm për shpendët migratore (përveç ligatinave)</p>	> Projekti ndërpret zonat e mbrojtura në pjesën veriore të trasesë së tij (segmenti 160+300). Ky segment është identifikuar si një ndër zonat prioritare për biodiversitetin, zona gëzon nivele të ndryshme mbrojtje dhe është e njohur si e tillë nga shumë palë të interesit.

Rezultatet e vlerësimit të habitateve kritike brenda zonës së projektit jepen në tabelën më poshtë.

Tabela 6: Identifikimi i habitateve kritike brenda zonës së projektit

Kriteret përgjithshme	Kriteret Habitave Kritike	Identifikimi i habitateve kritike brenda zonës së projektit
> 1. Ekosistemet Prioritare		
> Ekosisteme të kërcënuara	<p>> (PR6 para. 14-i)</p> <p>></p> <p>> EAAA është lloj i habitatit i listuar në Shtojcën I të Direktivës së habitateve të BE të shënuar "lloj habitat prioritar"</p> <p>></p> <p>> EAAA ≥5% të shtrirjes globale të një lloj ekosistemi me statusin CR ose EN të IUCN</p> <p>></p> <p>> EAAA është ekosistem i vendosur të jetë me përparësi të lartë për ruajtje nga plane</p>	> Nuk janë identifikuar brenda këtij projekti.

Kriteret e përgjithshme	Kriteret e Habitave Kritike	Identifikimi i habitave kritike brenda zonës së projektit
	sistematike ruajtje kombëtare	
2. Llojet Prioritare dhe Habitatet e tyre		
<p>Lloje të kërcënuara</p>	<p>(PR6 para. 14-ii)</p> <p>EAAA për llojet dhe habitatet e tyre të listuara në Shtojcën IV të Direktivës së Habitaveve</p> <p>EAAA mbështet $\geq 0.5\%$ të popullsisë globale dhe ≥ 5 njësi riprodhuese të një lloji CR ose EN</p> <p>EAAA mbështet një popullsi të konsiderueshme globalisht të llojeve VU, të domosdoshme për të parandaluar ndryshimin e statusit në listën e kuqe të IUCN në EN ose CR dhe plotëson një prag (b)</p> <p>EAAA për përqëndrime të rëndësishme të një lloji EN ose CR të listuar në rang kombëtar ose rajonal</p>	<p>Nga llojet e listuara në Shtojcën IV të Direktivës së Habitaveve, speciet e mëposhtme janë të pranishme brenda zonës më të gjerë të intenerarit IAP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Lutra lutra</i> • <i>Canis lupus</i> • <i>Emys orbicularis</i> • <i>Testudo hermanni</i> • <i>Dolichophis (Coluber) caspius</i> • <i>Lacerta viridis</i> • <i>Natrix tessellata</i> • <i>Podarcis melisellensis</i> • <i>Podarcis muralis</i> • <i>Bufo viridis</i> • <i>Rana dalmatina</i> • <i>Acipenser naccarii (priority species)</i> <p>Kritere të tjera kritike nuk u hasën/përmbushen.</p>
<p>Lloje me përhapje të kufizuar</p>	<p>(PR6 para. 14-iii)</p> <p>EAAA mbështet $\geq 10\%$ të popullatës globale dhe ≥ 10 njësi riprodhuese/shumuese të llojit</p>	<p>Nuk janë identifikuar brenda këtij projekti.</p>
<p>Llojet migruese dhe koloniale</p>	<p>(PR6 para. 14-iv)</p> <p>EAAA mban, mbi baza ciklike ose ndryshe, rregullisht, ≥ 1 përqind të popullsisë globale në çdo pikë të ciklit jetësor</p> <p>EAAA mbështet parashikueshëm ≥ 10 përqind të popullsisë globale gjatë periudhave të stresit mjedisor</p>	<p>Nuk janë identifikuar brenda këtij projekti.</p>

Zona ekologjike e përshtatshme për analizë (EAAA - the ecologically appropriate area of analysis) është vlerësuar për të gjitha llojet/habitatet e identifikuar si tipare prioritare të biodiversitetit (PBF - priority biodiversity feature) ose habitate kritike (CH). Hartat dhe të dhënat

kryesore për çdo PBF dhe CH janë treguar në kapitullin Ndikimi në tiparet prioritare të biodiversitetit dhe habitatet kritikë. EAAA-të përfshijnë komplekse habitatesh që mbështesin PBF/CH. Brenda EAAA janë të pranishëm disa habitate. Shumë prej tyre nuk ngajnë si habitate parësorë të PBF/CH. Habitatet parësore që mbështesin tiparet prioritare biologjike dhe habitate kritike si dhe vendodhjet e tyre në raport me trasenë e IAP paraqiten të detajuara më poshtë.

Tabela 7: Habitatet prioritare që mbështesin tipare prioritare biologjike/habitatet kritike

Tipar prioritari për biodiversitetin ose habitatet kritike	Habitati prioritari që mbështet një tipar prioritari biologjik/habitat kritik
<p>Lumenjtë e mëdhenj-Semani, Shkumbini, Erzeni, Mati, Drini, Peza dhe Buna (tipar/veçori prioritare biologjike)</p> <p>3260 Rrjedha ujore në terrene që përmythen me praninë e vegjetacionit të <i>Ranunculus fluitantis</i> dhe <i>Callitriche-Batrachion</i></p> <p>(veçori prioritare biologjike) – habitat i pranishëm vetëm në Bunë</p> <p><i>Acipenser naccarii</i> (habitat kritik)</p> <p><i>Lampetra fluviatilis</i> (Iloj biodiversiteti me prioritet ruajtje)</p> <p><i>Lutra lutra</i> (habitat kritik)</p>	<p>Lumi i Bunës (tipar/veçori prioritare biologjike për habitatin 3260 rrjedha ujore dhe zona të përmytura me vegjetacion të shoqërimeve <i>Ranunculus fluitantis</i> dhe <i>Callitriche-Batrachion</i>)</p> <p>Lumenjtë Semani, Shkumbini, Erzeni, Mati, Drini, Peza dhe Buna (veçori prioritare biologjike)</p> <p>Lumi i Bunës (habitat kritik për <i>Acipenser naccarii</i>)</p> <p>Lumenjtë Semani, Shkumbini, Erzeni, Mati, Drini, Peza dhe Buna (habitat me veçori prioritare biologjike <i>Lampetra fluviatilis</i>)</p>
<p><i>Alcedo atthis</i> (Iloj biodiversiteti me prioritet ruajtje)</p> <p><i>Ardea cinerea</i> (Iloj biodiversiteti me prioritet ruajtje)</p> <p><i>Ardeola ralloides</i> (Iloj biodiversiteti me prioritet ruajtje)</p> <p><i>Casmerodius albus</i> (Iloj biodiversiteti me prioritet ruajtje)</p> <p><i>Egretta garzetta</i> (Iloj biodiversiteti me prioritet ruajtje)</p>	<p>Lumenjtë Erzeni, Mati, Drini and Buna (habitat kritik për <i>Lutra lutra</i>)</p> <p>Habitatet afër kanaleve dhe rrjedhave të vogla në pjesën veriore të trasesë të IAP (cca 160+000 - 166+000).</p>
<p><i>Microcarbo (Phalacrocorax) pygmaeus</i> (Iloj biodiversiteti me prioritet ruajtje)</p> <p><i>Pernis apivorus</i> (Iloj biodiversiteti me prioritet ruajtje)</p> <p><i>Buteo buteo</i> (Iloj biodiversiteti me prioritet ruajtje)</p>	<p>Lumi Buna, disa përrenj dhe kanale në pjesën veriore të trasesë të IAP (cca 160+500-167+000).</p> <p><i>Pernis apivorus</i> është vërejtur afër segmentit 164+000.</p> <p><i>Buteo buteo</i> është vërejtur në zonën afër segmentit 162+700 (Një është parë afër rrugës në periudhën e pranverës). Është e pritshme që kjo specie po përdor këtë zonë si një nga pikat e mundshme të të ushqyerit. Shtrirja e pritshme e kësaj specie: 161+700 – 163+700.</p>
<p><i>Canis lupus</i> (habitat kritik)</p>	<p>Midis segmentit 144+000 dhe 156+000</p>
<p>92A0 <i>Salix alba</i> and <i>Populus alba</i> galleries (veçori prioritare biologjike)</p> <p>T.1-4. Pyje bregore Mesdhetare dhe Macaronezian (veçori prioritare biologjike)</p> <p><i>Capreolus capreolus</i> (Iloj biodiversiteti me prioritet ruajtje)</p> <p><i>Rana dalmatina</i> (habitat kritik)</p>	<p>T.1-4. Pyje bregore Mesdhetare dhe Macaronezise (170+083 - 170+226)</p>
<p>T.1. Pyje gjethegjerë gjetherënës (veçori prioritare biologjike)</p>	<p>T.1. Pyje gjethegjerë gjetherënës (52+928 - 53+069, 58+063 - 59+037, 59+519 - 59+809, 62+451 - 62+848, 70+171 - 70+310, 72+964 - 73+007, 73+016 -</p>

Tipar prioritar për biodiversitetin ose habitate kritike	Habitati prioritar që mbështet një tipar prioritar biologjik/habitat kritik
<p>Rana dalmatina (habitat kritik)</p> <p>Capreolus capreolus(Iloj biodiversiteti me prioritet ruajtje)</p> <p>Martes martes(Iloj biodiversiteti me prioritet ruajtje)</p> <p>Meles meles(Iloj biodiversiteti me prioritet ruajtje)</p>	<p>73+248, 73+591 - 73+903, 75+558 - 75+903, 77+301 - 77+370, 78+820 - 78+954, 79+101 - 79+223, 79+508 - 79+581, 80+131 - 80+204, 119+897 - 119+958, 130+818 - 130+919)</p>
<p>T.3. Pyje halore (Iloj biodiversiteti me prioritet ruajtje)</p> <p>Martes martes(Iloj biodiversiteti me prioritet ruajtje)</p>	<p>T.3. Pyje halore (56+523 - 57+183, 64+400 - 64+764, 65+231 - 65+348, 71+912 - 72+049, 72+150 - 72+466, 131+772 - 132+002, 132+912 - 133+055, 139+080 - 139+196, 139+411 - 139+473, 139+570 - 139+752)</p>
<p>Lacerta viridis(habitat kritik)</p> <p>Juniperus oxycedrus (Iloj biodiversiteti me prioritet ruajtje)</p> <p>Juniperus communis (Iloj biodiversiteti me prioritet ruajtje)</p> <p>Capreolus capreolus (Iloj biodiversiteti me prioritet ruajtje)</p> <p>Meles meles(Iloj biodiversiteti me prioritet ruajtje)</p>	<p>S.5. Makia aboreshente –matorale – thermo Mesdhetare (52+862 - 52+967, 53+881 - 53+947, 54+235 - 55+012, 56+580 - 56+609, 56+656 - 56+688, 56+709 - 56+807, 57+154 - 57+467, 57+836 - 58+960, 59+048 - 59+520, 59+781 - 60+411, 60+930 - 61+364, 61+431 - 61+474, 61+700 - 62+504, 62+844 - 64+125, 64+760 - 65+000, 65+341 - 65+524, 72+464 - 72+520, 72+630 - 72+680, 72+944 - 72+964, 73+247 - 73+311, 73+347 - 73+402, 73+438 - 73+470, 73+475 - 73+527, 73+643 - 73+667, 73+813 - 73+939, 73+968 - 74+000, 74+058 - 74+153, 74+471 - 74+546, 78+111 - 78+770, 80+100 - 80+143, 80+197 - 80+783, 80+856 - 80+876, 80+935 - 81+377, 130+422 - 130+850, 130+917 - 131+784, 132+000 - 132+927, 133+047 - 133+144, 133+153 - 133+190, 133+673 - 133+730, 134+015 - 134+033, 135+333 - 135+405, 135+895 - 135+920, 136+270 - 136+403, 136+621 - 136+674, 137+406 - 137+914, 138+230 - 138+341, 138+464 - 138+810, 138+901 - 139+083, 139+217 - 139+300, 139+387 - 139+415, 139+467 - 139+511, 139+748 - 139+822)</p>
<p>Emys orbicularis (habitat kritik)</p>	<p>C.1. Ujërat sipërfaqësore të qëndrueshëm dhe C.2. Ujërat sipërfaqësore rrjedhëse (5% e të gjithë kanaleve dhe rrjedhave)</p>
<p>Hypericum perforatum (Iloj biodiversiteti me prioritet ruajtje)</p>	<p>E.1. Livadhe të thata (53+912 - 53+945, 54+011 - 54+213, 55+012 - 56+588, 57+031 - 57+940, 58+000 - 58+074, 59+102 - 59+212, 59+254 - 59+400, 60+476 - 61+092, 61+429 - 61+765, 72+600 - 72+710, 72+757 - 72+900, 73+325 - 73+515, 73+603 - 73+720, 73+745 - 73+895, 74+016 - 74+260, 74+283 - 74+550, 74+621 - 74+855, 76+800 - 77+477, 77+705 - 77+880, 78+017 - 78+176, 78+876 - 79+011, 79+100 - 79+948, 80+000 - 80+090, 80+803 - 80+848, 138+908 - 138+070), shfaqet në habitate psh. Afër rrugëve, shtigjeve)</p>
<p>Salvia officinalis(Iloj biodiversiteti me prioritet ruajtje)</p> <p>Satureja montana(Iloj biodiversiteti me prioritet ruajtje)</p>	<p>Habitatet e thata të shtresave kalcifere (141+720 – 143+760 and 130+000 – 140+000).</p>
<p>Iris pseudacorus(Iloj biodiversiteti me prioritet ruajtje)</p>	<p>Vegjetacion bregor i C.1. ujëra sipërfaqësore të qëndrueshme dhe C.2. ujëra sipërfaqësore të rrjedhshme afër segmentit 136+000 dhe afër segmentit 161+800-162+700.</p>
<p>Juglans regia(Iloj biodiversiteti me prioritet ruajtje)</p>	<p>Zonat afër fshatrave dhe lumenjve të mëdhenj.</p>
<p>Populus alba(Iloj biodiversiteti me prioritet ruajtje)</p>	<p>Bimësi ripariane afër lumenjve</p>
<p>8310 Shpella që nuk janë të hapura për publikun (Iloj biodiversiteti me prioritet ruajtje)</p>	<p>Zonat brenda terreneve karstike (141+720 – 143+760 dhe 130+000 – 140+000).</p>

Tipar prioritar për biodiversitetin ose habitate kritike	Habitati prioritar që mbështet një tipar prioritar biologjik/habitat kritik
<p><i>Rhinolophus ferrumequinum</i> (Iloj biodiversiteti me prioritet ruajtje)</p> <p><i>Rhinolophus hipposideros</i> (Iloj biodiversiteti me prioritet ruajtje)</p> <p><i>Miniopterus schreibersii</i>(Iloj biodiversiteti me prioritet ruajtje)</p> <p><i>Myotis myotis</i> (Iloj biodiversiteti me prioritet ruajtje)</p>	
<p><i>Miniopterus schreibersii</i> (Iloj biodiversiteti me prioritet ruajtje)</p> <p><i>Myotis myotis</i> (Iloj biodiversiteti me prioritet ruajtje)</p>	<p>T.1. Pyje gjethegjerë gjetherënës (52+928 - 53+069, 58+063 - 59+037, 59+519 - 59+809, 62+451 - 62+848, 70+171 - 70+310, 72+964 - 73+007, 73+016 - 73+248, 73+591 - 73+903, 75+558 - 75+903, 77+301 - 77+370, 78+820 - 78+954, 79+101 - 79+223, 79+508 - 79+581, 80+131 - 80+204, 119+897 - 119+958, 130+818 - 130+919) dhe T.1-4. Pyje Bregore Mesdhetare dhe të Macaronezise (170+083 - 170+226).</p>
<p><i>Testudo hermanni</i> (habitat kritik)</p>	<p>Mozaik habitatesh: E.1. Livadhe të thata/ E.2. Livadhe mesike/ G.5. Breza pyjore, pyje të vegjël të krijuara nga njeriu, pyje të prera kohët e fundit/ S.5. Makia aboreshente matorale thermo mesdhetare S.9. Gardhe, pyje lineare bregore (segmenti: 51+000 – 81+000 and 130+000 – 140+000)</p>
<p><i>Dolichophis (Coluber) caspius</i> (habitat kritik)</p>	<p>Mozaikë bujqësore, livadhe dhe shkurreta të shpërndara (segmenti 119+500-120+500)</p>
<p><i>Natrix tessellata</i> (habitat kritik)</p>	<p>Habitat C.1. Ujëra sipërfaqësor të qëndrueshëm dhe C.2. ujëra sipërfaqësore të rrjedhshëm dhe habitatet aty pranë (segmenti 161+800-163+200)</p>
<p><i>Podarcis melisellensis</i> (habitat kritik)</p>	<p>Mozaik habitatesh: E.1. Livadhe të thata / Breza pyjore, pyje të vegjël të krijuara nga njeriu, pyje të prera kohët e fundit/ S.5. Makia aboreshente matorale thermo mesdhetare (segmenti 133+000-140+000)</p>
<p><i>Podarcis muralis</i> (habitat kritik)</p>	<p>Lloje me përhapje të gjerë (Mozaik habitatesh: E.1. livadhe të thata/ E.2. Livadhe mesike / E.3. Livadhe të lagura në mënyrë sezonale ose përherë të lagështa G.5 Breza pyjore, pyje të vegjël të krijuara nga njeriu, pyje të prera kohët e fundit / H.2. Pllaja gurishtore / I.1. toka të punuara dhe kopshte J.2. Ndërtime në densitet të ulët S.5. Makia aboreshente matorale thermo mesdhetare S.9. Gardhe, pyje lineare bregore T.1. Pyje gjethegjerë dhe gjetherënës)</p>
<p><i>Bufo viridis</i> (habitat kritik)</p>	<p>C.1. ujëra sipërfaqësore të qëndrueshme dhe C.2. ujëra sipërfaqësore të rrjedhshme (në fund të segmentit 160+300)</p>
<p>6510 Lowland hay meadows (<i>Alopecurus pratensis</i>, <i>Sanguisorba officinalis</i>) (Iloj biodiversiteti me prioritet ruajtje)</p>	<p>Zona me E.2. Livadhe mesike (38+769 - 38+963, 65+591 - 65+620, 66+157 - 66+300, 66+470 - 66+510, 70+487 - 71+152, 80+923 - 81+067, 88+482 - 88+640, 121+433 - 121+547, 122+141 - 122+456, 140+171 - 140+220, 140+272 - 140+462)</p>
<p>6420 Mediterranean tall humid herb grasslands of the <i>Molinio-Holoschoenion</i>(Iloj biodiversiteti me prioritet ruajtje)</p> <p><i>Orchis laxiflora</i>(Iloj biodiversiteti me prioritet ruajtje)</p>	<p>E.3. Kullota me lagështi sezonale (67+655 - 67+754, 153+890 - 154+600, 159+514 - 160+704, 160+763 - 160+801, 160+811 - 161+384, 161+394 - 162+000, 162+021 - 162+600, 162+617 - 162+812, 162+946 - 167+320) dhe habitate afër segmentit 116+000 – 117+000 dhe 168+00-169+000.</p>

Tipar prioritar për biodiversitetin ose habitate kritike	Habitati prioritar që mbështet një tipar prioritar biologjik/habitat kritik
	<i>Orchis laxiflora</i> u zbulua brenda habitatit të kullotave pranë segmentit 116+000 – 117+000 dhe 168+00-169+000.
Zona e mbrojtur në pjesën veriore trasesë të IAP (lloj biodiversiteti me prioritet ruajtje)	Në këtë projekt zonat e mbrojtura shtrihen dhe pikëpëriten me projektin IAP në pjesën veriore të trasesë të tij (160+300). Këto ZM janë identifikuar si prioritare për biodiversitetin, po ashtu palë të ndryshme interesi i kanë njohur e pranuar si me shkallë të shumëfishtë mbrojtje.

4.2.3 Llojet e habitateve të identifikuar

Projekti IAP në Shqipëri perfshihet brenda rajonit biogeografik mesdhetar të Evropës.

Brenda korridorit të punës të IAP prej 20 m, janë identifikuar llojet e mëposhtme të habitatit (Tabela 8), bazuar në klasifikimin e habitateve të Sistemit Evropian të Informacionit të Natyrës (EUNIS), të dhënat e vrojtimit në terren dhe literaturës referuese. Është e rëndësishme të theksohet se këto habitate janë mbizotëruese në parcela specifike. Brenda këtyre habitateve, habitatet e tjera, por në një masë më të vogël, janë gjithashtu të pranishme.

Tabela 8: Llojet e habitateve EUNIS brenda brezit të punimeve të IAP prej 20 m

EUNIS	EUNIS përshkrimi i habitateve	Sipërfaqja (ha)	%
C.1. Ujëra sipërfaqësorë të qëndrueshëm**	Liqene, pellgje dhe pishina me origjinë natyrale që përmbajnë ujë të ëmbël (d.m.th. jo të kripur), ujë të njelmët ose me kripë. Trupa të ujërave të ëmbla të krijuar nga njeriu, përfshirë liqenet, rezervuarët dhe kanalet e krijuara artificialisht, me kusht që ato të përmbajnë komunitete ujore seminatyrale.	8.20	2.4
C.2. Ujëra sipërfaqësore rrjedhëse	Ujërat e rrjedhshëm, përfshirë burimet, përrenjtë dhe rrjedhat e përkohshme ujore.	2.35	0.7
C.3. Zona litorale e ujërave sipërfaqësorë të brendshëm	Kallamishte dhe bimësi të tjera ujore të liqeneve, lumenjve dhe përrenjve; fundet e ekspozuara të lumenjve dhe liqeneve të tharë; shkëmbinj, zhavorr, rërë dhe baltë pranë ose në shtratin e lumenjve dhe liqeneve.	0.49	0.1
E.1. Livadhe të thata	Tokë e drenazhuar mirë ose e thatë e mbizotëruar nga barishtet ose barishtet, kryesisht të pa fertilizuara dhe me produktivitet të ulët. Të përfshira janë stepat [Artemisia]. Të përjashtuara janë tokat e thata mesdhetare me shkurre të gjinive të tjera ku mbulesa e shkurreve tejkalon 10%; këto janë renditur si garriga (F6).	13.90	4.1
E.2. Kullota Mesike	Kullotat mesotrofike dhe eutrofike fushore dhe malore dhe livadhet me bar të thatë të zonave boreale, zona mesdhetare të ngrohta dhe me lagështi. Ato janë përgjithësisht më pjellore sesa kullotat e thata (E1) dhe përfshijnë kullota të përmirësuara bujqësore dhe të rimbjella.	4.72	1.4
E.3. Kullota me lagështi sezonale	Livadhe të lagështa të papërmirësuara ose të përmirësuara lehtë dhe komunitete barishtore të larta të zonave boreale, zona mesdhetare të ngrohta dhe me lagështi.	16.16	4.8
G.5. Breza pemësh, pyje të vogla antropogjene, pyje të prerë kohët e fundit, pyje të rinj dhe cungishte	Breza pemësh me lartësi më të madhe se 5 m ose me potencial për të arritur këtë lartësi, si në breza të ngushtë pak a shumë të vazhduar më shumë ose më pak shirita të ngushtë edhe në plantacione të vogla (më pak se rreth 0.5 ha) ose në pyje të menaxhuara intensivisht. Zona pyjore dhe zabele që përkohësisht janë në një fazë të njëpasnjëshme ose jo pyjore, por që mund të pritet të zhvillohet si pyje në të ardhmen. Përjashton parkun (E7.1, E7.2).	6.53	1.9
H.2. Pllaja gurishtore	Grumbullimet e gurëve të mëdhenj, gurëve, fragmenteve shkëmborë, guralecave, zhavorrëve ose materialit më të imët, me origjinë depozituese jo-aoliane, të zhveshur, të mbuluar nga likenet ose myshqet, ose të kolonizuara nga barishte ose shkurre të rralla.	2.21	0.7

EUNIS	EUNIS përshkrimi i habitateve	Sipërfaqja (ha)	%
	Përfshihen rrëpirat dhe shpate rrëpirash të krijuara nga proceset e shpatit, morenat dhe kodrat e vogël me origjinë nga depozitimi akullnajor, sandari, eskersi dhe kamesi që vijnë nga depozitimi fluvio-akullnajor, shpatet e bllokut, rrjedhat e bllokut dhe fushat e bllokut të ndërtuara nga proceset depozituese periglaciale të lëvizjes masive të shpateve, lëvizje masive në rënie, depozitimet e lashta të plazhit të përbëra nga proceset e mëparshme të ndërtimit bregdetar. Depozitimet me origjinë nga proceset depozituese aeoliane (dunat) ose nga aktiviteti vullkanik shpërthyes nuk përfshihen; ato përfshihen përkatësisht në H5 dhe H6. Skemat e paqëndrueshme malore, boreale dhe mesdhetare janë të kolonizuara nga komunitete bimësh të specializuara. Ato ose speciet përbërëse të tyre gjithashtu mund të banojnë në morena dhe akumulime të tjera mbeturinash depozituese në të njëjtat zona. Shumë pak komunitete formohen në zona ultësirë.		
H.5. Habitate të ndryshme tokësore me bimësi shumë të rrallë ose pa bimësi.	Habitate të ndryshme të zhveshura, përfshirë morena akullnajore, tiparet e shkrirjes dhe ngrirjes, dunat me rërë në brendësi të tokës, terrene të djegura dhe zonat e shkelura. Bimësia, kur është e pranishme, mbizotërohet nga algat, likenet ose briofitet, ndërsa bimët vaskulare mungojnë ose janë shumë të rralla.	4.22	1.3
I.1. Toka të punuara dhe kopshte	Toka bujqësore për mbjelljen e kulturave bujqësore njëvjeçare ose që korren rregullisht, të ndryshme nga pemët dhe shkurret. Ato përfshijnë fushat e mbjella me drithëra, luledielli dhe bimë të tjera të vajore, panxhar, fasule, sanë, patate dhe barishte të tjera. Këto toka përfshijnë fusha të kultivuara intensivisht, si dhe kultura bujqësore të kultivuara tradicionalisht dhe gjerësisht me pak ose aspak ushqyes kimikë ose aplikim të pesticideve. Cilësia dhe larmia faunale dhe floristike varen nga intensiteti i përdorimit bujqësor dhe nga prania e bimësisë natyrore në kufijve midis fushave.	230.04	68.3
J.2. Ndërtesa me densitet të ulët	Ndërtesat në zonat rurale dhe sipërfaqe ndërtimi ku ndërtesat, rrugët dhe sipërfaqet e tjera të padepërtueshme janë me një densitet të ulët, zakonisht zënë më pak se 30% të tokës. Përjashtohen komplekset e ndërtesave bujqësore ku zona e ndërtuar tejkalon 1 ha (J1.4).	14.83	4.4
J.4. Rrjetet e transportit dhe zonat e tjera të ndërtuara me sipërfaqe të forta	Përfshin rrugët, parkingjet e makinave, hekurudhat, shtigjet e shtruar dhe zonat me sipërfaqe të ngjeshur të aeroporteve, porteve ujore dhe zonave rekreative.	2.96	0.9
S.5. Makia aboreshente – matorale – thermo Mesdhetare	Bimësi e gjelbër sklerofile me gjelbërim të përhershëm ose laurifiliz, me një strukturë të mbyllur ose gati të mbyllur të kurorës, me mbulim gati 100% të shkurreve, me pak gjeofite vjetore dhe disa pranverore; pemët janë pothuajse gjithmonë të pranishme, disa prej të cilave mund të jenë në formë shkurresh. Shkurret, ndonjëherë të larta, të <i>Arbutusit</i> , <i>Cistusit</i> , <i>Cytisusit</i> , <i>Ericas</i> , <i>Genistas</i> , <i>Lavandulas Myrtusit</i> , <i>Phillyreas</i> , <i>Pistacias</i> , <i>Quercusit</i> dhe <i>Spartiumit</i> janë tipike. E përfshirë është edhe pseudomakia, në të cilën mbizotërojnë shkurre të përziera gjetherënëse dhe me gjelbërim të përhershëm.	21.88	6.5
S.9. Pyje breglumorë dhe kënetash	Brigjet e lumenjve, liqeneve, kënetave dhe fushave lymore moçalike të mbizotëruara nga bimësia pyjore me lartësi më pak se 5 m.	1.82	0.5
T.1. Pyje gjethegjërë e gjetherënës	Pyje, përfshirë edhe plantacionet, të mbizotëruar nga pemët jo-halore të gjelbra verore që humbasin gjethet e tyre në dimër. Përfshin pyll me pemë të përhapura me gjelbërim të përhershëm dhe gjethegjëra, me kusht që sipërfaqja e mbuluar nga ata gjetherënës të tejkalojë atë të atyre me gjelbërim të përhershëm.	2.48	0.7
T.1-4. Pyje bregore mesdhetare dhe makaroneziane	Pyje gjetherënëse e gjethegjëra, të cilat mbizotërohen më së shumti nga plepi (<i>Populus</i>), shëlgjet (<i>Salix</i>), rrapi oriental (<i>Platanus orientalis</i>) ose Liquidambar, në aluvione apo tarracë me guralecë të përmblytur në mënyrë periodike dhe përrenj në lokalitete me lagështi në zonën e Mesdheut dhe Makaronezisë.	0.26	0.1

EUNIS	EUNIS përshkrimi i habitateve	Sipërfaqja (ha)	%
T.3. Pyjet halore	Pyll, përfshirë plantacionet ku mbizotërojnë pemët halore, kryesisht me gjelbërim të përhershëm (<i>Abies</i> , <i>Cedrus</i> , <i>Picea</i> , <i>Pinus</i> , <i>Taxus</i> , <i>Cupressaceae</i>) por edhe <i>Larix</i> gjetherënës. Përfshirë pyll me pemë halore të përziera halore dhe gjethegjëra, me kusht që sipërfaqja e mbuluar nga pemët halore të tejkalojë atë të pemëve gjetherënëse.	3.82	1.1

Burimi: Agjencia Evropiane e Mjedisit (<https://www.eea.Evropa.eu/hr>)

*Gjerësia e korridorit të punës për pyjet është 18 m, ndërsa për zonat e tjera 20 m.

**Habitatet që u atribuohen kanaleve

4.2.4 Përshkrimi i llojeve të vegjetacionit të secilit habitat

Më poshtë janë dhënë karakteristika më të hollësishme të llojeve të bimësisë brenda një korridori prej 600 m që do të thotë një zonë 300 m nga secila anë e boshtit IAP. Kjo zonë buferike u zgjodh për të përshkruar më hollësisht mekanizmat e ndryshimeve në zonën e projektit.

HABITATET ANTROPOGJENE

(Klasat EUNIS J.2. Ndërtesat me densitet të ulët dhe J.4. Rrjetet e transportit dhe zonat e tjera të ndërtuara me sipërfaqe të forta)

Habitatet antropogjene përfshijnë sipërfaqe që janë modifikuar në mënyrë të konsiderueshme dhe pa mbulesë bimore (siç janë rrugët, sipërfaqet e ndërtimit etj.), por edhe sipërfaqet e mbuluara me bimësi të ruderale dhe zonat që strehojnë sipërfaqe të ndryshme të kultivuara urbane dhe periferike.

Figura 4: Habitatet antropogjene përgjatë linjës IAP

HABITATET BUJQËSORE

(Klasat EUNIS I.1. Toka të punuara dhe kopshte)

Tokat bujqësore përbëhen nga toka të ujitura dhe jo të ujitura. Ato përfaqësojnë llojin më mbizotërues të habitatit që ndërpret linja IAP. Fragmentet e kultivuara janë kryesisht të shpërndarjes së mozaikut. Mbulesa e tyre bimore përcaktohet nga përdorimi aktual i tokës.

Figura 5: Toka të punuara përgjatë linjës IAP

HABITATET LIVADHORE DHE ZONAVE ME BIMËSI TË RRALLË

(Klasat EUNIS E.1. Livadhe të thata, E.2. Livadhe mesike, E.3. Livadhe të lagura në mënyrë sezonale ose përherë të lagështa, H.2. Pllaja gurishtore, H.5. Habitate të ndryshme tokësore me bimësi shumë të rrallë ose pa bimësi.)

Figura 6: Habitatet e livadheve dhe zonave me bimësi të paktë përgjatë linjës IAP

Brenda gjurmës së IAP, janë të pranishme habitatet livadhore të tilla si habitatet gjysmë natyrore të livadheve, natyrore dhe kullotat, por edhe zonat me bimësi të rrallë barishtore.

HABITATET UJORE DHE TË BRIGJEVE

(Klasat EUNIS: C.1. Ujëra sipërfaqësorë të qëndrueshëm, C.2. Ujëra sipërfaqësorë rrjedhës, C.3. Zona litorale e ujërave sipërfaqësorë të brendshëm)

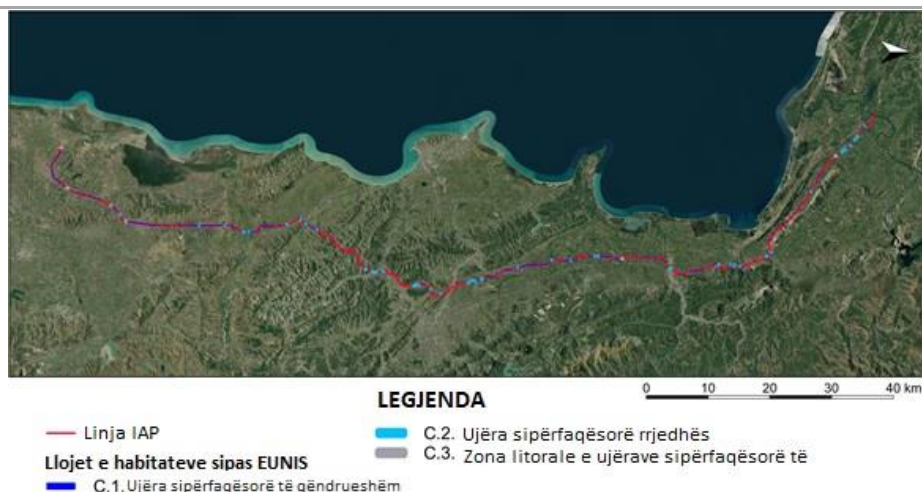

Figura 7: Habitatet e brigjeve përgjatë linjës IAP

Përgjatë gjurmës IAP ka ujëra sipërfaqësorë të qëndrueshëm, ujëra sipërfaqësorë të rrjedhshëm dhe zona litorale të ujërave sipërfaqësorë të brendshëm. Forma më domethënëse e ujërave sipërfaqësorë të mëdhenj janë lumenjtë: Semani (8+500), Shkumbini (39+180), Erzeni (67+620), Tirana (87+140 dhe 88+300), Gjola (100+530), Droja (108+010), Mati (121+800 - 122+000), Drini (140-625) dhe Buna (fundi i progresiv). Gjithashtu, janë të pranishme disa rrjedha më të vogla.

PYJET DHE SHKURRETAT

(Klasat EUNIS G.5. Breza pemësh, pyje të vogla antropogjene, pyje të prerë kohët e fundit, pyje të rinj dhe cungishte, S.5. Makia aboreshente matorale thermo mesdhetare, S.9. Pyje breglumore dhe të kënetave, T.1. Pyje gjethegjerë gjetherënës, T.1-4. Pyje bregore Mesdhetare dhe Macaronezise, T.3. Pyje halore)

Vlerësimi paraprak i mbulesës pyjore përgjatë rrugës IAP është kryer duke përdorur hartën CORINE Land Cover të vitit 2018. Gjurma e IAP përshkon zonat pyjore si më poshtë (Harta e Tipit të Ekosistemit EUNIS):

Tabela 9: Llojet e habitateve pyjore përgjatë gjurmës IAP

Lloji i habitatit pyjor (klasifikimi EUNIS)	Gjatësia totale (m)
G.5. Breza pemësh, pyje të vogla antropogjene, pyje të prerë kohët e fundit, pyje të rinj dhe cungishte	3,726
S.5. Makia aboreshente matorale thermo mesdhetare	12,061
T.3. Pyje halore	2,191
T.1. Pyje gjethegjerë gjetherënës	1,386
T.1-4. Pyje bregore medhetare dhe makaroneziane	143
TOTAL	19,507

Burimi: EUNIS Ecosystem Type Map (<https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/data/ecosystem-types-of-europe-1>)

Në total, gjurma përshkon afërsisht **3,726 m** habitat të tipit G.5 (Breza pemësh, pyje të vogla antropogjene, pyje të prerë kohët e fundit, pyje të rinj dhe cungishte), **12,061 m** habitat të tipit S.5. (Makia aboreshente matorale thermo mesdhetare), **2,191 m** habitat të tipit T.3. (Pyje halore), **1,386 m** habitatit të tipit T.1. (Pyje gjethegjerë gjetherënës) dhe **143 m** habitat pyjor të tipit T.1.-4 (Pyje bregore medhetare dhe makaroneziane). Lloji i mëparshëm i habitatit pyjor shfaqet vetëm në fund të gjurmës, afër lumit Buna në progresivën 170+092, por është degraduar shumë për shkak të të pranishës së llojve agresive aloktone, si pema e parajsës (*Ailanthus altissima*), indigo false (*Amorpha fruticosa*) dhe karkaleca e zezë (*Robinia pseudoacacia*).

HABITATET KARSTIKE NËNTOKËSORE

Shpellat karstike janë habitatet nëntokësore që karakterizohen nga mungesa e vazhdueshme e dritës. Për shkak të mungesës së dritës, këto habitate janë kryesisht mjedise oligotrofike dhe të

ashpra. Drita është e pranishme vetëm pranë hyrjes së shpellës, kështu që në to ka bashkësi të organizmave fototrofikë (cianobakteret, algat, bimët). Mikroklima e shpellave karakterizohet nga ndryshime të vogla ditore dhe vjetore. Temperaturat brenda shpellave janë të përafërta me temperaturat vjetore të rajonit ku ndodhen. Lagështia relative e ajrit është shumë e lartë.

Shpellat karakterizohen kryesisht nga habitate tokësore. Rrjedhja e vazhdueshme e ujit nëntokësor nga muret e shpellës mund të formojë habitatet kalimtare si higrometrike. Në shpellat që janë hidrologjikisht aktive, rrjedhat nëntokësore dhe liqenet mund të jenë të pranishme.

Gjatë vërtimit në terren dhe studimeve në desktop, nuk u gjetën të dhëna për shpellat ekzistuese brenda korridorit të punës. Sidoqoftë, terreni karstik është i përshtatshëm për praninë e këtyre habitateve, kështu që nuk mund të përjashtohet që këto habitate të ndeshen gjatë punimeve të ndërtimit të seksionit që kalon brenda terrenit karstik.

Llojet invazive

Llojet invazive janë specie bimore autoktone që nuk ndodhen natyrisht në një ekosistem të veçantë. Disa nga pasojat e futjes dhe përhapjes së tyre janë një ndikim negativ në biodiversitetin lokal duke sjellë dëmtues, varfërimin e burimeve ujore, ndryshime në karakteristikat fiziko-kimike të tokës, ndikim negativ në shëndetin e njeriut, dëme ekonomike, etj. Mënyrat më të zakonshme të futjes së specieve bimore invazive në një zonë të re janë me ndërhyrjen e qëllimshme ose të paqëllimshme njerëzore, përhapjen e farave nga era ose nga disa kafshë dhe përhapja vegjetative.

Futja e bimëve invazive është veçanërisht e shprehur në habitatet që janë nën ndikimin e fortë antropogjen.

Llojet bimore invazive janë regjistruar pothuajse në të gjitha rrugët. Biodiversiteti dhe bollëku i bimëve barishtore invazive ishin më të larta pranë rrugëve dhe shtigjeve, në kufijtë e parcelave bujqësore dhe tokat bujqësore të braktisura.

4.2.5 Përshkrimi i llojeve të faunës së secilit habitat

Gjurma e IAP përshkon kryesisht habitate të modifikuara antropogjene, ku mbizotërojnë pejsazhet bujqësore. Këto habitate karakterizohen nga mbulesa e tokës e modifikuar antropogjenikisht dhe e homogjenizuar. Shpesh të mbjella monokulturë. Gjithashtu, përdorimi intensiv i plehrave ushqyes, rodenticideve, insekticideve, fungicideve dhe herbicideve është i zakonshëm. Habitatet natyrore të pranishme përgjatë gjurmës së IAP janë kryesisht të fragmentuara dhe shumë shpesh të degraduara (për shembull pyjet). Veç kësaj homogjenizimi u shkaktoi nga sistemi i kullimit i cili zvogëloi numrin dhe larminë e fragmenteve ligatinore që zakonisht gjenden në zonat fushore, veçanërisht pranë lumenjve fushorë. Të gjitha këto karakteristika të habitatit janë të lidhur ngushtë me përbërjen e faunës në zonën e propozuar të projektit.

Sa i përket karnivorëve të mëdhenj, në Shqipëri janë të pranishëm: ariu i murmë (*Ursus arctos*), rriqebulli i Euroazisë (*Lynx lynx*) dhe ujku gri (*Canis lupus*). Pjesa më e madhe e gjurmës së IAP nuk është e përshtatshme për mishngrënës të mëdhenj pasi këto lloje kërkojnë sipërfaqe më të mëdha me bimësi natyrore që të sigurojnë një habitat të përshtatshëm, por që gjithashtu mund të mbështesin prenë e tyre natyrore dhe burimet shtesë të ushqimit. Këto lloje janë gjithashtu të ndjeshme ndaj shqetësimeve njerëzore.

Gjurma e IAP ndodhet jashtë arealit të ariut të murmë (*Ursus arctos*) dhe rriqebullit të Euroazisë (*Lynx lynx*) në Shqipëri. Areali i njohur i ujkut gri (*Canis lupus*) në Shqipëri mbulon pjesën më të madhe të vendit përjashtuar ultësirën bregdetare dhe perëndimore. Me fjalë të tjera, gjurma e IAP ndodhet jashtë zonës së përhershme të ujkut në Shqipëri. Referuar literaturës më të fundit (Kaczensky et al. 2012) vetëm ndërmjet progresivave 144+000 dhe 156+000 janë vërejtur shfaqje sporadike e ujkut gri në Shqipëri. Duke qenë se ky lloj preferon zonën kodrinore, malore dhe alpine të Shqipërisë, shfaqja e ujqërve pranë gjurmës së IAP lidhet me terrenet kodrinore që ajo

përshkon.

Sa i përket llojeve të karnivorëve më të vegjël, janë të pranishëm lloje si dhelpira e kuqe (*Vulpes vulpers*), nuselala (*Mustela nivalis*), kunadhja (*Martes foina*) dhe baldosa (*Meles meles*) janë prezente. Këto lloje janë përshtatur mirë me habitatet natyrore (duke filluar nga pyjet, shkurretat, zonat shkëmbore dhe mozaikët e habitateve të ndryshme natyrore), por edhe me habitatet afër vendbanimeve dhe tokat bujqësore. Kunadhja.... (*Martes martes*) mund të gjendet më së shumti në pyje të ruajtur mirë në lartësi më të mëdha.

Llojet e lakuriqëve të shpërndarë gjerësisht që potencialisht popullojnë zonën më të gjerë të gjurmës së IAP përfshijnë lakuriqin e vogël hundëpatkua (*Rhinolophus hipposideros*), lakuriqin e madh hundëpatkua (*Rhinolophus ferrumequinum*), lakuriq veshmiun (*Myotis myotis*) dhe lakuriqin e natës i Shraibersit (*Miniopterus schreibersii*).

Zonat afër lumenjve me kodra ranore formojnë një habitat të përshtatshëm për dallëndyshen e lumit (*Riparia riparia*). Gjatë vrojtimit në terren, afër fshatrave në të gjitha vendet e zakonshme ishin të pranishme dallëndyshja bishtgërshtë (*Hirundo rustica*) dhe dejka e zakonshme (*Apus apus*).

Lojet e shpendëve të hasur pranë vendbanimeve dhe në tokat bujqësore përfshijnë harabelin e zakonshëm (*Passer domesticus*), harabelin spanjoll (*Passer hispaniolensis*), laraskën (*Pica pica*), korbin e bardhë (*Corvus cornix*), pëllumbin shtëpiak të shkëmbinjve (*Columba livia domestica*), guguçen (*Streptopelia decaocto*) etj. Pranë lumenjve, ishin të zakonshme pulëbardha (*Larus spp.*).

Në zonat me përqindje më të madhe të habitateve natyrore (livadhe, shkurreta dhe pyje) janë vërejtur llojet e mëposhtme: llafazani evropian i gurit (*Saxicola rubicola*), bishtbardha e gurit (*Oenanthe oenanthe*), bishtbardha faqezezë (*Oenanthe hispanica*), bishtlëkundësi i verdhë (*Motacilla flava*) etc. Përveç habitateve natyrore, ato ushqehen edhe në toka bujqësore.

Në pjesën veriore të gjurmës së IAP u evidentuan llojet tipike të habitateve ligatinore si: çafka e bardhë e vogël (*Egretta garzetta*), bilbili i ujit (*Alcedo atthis*), kanjusha (*Ciconia ciconia*) dhe rosa të ndryshme (*Anathidae*). Në brigjet e lumit Buna, u vërejt një individ i karabullakut të vogël [*Microcarbo (Phalacrocorax) pygmaeus*], në distancën rreth 150 m nga gjurma e IAP.

4.2.6 Zonat e mbrojtura

Zonat e mbrojtura të njohura si të rëndësishme për këtë projekt **brenda rrezes prej 200 m** nga linja e IAP janë këto:

- afër pjesës qendrore të gjurmës së IAP
 - Shëngjin-Ishëm - zonë kandidate për Rrjetin Emerald
 - Rrepet e Kolshit - nonument natyre;
- afër pjesës veriore të gjurmës së IAP
 - Lumi Buna-Velipojë - Pejsazhi i Mbrojtur (legjislacion kombëtar),
 - Liqeni i Shkodrës dhe Lumi Buna - Konventa Ramsar,
 - Liqeni i Shkodrës dhe Lumi Buna - Zona e rëndësishme për bimët (IPA), dhe
 - Pejsazhi i Mbrojtur i Lumit Buna-Velipojë - zonë kandidate për Rrjetin Emerald.

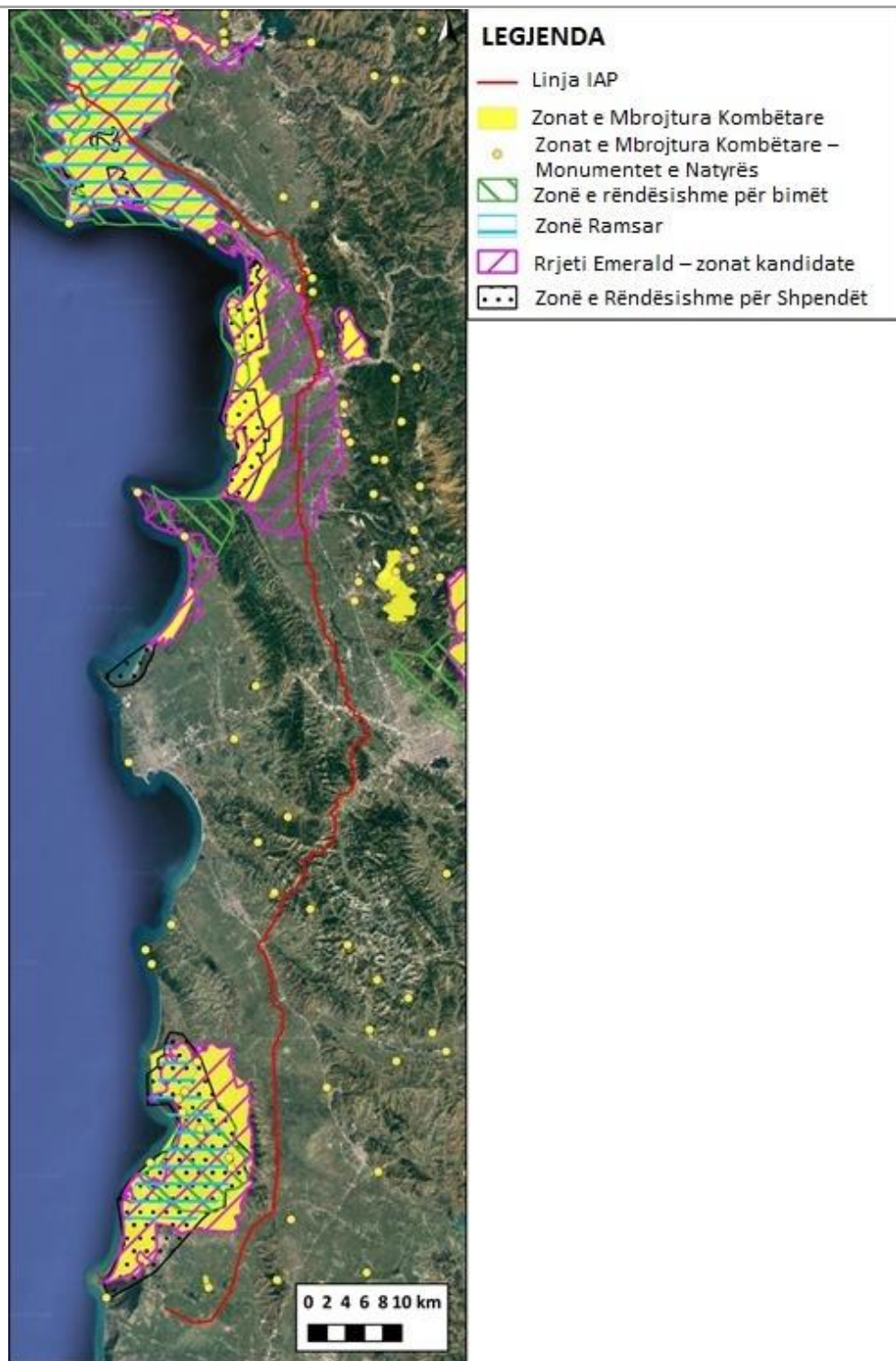

Figura 8: Zonat e mbrojtura në pjesën perëndimore të Shqipërisë

Edhe pse Zona e rëndësishme për shpendët Velipojë është jashtë zonës së gjerë prej 200 m nga boshti i IAP, ajo u konsiderua e rëndësishme për projektin për shkak të përdorimit të habitateve jashtë saj nga popullatat e shpendve të kësaj zone të mbrojtur.

4.3 Cilësia e mjedisit dhe ndikimet ekzistuese

Cilësia e ujërave të lumenjve

Aktualisht, vetëm parametrat fiziko-kimikë bazë monitorohen në mënyrë periodike katër herë në vit (një herë në sezon) në 37 stacione. Substancat prioritare sipas Direktivës Kuadër të Ujërave të BE-së (DKU) dhe elementët e cilësisë biologjike (fauna bentike jovertebrore, fitoplanktoni, fitobentos, makrofitet dhe peshqit) nuk monitorohen ende në mënyrë periodike. Ky klasifikim –

ndonëse evidenton pesë klasa, të emërtuara nga “e lartë” në “e keqe” - nuk është ende plotësisht në përputhje me kërkesat e DKU.³

Cilësia e ujërave nëntokësorë

Sipas raportit të gjendjes së mjedisit për vitin 2015, gjatë periudhës 2011–2015 në stacionet e monitorimit ka pasur pak ndryshime në përqendrimet e parametrave si vijon: pH, fortësia, mineralizimi, natriumi (Na), kalciumi (Ca), magnezi (Mg), hekuri (Fe), klori (Cl), sulfatet (SO₄), NH₄, NO₃ dhe NO₂.

Në disa zona, pH, fortësia, mineralizimi, vlerat Na, Ca, Mg, Fe, Cl dhe/ose SO₄ tejkaluan standartet shqiptare për ujërat nëntokësorë. Sidoqoftë, kjo nuk nënkupton domosdoshmërisht presione antropogjene. Përqendrimet e ngritura të këtyre parametrave mund t'i atribuohen kushteve specifike lokale/rajonale natyrore ose nga ndërhyrja e ujit të detit.

Përqendrimet e ngritura NH₄, NO₃ ose NO₂ tregojnë presione antropogjene, p.sh. përdorimi i plehrave ushqyes ose shkarkimet e ujërave të zeza. Në vitin 2015, përqendrimi maksimal i nitrateve ishte 27 mg NO₃/l, ndërsa përqendrimet në shumicën e stacioneve ishin më pak se 5 mg NO₃/l. Kështu, përqendrimet ishin nën pragun e 50 mg NO₃/l, i cili është vendosur gjithashtu nga Direktivat e BE 91/676/EEC në lidhje me mbrojtjen e ujërave nga ndotja e shkaktuar nga nitratat nga burimet bujqësore, 98/83/EC për cilësinë e ujit të destinuar për konsum njerëzor, dhe 2006/118/EC për mbrojtjen e ujërave nëntokësorë nga ndotja dhe përkeqësimi.

Në vitin 2015, në një numër të kufizuar zonash, u analizuan këto metale të rënda: nikeli (Ni), mangani (Mn), zinku (Zn), plumbi (Pb), bakri (Cu), kobalti (Co), kromi (Cr) dhe kadmiumi (Cd); përqendrimet ishin brenda standarteve shqiptare në fuqi për cilësinë e ujërave nëntokësorë.

Cilësia e ajrit

Analiza e përqendrimeve të ndotësve dhe përbërja e ajrit të ndotur tregojnë se trafiku është shkaku kryesor i ndotjes së ajrit në Shqipëri, i ndjekur nga shkarkimet ndotëse nga djegia e biomasës, djegia e mbetjeve, shkarkimet industriale etj. Çdo burim i ndotjes është një kontribues i cilësisë së ajrit të territorit ku shfaqet, por ndotja e ajrit po bëhet gjithnjë e më shumë problem global, që rrjedhimisht ndikon në shëndetin e popullatës.

Në mungesë të të dhënave, llogaritja e përqendrimit mesatar bazohej në të dhënat nga periudha e monitoruar, dhe vlerësimi i cilësisë së ajrit bazohej në krahasimin e vlerave vjetore të fituara në këtë mënyrë me ato të përcaktuara në legjislacionin shqiptar (Ligji nr. 162/2014 “Për mbrojtjen e cilësisë së ajrit në mjedis”) dhe direktivave të BE-së në lidhje me cilësinë e ajrit⁴.

Tabela 10: Vlerat mesatare vjetore të ndotësve të ajrit në 2017-ën

Stacioni	PM ₁₀ [µg/m ³]	PM _{2.5} [µg/m ³]	NO ₂ [µg/m ³]	SO ₂ [µg/m ³]	O ₃ [µg/m ³]	CO [mg/m ³]	Benzenes [µg/m ³]
Durrës	24.45	13.01	24.42	3.94	50.16	0.57	1.39
Elbasan	30.32		24.86	3.09	32.69	0.75	1.72
Korcë	32.87	17.41		5.97	74.11	1.1	1.59
Tirana (mobile) B.T	62.49		49.32	9.94	26.22	2.56	1.83
Tirana AKM	52.12						
Shkodër	25.07	22.74	12.29	6.39	77.47	1.43	2.91
Vlorë	23.44	22.74	21.28	3.33	71.44	1.83	1.11
Tirane (IFZB)	30.18						
Fier (ISHP)		32.71					
Berat (ISHP)		28.54					

³ Rishikim i performancës mjedisore - Shqipëri, Rishikimi i Tretë, Kombet e Bashkuara, New York dhe Gjenevë, 2018.

⁴ p.sh. Direktiva 2008/50/EC e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit të 21 Maj 2008 për cilësinë e ajrit të mjedisit dhe ajrin më të pastër për Evropën; Direktiva 2004/107/EC e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit të 15 Dhjetorit 2004 në lidhje me arsenikun, kadmiumin, merkurin, nikelin dhe hidrokarburet aromatike policiklike në ajrin e mjedisit

Gjirokastër (ISHP)		23.12					
Kukësi (ISHP)		28.27					
Tirana qendra			86.42	13.82	31.12	0.81	3.70
ISHP			38.25	5.89	11.55	0.68	2.07
Vlera e limitit	40	25 ⁵	40		25		5

Burimi: Raporti i gjëndjes në mjedis 2017

Nivelet e zhurmës në zonën e projektit

Zhurma është një problem në rritje në Shqipëri. Vlerat e larta të zhurmës janë regjistruar në qytetet me vlera të larta të densitetit të popullsisë. Për rrjedhojë, popullsia e prekur nga zhurma në Shqipëri është e madhe. Fakti është që vlerat e ditës për zhurmën urbane janë shumë të larta. Të gjitha vlerat mesatare janë mbi 65 dB. Vlera të larta të zhurmës janë regjistruar edhe gjatë natës. Nga shifrat e mëposhtme është e dukshme që Tirana mbetet qyteti më i prekur nga zhurma gjatë natës. Vlera mesatare e natës në Tiranë është 58 dB, ndërsa vlera mesatare për 7 qytetet e tjera (Shkodër, Durrës, Elbasan, Fier, Vlorë, Korçë dhe Sarandë) është rreth 43 dB. Ky ndryshim mund të shpjegohet me faktin e ndikimit të jetës së natës në Tiranë (veçanërisht gjatë fundjavave). Gjurma e IAP kalon nëpër zona me vlera të larta të dendësisë së popullsisë dhe rrjedhimisht, nivele të larta të zhurmës.

Administrimi i mbetjeve në zonën e projektit

Menaxhimi i mbetjeve në Shqipëri është përgjithësisht në një nivel të ulët. Nuk është krijuar asnjë sistem i integruar i administrimit të mbetjeve.

Mbledhja e mbetjeve të ngurta bashkiake sigurohet në shumicën e qyteteve, por rrallë në zonat rurale. Mbetjet depozitohen kryesisht në venddepozitimet bashkiake nga operatorët e shërbimeve private, të cilat janë kontraktuar nga bashkitë. Në zonën e projektit janë disa landfille të menaxhuara si në Sharrë (Qarku i Tiranës), Rubik, Laç, Mamurras, Pllanë (Qarku i Lezhës), Manzë (Qarku i Durrësit) dhe Bushat (Qarku i Shkodrës).

Qeveria shqiptare ka miratuar legjislacionin për administrimin e mbetjeve në përputhje me kërkesat e BE-së. Strategjia Kombëtare e Menaxhimit të Mbetjeve dhe plani përkatës u miratuan në shkurt 2011. Strategjia dhe plani tregojnë rrugën drejt një ekonomie qarkulluese dhe janë në përputhje me Direktivën Kuadër të Mbetjeve të BE-së. Sipas këtij plani, administrimi i integruar i mbetjeve të ngurta bazohet në parimin e hierarkisë si më poshtë: zvogëlimin dhe parandalimin e prodhimit të mbetjeve, ripërdorimin dhe rikuperimin e mbetjeve të krijuara, ndarjen dhe zgjedhjen e materialeve ricikluese dhe rikuperimin e energjisë, depozitim të kontrolluar së bashku me zvogëlimin e sasisë së mbetjeve të depozituara. Por hierarkia nuk është zbatuar në praktikë.

Shqetësime të tjera mjedisore si erozioni i tokës, zjarre, ndotje historike etj.

Erozioni i tokës

Faktorët që shkaktojnë erozionin e tokës në Shqipëri janë:

- reshjet,
- mbulesa e tokës,
- pjerrësia e terrenit,
- lartësia mesatare,
- ujërat (lumenjtë),
- shpyllëzimi dhe kullotja, dhe
- investimet në projekte.

Shkalla jashtëzakonisht e lartë e humbjes së tokës (60 - 130 ton për hektar në vit) u llogaritën për

⁵Vlera kufi e rekomanduar për PM2.5 në Udhëzuesin mbi cilësinë e ajrit (2005) u reduktua nga niveli i mëparshëm prej 40µg/m3 në 25 µg/m3

tokën e përzier bujqësore dhe pemishtet/vreshtat e vendosura në shpatet e larta. Kjo rezulton në një humbje të madhe totale të tokës (82 milion ton në vit) nga i gjithë sektori bujqësor. Tokat e përziera (veçanërisht tokat gjysmë natyrore), kullotat dhe zonat me bimësi të rrallë janë përdorur intensivisht si kullota duke u ekspozuar ndaj mbikullotjes, gjë që çon në një shkallë të lartë të erozionit.

Zjarret

Zjarret në pyje, zona bujqësore dhe të ruajtjes dhe toka të tjera, si dhe dispozitat ligjore për ndalimet e zjarrit dhe përdorimit të zjarreve për të zvogëluar lëndën vegjetative të djegshme duke zvogëluar kështu rrezikun e zjarreve, janë të rregulluara me ligjin “Për Pyjet dhe Shërbimin Pyjor” dhe ligjin “Për fondin kullosor”. Përdorimi i zjarrit për të përmirësuar biodiversitetin rregullohet me ligjin “Për fondin kullosor”.

Ndikimet negative të zjarreve janë më të shumta në pyjet halore dhe më pak në korije dhe shkurreta. Ndikimet kryesore negative të zjarreve janë erozioni pas zjarrit, shkatërrimi i mbulesës së rigjenerimit dhe shqetësimi i strukturës së tokës dhe regjimit të ujërave. Një ndikim tjetër negativ është ulja e produktivitetit pyjor.

Ndotja e tokës

Në Shqipëri ka zona kafe (vendodhje post-industriale), impiante industriale të braktisura, miniera të vjetra, vendepozitime mbetjesh të krijuara nga shfrytëzimi i mineraleve (dampa) të cilat shkaktojnë ndotje lokale të tokës.

seksioni i gazsjellësit (nga 10+000 në 20+000 m) shtrihet në zonën me toka të kripura.

Nga 0+000 në 10+000 m, 20+000 në 50+000 m dhe nga 80+000 në 110+000 m, gazsjellësi kalon nëpër zonën me toka të varfëra në ushqyes për shkak praktikave bujqësore të zbatuara. Seksioni fundor i rrugës së gazsjellësit (nga 120+000 në 169+774 m) është në zonën që karakterizohet nga ndikime natyrore në tokë siç është përmbytja.

Tokat në zonën më të gjerë të gazsjellësit përmbajnë përqendrime të rritura të metaleve të rënda (Ni, Pb, Co, Cr dhe Cu). Aktivitetet njerëzore janë shkaku kryesor i rritjes së përqendrimeve të metaleve të rënda në tokë, për shkak të minierave (bakrit) dhe përdorimit të agjentëve kimikë në prodhimin bujqësor.

4.4 Mjedisi socio-ekonomik

Në të kaluarën, Shqipëria ka pësuar reforma të shumta territoriale administrative. Reforma e fundit administrative e rëndësishme në Shqipëri u krye në vitin 2014 dhe u zbatua në vitin 2015. Karakteristika kryesore e ndarjes së re administrative është një rënie e konsiderueshme e numrit të bashkive në Shqipëri.

Ndarja e përgjithshme administrative, gjeografike dhe statistikore e Shqipërisë në nivelin rajonal (NUTS dhe kombëtar) në raport me gjurmën e gazsjellësit IAP është paraqitur në Figura 9.

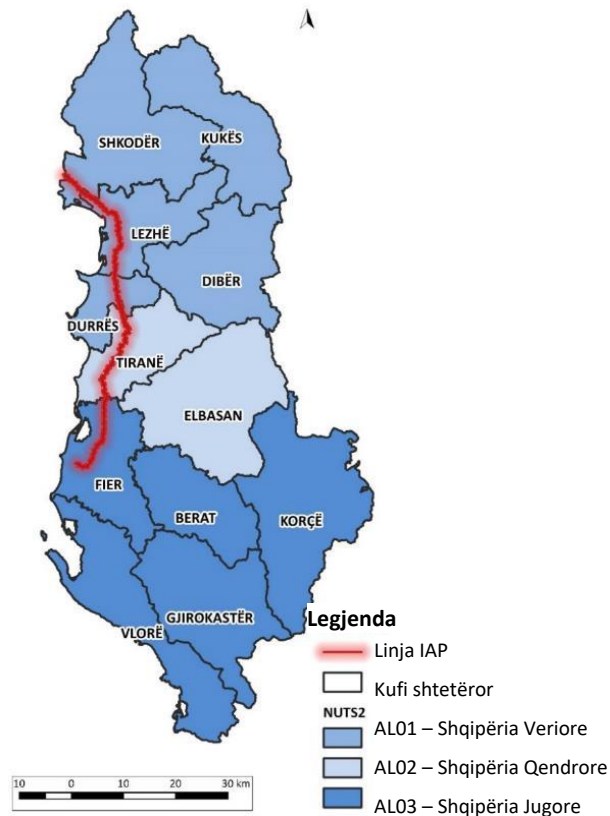

Figura 9: Zona e projektit IAP në nivelin rajonal (NUTS dhe kombëtar)

Burimi: Instat, Instituti i Statistikave: Baza e të dhënave statistikore

Në nivel vendor, si pjesa më e madhe e projekteve të infrastrukturës veçanërisht ato publike, gjurma e gazsjellësit IAP kalon nëpër shumë njësi administrative (bashki). Bashkitë në të cilat shtrihet gjurma e gazsjellësit IAP janë paraqitur në Figura 10.

Figura 10: Vendndodhja e zonës së projektit IAP në nivel bashkie

Burimi: Instat, Instituti i Statistikave: Baza e të dhënave statistikore

Numri i përgjithshëm i banorëve në regjistrimin e fundit të popullsisë në vitin 2011 ishte rreth 2.8 milionë. Shumica e popullsisë jeton në Qarkun e Tiranës. Dendësia më e lartë e popullsisë është në pjesën qendrore bregdetare të Shqipërisë, ndërsa pjesët veriore dhe jugore kanë dendësi të ulët të popullsisë. Nga krahasimi i popullatës sipas dy regjistrimeve të fundit (2001 dhe 2011) vërehet se popullsia në Shqipëri u ul rreth 2, 5% dhe në nivel qarku popullsia u rrit vetëm në Qarkun e Tiranës dhe Durrësit.

Gjurma e IAP kalon në zonën më të populluar të Shqipërisë. Kjo lidhet kryesisht me zonën e qarqeve të Tiranës dhe Durrësit - bashkitë: Kamëz, Kavajë, Rrogozhinë, Tiranë, Vorë dhe Krujë. Pak më pak të populluara janë bashkitë në qarkun Fier (bashkitë Divjakë dhe Fier), të ndjekura nga ato të qarkut Lezhë (bashkitë Kurbin dhe Lezhë) dhe në fund bashkitë e qarkut Shkodër (Shkodër dhe Vau i Dejës).

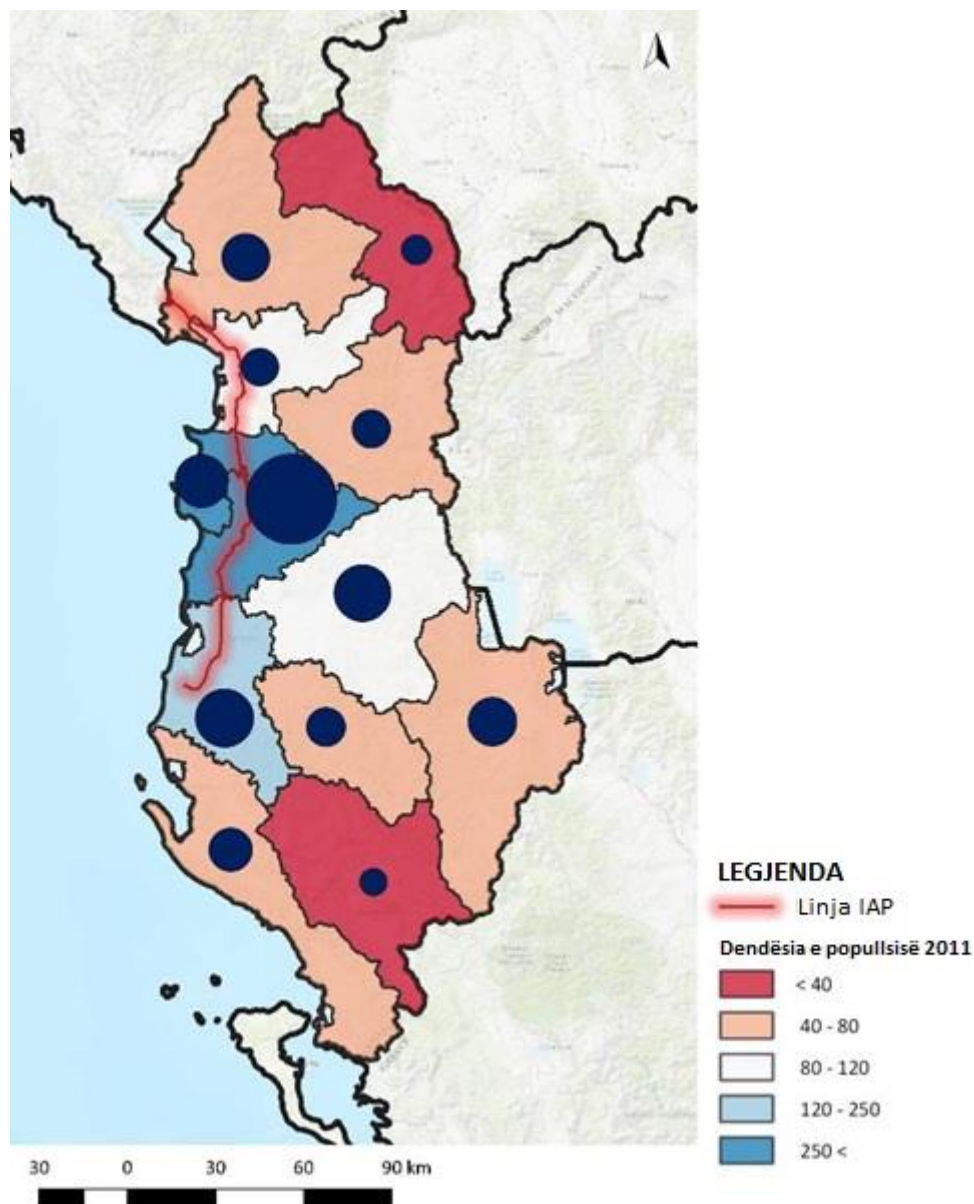

Figura 11: Dendësia e popullsisë sipas qarqeve, Census 2011

Burimi: INSTANT, Instituti i Statistikave: Baza e të dhënave statistikore

Në Shqipëri pakicat e cënueshme janë romët dhe egjiptianët. Romët përbëjnë afërsisht 0,3% të popullsisë së përgjithshme shqiptare, ndërsa egjiptianët përbëjnë 0,12% në lidhje me përkatësinë etnike.

Romët jetojnë në të gjithë vendin, por disa nga komunitetet më të mëdha mund të gjenden rreth

kryeqytetit, Tiranës, qyteteve të Fierit, Beratit, Gjirokastrës dhe Korçës.

Nga të gjitha zonat e përmendura më lart, popullsia rome e prekur potencialisht nga projekti IAP (brenda korridorit 2 km nga gjurma e gazsjellësit) është e shpërndarë në qarkun Lezhë dhe Fier, ndërsa egjiptianët potencialisht të ndikuar banojnë në qarkun Lezhë.

Tabela 11: Numri i romëve dhe egjiptianëve potencialisht të prekur nga projekti IAP

Qarku	Qendra e banuar	Distanca nga linja IAP	Romët	Egjiptianët	Romët+Egjiptianët
DURRËS	Thumanë	1.5	48		48
FIER	Grabian	1.5	139		139
LEZHË	Lezhë	1.8	113	192	306
TIRANË	Gosë e Madhe	1	20		20
TIRANË	Kashar	1		4	4
BRENDA KORRIDORIT 1 km			20	4	24
BRENDA KORRIDORIT 2 km			320	196	517

Burimi: <http://pop-stat.mashke.org/albania-ethnic2011.htm> [qasur më 2 dhjetor 2019]

Sa lidhet me strukturën e PBB-së sipas aktiviteteve ekonomike, shërbimet vijojnë të përfaqësojnë pjesën kryesore në ekonomi për vitin 2017, me 48.0% të PBB-së, dhe një rritje me 6.06% në terma realë. Industria dhe ndërtimet përbëjnë 20.4% të PBB-së, e cila në terma realë u rrit përkatësisht: industria me -1.80% dhe ndërtimi me 7.04%. Bujqësia, pylltaria dhe peshkimi që zenë 19.0% të PBBP-së, në terma realë u rritën me 0.84%.

Referuar Institutit Kombëtar të Statistikave, bujqësia është sektori më i rëndësishëm në Shqipëri për sa i përket vlerës së shtuar dhe punësimit. Sektori bujqësor përbën rreth 40% të punësimit dhe 20% të PBB-së. Për krahasim, në vendet e BE, sektori i bujqësisë përfaqëson rreth 2% të PBB-së dhe 6% të punësimit sipas statistikave nga Eurostat.

Grupet e cënueshme në zonën e projektit u referohen njerëzve, veçanërisht atyre nën kufirin e varfërisë, atyre pa tokë, të moshuarve, grave, fëmijëve dhe familjeve pa të drejta ligjore mbi tokën dhe që varen nga toka e kufizuar me prodhimtari të ulët, të cilët për shkak të gjinisë, përkatësisë etnike, moshës, paaftësisë fizike ose mendore, disavantazheve ekonomike ose statusit shoqëror, mund të ndikohen më shumë nga projekti.

Lidhja me projektin e grupeve të cënueshme, sipas karakteristikave të tyre është dhënë në tabelën e mëposhtme.

Tabela 12: Karakteristikat e grupeve të cënueshme dhe lidhja me projektin

Kategoria e cënueshmërisë	Vendodhja dhe përhapja	Karakteristikat	Lidhja me projektin
Gratë	Zona e projektit 50% e popullsisë	Aftësi e ulët për të marrë pjesë në sistemet e qeverisjes dhe vendimmarrjes në nivelin e familjes. Marrëdhëniet e pabarabarta gjinore që rrjedhin nga strukturat patriarkale (margjinalizimi i tyre çon në praktika diskriminuese në ngjarje ekstreme).	PO
		Jo të përfaqësuara mirë në nivelet më të larta të fushave të punësimit të tyre.	JO
		Gratë janë një grup heterogjen dhe nuk mund të supozohet se janë po aq të prekshme, kudo dhe në çdo kohë (burrat mund të jenë më të lëvizshëm dhe të kenë më shumë mundësi për të përdorur kohë më gjatë në një kërkim të vetëm. Burrat dhe gratë kanë të drejta të ndryshme/qasje në burime dhe aftësitë për të zvogëluar ndjeshmërinë e tyre, të ardhura më të ulëta se burrat).	PO

Kategoria e cënueshmërisë	Vendodhja dhe përhapja	Karakteristikat	Lidhja me projektin
		Gjinia është një çështje e cila ndërpret dhe mund të kualifikojë të gjitha dimensionet e prekshme (grupe).	PO
Familjet me të ardhura të ulëta	Zona e projektit 15% e popullsisë	Nivele të ulëta të gjenerimit të të ardhurave.	PO
		Nivele të ulëta të kursimeve dhe mundësi e kufizuar e hyrjes në kredi dhe kredi.	PO
		Shpesh familje me nivele të ulët arsimimi dhe aftësisë.	PO
		Familjet me aktivitete bujqësore.	PO
Familje pa të drejta ligjore për tokë	Zona e projektit (aktualisht nuk dihet - reforma në progres në nivel kombëtar)	Asnjë pronësi mbi shtëpitë ose tokat dhe metodat e tjera për sigurimin e jetesës.	PO
		Shpesh familjet me nivele të ulët arsimimi dhe aftësisë.	PO
		Aftësi shumë e ulët për të marrë pjesë në sistemet e qeverisjes dhe vendimmarrjes në nivel lokal dhe rajonal.	PO
Romët	Qendrat e banuara Grabjan (Fier) dhe Lezhë (Lezhë) 320 banorë brenda korridorit 2 km	Aftësi shumë e ulët për të marrë pjesë në sistemet e qeverisjes dhe vendimmarrjes në nivelin lokal dhe komunal.	PO
		Romët kanë më pak qasje në kujdesin shëndetësor dhe arsimim.	PO
		I nënshtrohet marginalizimit dhe diskriminimit.	PO
Fëmijët dhe Rinia	Zona e projektit 20% e popullsisë	Nivele të ulëta të aftësive dhe arsimimit të njohurive.	PO
		Fëmijët janë më të rrezikuar për shkak të papjekurisë dhe zhvillimit të tyre fizik, intelektual dhe emocional.	PO
		Familjet e reja vuajnë nga mungesa e pronësisë së tokës ose mënyrave të tjera për të siguruar jetesën.	PO
		Fëmijët urbanë në përgjithësi jeojnë më mirë sesa fëmijët ruralë, por nuk është rasti për ata që jetojnë në varfëri ekstreme urbane.	JO
Të moshurit/pensionuarit	Zona e projektit 11% e popullsisë	Gjendja e dobët shëndetësore përfshirë kequshqyerjen, sëmundjet infektive, paaftësinë etj.	PO
		Mundësia e kufizuar dhe/ose mundësia e lëvizjes.	PO
		Niveli i ulët arsimor dhe analfabetizmi relativisht i lartë.	PO
		Niveli i ulët i të ardhurave.	PO
Pronarë të tokave bujqësore, mbajtës të së drejtës dhe punëtorë në bujqësi në zonën e projektit	Zona e projektit	Në varësi të disponueshmërisë së tokës si burim i të ardhurave	PO

Sipas karakteristikave të terrenit dhe kontekstit historik të përdorimit të hapësirës, konstatohet se zonat me mundësi të shtuar të gjetjeve (rastësore) **arkeologjike** janë:

- përgjatë skajeve të fushave të gjera (rreth 500 m) ose përgjatë shpateve të kodrave;
- në vendbanimet ekzistuese në skajet e fushave dhe kodrave që mbivendosen me rrugën e planifikuar të IAP;
- afër pronës kulturore të regjistruar (rreth 500 m).

Brenda zonës së ndikimit direkt ose indirekt janë hasur këto elementë me vlera kulturore:

- Kisha e Shën Kozmait dhe Manastiri I Shën Mërisë, Kolkondas, 700 m në lindje nga progresiva 8+600. Këta monumente kulturore i kushtohet Virgjëreshës Mari dhe Kozmait të Aetolisë. Ky është element i mbrojtur i trashëgimisë kulturore. Edhe pse nuk është në zonën e ndikimit indirekt, duhet të theksohet për afërsinë relative me gazsjellësin e planifikuar.
- Memorial, rreth 100 m larg progresivës 11+800, e cili është një pllakë përkujtimore me origjinë më të re kushtuar "Loni Dhamo".
- Kisha, rreth 300 m në lindje nga progresiva 129+500, një godinë e sapo ndërtuar.
- Kisha e Shën Mhillit, rreth 100 m larg nga progresiva 133+900 dhe rreth 450 m në veri të BVS/PVMRS Lezhë. Ndërtesa është e rikonstruktuar rishtas.
- Kisha dhe ndërtesa e Seminarit Redemptoris Mater në Lezhë është rreth 300 m në perëndim të progresivës 136+000. Ndërtesa është e rikonstruktuar rishtas.

Përveç asaj që u përmend më sipër, nuk ka elemente me vlerë kulturore në zonën e ndikimit të drejtpërdrejtë dhe indirekt.

5 5 Analiza e ndikimeve të mundshme negative në mjedis

5.1 Metodologjia e vlerësimit të ndikimit

Në këtë raport identifikohen dhe përshkruhen karakteristikat për:

- ndikimet e mundshme negative mjedisore dhe sociale
- ndikimet kumulative
- ndikimet negative të identikuara
- ndikimet pozitive të identikuara
- ndikimet mbetëse

Raporti përfshin fazat përkatëse të ciklit të projektit: ndërtimin, funksionimin dhe nxjerrjen jashtë funksionimi.

Raporti jep një përshkrim të detajuar të **ndikimeve të mundshme negative** që rrjedhin nga zbatimi i projektit gjatë fazave të ndërtimit dhe funksionimit të tij. Përveç ndikimeve negative në mjedisin fizik, janë përshkruar: ndikimet në biodiversitet dhe habitate, ndikimi i ndryshimeve klimatike mbi projektin dhe ndikimi i këtij të fundit mbi ndryshimet klimatike, shkarkimet në mjedis dhe prodhimi i mbetjeve, ndikimet negative kumulative, ndikimet sociale dhe në shëndet si dhe, aksidentet e mundshme madhore dhe ngjarjet e paplanifikuara me pasojë në mjedis.

Në kontekstin e IAP, gjatë vlerësimit të ndikimeve të identikuara janë marrë në konsideratë **ndikimet kumulative** që rezultojnë nga disa ose i njëjti burim dhe prekim një receptor të caktuar mjedisor, social ose kulturor. Sipas nevojës, është përcaktuar efekti i tyre i kombinuar në receptor. Përveç kësaj janë marrë në konsideratë ndikimet e kumulative që mund të shfaqen nga kombinimi i efekteve të IAP me aktivitete në zhvillim ose që janë parashikuar për të ardhmen në zonën e projektit. Vlerësimi i ndikimeve kumulative u krye në terma të përgjithshëm me një mënyrë cilësore që bazohet në informacionin ekzistues për aktivitetet e së tashmes ose të së ardhmes dhe gjykimin e ekipit të VNMS.

Ndikimet negative të identikuara janë shpjeguar më tej në lidhje me zonën e ndikimit dhe kohëzgjatjen, llojin e ndikimit (direkt/indirekt), mundësinë e zbutjes dhe zonat e ndjeshme ndaj ndikimeve. Kjo analizë tregohet në Kapitullin 5.2.

Të gjitha ndikimet në komponentët mjedisorë e socialë, të përshkruar në Kapitullin 5.1 dhe

Kapitulli 5.2 u vlerësoan dhe u paraqiten në matricën në Kapitulli 5.2.3.

Matrica e rëndësisë së ndikimit (në një shkallë nga 4 në 16) është përgatitur duke shtuar vlerësimet individuale për tiparet e ndikimeve si më poshtë:

- **Madhësia (shkalla)** – një shkallë e ashpërsisë/përfitimit të ndikimit që përdoret për të vlerësuar në çfarë mase ndikimi ka efekt në ekosistem (për ndikimet ekologjike) ose palët e përfshira (për ndikimet socio-ekonomike).
- **Shtrirja në hapsirë (zona e ndikimit) dhe kohë (kohëzgjatja) e ndikimit** – shtrirja në hapsirë përcakton zonën e ndikimit; shtrirja në kohë përcakton kohëzgjatjen e ndikimit.
- **Ndjeshmëria mjedisore (ndjeshmëria e zones/receptorit ndaj ndikimit)** – shkalla e ndjeshmërisë bën të mundur vlerësimin nëse mjedisi fizik dhe social pritës kanë karakteristika (mungesa, përdorim intensiv të burimeve, cënueshmëri etj.) që e rrisin rëndësinë e ndikimit me një intensitet të caktuar. Kjo ndjeshmëri përfshin edhe konceptin e ndikimit të kthyeshëm.
- **Mundësia që të ndodhë** – bën të mundur të përcaktohet nëse një ndikim konsiderohet i sigurt (për shembull humbja e vegjetacionit gjatë operacioneve në tokë), i mundshëm ose përjashtim (për shembull në aksidente të caktuar). Ndonëse disa ndikime mund të kenë efekte të rëndësishme, mundësia shumë e vogël që të shfaqet (ndodhë) mund ta zvogëlojë rëndësinë e përgjithshme të ndikimit. Në mënyrë të ngjashme, një ndikim që ka shumë të ngjarë të shfaqet duhet të vlerësohet më i rëndësishëm se një që ka pak gjasa të ndodhë.

Për vlerësimin e shtrirjes në kohë të ndikimit, janë përdorur kategoritë si më poshtë:

- Gjatë punimeve të ndërtimit
- Afatshkurtër – më pak se 5 vjet
- Afatmesëm – ndërmjet 5 dhe 20 vjet
- Afatgjatë – ndërmjet 20 dhe 50 vjet (deri në nxjerrje jashtë funksionimi)
- I përhershëm – edhe pas nxjerrjes jashtë funksionimit

Për vlerësimin e shtrirjes hapsinore të ndikimit, janë përdorur kategoritë si më poshtë:

- Shumë i lokalizuar – korridori i punimeve të ndërtimit
- Zona e studimit – korridori prej 200 m në secilën anë
- Rajonal/Kombëtar
- Ndërkombëtar

Vlerësimi me pikë është bërë sipas tabelës së mëposhtme.

Madhësia/Shkalla		Vlerësimi		
I ulët	Ndikim i ulët	1		
Mesatar	Ndikim mesatar	2		
I lartë	Ndikim i rëndësishëm negativ ose pozitiv (përfitues)	3		
Shumë i lartë	Ndikim shumë i rëndësishëm negativ ose veçanërisht përfitues	4		
Shtrirja në kohë dhe hapsirë				
	<i>Afatshkurtër – më pak se 5 vjet</i>	<i>Afatmesëm – ndërmjet 5 dhe 20 vjet</i>	<i>Afatgjatë – ndërmjet 20 dhe 50 vjet (një gjeneratë)</i>	<i>I përhershëm</i>
<i>Shumë i lokalizuar</i>	1	2	2	3
<i>Zona e studimit</i>	1	2	3	4
<i>Rajonal/ Kombëtar</i>	2	2	3	4
<i>Ndërkombëtar</i>	2	3	4	4
Ndjeshmëria e mjedisit		Vlerësimi		
E ulët	Mjedisi / aktiviteti / popullsia e vlerësuar është e zakonshme, nuk ka veçanti ose probleme të rëndësishme	1		

Mesatare	Mjedisi / aktiviteti / nëngrupi i popullsisë i vlerësuar është pothuajse i zakonshëm me ndonjë tipar ose problem të veçantë	2
E lartë	Mjedisi / aktiviteti / popullsia e vlerësuar është e rallë dhe ka tipare dhe probleme të rëndësishme	3
Shumë e lartë	Mjedisi / aktiviteti / popullsia e vlerësuar është shumë e rallë dhe ka karakteristika ose probleme unike	4
Mundësia që të ndodhë		Vlerësimi
Shumë e ulët	Mundësia që ndikimi të ndodhë konsiderohet shumë e ulët	1
E ulët	Ndikimi konsiderohet i mundshëm	2
E lartë	Ndikimi ka shumë mundësi të ndodhë	3
E sigurtë	Ndikimi do të ndodhë me siguri	4

Shumatorja e vlerësimeve tregon efektin e përgjithshëm, sipas tabelës së mëposhtme:

		Efekti {shumatorja e shkallës, shtrirjes në hapësirë dhe kohë të ndikimit, ndjeshmërisë mjedisore dhe mundësisë që të ndodhë}									
		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Mundësia që të ndodhë	1	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	2	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	3	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	4	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

Paraqet shumatorën e shkallës, shtrirjes në hapësirë dhe në kohë, ndjeshmërisë mjedisore në raport me mundësinë e shfaqjes së ndikimit. Numri i dhënë tregon rëndësinë e ndikimit sipas përshkrimeve në tabelën e mëposhtme.

Rëndësia	Përshkrimi	Vlerësimi
E ulët	Një ndikim i pranueshëm i cili mund të kërkojë masa jo thelbësore për shmangien ose zbutjen. Ky ndikim është i pamjaftueshëm në vetvete ose edhe i kombinuar me ndikime të tjerë më të njëjtën rëndësi për të vënë në dyshim projektin.	4-7
Mesatare	Një ndikim i rëndësishëm i cili kërkon masa për shmangien dhe/ose zbutjen. I vetëm ky ndikim është i pamjaftueshëm për të vënë në dyshim projektin por, i kombinuar me ndikime të tjerë me natyrë të njëjtë, mund të pengojë realizimin e tij.	8-10
E lartë	Një ndikim serioz i cili, nëse nuk merren masa (kur ndikimi është negativ) mund të verë në dyshim zbatimin e projektit. Ky ndikim konsiderohet nga kompania një ndryshim i madh afatgjatë i mjedisit (natyror ose socio-ekonomik) me pasojë të rëndësishme.	11-13
Shumë e lartë	Një ndikim shumë serioz i cili, nëse nuk merren masa (kur ndikimi është negativ) edhe i vetëm mund të verë në dyshim zbatimin e projektit. Ky ndikim, padyshim i përhershëm dhe i pakthyeshëm rezulton si nxitës i pasojave të mëdha për mjedisin, popullsinë dhe aktivitetin ekonomik.	14-16

Gjatë vlerësimit të ndikimit, në trajtë përshkrimi, janë marrë në konsideratë edhe karakteristikat e tjera të ndikimit:

- lloji - pozitiv, negativ
- mundësia e kthimit – nëse është ndikim **direkt** (kur ekziston një marrëdhënie direkte shkak-pasojë ndërmjet një komponenti të projektit dhe një elementi të mjedisit – ekosistemi ose komponentët socio-ekonomikë), **indirekt** (i cili rezulton nga një ndikim direkt ose komponent i projektit dhe vijon me një varg pasojash), ose mbetës (ndikim i cili mbetet edhe pas zbatimit të masave të shmangies dhe/ose zbutjes).

- **Ndikimet mbetëse** janë analizuar me të njëjtën matricë krahasuar me ndikimet e identifikuar në Kapitullin 8.

Një vlerësim cilësor i ndikimeve të pritshme është kryer edhe për fazën e nxjerrjes jashtë funksionimi.

Me qëllim që të shmangen ose zvogëlohen ndikimet e mundshme negative, janë parashikuar masa zbutëse (kapitulli 8.1) dhe janë vlerësuar ndikimet mbetëse (kapitulli 8.2.).

Vlerësimi i ndikimit është konceptuar që të garantojë se vendimet në lidhje me projektin janë marrë duke njohur plotësisht ndikimet që mund të shfaqen në mjedisin natyror dhe social.

Në disa raste, masat zbutëse do të jenë të përfshira në projektin teknik dhe në disa të tjera janë identifikuar gjatë procesit të VNMS. Për këtë arsye, procesi i VNMS ka identifikuar ku mund të shfaqen ndikimet e rëndësishme dhe më tej ka përcaktuar masa zbutëse për zvogëlimin e këtyre ndikimeve në nivele që gjykohen të pranueshëm. Këto masa janë integruar në PPM dhe PVMS si zotime të qarta.

Atje ku është identifikuar një ndikim i rëndësishëm negativ, është hulumtuar një hierarki tipike e opsioneve zbutëse, si më poshtë:

- shmang – hiq burimin e ndikimit,
- zvogëlo – zvogëlo burimin e ndikimit, zvogëlo ndikimin ndërmjet burimit dhe receptorit, zvogëlo ndikimin në receptor,
- ndreq – riparo dëmtimin,
- kompenso – zëvendëso në natyrë ose me një burim të ndryshëm me vlerë të njëjtë.

Kompensimi shihet tipikisht si mundësia e fundit por mund të kërkohet në kushtet e legjislacionit lokal (nganjëherë pavarësisht rëndësisë së ndikimit). Gjithsesi, kompensimi ose zhdukja nuk e bëjnë një ndikim automatikisht “të pranueshëm” ose shfajësojnë nevojën për të shqyrtuar forma të tjera të zbutjes siç janë treguar në hierarki. Standartet e performacës së BERZH theksojnë nevojën për të kërkuar alternativa për shmangien ose zvogëlimin e ndikimeve.

5.2 Zonat ose receptorët e ndjeshëm ndaj ndikimeve të projektit

Subjekti	Burimet e ndikimeve	Ndikimet	Zona e ndikimit (Shtrirja hapsinore - SHH)	Zonat ose receptorët e ndjeshëm ndaj ndikimeve të projektit
Mjedisi fizik				
> Faza ndërtimore				
Ujërat	Menaxhimi i papërshtatshëm i ujërave të ndotura dhe lëngjeve të rrezikshme	Ndotja e ujërave sipërfaqësore dhe nëntokësore	Rrjedha ujore dhe ujëra nëntokësore në varësi të vendit ku ndodh (shumë i lokalizuar)	Rrjedhat ujore dhe akuiferët pa shtresën sipërfaqësore mbrojtëse (me përshkueshmëri të ulët)
	Metoda e kalimeve me prerje të hapur	Grumbujt e sedimenteve	Gjurma e IAP ndërpret 352 kanale më të vegjël kullimi ku do të përdoret metoda me prerje të hapur. Kalimet me prerje të hapur të lumenjve/kanaleve të mëdhenj/përrenjve do të zbatohen në progresivat që vijojnë: 10+405, 17+790, 35+ 600, 46+536, 53+270, 56+ 042, 58+527, 60+051, 60+ 262, 60+395, 60+728, 61+ 099, 61+282, 61+454, 61+ 697, 65+230, 66+078, 67+ 993, 68+235, 69+535, 71+ 100, 73+700, 74+195, 74+ 535, 74+782, 77+902, 85+ 644, 89+208, 108+701, 133+ 162, 134+870, 135+920, 137+ 303, 138+232, 138+338, 138+ 609, 138+936, 153+583, 160+ 859, 161+424, 163+660 dhe 167+702 me gjithsej 43 kalime me prerje të hapur (zona e studimit).	Janë të ndjeshme ndaj këtij ndikimi 4 rrjedha gjithëvjetoare (në progresivat 17+790, 73+700, 74+195, 89+208, 133+152 dhe 134+870) të cilat do të kalohen me këtë metodë. Përroi i Grykës ka tre kalime.
	Metoda për kalimin e lumenjve pa kanal	Shpëlarja/ Derdhja e lëngjeve të shpimit	Rrjedha ujore dhe akuiferë në varësi të vendit ku ndodh (shumë i lokalizuar)	Rrjedha ujore dhe akuiferë në varësi të vendit ku ndodh
	Hidrotestimi (nxjerrja dhe shkarkimi i ujit)	Zvogëlimi i mundshëm i prurjes dhe nivelit të ujit, krijimi i grumbujve të vegjël me sedimente që mund të ndodhë gjatë shkarkimit	Rrjedhat ujore më të mëdha si Semani, Shkumbini, Erzeni, Tirana, Droja, Mati, Drini dhe Buna do të jenë burim uji për testimin e presionit dhe receptorët për ujin e përdorur për hydrotest (zona e studimit).	Lumenjtë Seman, Shkumbin, Erzen, Tirana, Mat, Drin, Bunë dhe Drojë.

Subjekti	Burimet e ndikimeve	Ndikimet	Zona e ndikimit (Shtrirja hapësirë - SHH)	Zonat ose receptorët e ndjeshëm ndaj ndikimeve të projektit
	Hapja e kanalit (tharja e mundshme e ujërave) dhe shtrimi i tubave	Tërheqje (pakësim) e lokalizuar e ujërave nëntokësore (ndikim i ulët) dhe dëmtim pusi	Në zonat me nivel të lartë të ujërave nëntokësore dhe puse/kaptazhe që gjenden në menjëherë pranë gjurmës së IAP (në afërsi të progresivave 52+480 dhe 117+440) (shumë i lokalizuar)	Pus/kaptazh burimi
Gjeorrezizet	Përmbytjet	Dëmtim i makinerive të ndërtimit dhe ndotje e ujërave	Gjurma e IAP kalon nëpër dy zona të mëdha të prirura ndaj përmbytjeve, në pjesën perendimore të Shqipërisë. Referuar hartës së të Planit të Përgjithshëm Kombëtar, objektet sipërfaqësore si në vijim gjenden në zona të cilat mund të përmbysten: CTMS Fier, BVS Rrogozhinë, PTS/BVS/PRMS Mamurras, BVS Milot, BVS Balldren dhe CTMS Bushat. (zona e studimit).	Ujërat sipërfaqësore dhe nëntokësore
	Qëndrueshmëria e shpateve	Siguria, dëmtimi i makinerive të ndërtimit	Progresiva 52+000 deri në progresivën 66+000 dhe nga progresiva 69+000 deri në progresivën 81+500	Shpate potencialisht të paqëndrueshëm
Gjeomorfologjia	Gërmimi për kanalit e tubacionit	Ndryshime të vogla në format gjeomorfologjike	Shumë i lokalizuar – seksionet e kanalit dhe brezit të punimeve në zona kodrinore dhe shpate të pjerrët	Zonat kodrinore, veçanërisht shpatet shumë të pjerrët me humbje të shtresës sipërfaqësore
		Erozion i mundshëm i tokës	Shumë i lokalizuar – seksionet e kanalit dhe brezit të punimeve në zona kodrinore dhe shpate të pjerrët	Zonat kodrinore, veçanërisht shpatet shumë të pjerrët me humbje të shtresës sipërfaqësore ndërmjet progresivave 69+000-73+400
	Ndërtimi dhe përmirësimi i rrugëve të aksesit	Ndryshime në karakteristikat gjeomorfologjike lokale.	I lokalizuar – në zonat e rrugëve të aksesit dhe cungishteve e argjinaturave rrethuese (shumë i lokalizuar).	Zonat kodrinore ndërmjet progresivave: 58+500 - 60+500, 61+700 - 64+100, 69+000 - 70+800, 72+800 - 73+400, 130+400 – 130 +800, 131+100-132+800, 136 + 600 - 140+100, 141+800-142+60
		Erozion i mundshëm i tokës	I lokalizuar – në zonat e rrugëve të aksesit dhe cungishteve e argjinaturave rrethuese (shumë i lokalizuar).	Zonat kodrinore, veçanërisht shpatet shumë të pjerrët me humbje të shtresës sipërfaqësore

Subjekti	Burimet e ndikimeve	Ndikimet	Zona e ndikimit (Shtrirja hapësirë - SHH)	Zonat ose receptorët e ndjeshëm ndaj ndikimeve të projektit
				ndërmjet progresivave: 69+000-70+800 72+800-73+400
Toka	Gërmimi i tokës dhe heqje e shtresës sipërfaqësore të saj (shtresa vegjetale)	Zvogëlim i prodhimtarisë së tokës dhe përqendrim i karakteristikave dhe tipareve të saj	Brezi i punimeve prej 20 m përgjatë gjurmës së IAP (sipërfaqe rreth 340 ha), sipërfaqja e ndërtimit të instalimeve sipërfaqësore (4.8 ha), dhe sipërfaqja e instalimit të kampeve të punës (afërsisht 3.97 ha) (shumë i lokalizuar)	Toka brenda brezit të punimeve prej 20 m përgjatë gjurmës së IAP, shesheve të ndërtimit të instalimeve sipërfaqësore dhe zonat e kampeve të punës
		Erozion i mundshëm i tokës	Në një zonë të ndjeshme ndaj erozionit në terrene të pjerrët brenda brezit të punimeve prej 20 m përgjatë gjurmës së IAP (shumë i lokalizuar).	Toka në terrenet e pjerrët brenda brezit të punimeve prej 20 m përgjatë gjurmës së IAP
	Trajtimi jo i duhur i ujërave të ndotura dhe mbetjeve të lëngëta të rrezikshme	Ndotje e tokës	Toka në varësi të vendit ku ndodh (shumë i lokalizuar)	Toka në zonat e aksidenteve
Toka bujqësore	Heqja e shtresës sipërfaqësore (vegjetale) të tokës dhe mbulesës vegetative (me kultura bujqësore)	Humbje e përkohshme e tokës bujqësore	Brezi i punimeve prej 20 m përgjatë gjurmës së IAP (afërsisht 278.4 ha tokë bujqësore) dhe sipërfaqja e ndërtimit të instalimeve sipërfaqësore që zihet nga toka bujqësore (afërsisht 4.8 ha). Sipërfaqja e instalimit të kampeve të punës (afërsisht 3.97 ha) dhe rrugëve të aksesit (afërsisht 14.1522 ha). (shumë i lokalizuar)	Shtresa vegjetale (humusi) me vegetacion (kultura bujqësore) në brezin e punimeve (20 m), zonave të instalimeve sipërfaqësore, zonave të kampeve të punës dhe rrugëve të aksesit.
Pejsazhi	Krijimi i brezit të punimeve për tubacionin	Heqje e vegetacionit të lartë	Shumë pranë elementëve të planifikuar të IAP, në varësi të kushteve të terrenit (zona e studimit)	Zonat e pejsazhit kodrinor me mbulesë sipërfaqësore natyrore ndërmjet progresivave 52+000–81+000 dhe 130+500–140+200
	Ndërtimi dhe përmirësimi i rrugëve të aksesit	Heqje e vegetacionit të lartë	I lokalizuar – brenda zonës së punimeve të rrugëve të aksesit (shumë i lokalizuar).	Zonat e pejsazhit kodrinor me mbulesë sipërfaqësore natyrore ndërmjet progresivave 52+000–81+000 dhe 130+500–140+200
	Ndërtimi i instalimeve sipërfaqësore, kampeve të punës dhe kantjereve të tubave	Heqje e vegetacionit të lartë	Brenda perimetrit të instalimeve sipërfaqësore, kampeve të punës dhe kantjereve të tubave (shumë i lokalizuar).	Vendodhjet e instalimeve sipërfaqësore, kampeve të punës dhe kantjereve të tubave. Zonat e pejsazhit kodrinor me mbulesë sipërfaqësore natyrore.

Subjekti	Burimet e ndikimeve	Ndikimet	Zona e ndikimit (Shtrirja hapësirë - SHH)	Zonat ose receptorët e ndjeshëm ndaj ndikimeve të projektit
	Prania dhe operimi i makinerive të ndërtimit dhe depozitimi i materialeve të ndërtimit	Ndikim pamor	Shumë pranë elementëve të planifikuar të IAP, në varësi të kushteve të terrenit (zona e studimit)	Zonat e pejsazhit kodrinor me mbulesë sipërfaqësore natyrore.
> Faza e funksionimit				
Toka	Zhvendosja e shtresës sipërfaqësore të tokës gjatë punimeve të ndërtimit dhe rehabilitimi pas përfundimit të punimeve.	Zvogëlim lokal i prodhimit të tokës	Brezi i punimeve (20 m) (shumë i lokalizuar)	Shtresa sipërfaqësore e tokës Brenda brezit të punimeve (20m) që mund të jetë përdorur për prodhim bujqësor
Toka bujqësore	Instalimet sipërfaqësore	Humbje e tokës bujqësore	Humbje e tokës bujqësore në sipërfaqen e instalimeve sipërfaqësore (4.8 ha tokë bujqësore) (shumë i lokalizuar)	Toka bujqësore brenda zonave të instalimeve sipërfaqësore
	Zbatimi i kufizimeve në zonën e mbrojtjes së tubacionit (5+5 m)	Kufizime të prodhimit për kulturat bujqësore me rrënjë që rriten më thellë se 1 m ose të cilat kërkojnë trajtim të tokës bujqësore më thellë se 0.5 m	Zona e kufizimeve 5 + 5 m nga boshti i tubacionit (zona e mbrojtjes së tubacionit) – afërsisht 139.3 ha tokë bujqësore (shumë i lokalizuar)	Kulturat bujqësore me rrënjë që rriten më thellë se 1 m ose të cilat kërkojnë trajtim të tokës bujqësore më thellë se 0.5 m në zonën e mbrojtjes së tubacionit (5+5 m) përgjatë gjurmës së IAP dhe në zonat e fidanishteve (afërsisht 3 ha).
		Kufizime të prodhimit bujqësor në zonat e ullishteve dhe pemëve frutore të ngjashme.	Zona e kufizimeve 5 + 5 m nga boshti i tubacionit (zona e mbrojtjes së tubacionit) – afërsisht 2.1 ha tokë bujqësore (shumë i lokalizuar)	Drurët e ullirit dhe pemë frutore të ngjashme që gjenden në zonën e mbrojtjes së tubacionit (5+5), përafërsisht 2,1 ha.
Pejsazhi	Instalimet sipërfaqësore	Ndikime pamore dhe ndryshim i karakterit të pejsazhit	Shumë i lokalizuar	Zonat e pejsazhit kodrinor. Zonat menjëherë pranë instalimeve sipërfaqësore (në distancë 1-2 km).
		Ndotja nga ndriçimi	Një distancë ndërmjet 0-10.000 m (zona e studimit)	Zona më të gjera të populluara përreth (në distancë 1-10 km) për shkak të ndotjes nga ndriçimi.

Subjekti	Burimet e ndikimeve	Ndikimet	Zona e ndikimit (Shtrirja hapësirë - SHH)	Zonat ose receptorët e ndjeshëm ndaj ndikimeve të projektit
	Zona prioritare e sigurisë së tubacionit (5 + 5 m)	Ndryshim i karakterit të pejsazhit dhe pengesë ndaj vazhdimësisë natyrore të terreneve jo-bujësore	Ndikimet pamore: zona e shikueshmërisë së elementëve të IAP në një distancë prej 500 m për terren fushor dhe 2,000 m në reliev kodrinor (zona e studimit)	Zonat e pejsazhit kodrinor.
Biodiversiteti dhe habitatet				
› Faza ndërtimore				
Biodiversiteti	Lëvizja e makinerive të ndërtimit, punimet e gërmimit, prania e shtuar njerëzore	Dëmtimi ose heqja e mbulesës vegetative dhe tokës (shumë e lokalizuar)	Ndikimet në llojet e habitateve do të jenë lokale brenda brezit të punimeve (rajonale për shkak të gjatësisë së tubacionit)	Habitatet Flora Fauna – individët e rinj (me mundësi të kufizuara lëvizjeje)
		Shqetësim i faunës nga zhurma e punimeve të ndërtimit që prodhojnë zhurmë dhe dridhje	Ndikimet e zhurmës në faunë do të shfaqen në një zonë disi më të gjerë se brezi i punimeve (shumë i lokalizuar)	Fauna
	Erozion i tokës (në shpatet e pjerrët) (shumë i lokalizuar)	Erozion i tokës në shpatet e pjerrët	Shumë i lokalizuar	Habitatet Flora
	Ndërtimi i instancave sipërfaqësore dhe rrugëve të përhershme të aksesit	Dëmtimi ose heqja e mbulesës vegetative	Shumë i lokalizuar	Habitatet Flora Fauna
		Shqetësim i faunës nga zhurma e punimeve të ndërtimit që prodhojnë zhurmë dhe dridhje	Zona e studimit	Fauna
	Rikonstruksioni i disa rrugëve ekzistuese	Dëmtimi ose heqja e mbulesës vegetative	Shumë i lokalizuar	Habitatet Flora Fauna
		Shqetësim i faunës nga zhurma e punimeve të	Zona e studimit	Fauna

Subjekti	Burimet e ndikimeve	Ndikimet	Zona e ndikimit (Shtrirja hapësirë - SHH)	Zonat ose receptorët e ndjeshëm ndaj ndikimeve të projektit
		ndërtimit që prodhojnë zhurmë dhe dridhje		
	Ndërtimi i kampeve për personel (punëtorë) dhe kantjereve të tubave	Dëmtimi ose heqja e mbulesës vegjetative	Shumë i lokalizuar	Habitatet Flora Fauna
		Shqetësim i faunës nga zhurma e punimeve të ndërtimit që prodhojnë zhurmë dhe dridhje	Zona e studimit	Fauna
	Kalimet e lumenjve me prerje të hapur	Dëmtim i habitateve bentike dhe të brigjeve (shumë i lokalizuar)	Gjurma e IAP ndërpret 352 kanale më të vegjël kullues ku do të zbatohet metoda me prerje të hapur Kalimet me prerje të hapur të lumenjve/kanaleve të mëdhenj/përrenjve do të zbatohen në progresivat që vijojnë: 10+405, 17+790, 35+ 600, 46+536, 53+270, 56+ 042, 58+527, 60+051, 60+ 262, 60+395, 60+728, 61+ 099, 61+282, 61+454, 61+ 697, 65+230, 66+078, 67+ 993, 68+235, 69+535, 71+ 100, 73+700, 74+195, 74+ 535, 74+782, 77+902, 85+ 644, 89+208, 108+701, 133+ 162, 134+870, 135+920, 137+ 303, 138+232, 138+338, 138+ 609, 138+936, 153+583, 160+ 859, 161+424, 163+660 dhe 167+702 me gjithsej 43 kalime me prerje të hapur (zona e studimit).	Habitatet Flora Fauna
		Ndryshime të cilësive fiziko-kimike të ujërave për shkak të përhapjes së sedimenteve	Zona e studimit	Fauna
	Hidrotestimi	Futja e llojeve ujore invazive	Zona e studimit	Flora Fauna
	Hidrotestimi	Shqetësim i faunës nga zhurma e punimeve të ndërtimit që prodhojnë zhurmë dhe dridhje	Zona e studimit	Fauna

Subjekti	Burimet e ndikimeve	Ndikimet	Zona e ndikimit (Shtrirja hapsinore - SHH)	Zonat ose receptorët e ndjeshëm ndaj ndikimeve të projektit
Pyjet	Krijimi i brezit të punimeve	Prerja dhe pastrimi i parcelave të vogla pyjore brenda brezit të punimeve (18 m) në të gjithë gjatësinë e gjurmës së tubacionit me qëllim aksesin e automjeteve dhe makinerive, rrit mundësinë e zjarreve në pyje	Brenda brezit të punimeve në zonën e shpyllëzuar përgjatë gjurmës (korridor 18 metra) (shumë i lokalizuar)	Pyjet gjethegjere dhe halorë me përqendrim të lartë të individëve me kurorë të dendur.
	Ndërtimi i rrugëve të aksesit	Shpyllëzimi i pjesshëm në gjerësinë (6 m) dhe gjatësinë e rrugëve të aksesit që do të ndërtohen në zonë të pyllëzuar, rrit mundësinë e zjarreve në pyje	Brenda zonës së mbrojtjes (30 m nga të dy anët e bushtit të tubacionit) (shumë i lokalizuar)	Pyjet gjethegjere dhe halorë me përqendrim të lartë të individëve me kurorë të dendur.
	Ndërtimi i kantjereve të tubave	Shpyllëzimi i pjesshëm, mundësi e shtuar e zjarreve në pyje	Shumë pranë zonës së gjerë të sigurisë (njëra në distancë prej afërsisht 220 m dhe tjetra prej 445 m nga boshti i tubacionit) (zona e studimit)	-
Zonat e mbrojtura	Lëvizja e makinerive të ndërtimit, punimet e gërmimit	Dëmtimi ose heqja e mbulesës vegetative	Shumë i lokalizuar	Zonat ose habitatet e ndjeshëm, veçanërisht zonat lagunore
	Kalimet me prerje të hapur	Dëmtimi i rrjedhave të vogla dhe kanaleve sjell ndryshim në cilësitë fiziko-kimike të ujërave përkatës	Shumë i lokalizuar	Habitatet e ndjeshëm, lloje të faunës ujore
	Ndërtimi i instalimeve sipërfaqësore dhe rrugëve të përhershme të aksesit në zonën Shëngjin-Ishëm, kandidatë për pjesë të rrjetit Emerald	Ndryshim i habitatit	Shumë i lokalizuar	Habitatet dhe fauna

Subjekti	Burimet e ndikimeve	Ndikimet	Zona e ndikimit (Shtrirja hapsinore - SHH)	Zonat ose receptorët e ndjeshëm ndaj ndikimeve të projektit
	Ndërtimi i kantjereve të tubave dhe kampeve në zonën Shëngjin-Ishëm, kandidatë për pjesë të rrjetit Emerald	Ndryshim i habitatit në zonën Shëngjin-Ishëm, kandidatë për pjesë të rrjetit Emerald	Shumë i lokalizuar	Habitatet dhe fauna
	Lëvizja e makinerive të ndërtimit, punimet e gërmimit	Shqetësim i faunës (ku nuk përfshihen shpendët) nga zhurma, dridhjet, rritja e pranisë njerëzore	Shumë i lokalizuar	Fauna (pa shpendët)
	Lëvizja e makinerive të ndërtimit, punimet e gërmimit	Shqetësim i faunës nga zhurma, dridhjet, rritja e pranisë njerëzore	Ndikim tek shpendët Brenda progresivës 160+300-fundi i tubacionit, i kufizuar në një korridor prej 100 m në të dy anët e gjurmës së IAP (zona e studimit)	Shpendët
	Hidrotestimi	Futja e llojeve ujore invazive	Zona e studimit	Flora Fauna
	Hidrotestimi	Zhurme dhe dridhje	I lokalizuar në kalimet me prerje të hapur (zona e studimit)	Fauna
> Faza e funksionimit				
Biodiversiteti	Instalimet e përhershme sipërfaqësore dhe rrugët e përhershme të aksesit	Shndërrimi përgjithnjë i sipërfaqes (shumë i lokalizuar)	Shumë i lokalizuar	Habitatet Fauna
	Mirëmbajtja e korridorit të sigurisë në zonat pyjore	Parandalimi i krijimit të mbulesës së vegjetacionit pyjor (shumë e lokalizuar)	Shumë i lokalizuar	Habitatet Fauna

Subjekti	Burimet e ndikimeve	Ndikimet	Zona e ndikimit (Shtrirja hapësirë - SHH)	Zonat ose receptorët e ndjeshëm ndaj ndikimeve të projektit
Pyjet	Mirëmbajtja e rregullt, ndërhyrjet	Heqja përgjithnjë e vegjetacionit drusor brenda zonës prioritare të sigurisë dhe të së drejtës për kalim për qëllime të mirëmbajtjes dhe riparimit (5m+5m) përgjatë gjurmës së gazsjellësit, rrit mundësinë e zjarreve në pyje.	Zona prioritare e sigurisë (shumë i lokalizuar)	Nuk ka zona të ndjeshme pyjore Brenda zonës prioritare të sigurisë (5 + 5 m) përgjatë gjurmës së IAP.
Zonat e mbrojtura	Instalimet e përhershme sipërfaqësore dhe rrugët e përhershme të aksesit	Shndërrimi i sipërfaqes në instalimet sipërfaqësore dhe rrugët e përhershme të aksesit	Duke qenë se tubacioni do të groposet, nuk do të ketë ndryshime të rëndësishme në karakteristikat e zonës së mbrojtur. Vetëm dy instalimet sipërfaqësore në zonën Shëngjin-Ishëm, kandidatë për pjesë të rrjetit Emerald, do të paraqiten si elementë të rinj, por për shkak të përmasave të vogla dhe pozicionit, ndikimi në terma të pejsazhit do të jetë i kufizuar në hapësirë dhe me intensitet të ulët (shumë i lokalizuar)	Karakteristikat e pejsazhit në afërsi të dy instalimeve sipërfaqësore në zonën Shëngjin-Ishëm, kandidatë për pjesë të rrjetit Emerald.
Shkarkimet në mjedis				
> Faza ndërtimore				
Cilësia e ajrit	Trajtimi i materialeve	Çlirimet e pluhurit	Ndikime të kufizuara në afërsi të qendrave të banuara më të afërta nga punimet e ndërtimit. (shumë i lokalizuar)	Qendrat e banuara më të afërta (përgjatë gjurmës së tubacionit dhe rrugëve të përkohshme të aksesit shtruar me çakëll)
	Përdorimi i sipërfaqeve të punës	Çlirimet e pluhurit		
	Rrugët e përkohshme të aksesit shtruar me çakëll për në zonën e ndërtimit	Çlirimet e pluhurit		
	Automjetet dhe makineritë	Produktet e djegies së karburantit fosil		
Zhurma	Punimet e ndërtimit: automjetet dhe makineritë e rënda të ndërtimit, kompresorët dhe pompat	Çlirimet e zhurmës në mjedis nga punimet e ndërtimit	Zona e studimit	Popullsia në qendrat e banuara më të afërta (përgjatë gjurmës së tubacionit)

Subjekti	Burimet e ndikimeve	Ndikimet	Zona e ndikimit (Shtrirja hapësirë - SHH)	Zonat ose receptorët e ndjeshëm ndaj ndikimeve të projektit
Menaxhimi i mbetjeve	Kampet, zonat e punimeve përgjatë tubacionit	Ndotja e tokës dhe ujërave nga mbetjet	Toka në zonat pranë kampeve dhe shesheve të punimeve (shumë i lokalizuar).	Rrjedhat ujore dhe akuiferët pa shtresën sipërfaqësore mbrojtëse (me përshkueshmëri të ulët), toka e përdorur për bujqësi
> Faza e funksionimit				
Cilësia e ajrit	BVS/PRMS Fushë - Kruja, PTS/BVS/PRMS Mamurras, PTS/BVS/PRMS Kavajë, BVS/PRMS Tiranë and PRMS Lezhë	Shkarkime të CO dhe NOx	Ndikim i parëndësishëm nga operacionet e projektit në cilësinë e ajrit në zonat pranë instalimeve. (shumë i lokalizuar)	Zonat më pranë instalimeve.
Zhurma	BVS/PRMS Fushë - Kruja, PTS/BVS/PRMS Mamurras, PTS/BVS/PRMS Kavajë, BVS/PRMS Tiranë and PRMS Lezhë	Çlirimet e zhurmës në mjedis nga funksionimi i tubacionit	Shumë i lokalizuar	Popullsia në qendrat e banuara më të afërta (me PRMS-të): Kryeluz, Tiranë, Ura Gjolës, Fushë-Mamurras, Manati.
Menaxhimi i mbetjeve	Sasi të vogla mbetjesh pritet të krijohen në Stacionet e Matjes dhe Reduktimit të Presionit si pasojë e operacioneve të mirëmbajtjes dhe prania e punonjësve: BVS/ PRMS Fushë Krujë, PTS/BVS/PRMS Mamurras, PTS/BVS/PRMS Kavajë, BVS/PRMS Tiranë dhe PRMS Lezhë.	Ndotja e tokës dhe ujërave nga mbetjet	Toka në zonat shumë pranë instalimeve sipërfaqësore (shumë i lokalizuar).	Rrjedhat ujore dhe akuiferët pa shtresën sipërfaqësore mbrojtëse (me përshkueshmëri të ulët), toka e përdorur për bujqësi.
Ndikimet sociale dhe në shëndet				
> Faza para-ndërtimore				

Subjekti	Burimet e ndikimeve	Ndikimet	Zona e ndikimit (Shtrirja hapësirë - SHH)	Zonat ose receptorët e ndjeshëm ndaj ndikimeve të projektit
Shqetësime të komunitetit	Ndërtimi i tubacionit të planifikuar – perceptimi negativ i IAP dhe ndikimeve të tij	Veprimet e lidhura me gazsjellësin mund të perceptohen si shqetësim, një ndërhyrje në rrjedhën normale të jetës dhe si diçka që mund të sjellë vetëm probleme/rreziqe tek komuniteti lokal përveç shqetësimeve të ndryshme në lidhje me çështjet e mjedisit, sociale dhe të shëndetit	Zona e studimit	Popullsia në qendrat e banuara përreth tubacionit, pronarët/mbajtësit e të drejtave të tokës dhe pronave që ndërpritet nga tubacioni ose përgjatë tij.
Trashëgimia kulturore	Ndërtimi i tubacionit të planifikuar	Ndikim në vendet e identifikuar të trashëgimisë kulturore	Shumë i lokalizuar	Zonat e trashëgimisë kulturore të identifikuar Brenda zonës së ndikimit të tubacionit
> Faza ndërtimore				
Shqetësim i përkohshëm i jetës së përditshme	Punimet e ndërtimit për tubacionin dhe rrugët e aksesit	Do të ndodhin ndryshime të përhershme ose të përkohshme në përdorimin e tokës.	Brenda brezit të punimeve përgjatë gjurmës (korridori prej 20 metrash), brenda zonave të punës për rrugët e aksesit, brenda perimetrit të instalimeve sipërfaqësore, kampeve të punës dhe kantjereve të tubave (shumë i lokalizuar)	Pronarët/mbajtësit e të drejtave të tokës dhe pronave brenda korridorit të punës, në vendodhjet e instalimeve sipërfaqësore dhe kampeve si dhe, pronarët e tokës, pronarët dhe mbajtësit e të drejtave të infrastrukturës që ndërpritet nga tubacioni.
	Çlirimet e pluhurit nga trajtimi i materialeve, çlirimet e pluhurit nga sipërfaqet e punës nën veprimin e erës dhe qarkullimit të automjeteve dhe nga produktet e djegies së karburanteve fosile në	Ndryshime të vogla në cilësinë e ajrit në qendrat e banuara në afërsi të zonave të ndërtimit (përfshirë kampet).	Zona e studimit	Popullsia në qendrat e banuara më të afërta (përgjatë gjurmës së IAP)

Subjekti	Burimet e ndikimeve	Ndikimet	Zona e ndikimit (Shtrirja hapësirë - SHH)	Zonat ose receptorët e ndjeshëm ndaj ndikimeve të projektit
	motorët e automjeteve dhe makinerive.			
	Çlirime të zhurmës nga automjetet dhe makineritë e rrethit të ndërtimit; dhe gjatë hidrotestimit për shkak të punës së kompresorëve dhe pompave	Ndikim nga zhurma në qendrat e banuara në afërsi të zonave të ndërtimit (përfshirë kampet).	Zona e studimit	Popullsia në qendrat e banuara më të afërta (përgjatë gjurmës së IAP)
	Punimet e ndërtimit të tubacionit në zonat e ndërprerjes me sistemet e kullimit dhe ujitjes.	Ndërprerja e sistemeve të kullimit dhe ujitjes.	Zona e studimit	Popullsia në qendrat e banuara më të afërta (përgjatë gjurmës së IAP) Pronarët/mbajtësit e të drejtave të infrastrukturës që ndërpritet nga tubacioni.
	Punimet e ndërtimit të tubacionit në zonat e ndërprerjes me elementë të ujësjellësve dhe linjat e energjisë dhe telekomunikacionit.	Dëmtime të elementëve mekanikë të ujësjellësve ose dëmtime të kablove dhe linjave të energjisë elektrike dhe telekomunikacionit	Zona e studimit	Popullsia në qendrat e banuara më të afërta (përgjatë gjurmës së IAP)
	Punimet e ndërtimit të tubacionit në zonat e ndërprerjes me korridoret e infrastrukturës së trafikut	Ndryshime në rregulloren e trafikut, ngecje/vonesa në trafik ose kthim mbrapsht dhe një rrezik i lartë për aksidente trafiku	Zona e studimit	Popullsia në qendrat e banuara më të afërta (përgjatë gjurmës së IAP)
Ndryshimet sociale dhe shtrirja gjinore (përfshirë fluksin e punës/punëtorët migrantë)	Fluksi i fuqisë punëtore (migrimi në zonën e ndërtimit) për punimet e ndërtimit.	Rreziku i konfliktit social. Rrezik i shtuar i sjelljes jo të ligjshme dhe krimit. Rritja e barrës dhe konkurrencës për sigurimin e shërbimeve publike. Dhuna gjinore. Rritja e rrezikut të sëmundjeve ngjitëse dhe	Zona e studimit	Popullsia në qendrat e banuara më të afërta (përgjatë gjurmës së IAP)

Subjekti	Burimet e ndikimeve	Ndikimet	Zona e ndikimit (Shtrirja hapësirë - SHH)	Zonat ose receptorët e ndjeshëm ndaj ndikimeve të projektit
		barrës së shërbimeve shëndetësore lokale. Rritja e presionit ndaj akomodimit dhe qirave.		
Ekonomia dhe punësimi në nivel lokal	Kufizime sociale ose efekte të mundshme diskriminuese në mundësitë e punësimit	Efekte të mundshme të diskriminimit	Zona e studimit	Romët
	Kufizime sociale ose efekte të mundshme diskriminuese në mundësitë e punësimit	Efekte të mundshme të diskriminimit	Zona e studimit	Punëtorët e pakualifikuar
	Kufizime sociale ose efekte të mundshme diferencuese në mundësitë e zhvillimit të biznesit	Mundësi më e vogël për zhvillimin e biznesit	Zona e studimit	Kompani lokale të pakualifikuara
	Kufizime sociale ose efekte të mundshme diferencuese në mundësitë e zhvillimit të biznesit	Mundësi më e vogël për zhvillimin e biznesit	Zona e studimit	Kompani/prodhues/ofrues shërbimesh lokalë/fuqi punëtore lokale
Përdorimi/a ksesi i tokës dhe burimeve natyrore dhe ndikimi në kushtet e jetesës që lidhet me blerjen e tokës dhe pastrimin e saj	Krijimi i brezit të punimeve për tubacionin	Humbje e përkohshme e tokës/pronave në zonat e ndërtimit	Brenda brezit të punimeve përgjatë gjurmës (korridorit prej 20 metrash) (shumë i lokalizuar).	Pronarët/mbajtësit e të drejtave të tokës dhe pronave brenda korridorit të punës, në vendodhjet e instalimeve sipërfaqësore dhe kampeve si dhe, pronarët e tokës, pronarët dhe mbajtësit e të drejtave të infrastrukturës që ndërpritet nga tubacioni.
	Ndërtimi dhe përmirësimi i rrugëve të aksesit	Humbje e përkohshme e tokës/pronave dhe dëmtim i mundshëm i infrastrukturës që ndërpritet nga tubacioni/përgjatë tubacionit	Brenda zonës së ndërtimit të rrugëve të aksesit (shumë i lokalizuar).	
	Ndërtimi i instalimeve sipërfaqësore, kampeve të punës dhe kantjereve të tubave	Humbje e përkohshme e tokës/pronave në zonat e ndërtimit	Brenda perimetrit të instalimeve sipërfaqësore, kampeve të punës dhe kantjereve të tubave (shumë i lokalizuar)	

Subjekti	Burimet e ndikimeve	Ndikimet	Zona e ndikimit (Shtrirja hapësirë - SHH)	Zonat ose receptorët e ndjeshëm ndaj ndikimeve të projektit
	Krijimi i brezit të punimeve për ndërtimin e tubacionit dhe ndërtimin dhe përmirësimin e rrugëve të aksesit. Ndërtimi i instalimeve sipërfaqësore, kampeve të punës dhe kantjereve të tubave	Humbje e përkohshme e tokës/pronave në zonat e ndërtimit	Shumë i lokalizuar	Punëtorët e punësuar nga pronarët/mbajtësit e të drejtave të tokës/pronave të prekura.
Të mirat publike, shërbimet, infrastrukturura përfshirë trafikun	Ndërtimi i tubacionit	Dëmtim i mundshëm i sistemeve të tjerë të infrastrukturës	Zona e studimit	Elementët më të afërt infrastrukturorë që ndërpriten nga tubacioni ose shtrihen përgjatë gjurmës.
	Transporti dhe shpërndarja e materialeve me kamionë përgjatë rrjetit rrugor ekzistues	Vonesa ose ngecje në rrugët e aksesit	Zona e studimit	Qendrat e banuara përgjatë gjurmës së tubacionit, zonat urbane dhe industriale të Tiranës, Durrësit, Lezhës dhe Shkodrës
Shëndeti dhe Siguria e komunitetit	Aksidente Fluksi i fuqisë punëtore	Sëmundje të mundshme, presion ndaj shëndetit të komunitetit dhe burimeve shëndetësore lokale	Zona e studimit	Punëtorët dhe popullsia në qendrat e banuara më të afërta përgjatë gjurmës së tubacionit
Shëndeti dhe Siguria në vendin e punës	Aktivitetet e ndërtimit, mekanika dhe paisjet	Plagosje të mundshme dhe rrezik shëndetësor nga materialet e rrezikshme	Shumë i lokalizuar	Punëtorët në zonën e ndërtimit
Grupet e cënueshme	Aktivitetet e ndërtimit, mekanika dhe paisjet	Perceptim negativ i IAP. Mundësi e pakët për pjesëmarrje në sistemin e vendimmarrjes. Pabarazia gjinore. Rreziku i konflikteve sociale. Dhuna gjinore.	Shumë i lokalizuar	Grupet e cënueshme (gratë, familjet me të ardhura të pakta, romët, fëmijët dhe të rinjtë, të moshuarit/pensionistët, pronarët, mbajtësit e të drejtave dhe punëtorët e tokave bujqësore) në zonën e projektit

Subjekti	Burimet e ndikimeve	Ndikimet	Zona e ndikimit (Shtrirja hapësirë - SHH)	Zonat ose receptorët e ndjeshëm ndaj ndikimeve të projektit
		<p>Rrezik i shtuar nga sëmundjet ngjitëse.</p> <p>Puna e fëmijëve.</p> <p>Rreziku i konflikteve sociale.</p> <p>Rrezik i shtuar I sëmundjeve ngjitëse dhe barrës së shërbimeve shëndetësore lokale.</p> <p>Rreziku i konflikteve sociale.</p> <p>Ndryshime të përhershme ose të përkohshme në përdorimin e tokës.</p>		
Trashëgimia kulturore	Gërmimi i kanalit për tubacionin	<p>Mundësi ndikimi në vendet arkeologjike të pazbuluara</p> <p>Ndikime të mundshme nga pluhuri dhe vibrimet në zonat më të afërta të trashëgimisë kulturore</p>	Shumë i lokalizuar	<p>Zonat në afërsi të qendrave të banuara ekzistuese dhe pronave kulturore të rregjistruara të cilat mbivendosen me elementët e planifikuar të IAP.</p> <p>Si zona me potencial arkeologjik më të madh në raport me tubacionin e planifikuar, mund të evidentohen: 17+000-27+000, 46+000-57+500, 65+500-69+000, 70+500-96+000, 129+500-143+000</p>
	Ndërtimi dhe përmirësimi i rrugëve të aksesit			
	Ndërtimi i instalimeve sipërfaqësore, kampeve të punës dhe kantjereve të tubave			
> Faza e funksionimit				
Përdorimi/aksesi i tokës dhe burimeve natyrore dhe ndikimi në kushtet e jetesës që	Krijimi i zonës prioritare të sigurisë 5+5 metra.	<p>Kufizime të detyrueshme në zonën prioritare të sigurisë – asnjë bimë me rrënjë të thella nuk mund të mbillet 5 m në secilën anë të boshtit të tubacionit, bimët bujqësore njëvjeçare mund të kultivohen.</p>	Brenda zonës prioritare të sigurisë 5+5 metra. (shumë i lokalizuar)	Pronarët dhe mbajtësit e të drejtave së tokës brenda korridorit 5+5.

Subjekti	Burimet e ndikimeve	Ndikimet	Zona e ndikimit (Shtrirja hapësirë - SHH)	Zonat ose receptorët e ndjeshëm ndaj ndikimeve të projektit
lidhet me përvetësimin e tokës dhe pastrimin e saj	Krijimi i zonës së sigurisë 30+30 metra.	Kufizime të detyrueshme në zonën e sigurisë. Brenda korridorit 30+30 m nuk mund të ndërtohen godina.	Brenda zonës së sigurisë 30+30 metra. (shumë i lokalizuar)	Pronarët dhe mbajtësit e të drejtave së tokës brenda korridorit 30+30.
	Instalimet sipërfaqësore	Humbje e tokës/pronave	Sipërfaqja e instalimeve sipërfaqësore (shumë i lokalizuar)	Pronarët dhe mbajtësit e të drejtave së tokës në territoret e instalimeve sipërfaqësore.
Shëndeti dhe Siguria e komunitetit	Rrjedhje ose aksidente të mundshme të tubacionit.	Ndikime të mundshme në shëndet. Ndikime në ajër, tokë dhe ujëra nga ndotja e mundshme gjatë dhe pas zjarrit	Shumë i lokalizuar	Punëtorët dhe popullsia në qendrat e banuara më të afërta përgjatë gjurmës së tubacionit
Shëndeti dhe Siguria në vendin e punës	Punimet e mirëmbajtjes	Zhurme nga shpërthimi gazit. Rreziqe të mundshme nga: goditja e rrymës elektrike, ndriçimi i papërshtatshëm, operimi dhe mirëmbajtja e sistemeve mbyllëse, pamjaftueshmëria e shenjave paralajmëruese	Shumë i lokalizuar	Punëtorët e mirëmbajtjes së tubacionit
Trashëgimia kulturore	Instalimet sipërfaqësore	Ndërprerje e kontekstit kulturor.	Shkalla e ndikimit është brenda një zone deri 500 m larg kufijve të instalimeve sipërfaqësore. Ndikimi zvogëlohet shumë me rritjen e distancës. (zona e studimit)	Elementët kulturorë pranë elementëve të IAP (100-500 m) Kisha e Shën Mëhillit gjendet rreth 100 m larg progresivës 133+900 dhe rreth 450 m në veri të BVS/PVMRS Lezhë

Aksidentet madhore me pasoja në mjedis dhe ngjarjet e paplanifikuara

› Faza ndërtimore

Subjekti	Burimet e ndikimeve	Ndikimet	Zona e ndikimit (Shtrirja hapsinore - SHH)	Zonat ose receptorët e ndjeshëm ndaj ndikimeve të projektit
Situatat aksidentale	Zjarre të mundshëm në zonë	Ndotje e mundshme e ajrit, tokës dhe ujërave gjatë dhe pas zjarrit (agjentë të ndryshëm për shuarjen e zjarrit dhe materiale jo të ndezshme).	Shumë i lokalizuar	Punëtorët dhe popullsia në qendrat e banuara më të afërta përgjatë gjurmës së tubacionit
	Derdhje ose rrjedhje të mundshme në mjedis të vajrave ose karburantit	Ndotje e mundshme e tokës dhe ujërave.	Shumë i lokalizuar	
> Faza e funksionimit				
Situatat aksidentale	Zjarre dhe shpërthime të mundshme në zonë	Ndotje e mundshme e ajrit, tokës dhe ujërave gjatë dhe pas zjarrit (agjentë të ndryshëm për shuarjen e zjarrit dhe materiale jo të ndezshme).	Shumë i lokalizuar	Punëtorët dhe popullsia në qendrat e banuara më të afërta përgjatë gjurmës së tubacionit
	Derdhje ose rrjedhje të mundshme në mjedis të vajrave ose karburantit	Ndotje e mundshme e tokës dhe ujërave.	Shumë i lokalizuar	

5.3 Analiza e ndikimeve të mundshme negative të projektit

Gjatë procesit të shqyrtimit të ndikimeve të mundshme negative mjedisore dhe sociale që rrjedhin nga projekti, u identifikuan ndikimet si më poshtë:

- Ndikime negative në mjedisin fizik (ujëra, gjeorreziziqe, gjeomorfologji, toka, toka bujqësore, pejsazh) – për shkak të natyrës së projektit IAP dhe objektit dhe volumit të punimeve të nevojshme të ndërtimit, këto ndikime konsiderohen të pashmangshme dhe si të tilla duhet të merren në konsideratë dhe zbatohen masa zbutëse shtesë për secilin prej tyre;
- Ndikime negative në biodiversitet dhe habitate (florë dhe habitatet, pyje, zona të mbrojtura) – për shkak të natyrës së projektit IAP dhe tipeve të habitateve dhe zonave të mbrojtura të pranishme përgjatë gjurmës së IAP është e nevojshme të zbatohen masa zbutëse shtesë;
- Ndikime negative që rrjedhin nga shkarkimet në mjedis (cilësia e ajrit, zhurma, menaxhimi i mbetjeve) – për këto ndikime janë parashikuar masa zbutëse shtesë;
- Ndikime sociale dhe në shëndet – ndikime dhe çështje sociale rrjedhin nga punimet e ndërtimit, prania dhe fluksi i fuqisë punëtore, ngarkesa e trafikut, veprime që mund të përceptohen si shqetësim, një ndërhyrje në rrjedhën normale të jetës. Për këto ndikime është përcaktuar faza para-ndërtimore dhe aktivitetet përkatëse;
- Situatat aksidentale – ndikime të mundshme që rezultojnë nga zjarret/shpërthimet/derdhjet;
- Ndikimet e ndryshimeve klimatike në projekt dhe ndikimi k projektit në ndryshimet klimatike është shqyrtuar duke përdorur Udhëzuesit për menaxherët e projektit: Përshtatja e investimeve të ndjeshme ndaj klimës, Komisioni Evropian, 2016; projekti nuk është veçanërisht i ndjeshëm ndaj efekteve parësore dhe dytësore të vlerësuara nga ndryshimet e projektuara klimatike.

Këto ndikime të mundshme negative të njohura janë shtjelluar më tej në lidhje me zonën e ndikimit dhe kohëzgjatjen, llojin e ndikimit (direkt/indirekt), mundësinë e zbutjes së ndikimit dhe zonat ose receptorët e ndjeshëm. Shumatorja e vlerësimeve ka dhënë rëndësinë e ndikimit të veçantë.

Faza para-ndërtimore

- Ndikimet sociale dhe në shëndet – ato të cilat u vlerësuan si mesatare gjatë fazës para-ndërtimore të IAP janë:
 - Shqetësimet e komunitetit – perceptim negativ për IAP dhe ndikimet e tij të cilat duhet të adresohen përmes krijimit të Mekanizmit të Ankesave;

Faza ndërtimore

- Ndikimet në mjedis që u vlerësuan si **mesatare** dhe si të tilla paraqesin ndikime të rëndësishme gjatë fazës ndërtimore të projektit janë:
 - Ujëra – derdhjet dhe rrjedhjet aksidentale mund të çojnë në ndotje të ujërave sipërfaqësore dhe nëntokësore, prerjet e hapura në mënyrë të pashmangshme mund të ndikojnë rrjedhat ujore, rreziku mjedisor që mbartin shkarkimet jo të duhura të baltës së përdorur për shpimin e kalimeve pa trase, ndryshimi i regjimit të rrjedhës së lumit gjatë hidrotestimit mund të ndikojë negativisht lumin/përroin;
 - Toka – ndikime direkte në tokë priten për shkak të humbjes së shtresës sipërfaqësore të tokës së gërmuar/hequr në brezin e punimeve prej 20 m përgjatë gjurmës së IAP;

- Toka bujqësore – ndikimet dhe rreziqet kryesore për tokën bujqësore rrjedhin nga humbja e përkohshme e saj;
- Ndikimet në biodiversitet dhe habitate që u vlerësuan si **mesatare ose të larta** dhe si të tilla përfaqësojnë ndikime të rëndësishme gjatë fazës ndërtimore të projektit janë:
 - Biodiversitet – dëmtim ose heqje e mbulesës vegjetative dhe tokës (shumë e lokalizuar) për shkak të lëvizjes së makinerive të ndërtimit, punimeve të gërmimit dhe pranisë së shtuar njerëzore, erozionit të tokës në shpatet e pjerrët, dëmtimit të habitatit bentik dhe atij të brigjeve atje ku për kalimin e rrjedhave ujore do të përdoret metoda me prerje të hapur, futja e llojeve ujore invazive për shkak të përdorimit të ujit për hidrotestim nga rrjedha të ndryshme ujore;
 - Pyje – prerja dhe pastrimi i parcelave të vogla pyjore brenda brezit të punimeve (18 m) përgjatë gjurmës së IAP, shpyllëzimi i pjesshëm në gjerësi (6 m) dhe gjatësinë e nevojshme të rrugëve të aksesit;
 - Zona të mbrojtura – shqetësim i shpendëve nga zhurma, dridhjet dhe frekuenca e rritur e pranisë njerëzore, futja e llojeve ujore invazive për shkak të përdorimit të ujit për hidrotestim;
- Ndikimet që rrjedhin nga shkarkimet në mjedis (cilësia e ajrit, zhurma, menaxhimi i mbetjeve) janë vlerësuar si **të parëndësishme** dhe do të zbuten përmes organizimit të mirë të punimeve të ndërtimit, mirëmbajtjes së rregullt të makinerive të ndërtimit, shtypjes së pluhurit me ujë gjatë sezonit të thatë në brezin e punimeve dhe rrugët e pashtuara në afërsi të qendrave të banuara, zbatimit të mbledhjes së diferencuar të mbetjeve nëpër kampe.
- Ndikimet sociale dhe në shëndet – që janë vlerësuar si **mesatare** gjatë fazës ndërtimore të projektit janë:
 - Shqetësim i përkohshëm i jetës së përditshme – ndryshimet në rregullin e trafikut, ngecjet në trafik/vonesat dhe rreziku i lartë ndaj aksidenteteve të trafikut;
 - Të mirat publike, shërbimet, infrastruktura dhe transporti përfshirë trafikun – vonesat ose mbingarkesa në rrugët e aksesit.
- Ndikimet e mundshme të situatave aksidentale që rezultojnë nga zjarret e mundshme në shesh dhe derdhjet ose rrjedhjet e karburantit/vajrave janë vlerësuar si **të parëndësishme** dhe do të zbuten/zvogëlohen nëpërmjet zbatimit të masave zbutëse.

Faza e funksionimit

- Ndikimet në mjedisin fizik (toka, tokat bujqësore, pejsazhi) – sipas komponentëve mjedisorë dhe që janë vlerësuar si **mesatare** gjatë funksionimit të IAP janë:
 - Toka bujqësore – ndërtimi i IAP do të çojë në humbjen e përhershme të tokës bujqësore në zonat e objekteve sipërfaqësore dhe kufizim të përdorimit të tokës bujqësore në zonën e mbrojtjes së tubacionit (5+5 m);
 - Pejsazhi – ndikime vizuale, ndryshim i karakterit të pejsazhit dhe ndotja nga ndriçimi në objektet sipërfaqësore për të cilat janë përcaktuar masa zbutëse.
- Ndikimet në biodiversitet dhe habitate (habitate dhe florë, pyje, zona të mbrojtura) – të cilat janë vlerësuar si **mesatare** gjatë funksionimit të IAP janë:
 - Biodiversiteti – shndërrimi i përhershëm i sipërfaqeve të objekteve sipërfaqësore dhe rrugëve të përhershme të aksesit, pamundësia e krijimit të mbulesës vegjetative në zonat pyjore për shkak të nevojës për mirëmbajtje të zonës prioritare të sigurisë;
 - Zonat e mbrojtura - shndërrimi i përhershëm i sipërfaqeve të objekteve

sipërfaqësore dhe rrugëve të përhershme të aksesit.

- Ndikimet që rrjedhin nga shkarkimet në mjedis (cilësia e ajrit, zhurma, menaxhimi i mbetjeve) janë vlerësuar si **të parëndësishme** dhe do të zbuten përmes monitorimit të rregullt dhe kontrollit të pajtueshmërisë me kërkesat ligjore dhe zbatimit të mbledhjes së diferencuar të mbetjeve.
- Ndikimet sociale dhe në shëndet – që janë vlerësuar si **mesatare** gjatë fazës së funksionimit të projektit janë:
 - Përdorimi/aksesi në toka dhe burime natyrore dhe ndikimi në kushtet e jetesës që lidhet me përvetësimin dhe pastrimin e tokës – kufizimet e vendosura në zonën prioritare të sigurisë sipas të cilave nuk lejohet mbjellja e pemëve me rrënjë të thella 5 m në secilën anë të boshtit të tubacionit, kufizimet e vendosura për zonën e sigurisë ku në korridorin 30+30 m nuk lejohen ndërtime, humbja e tokës/pronës në vendet e objekteve sipërfaqësore.
- Ndikimet e mundshme të situatave aksidentale që rezultojnë nga zjarret e mundshme në shesh dhe derdhjet ose rrjedhjet e karburantit/vajrave janë vlerësuar si **të parëndësishme** dhe do të zbuten nëpërmjet zbatimit të masave zbutëse.

Subjekti	Burimet e ndikimeve	Ndikimet	Zona e ndikimit (Shtrirja hapsinore - SHH)	Kohëzgjatja (shtrirja në kohë - SHK)	Vlerësimi	Lloji i ndikimit		Zonat ose receptorët e ndjeshëm ndaj ndikimeve të projektit	Mundësia e zbutjes së ndikimeve	Vlerësimi i ndikimit - para masave					
					SHH&K	Direkt	Indirekt			SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA MJEDISORE	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË NGJASE	SHUMATORE
Mjedisi fizik															
> Faza ndërtimore															
Ujërat	Menaxhimi i papërshtatshëm i ujërave të ndotura dhe lëngjeve të rrezikshme	Ndotja e ujërave sipërfaqësorë dhe nëntokësorë	Rrjedha ujore dhe ujëra nëntokësorë në varësi të vendit ku ndodh (shumë i lokalizuar)	Gjatë punimeve të ndërtimit (në mënyrë periodike gjatë përfaqësimit 2.5-3 vjetëve)	1	-	Derdhje dhe rrjedhje	Rrjedhat ujore dhe akuiferët pa shtresën sipërfaqësore mbrojtëse (me përshkueshmëri të ulët)	Ndikimi mund të parandalohet /shmanget	3	1	2	6	2	8
	Metoda e kalimeve me prerje të hapur	Grumbujt e sedimenteve	Gjurma e IAP ndërpret 352 kanale më të vegjël kullimi ku do të përdoret metoda me prerje të hapur. Kalimet me prerje të hapur të lumenjve/kanaleve të mëdhenj/përre nje do të zbatohen në progresivat që vijojnë: 10+405, 17+790, 35+600, 46+536, 53+270, 56+042, 58+527, 60+051, 60+	Gjatë punimeve të ndërtimit (në mënyrë periodike gjatë përfaqësimit 2.5-3 vjetëve)	1	Kur zbatohet metoda me prerje të hapur mund të shfaqet një ndikim negativ afatshkurtër, në cilësinë e ujit sipërfaqësor për shkak të sedimenteve në pezulli, të cilat mund të krijojnë grumbuj të vegjël sedimentesh.		Janë të ndjeshme ndaj këtij ndikimi 4 rrjedha gjithëvjetore (në progresivat 17+790, 73+700, 74+195, 89+208, 133+152 dhe 134+870) të cilat do të kalohen me këtë metodë. Përroi i Grykës ka tre kalime.	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave	1	1	2	4	4	8

			262, 60+395, 60+728, 61+099, 61+282, 61+454, 61+697, 65+230, 66+078, 67+993, 68+235, 69+535, 71+100, 73+700, 74+195, 74+535, 74+782, 77+902, 85+644, 89+208, 108+701, 133+162, 134+870, 135+920, 137+303, 138+232, 138+338, 138+609, 138+936, 153+583, 160+859, 161+424, 163+660 dhe 167+702 me gjithsej 43 kalime me prerje të hapur (zona e studimit).														
	Metoda për kalimin e lumenjve pa kanal	Shpëlarja/ Derdhja e lëngjeve të shpimit	Rrjedha ujore dhe akuiferë në varësi të vendit (shumë i lokalizuar)	Gjatë punimeve të ndërtimit (në mënyrë periodike gjatë përafërsisht 2.5-3 vjetëve)	1	Metoda HDD pa kanal kryhet nën presion të lartë që mund të shkaktojë shpëlarje/derdhje të lëngut të shpimit në sipërfaqe ose në rrjedhën ujore. Nuk parashikohen ndikime domethënëse në		Rrjedha ujore dhe akuiferë në varësi të vendit ku ndodh	Ndikimi i shkarkimit jo të rregullt të baltës së shpimit të përdorur mund të parandalohet /shmanget.	2	1	2	5	3	8		

						<p>karacterin ose cilësinë e rrjedhës ujore. Trajtimi dhe depozitimi i papërshtatshëm i baltës së përdorur për shpim mund të shkaktojë ndikime negative në cilësinë e ujërave.</p>													
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	Hidrotestimi (nxjerrja dhe shkarkimi i ujit)	Zvogëlimi i mundshëm i prurjes dhe nivelit të ujit, krijimi i grumbujve të vegjël me sedimente që mund të ndodhë gjatë shkarkimit	Rrjedhat ujore më të mëdha si Semani, Shkumbini, Erzeni, Tirana, Droja, Mati, Drini dhe Buna do të jenë burim uji për testimin e presionit dhe receptorët për ujin e përdorur për hydrotest (zona e studimit).	Gjatë punimeve të ndërtimit (në mënyrë periodike gjatë përafërsisht 2.5-3 vjetëve)	1	Rrjedhat ujore më të mëdha do të jenë burim uji për testimin e presionit (nxjerrja e ujit mund të ketë efekt të përkohëshëm në prurjen ujore) dhe receptorët për ujin e përdorur për hidrottest. Vlerësimi i përgjithshëm i sasisë së ujit për qëllime hidrotestimi është rreth 85,150 m ³ . Nuk do të përdoren aditivë. Gjatë shkarkimit të ujit të përdorur për hidrotestimin pritet të shfaqet një ndikim negativ afatshkurtër (disa orë) në cilësinë e ujit sipërfaqësor për shkak të turbullirës (rifillimi i sedimentit).	Lumenjtë Seman, Shkumbin, Erzen, Tirana, Mat, Drin, Bunë dhe Drojë.	Ndikimi do të zbutet/zvogël ohet përmes zbatimit të masave.	1	1	1	3	4	7
--	--	---	--	--	---	--	---	---	---	---	---	---	---	---

	Hapja e kanalit (tharja e mundshme e ujërave) dhe shtrimi i tubave	Tërheqje (pakësim) e lokalizuar e ujërave nëntokësore (ndikim i ulët) dhe dëmtim pusi	Në zonat me nivel të lartë të ujërave nëntokësore dhe puse/kaptazhe që gjenden në menjëherë pranë gjurmës së IAP (në afërsi të progresivave 52+480 dhe 117+440) (shumë i lokalizuar)	Gjatë punimeve të ndërtimit (në mënyrë periodike gjatë përafërsisht 2.5-3 vjetëve)	1	Tërheqje e lokalizuar e ujërave nëntokësore	Dëmtimi i puseve/kaptazhëve të ujërave të burimeve	Pus/kaptazh burimi	Dëmtimi i puseve mund të parandalohet	1	1	1	3	2	5
Gjeorrezizet	Përmbytjet	Dëmtim i makinerive të ndërtimit dhe ndotje e ujërave	Gjurma e IAP kalon nëpër dy zona të mëdha të prirura ndaj përmbytjeve, në pjesën perendimore të Shqipërisë. Referuar hartës së të Planit të Përgjithshëm Kombëtar, objektet sipërfaqësore si në vijim gjenden në zona të cilat mund të përmbyen: CTMS Fier, BVS	Gjatë punimeve të ndërtimit (me rastë gjatë punimeve në zona të prirura ndaj rrëshqitjeve) (përafërsisht 2.5-3 vjet)	1	-	Përmbytjet në zonën e punimeve mbartin rrezik për sigurinë e punëtorëve dhe makinerive të ndërtimit si dhe mund të shkaktojnë ndikime negative në cilësinë e ujërave.	Ujërat sipërfaqësore dhe nëntokësore	Ndikimi mund të zbutet për vetë tubacionin IAP dhe mund të shmanget për objektet sipërfaqësore	2	1	1	4	2	6

			Rrogzhihë, PTS/BVS/PRMS Mamurras, BVS Milot, BVS Ballëdren dhe CTMS Bushat. (zona e studimit).													
	Qëndrueshmëria e shpateve	Siguria, dëmtimi i makinerive të ndërtimit	Progresiva 52+000 deri në progresivën 66+000 dhe nga progresiva 69+000 deri në progresivën 81+500	Gjatë punimeve të ndërtimit (në rast të punimeve në zona të prirura ndaj rrëshqitjeve) (përafërsisht 2.5-3 vjet)	1		Punimet e ndërtimit mund të shkaktojnë paqëndrueshmëri të shpateve	Shpate potencialisht të paqëndrueshëm	Ndikimi mund të zbutet ose shmangët.	2	1	1	4	2	6	
Gjeomorfolo gjia	Gërmimi për kanalin e tubacionit	Ndryshime të vogla në format gjeomorfolojike	Shumë i lokalizuar – seksionet e kanalit dhe brezit të punimeve në zona kodrinore dhe shpate të pjerrët	Gjatë punimeve të ndërtimit (në mënyrë periodike gjatë përafërsisht 2.5-3 vjetëve)	1	Ndryshime të vogla të përkohëshme në trajtat gjeomorfolojike		Zonat kodrinore, veçanërisht shpatet shumë të pjerrët me humbje të shtresës sipërfaqësore	Masat zbutëse nuk janë të zbatueshme	1	1	2	4	2	6	

		Erozion i mundshëm i tokës	Shumë i lokalizuar – seksionet e kanalit dhe brezit të punimeve në zona kodrinore dhe shpate të pjerrët	Gjatë punimeve të ndërtimit (në mënyrë periodike gjatë përafërsisht 2.5-3 vjetëve)	1	Humbje e tokës së eroduar në shpatet e pjerrët si pasojë e lëvizjes së dherave	Erozion i tokës shkaktuar nga shirat e fortë	Zonat kodrinore, veçanërisht shpatet shumë të pjerrët me humbje të shtresës sipërfaqësore ndërmjet progresivave 69+000-73+400	Ndikimi do të zbutet/zvogël ohet – rehabilitim duke mbjellë bar	2	1	2	5	2	7
Ndërtimi dhe përmirësimi i rrugëve të aksesit		Ndryshime në karakteristikat gjeomorfologjike lokale.	I lokalizuar – në zonat e rrugëve të aksesit dhe cungishteve e argjinaturave rrethuese (shumë i lokalizuar).	Gjatë punimeve të ndërtimit (në mënyrë periodike gjatë përafërsisht 2.5-3 vjetëve)	1	Shfaqja e formave të reja gjeomorfologjike me origjinë antropogjene dhe shtrirje të vogël		Zonat kodrinore ndërmjet progresivave: 58+500 - 60+500, 61+700 - 64+100, 69+000 - 70+800, 72+800 - 73+400, 130+400 – 130 +800, 131+100-132+800, 136 + 600 - 140+100, 141+800-142+60	Masat zbutëse nuk janë të zbatueshme	1	1	2	4	2	6
		Erozion i mundshëm i tokës	I lokalizuar – në zonat e rrugëve të aksesit dhe cungishteve e argjinaturave rrethuese (shumë i lokalizuar).	Gjatë punimeve të ndërtimit (në mënyrë periodike gjatë përafërsisht 2.5-3 vjetëve)	1	Humbje e tokës së eroduar në shpatet e pjerrët si pasojë e lëvizjes së dherave	Erozion i tokës shkaktuar nga shirat e fortë	Zonat kodrinore, veçanërisht shpatet shumë të pjerrët me humbje të shtresës sipërfaqësore ndërmjet progresivave: 69+000-70+800 72+800-73+400	Ndikimi do të zbutet/zvogël ohet – rehabilitim duke mbjellë bar	2	1	2	5	2	7
Toka	Gërmimi i tokës dhe heqje e shtresës sipërfaqësore të saj (shtresa vegjetale)	Zvogëlim i prodhimtarisë së tokës dhe përkeqësimi i karakteristikave dhe tipareve të saj	Brezi i punimeve prej 20 m përgjatë gjurmës së IAP (sipërfaqe rreth 340 ha), sipërfaqja e	Gjatë punimeve të ndërtimit (në mënyrë periodike gjatë përafërsisht 2.5-3 vjetëve)	1	Ndikimet direkte në tokë janë të dukshme në humbjen e shtresës vegjetale të tokës si pasojë e	Zvogëlim i prodhimtarisë së tokës. Ngjeshja e tokës dhe zvogëlim i potencialit	Toka brenda brezit të punimeve prej 20 m përgjatë gjurmës së IAP, shesheve të ndërtimit të	Ndikimi do të zbutet/zvogël ohet përmes zbatimit të masave	2	1	1	4	4	8

			ndërtimit të instalimeve sipërfaqësore (4.8 ha), dhe sipërfaqja e instalimit të kampeve të punës (afërsisht 3.97 ha) (shumë i lokalizuar)	Afatshkurtër		gërmimit dhe heqjes së saj në brezin e punimeve prej 20 m përgjatë gjurmës së IAP (sipërfaqe rreth 340 ha) dhe humbjes së tokës në sipërfaqet e ndërtimit të instalimeve sipërfaqësore (4.8 ha).	prodhues të saj për shkak të lëvizjes së makinerive të ndërtimit.	instalimeve sipërfaqësore dhe zonat e kampeve të punës								
		Erozion i mundshëm i tokës	Në një zonë të ndjeshme ndaj erozionit në terrere të pjerrët brenda brezit të punimeve prej 20 m përgjatë gjurmës së IAP (shumë i lokalizuar).	Gjatë punimeve të ndërtimit (në mënyrë periodike gjatë për afërsisht 2.5-3 vjetëve) Afatshkurtër	1	Ndikim direkt në tokë në formën e kullimit të plehut ushqyes në një pjesë toke të eroduar, shkaktuar nga sasia e madhe e ujit	-	Toka në terrenet e pjerrët brenda brezit të punimeve prej 20 m përgjatë gjurmës së IAP	Rreziku i rrëshqitjeve mund të reduktohet/ zbutet.	1	1	1	3	2	5	
	Trajtimi jo i duhur i ujërave të ndotura dhe mbetjeve të lëngëta të rrezikshme	Ndotje e tokës	Toka në varësi të vendit ku ndodh (shumë i lokalizuar)	Gjatë punimeve të ndërtimit (në mënyrë periodike gjatë për afërsisht 2.5-3 vjetëve) Afatshkurtër	1	-	Derdhje dhe rrjedhje aksidentale	Toka në zonat e aksidenteve	Ndikimi mund të parandalohet /shmanget por mbetet mundësia që mund të ndodhë dhe të shkaktojë ndotje.	3	1	2	6	1	7	
Toka bujqësore	Heqja e shtresës sipërfaqësore (vegjetale) të tokës dhe mbulesës	Humbje e përkohshme e tokës bujqësore	Brezi i punimeve prej 20 m përgjatë gjurmës së IAP (afërsisht 278.4 ha tokë)	Afatshkurtër	1	Ndikim direkt në tokën e zënë bujqësore përgjatë gjurmës së IAP	-	Shtresa vegjetale (humusi) me vegjetacion (kultura bujqësore) në brezin e	Ndikimi do të zbutet/zvogël ohet përmes zbatimit të masave.	2	1	1	4	4	8	

	vegjetative (me kultura bujqësore)		bujqësore) dhe sipërfaqja e ndërtimit të instalimeve sipërfaqësore që zihet nga toka bujqësore (afërsisht 4.8 ha). Sipërfaqja e instalimit të kampeve të punës (afërsisht 3.97 ha) dhe rrugëve të aksesit (afërsisht 14.1522 ha). (shumë i lokalizuar)						punimeve (20 m), zonave të instalimeve sipërfaqësore, zonave të kampeve të punës dhe rrugëve të aksesit.							
Pejsazhi	Krijimi i brezit të punimeve për tubacionin	Heqje e vegjetacionit të lartë	Shumë pranë elementëve të planifikuar të IAP, në varësi të kushteve të terrenit (zona e studimit)	Gjatë punimeve të ndërtimit (përafërsisht 2.5-3 vjet)	3	Heqja tërësisht e vegjetacionit në brezin e punimeve	-	Zonat e pejsazhit kodrinor me mbulesë sipërfaqësore natyrore ndërmjet progresivave 52+000–81+000 dhe 130+500–140+200	Ndikimi do të zbutet/zvogël ohet përmes zbatimit të masave.	1	2	2	5	2	7	
	Ndërtimi dhe përmirësimi i rrugëve të aksesit	Heqje e vegjetacionit të lartë	I lokalizuar – brenda zonës së punimeve të rrugëve të aksesit (shumë i lokalizuar).	Gjatë punimeve të ndërtimit (përafërsisht 2.5-3 vjet)	3	Heqja tërësisht e zonwn e punimeve	-	Zonat e pejsazhit kodrinor me mbulesë sipërfaqësore natyrore ndërmjet progresivave 52+000–81+000 dhe 130+500–140+200	Përdorimi i rrugëve dhe shtigjeve ekzistuese.	1	2	2	5	2	7	

	Ndërtimi i instalimeve sipërfaqësore, kampeve të punës dhe kantjereve të tubave	Heqje e vegjetacionit të lartë	Brenda perimetrit të instalimeve sipërfaqësore, kampeve të punës dhe kantjereve të tubave (shumë i lokalizuar).	Gjatë punimeve të ndërtimit (përafërsisht 2.5-3 vjet) për kampet e punës dhe kantjeret e tubave	1	Heqja tërësisht e vegjetacionit në zonën e punimeve. Vendodhjet e planifikuara nuk gjenden në zona me vegjetacion të lartë të rëndësishëm	-	Vendodhjet e instalimeve sipërfaqësore, kampeve të punës dhe kantjereve të tubave. Zonat e pejsazhit kodrinor me mbulesë sipërfaqësore natyrore.	Ndikimi do të zbutet/zvogël ohet përmes zbatimit të masave of measures.	1	1	1	3	2	5
	Prania dhe operimi i makinerive të ndërtimit dhe depozitimi i materialeve të ndërtimit	Ndikim pamor	Shumë pranë elementëve të planifikuar të IAP, në varësi të kushteve të terrenit (zona e studimit)	Gjatë punimeve të ndërtimit (përafërsisht 2.5-3 vjet)	1	-	Përkeqësim i vogël i tipareve pamore të pejsazhit	Zonat e pejsazhit kodrinor me mbulesë sipërfaqësore natyrore.	Masat zbutëse nuk janë të zbatueshme.	1	1	2	4	2	6
> Faza e funksionimit															
Toka	Zhvendosja e shtresës sipërfaqësore të tokës gjatë punimeve të ndërtimit dhe rehabilitimi pas përfundimit të punimeve.	Zvogëlim lokal i prodhimtarisë së tokës	Brezi i punimeve (20 m) (shumë i lokalizuar)	Afatshkurtër	1	Nuk ka ndikime direkte në tokë	Zvogëlimi i prodhimtarisë së tokës për kultivim mund të ndodhë në zona të veçanta gjatë viteve të para pas punimeve të ndërtimit.	Shtresa sipërfaqësore e tokës brenda brezit të punimeve (20m) që mund të jetë përdorur për prodhim bujqësor	Në tokat që me gjasë do të përdoren për prodhim bujqësor, cilësia e tokës do të përmirësohet përmes zbatimit të masave agroteknike. Masa të tjera zbutëse nuk janë të zbatueshme.	1	1	1	3	4	7

Toka bujqësore	Instalimet sipërfaqësore	Humbje e tokës bujqësore	Humbje e tokës bujqësore në sipërfaqen e instalimeve sipërfaqësore (4.8 ha tokë bujqësore) (shumë i lokalizuar)	Afatgjatë	2	Humbje e tokës bujqësore për shkak të ndërtimit të instalimeve sipërfaqësore	Nuk ka ndikime indirekte në tokë bujqësore	Toka bujqësore brenda zonave të instalimeve sipërfaqësore	Masat zbutëse nuk janë të zbatueshme.	1	2	1	4	4	8
	Zbatimi i kufizimeve në zonën e mbrojtjes së tubacionit (5+5 m)	Kufizime të prodhimit për kulturat bujqësore me rrënjë që rriten më thellë se 1 m ose të cilat kërkojnë trajtim të tokës bujqësore më thellë se 0.5 m	Zona e kufizimeve 5 + 5 m nga boshti i tubacionit (zona e mbrojtjes së tubacionit) – afërsisht 139.3 ha tokë bujqësore (shumë i lokalizuar)	I përhershëm	3	Kufizim në prodhimin bujqësor për Kulturat bujqësore me rrënjë që rriten më thellë se 1 m ose të cilat kërkojnë trajtim të tokës bujqësore më thellë se 0.5 m në zonën ekufizimeve 5 + 5 m nga boshti i tubacionit (zona e mbrojtjes së tubacionit)	Ndryshime në kultivimin e kulturave bujqësore ose zvogëlim i zonës së prodhimit.	Kulturat bujqësore me rrënjë që rriten më thellë se 1 m ose të cilat kërkojnë trajtim të tokës bujqësore më thellë se 0.5 m në zonën e mbrojtjes së tubacionit (5+5 m) përgjatë gjurmës së IAP dhe në zonat e fidanishteve (afërsisht 3 ha).	Masat zbutëse nuk janë të zbatueshme për shkak të kufizimeve që zbatohen në zonën e mbrojtjes së tubacionit.	1	3	1	5	4	9
		Kufizime të prodhimit bujqësor në zonat e ullishteve dhe pemëve frutore të ngjashme.	Zona e kufizimeve 5 + 5 m nga boshti i tubacionit (zona e mbrojtjes së tubacionit) – afërsisht 2.1 ha tokë bujqësore (shumë i lokalizuar)			Ndikim direkt në ullishtet dhe pemishtet ekzistuese për shkak të kufizimeve të prodhimit në zonën e kufizimeve 5 + 5 m nga boshti i tubacionit (zona e mbrojtjes së tubacionit)	Ndryshime në kultivimin e kulturave bujqësore ose zvogëlim i zonës së prodhimit.	Drurët e ullirit dhe pemë frutore të ngjashme që gjenden në zonën e mbrojtjes së tubacionit (5+5), përafërsisht 2,1 ha.	Përveç masës për shënjimin e zonës 5 m + 5 m nga boshti i tubacionit (zona e sigurisë së tubacionit), masat e tjera nuk janë të zbatueshme për shkak të	1	3	1	5	4	9

									kufizimeve në zonën e mbrojtjes së tubacionit.							
Pejsazhi	Instalimet sipërfaqësore	Ndikime pamore dhe ndryshim i karakterit të pejsazhit	Shumë i lokalizuar	Afatgjatë	2	Ndikim pamor – ndryshime mesatare në pejsazh të shkatuar nga elementët sipërfaqësorë të tubacionit	Ndryshim i karakterit të pejsazhit – ndryshime të lehta në karakterin e pejsazhit shkaktuar nga elementët sipërfaqësorë të tubacionit	Zonat e pejsazhit kodrinor. Zonat menjëherë pranë instalimeve sipërfaqësore (në distancë 1-2 km).	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	1	2	1	4	4	8	
		Ndotja nga ndriçimi	Një distancë ndërmjet 0-10.000 m (zona e studimit)	Afatgjatë	3			Zona më të gjera të populluara përreth (në distancë 1-10 km) për shkak të ndotjes nga ndriçimi.	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	2	3	1	6	3	9	
	Zona prioritare e sigurisë së tubacionit (5 + 5 m)	Ndryshim i karakterit të pejsazhit dhe pengesë ndaj vazhdimësisë natyrore të terreneve jo-bujësore	Ndikimet pamore: zona e shikueshmërisë së elementëve të IAP në një distancë prej 500 m për terren fushor dhe 2,000 m në reliev kodrinor (zona e studimit)	I përhershëm	3	Ndikim pamor – ndryshime të vogla në pejsazh të shkatuar nga heqja e vegetacionit në toka jo-bujësore	Ndryshim i karakterit të pejsazhit – ndryshime të lehta në karakterin e pejsazhit	Zonat e pejsazhit kodrinor.	Masat zbutëse nuk janë të zbatueshme.	2	1	1	4	3	7	
Biodiversiteti dhe habitatet																
› Faza ndërtimore																
Biodiversiteti	Lëvizja e makinerive të ndërtimit, punimet e gërmimit,	Dëmtimi ose heqja e mbulesës vegetative dhe tokës (shumë e lokalizuar)	Ndikimet në llojet e habitateve do të jenë lokale brenda brezit të punimeve	Gjatë punimeve të ndërtimit (përafërsisht 2.5-3 vjet)	3	Direkt	-	Habitatet Flora Fauna – individët e rinj (me mundësi të	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave	1	3	2	6	4	10	

prania e shtuar njerëzore		(rajonale për shkak të gjatësisë së tubacionit)					kufizuara lëvizjeje)								
	Shqetësim i faunës nga zhurma e punimeve të ndërtimit që prodhojnë zhurmë dhe dridhje	Ndikimet e zhurmës në faunë do të shfaqen në një zonë disi më të gjerë se brezi i punimeve (shumë i lokalizuar)	Gjatë punimeve të ndërtimit (përafërsisht 2.5-3 vjet)	2	Direkt	-	Fauna	Duke konsideruar larminë e vogël të faunës jashtë kufijve të zonave të mbrojtura, ky ndikim nuk do të jetë i rëndësishëm dhe për rrjedhojë nuk janë propozuar masa zbutëse.	1	2	2	5	2	7	
Erozion i tokës (në shpatet e pjerrët) (shumë i lokalizuar)	Erozion i tokës në shpatet e pjerrët	Shumë i lokalizuar	Gjatë punimeve të ndërtimit (përafërsisht 2.5-3 vjet)	2	Direkt	-	Habitatet Flora	Ky ndikim do të zbutet me masat që lidhen me llojet invazive.	2	2	2	6	2	8	
Ndërtimi i instaimëve sipërfaqësore dhe rrugëve të përhershme të aksesit	Dëmtimi ose heqja e mbulesës vegetative	Shumë i lokalizuar	Gjatë punimeve të ndërtimit (përafërsisht 2.5-3 vjet)	2	Direkt	-	Habitatet Flora Fauna	Këto ndikime nuk reflektojnë transformimin e përhershëm të sipërfaqes (ky efekt është vlerësuar për fazën e funksionimit) . Ndikimet kryesore	1	2	1	4	2	6	

									negative reflektojnë mundësinë e shfaqjes së llojeve invazive.							
		Shqetësim i faunës nga zhurma e punimeve të ndërtimit që prodhojnë zhurmë dhe dridhje	Zona e studimit	Gjatë punimeve të ndërtimit (përafërsisht 2.5-3 vjet)	2	Direkt	-	Fauna	Duke konsideruar larminë e vogël të faunës jashtë kufijve të zonave të mbrojtura, ky ndikim nuk do të jetë i rëndësishëm dhe për rrjedhojë nuk janë propozuar masa zbutëse.	1	2	2	5	2	7	
Rikonstruksioni i disa rrugëve ekzistuese	Dëmtimi ose heqja e mbulesës vegjetative	Shumë i lokalizuar	Gjatë punimeve të ndërtimit përafërsisht 6 muaj)	2	Direct	-	Habitatet Flora Fauna	Këto ndikime nuk reflektojnë transformimin e përhershëm të sipërfaqes (ky efekt është vlerësuar për fazën e funksionimit). Ndikimet kryesore negative reflektojnë mundësinë e shfaqjes së	1	2	1	4	2	6		

									Ilojeve invazive.							
		Shqetësim i faunës nga zhurma e punimeve të ndërtimit që prodhojnë zhurmë dhe dridhje	Zona e studimit	Gjatë punimeve të ndërtimit për rrugët e aksesit (përafërsisht 26 muaj)	2	Direkt	-	Fauna	Duke konsideruar larminë e vogël të faunës jashtë kufijve të zonave të mbrojtura, ky ndikim nuk do të jetë i rëndësishëm dhe për rrjedhojë nuk janë propozuar masa zbutëse.	1	2	2	5	2	7	
Ndërtimi i kampeve për personel (punëtorë) dhe kantjereve të tubave	Dëmtimi ose heqja e mbulesës vegetative	Shumë i lokalizuar	Gjatë punimeve të ndërtimit për rrugët e aksesit (përafërsisht 6 muaj)	2	Direkt	-	Habitatet Flora Fauna	Ndikimet kryesore negative reflektojnë mundësinë e shfaqjes së llojeve invazive, por gjithashtu dëmtimin e habitateve natyrore.	1	2	1	4	2	6		
	Shqetësim i faunës nga zhurma e punimeve të ndërtimit që prodhojnë zhurmë dhe dridhje	Zona e studimit	Gjatë punimeve të ndërtimit për rrugët e aksesit (përafërsisht 6 muaj)	2	Direkt	-	Fauna	Ndikimi do të zbutet/zvogël ohet përmes zbatimit të masave.	1	2	2	5	2	7		
	Dëmtim i habitateve	Gjurma e IAP ndërpret 352	Gjatë punimeve të	2	Direkt	-	Habitatet	Zbutja përqendrohe	1	1	2	4	4	8		

		<p>bentike dhe të brigjeve (shumë i lokalizuar)</p>	<p>kanale më të vegjël kullues ku do të zbatohet metoda me prerje të hapur</p> <p>Kalimet me prerje të hapur të lumenjve/kanalëve të mëdhenj/përre njëve do të zbatohen në progresivat që vijojnë: 10+405, 17+790, 35+600, 46+536, 53+270, 56+042, 58+527, 60+051, 60+262, 60+395, 60+728, 61+099, 61+282, 61+454, 61+697, 65+230, 66+078, 67+993, 68+235, 69+535, 71+100, 73+700, 74+195, 74+535, 74+782, 77+902, 85+644, 89+208, 108+701, 133+162, 134+870, 135+920, 137+303, 138+232, 138+338, 138+609, 138+936, 153+583, 160+</p>	<p>ndërtimit (përafërsisht 2.5-3 vjet)</p>					<p>Flora Fauna</p>	<p>t në parandalimin e shfaqjes së llojeve invazive.</p>							
--	--	---	---	--	--	--	--	--	------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--

			859, 161+424, 163+660 dhe 167+702 me gjithsej 43 kalime me prerje të hapur (zona e studimit).													
		Ndryshime të cilësive fiziko-kimike të ujërave për shkak të përhapjes së sedimenteve	Zona e studimit	Gjatë punimeve të ndërtimit (përafërsisht 2.5-3 vjet)	2	Direkt	-	Fauna	Masat zbutëse nuk janë të zbatueshme	1	2	2	5	2	7	
	Hidrotestimi	Futja e llojeve ujore invazive	Zona e studimit	Gjatë punimeve të ndërtimit (përafërsisht 2.5-3 vjet)		Direkt	-	Flora Fauna	Zbutja përqendrohet në parandalimin e shfaqjes së llojeve invazive.	2	2	2	6	2	8	
	Hidrotestimi	Shqetësim i faunës nga zhurma e punimeve të ndërtimit që prodhojnë zhurmë dhe dridhje	Zona e studimit	Gjatë punimeve të ndërtimit (përafërsisht 2.5-3 vjet)	2	Direkt	-	Fauna	Masat zbutëse nuk janë të zbatueshme.	1	2	1	4	1	5	

Pyjet															
Krijimi i brezit të punimeve	Prerja dhe pastrimi i parcelave të vogla pyjore brenda brezit të punimeve (18 m) në të gjithë gjatësinë e gjurmës së tubacionit me qëllim aksesin e automjeteve dhe makinerive, rrit mundësinë e zjarreve në pyje	Brenda brezit të punimeve në zonën e shpyllëzuar përgjatë gjurmës (korridor 18 metra) (shumë i lokalizuar)	Gjatë punimeve të ndërtimit (në mënyrë periodike gjatë përafërsisht 2.5-3 vjetëve)	1	Prerja dhe pastrimi i vegjetacionit pyjor brenda brezit të punimeve (18 m korridor) përgjatë gjurmës së tubacionit. Shpyllëzim i përkohshëm në një sipërfaqe prej afërsisht 19.49 ha	Mundësi e shtuar për rënien e zjarrit në pyje	Pyjet gjethegjërë dhe halorë me përqendrim të lartë të individëve me kurorë të dendur.	Ndikimi do të zbutet/zvogël ohet përmes zbatimit të masave.	2	1	2	5	4	9	
Ndërtimi i rrugëve të aksesit	Shpyllëzimi i pjesshëm në gjerësinë (6 m) dhe gjatësinë e rrugëve të aksesit që do të ndërtohen në zonë të pyllëzuar, rrit mundësinë e zjarreve në pyje	Brenda zonës së mbrojtjes (30 m nga të dy anët e bushtit të tubacionit) (shumë i lokalizuar)	Gjatë punimeve të ndërtimit (përafërsisht 6 muaj)	1	Prerja dhe pastrimi i vegjetacionit pyjor brenda zonës së mbrojtjes përgjatë gjurmës së tubacionit. Shpyllëzim i përkohshëm në një sipërfaqe prej afërsisht 7.79 ha	Mundësi e shtuar për rënien e zjarrit në pyje	Pyjet gjethegjërë dhe halorë me përqendrim të lartë të individëve me kurorë të dendur.	Ndikimi do të zbutet/zvogël ohet përmes zbatimit të masave.	1	1	2	4	4	8	
Ndërtimi i kantjereve të tubave	Shpyllëzimi i pjesshëm, mundësi e shtuar e zjarreve në pyje	Shumë pranë zonës së gjerë të sigurisë (njëra në distancë prej afërsisht 220 m dhe tjetra prej 445 m nga boshti i tubacionit) (zona e studimit)	Gjatë punimeve të ndërtimit (përafërsisht 3 muaj)	1	Shpyllëzim i pjesshëm i habitatit pyjor të tipit S.5. (Makia aboreshente – matorale – thermo Mesdhetare) në një sipërfaqe prej afërsisht 320 m ²	Mundësi e shtuar për rënien e zjarrit në pyje	-	Masat zbutëse nuk janë të zbatueshme.	1	1	1	3	2	5	

Zonat e mbrojtura	Lëvizja e makinerive të ndërtimit, punimet e gërmimit	Dëmtimi ose heqja e mbulesës vegjetative	Shumë i lokalizuar	Gjatë punimeve të ndërtimit (përafërsisht 2.5-3 vjet)	1	Dëmtim i mbulesës bimore, shndërrim përgjithnjë i sipërfaqes në instalimet sipërfaqësore dhe rrugët e përhershme të aksesit.	Shqetësim i faunës	Zonat ose habitatet e ndjeshëm, veçanërisht zonat lagunore	Zbutja përqendrohet në parandalimin e shfaqjes së llojeve invazive.	1	1	1	3	3	6
	Kalimet me prerje të hapur	Dëmtimi i rrjedhave të vogla dhe kanaleve sjell ndryshim në cilësitë fiziko-kimike të ujërave përkatës	Shumë i lokalizuar	Afatshkurtër	2	Direkt	-	Habitatet e ndjeshëm, lloje të faunës ujore	Masat zbutëse nuk janë të zbatueshme.	1	2	2	5	2	7
	Ndërtimi i instalimeve sipërfaqësore dhe rrugëve të përhershme të aksesit në zonën Shëngjin-Ishëm, kandidate për pjesë të rrjetit Emerald	Ndryshim i habitatit	Shumë i lokalizuar	Afatgjatë	2	Direkt	-	Habitatet dhe fauna	Zbutja përqendrohet në parandalimin e shfaqjes së llojeve invazive.	1	2	1	4	2	6
	Ndërtimi i kantjereve të tubave dhe kampeve në zonën Shëngjin-Ishëm, kandidate për pjesë të rrjetit Emerald	Ndryshim i habitatit në zonën Shëngjin-Ishëm, kandidate për pjesë të rrjetit Emerald	Shumë i lokalizuar	I përkohshëm	2	Direkt	-	Habitatet dhe fauna	Zbutja përqendrohet në parandalimin e shfaqjes së llojeve invazive.	1	2	1	4	2	6

	Lëvizja e makinerive të ndërtimit, punimet e gërmimit	Shqetësim i faunës (ku nuk përfshihen shpendët) nga zhurma, dridhjet, rritja e pranisë njerëzore	Shumë i lokalizuar	I përkohshëm	2	Direkt	-	Fauna (pa shpendët)	Masat zbutëse nuk janë të zbatueshme.	1	2	2	5	2	7
	Lëvizja e makinerive të ndërtimit, punimet e gërmimit	Shqetësim i faunës nga zhurma, dridhjet, rritja e pranisë njerëzore	Ndikim tek shpendët Brenda progresivës 160+300-fundi i tubacionit, i kufizuar në një korridor prej 100 m në të dy anët e gjurmës së IAP (zona e studimit)	Vetë gjatë punimeve të ndërtimit	2	Direkt	-	Shpendët	Ndikimi do të zbutet/zvogël ohet përmes zbatimit të masave.	2	2	3	7	4	11
	Hidrotestimi	Futja e llojeve ujore invazive	Zona e studimit	Gjatë punimeve të ndërtimit (përafërsisht 2.5-3 vjet)		Direkt	-	Flora Fauna	Zbutja përqendrohet në parandalimin e shfaqjes së llojeve invazive.	2	2	2	6	2	8
	Hidrotestimi	Zhurme dhe dridhje	I lokalizuar në kalimet me prerje të hapur (zona e studimit)	Gjatë punimeve të ndërtimit (përafërsisht 2.5-3 vjet)	2	Direkt	-	Fauna	Masat zbutëse nuk janë të zbatueshme.	1	2	1	4	1	5
Biodiversiteti	Instalimet e përhershme sipërfaqësore	Shndërrimi përgjithnjë i sipërfaqes	Shumë i lokalizuar	Afatgjatë	2	Direkt	-	Habitatet Fauna	Masat zbutëse përqendrohe	1	2	1	4	4	8

	dhe rrugët e përhershme të aksesit	(shumë i lokalizuar)							n në llojet invazive.							
	Mirëmbajtja e korridorit të sigurisë në zonat pyjore	Parandalimi i krijimit të mbulesës së vegjetacionit pyjor (shumë e lokalizuar)	Shumë i lokalizuar	Afatgjatë	2	Direkt	-	Habitatet Fauna	Masat zbutëse përqendrohen në llojet invazive.	1	2	1	4	4	8	
Pyjet	Mirëmbajtja e rregullt, ndërhyrjet	Heqja përgjithnjë e vegjetacionit drusor brenda zonës prioritare të sigurisë dhe të së drejtës për kalim për qëllime të mirëmbajtjes dhe riparimit (5m+5m) përgjatë gjurmës së gazsjellësit, rrit mundësinë e zjarreve në pyje.	Zona prioritare e sigurisë (shumë i lokalizuar)	Afatgjatë	1	Mirëmbajtja e zonës prioritare të sigurisë së tubacionit (5 + 5 m) përfshirë heqjen e çdo vegjetacioni pyjor shumëvjeçar	Mundësi e shtuar e zjarrit në pyje	Nuk ka zona të ndjeshme pyjore Brenda zonës prioritare të sigurisë (5 + 5 m) përgjatë gjurmës së IAP.	Masat zbutëse nuk janë të zbatueshme.	1	1	1	3	1	4	
Zonat e mbrojtura	Instalimet e përhershme sipërfaqësore dhe rrugët e përhershme të aksesit	Shndërrimi i sipërfaqes në instalimet sipërfaqësore dhe rrugët e përhershme të aksesit	Duke qenë se tubacioni do të groposet, nuk do të ketë ndryshime të rëndësishme në karakteristikat e zonës së mbrojtur. Vetëm dy instalimet sipërfaqësore në zonën Shëngjin-Ishëm, kandidate për pjesë të rrjetit Emerald, do të paraqiten si	I përhershëm	2	Ndryshim i përhershëm i habitatit në instalimet sipërfaqësore në zonën Shëngjin-Ishëm, kandidate për pjesë të rrjetit Emerald. Për shkak të përmasave të vogla dhe pozicionit, ndikimi do të jetë i kufizuar në lidhje me shtrirjen hapsinore dhe	Shqetësim i faunës në afërsi të dy instalimeve sipërfaqësore në zonën Shëngjin-Ishëm, kandidate për pjesë të rrjetit Emerald	Karakteristikat e pejsazhit në afërsi të dy instalimeve sipërfaqësore në zonën Shëngjin-Ishëm, kandidate për pjesë të rrjetit Emerald.	Masat zbutëse përqendrohen në llojet invazive.	1	2	1	4	4	8	

			elemntë të rinj, por për shkak të përmasave të vogla dhe pozicionit, ndikimi në terma të pejsazhit do të jetë i kufizuar në hapsirë dhe me intensitet të ulët (shumë i lokalizuar)			me intensitet të ulët. Shfaqja e mundshme e llojeve invazive do të parandalohet përmes zbatimit të masave zbutëse.										
Shkarkimet në mjedis																
> Faza ndërtimore																
Cilësia e ajrit	Trajtimi i materialeve	Çlirimet e pluhurit	Ndikime të kufizuara në afërsi të qendrave të banuara më të afërta nga punimet e ndërtimit. (shumë i lokalizuar)	Gjatë punimeve të ndërtimit (në mënyrë periodike gjatë për afërsisht 2.5-3 vjetëve)	1	Çlirimet e pluhurit rezultojnë nga trajtimi i materialeve (p.sh. gërmime, sistemimi i shtresës sipërfaqësore, transporti i agregateve dhe operacionet e rimbushjes). Çlirimet e pluhurit nga sipërfaqet e punës nën veprimin e erës dhe qarkullimit të automjeteve. Produktet e djegies së karburanteve fosile në motorët	-	Qendrat e banuara më të afërta (përgjatë gjurmës së rrugëve të përkohshme të aksesit shtruar me çakëll)	Ndikimi do të zbutet/zvogël ohet përmes zbatimit të masave.	2	1	1	4	3	7	
	Përdorimi i sipërfaqeve të punës	Çlirimet e pluhurit							Ndikimi do të zbutet/zvogël ohet përmes zbatimit të masave.	2	1	1	4	3	7	
	Rrugët e përkohshme të aksesit shtruar me çakëll për në zonaën e ndërtimit	Çlirimet e pluhurit							Ndikimi do të zbutet/zvogël ohet përmes zbatimit të masave.	2	1	1	4	2	6	
	Automjetet dhe makineritë	Produktet e djegies së karburantit fosil							Ndikimi do të zbutet/zvogël ohet përmes zbatimit të masave.	1	1	2	4	3	7	

						e automjeteve dhe makinerive.										
Zhurma	Punimet e ndërtimit: automjetet dhe makineritë e rënda të ndërtimit, kompresorët dhe	Çlirimet e zhurmës në mjedis nga punimet e ndërtimit	Zona e studimit	Gjatë punimeve të ndërtimit (në mënyrë periodike gjatë përafërsisht 2.5-3 vjetëve)	1	Ndikim direkt mesatar	-	Popullsia në qendrat e banuara më të afërta (përgjatë gjurmës së tubacionit	Ndikimi do të zbutet/zvogël ohet përmes zbatimit të masave.	2	1	1	4	3	7	
Menaxhimi i mbetjeve	Kampet, zonat e punimeve përgjatë tubacionit	Ndotja e tokës dhe ujërave nga mbetjet	Toka nw zonat pranw kampeve dhe shesheve tw punimeve (shumë i lokalizuar).	Gjatë punimeve të ndërtimit (në mënyrë periodike gjatë përafërsisht 2.5-3 vjetëve)	1	Punimet e ndërtimit dhe kampet e punës do të jenë burime të ktijimit të llojeve të ndryshme të mbetjeve jo të rrezikshme (mbetje ndërtimore dhe të prishjeve, mbetje metalore, mbetje urbane dhe mbetje të materialeve të gërmimit) dhe llojeve të mbetjeve të rrezikshme (mbetje nga ambalazhet, vajra të përdorur dhe mbetje vajore).	-	Rrjedhat ujore dhe akuiferët pa shtresën sipërfaqësore mbrojtëse (me përshkueshmëri të ulët), toka e përdorur për bujqësi	Planifikimi i menaxhimit të mbetjeve përmes zbatimit të masave për parandalimin dhe reduktimin, ndarjen në rryma të ndryshme dhe trajtimit dhe asgjësimit nga kompani të liçencuara	1	1	1	3	4	7	
Cilësia e ajrit	BVS/PRMS Fushë - Kruja, PTS/BVS/PRMS Mamurras, PTS/BVS/PRMS Kavajë, BVS/PRMS	Shkarkime të CO dhe NOx	Ndikim i parëndësishëm nga operacionet e projektit në cilësinë e ajrit në zonat pranë	Afatgjatë	2	Ndikim direkt minimal	-	Zonat më pranë instalimeve.	Ndikimi do të zbutet/zvogël lohet përmes zbatimit të masave.	2	2	1	5	1	6	

	Tiranë and PRMS Lezhë		instalimeve. (shumë i lokalizuar)													
Zhurma	BVS/PRMS Fushë - Kruja, PTS/BVS/PRMS Mamurras, PTS/BVS/PRMS Kavajë, BVS/PRMS Tiranë and PRMS Lezhë	Çlirimet e zhurmës në mjedis nga funksionimi i tubacionit	Shumë i lokalizuar	Afatgjatë	1	Ndikim direkt minimal në qendrat e banuara përreth PRMS: Kryeluz, Tiranë, Ura Gjolës, Fushë-Mamurras, Manati	-	Popullsia në qendrat e banuara më të afërta (me PRMS-të): Kryeluz, Tiranë, Ura Gjolës, Fushë-Mamurras, Manati.	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	2	1	1	4	1	5	
Menaxhimi i mbetjeve	Sasi të vogla mbetjesh pritet të krijohen në Stacionet e Matjes dhe Reduktimit të Presionit si pasojë e operacioneve të mirëmbajtjes dhe prania e punonjësve: BVS/ PRMS Fushë Krujë, PTS/BVS/PRMS Mamurras, PTS/BVS/PRMS Kavajë, BVS/PRMS Tiranë dhe PRMS Lezhë.	Ndotja e tokës dhe ujërave nga mbetjet	Toka në zonat shumë pranë instalimeve sipërfaqësore (shumë i lokalizuar).	Afatgjatë	3	Sasi të vogla mbetjesh do të krijohen nga prania e punëtorëve dhe gjatë operacioneve normale të mirëmbajtjes.	-	Rrjedhat ujore dhe akuiferët pa shtresën sipërfaqësore mbrojtëse (me përshkueshmëri të ulët), toka e përdorur për bujqësi.	Planifikimi i menaxhimit të mbetjeve përmes zbatimit të masave për parandalimin dhe reduktimin, ndarjen në rryma të ndryshme dhe trajtimit dhe asgjësimit nga kompani të licencuara	1	3	1	5	2	7	
Shqetësime të komunitetit	Ndërtimi i tubacionit të planifikuar – perceptimi negativ i IAP	Veprimet e lidhura me gazsjellësin mund të perceptohen si	Zona e studimit	Afatshkurtër	1		Perceptimi negativ i IAP dhe ndikimeve të tij	Popullsia në qendrat e banuara përreth tubacionit, pronarët/mbajtës	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	3	1	2	6	2	8	

	dhe ndikimeve të tij	shqetësim, një ndërhyrje në rrjedhën normale të jetës dhe si diçka që mund të sjellë vetëm probleme/rreziq e tek komuniteti lokal përveç shqetësimeve të ndryshme në lidhje me çështjet e mjedisit, sociale dhe të shëndetit						it e të drejtave të tokës dhe pronave që ndërpritet nga tubacioni ose përgjatë tij.								
Trashëgimia kulturore	Ndërtimi i tubacionit të planifikuar	Ndikim në vendet e identifikuar të trashëgimisë kulturore	Shumë i lokalizuar	Afatshkurtër	1	Ndikime të mundshme negative në vendet dhe zonat e trashëgimisë kulturore gjatë ndërtimit	-	Zonat e trashëgimisë kulturore të identifikuar Brenda zonës së ndikimit të tubacionit	Ndikimi do të zbutet/zvogël ohet përmes zbatimit të masave.	2	1	2	5	1	6	
Shqetësim i përkohshëm i jetës së përditshme	Punimet e ndërtimit për tubacionin dhe rrugët e aksesit	Do të ndodhin ndryshime të përhershme ose të përkohshme në përdorimin e tokës.	Brenda brezit të punimeve përgjatë gjurmës (korridorit prej 20 metrash), brenda zonave të punës për rrugët e aksesit, brenda perimetrit të instalimeve sipërfaqësore, kampeve të punës dhe kantjereve të tubave (shumë i lokalizuar)	Gjatë punimeve të ndërtimit (përafërsisht 2.5-3 vjet)	1	Dëmtime të mundshme të pronave dhe infrastrukturës. Toka bujqësore dhe dhe parcelat që do të zihen/fragmentohen gjatë periudhës së ndërtimit	Humbje e mundshme e të ardhurave	Pronarët/mbajtësit e të drejtave të tokës dhe pronave brenda korridorit të punës, në vendodhjet e instalimeve sipërfaqësore dhe kampeve si dhe, pronarët e tokës, pronarët dhe mbajtësit e të drejtave të infrastrukturës që ndërpritet nga tubacioni.	Ndikimi do të zbutet/zvogël ohet përmes zbatimit të masave.	3	1	2	5	1	6	

<p>Çlirimet e pluhurit nga trajtimi i materialeve, çlirimet e pluhurit nga sipërfaqet e punës nën veprimin e erës dhe qarkullimit të automjeteve dhe nga produktet e djegies së karburanteve fosile në motorët e automjeteve dhe makinerive.</p>	<p>Ndryshime të vogla në cilësinë e ajrit në qendrat e banuara në afërsi të zonave të ndërtimit (përfshirë kampet).</p>	<p>Zona e studimit</p>	<p>Gjatë punimeve të ndërtimit (përafërsisht 2.5-3 vjet)</p>	<p>1</p>	<p>Ndikim në cilësinë e jetës së popullsisë në qendrat e banuara afër tubacionit</p>	<p>-</p>	<p>Popullsia në qendrat e banuara më të afërta (përgjatë gjurmës së IAP)</p>	<p>Ndikimi do të zbutet/zvogël ohet përmes zbatimit të masave.</p>	<p>2</p>	<p>1</p>	<p>1</p>	<p>4</p>	<p>1</p>	<p>5</p>
<p>Çlirime të zhurmës nga automjetet dhe makineritë e rrethit të ndërtimit; dhe gjatë hidrotestimit për shkak të punës së kompresorëve dhe pompave</p>	<p>Ndikim nga zhurma në qendrat e banuara në afërsi të zonave të ndërtimit (përfshirë kampet).</p>	<p>Zona e studimit</p>	<p>Gjatë punimeve të ndërtimit (përafërsisht 2.5-3 vjet)</p>	<p>1</p>	<p>Ndikim në cilësinë e jetës së popullsisë në qendrat e banuara afër tubacionit</p>	<p>-</p>	<p>Popullsia në qendrat e banuara më të afërta (përgjatë gjurmës së IAP)</p>	<p>Ndikimi do të zbutet/zvogël ohet përmes zbatimit të masave.</p>	<p>2</p>	<p>1</p>	<p>1</p>	<p>4</p>	<p>3</p>	<p>7</p>
<p>Punimet e ndërtimit të tubacionit në zonat e ndërtimit me sistemet e</p>	<p>Ndërprerja e sistemeve të kullimit dhe ujitjes.</p>	<p>Zona e studimit</p>	<p>Gjatë punimeve të ndërtimit (përafërsisht 2.5-3 vjet)</p>	<p>1</p>	<p>Duke prekur përkohësisht funksionimin e tyre mund të ndikojë në të ardhurat dhe kushtet e jetesës</p>	<p>Duke prekur përkohësisht funksionimin e tyre mund të ndikojë në të ardhurat dhe kushtet e</p>	<p>Popullsia në qendrat e banuara më të afërta (përgjatë gjurmës së IAP) Pronarët/mbajtësit e të drejtave të</p>	<p>Ndikimi do të zbutet/zvogël ohet përmes zbatimit të masave.</p>	<p>2</p>	<p>1</p>	<p>1</p>	<p>4</p>	<p>3</p>	<p>7</p>

	kullimit dhe ujitjes.					së femerëve që varen nga sistemi i ujitjes dhe/ose rrit rrezikun e përmbytjes.	jetesës së femerëve që varen nga sistemi i ujitjes dhe/ose rrit rrezikun e përmbytjes.	infrastrukturës që ndërpritet nga tubacioni.								
	Punimet e ndërtimit të tubacionit në zonat e ndërprerjes me elementë të ujësjellësve dhe linjat e energjisë dhe telekomunikacionit.	Dëmtime të elementëve mekanikë të ujësjellësve ose dëmtime të kabllove dhe linjave të energjisë elektrike dhe telekomunikacionit	Zona e studimit	Gjatë punimeve të ndërtimit (përafërsisht 2.5-3 vjet)	1	Ndikime negative në elementët e sistemeve të menaxhimit të ujit dhe furnizimit me energji	Ndotje e ujit të pijshëm	Popullsia në qendrat e banuara më të afërta (përgjatë gjurmës së IAP)	Ndikimi do të zbutet/zvogël ohet përmes zbatimit të masave.	2	1	1	4	3	7	
	Punimet e ndërtimit të tubacionit në zonat e ndërprerjes me korridoret e infrastrukturës së trafikut	Ndryshime në rregulloren e trafikut, ngecje/vonesat në trafik ose kthim mbrapsht dhe një rrezik i lartë për aksidente trafiku	Zona e studimit	Gjatë punimeve të ndërtimit (përafërsisht 2.5-3 vjet)	1	Ndryshimet në rregullat e trafikut, ngecje/vonesat në trafik ose krhimi mbrapsht dhe një rrezik i lartë për aksidente nga trafiku		Popullsia në qendrat e banuara më të afërta (përgjatë gjurmës së IAP)	Ndikimi do të zbutet/zvogël ohet përmes zbatimit të masave.	3	2	2	7	3	10	
Ndryshimet sociale dhe shtrirja gjinore (përfshirë fluksin e punës/punëtorët migrantë)	Fluksi i fuqisë punëtore (migrimi në zonën e ndërtimit) për punimet e ndërtimit.	Rreziku i konfliktit social. Rrezik i shtuar i sjelljes jo të ligjshme dhe krimin. Rritja e barrës dhe konkurrencës për sigurimin e shërbimeve publike. Dhuna gjinore.	Zona e studimit	Gjatë punimeve të ndërtimit (përafërsisht 2.5-3 vjet)	1	-	Rreziku i konfliktit social. Rrezik i shtuar i sjelljes jo të ligjshme dhe krimin. Rritja e barrës dhe konkurrencës për sigurimin e shërbimeve publike.	Popullsia në qendrat e banuara më të afërta (përgjatë gjurmës së IAP)	Ndikimi do të zbutet/zvogël ohet përmes zbatimit të masave.	2	1	2	5	2	7	

		Rritja e rrezikut të sëmundjeve ngjitëse dhe barrës së shërbimeve shëndetësore lokale. Rritja e presionit ndaj akomodimit dhe qirave.					Dhuna gjinore. Rritja e rrezikut të sëmundjeve ngjitëse dhe barrës së shërbimeve shëndetësore lokale. Rritja e presionit ndaj akomodimit dhe qirave.									
Ekonomia dhe punësimi në nivel lokal	Kufizime sociale ose efekte të mundshme diskriminuese në mundësitë e punësimit	Efekte të mundshme të diskriminimit	Zona e studimit	Gjatë punimeve të ndërtimit (përafërsisht 2.5-3 vjet)	1	Normë e ulët punësimi	Efekte të mundshme të diskriminimit	Romët	Ndikimi do të zbutet/zvogël ohet përmes zbatimit të masave.	1	1	2	4	1	5	
	Kufizime sociale ose efekte të mundshme diskriminuese në mundësitë e punësimit	Efekte të mundshme të diskriminimit	Zona e studimit	Gjatë punimeve të ndërtimit (përafërsisht 2.5-3 vjet)	1	Normë e ulët punësimi	Efekte të mundshme të diskriminimit	Punëtorët e pakualifikuar	Ndikimi do të zbutet/zvogël ohet përmes zbatimit të masave.	1	1	2	4	1	5	
	Kufizime sociale ose efekte të mundshme diferencuese në mundësitë e zhvillimit të biznesit	Mundësi më e vogël për zhvillimin e biznesit	Zona e studimit	Gjatë punimeve të ndërtimit përafërsisht 2.5-3 vjet)	1	Mundësi më e vogël për zhvillimin e biznesit	Nivel më i ulët i të ardhurave për kompanitë; zvogëlim i mundësive të edukimit dhe zhvillimit të	Kompani lokale të pakualifikuara	Ndikimi do të zbutet/zvogël ohet përmes zbatimit të masave.	1	1	2	4	1	5	

	Kufizime sociale ose efekte të mundshme diferencuese në mundësitë e zhvillimit të biznesit	Mundësi më e vogël për zhvillimin e biznesit	Zona e studimit	Gjatë punimeve të ndërtimit (përafërsisht 2.5-3 vjet)	1	Mundësi më e vogël për zhvillimin e biznesit	burimeve njerëzore Nivel më i ulët i të ardhurave për kompanitë; zvogëlim i mundësive të edukimit dhe zhvillimit të burimeve njerëzore	Kompani/prodhues/ofruesshërbimesh lokalë/fuqipunëtore lokale	Ndikimi do të zbutet/zvogël ohet përmes zbatimit të masave.	1	1	2	4	1	5
Përdorimi/a ksesi i tokës dhe burimeve natyrore dhe ndikimi në kushtet e jetesës që lidhet me blerjen e tokës dhe pastrimin e saj	Krijimi i brezit të punimeve për tubacionin	Humbje e përkohshme e tokës/pronave në zonat e ndërtimit	Brenda brezit të punimeve përgjatë gjurmës (korridorit prej 20 metrash) (shumë i lokalizuar).	Gjatë punimeve të ndërtimit (përafërsisht 2.5-3 vjet)	1	Humbje e përkohshme e tokës/pronave	Humbje e të ardhurave të mundshme që vijnë nga shfrytëzimi i tokës/pronave.	Pronarët/mbajtësit e të drejtave të tokës dhe pronave brenda korridorit të punës, në vendodhjet e instalimeve sipërfaqësore dhe kampeve si dhe, pronarët e tokës, pronarët dhe mbajtësit e të drejtave të infrastrukturës që ndërpritet nga tubacioni.	Ndikimi do të zbutet/zvogël ohet përmes zbatimit të masave.	2	1	2	5	1	6
	Ndërtimi dhe përmirësimi i rrugëve të aksesit	Humbje e përkohshme e tokës/pronave dhe dëmtim i mundshëm i infrastrukturës që ndërpritet nga tubacioni/përgjatë tubacionit	Brenda zonës së ndërtimit të rrugëve të aksesit (shumë i lokalizuar).	Gjatë punimeve të ndërtimit (përafërsisht 2.5-3 vjet)	1	Humbje e përkohshme e tokës/pronave dhe dëmtim i infrastrukturës që ndërpritet/përgjatë tubacionit.	Humbje e të ardhurave të mundshme që vijnë nga shfrytëzimi i tokës/pronave.	Humbje e të ardhurave të mundshme që vijnë nga shfrytëzimi i tokës/pronave.	Ndikimi do të zbutet/zvogël ohet përmes zbatimit të masave.	2	1	2	5	1	6

		Humbje e përkohshme e tokës/pronave në zonat e ndërtimit															
	Ndërtimi i instalimeve sipërfaqësore, kampeve të punës dhe kantjereve të tubave		Brenda perimetrit të instalimeve sipërfaqësore, kampeve të punës dhe kantjereve të tubave (shumë i lokalizuar)	Gjatë punimeve të ndërtimit (përafërsisht 2.5-3 vjet)	1	Humbje e përkohshme e tokës/pronave.	Humbje e të ardhurave të mundshme që vijnë nga shfrytëzimi i tokës/pronave.		Ndikimi do të zbutet/zvogël ohet përmes zbatimit të masave.	2	1	2	5	1	6		

	Krijimi i brezit të punimeve për ndërtimin e tubacionit dhe ndërtimin dhe përmirësimin e rrugëve të aksesit. Ndërtimi i instalimeve sipërfaqësore, kampeve të punës dhe kantjereve të tubave	Humbje e përkohshme e tokës/pronave në zonat e ndërtimit	Shumë i lokalizuar	Gjatë punimeve të ndërtimit (përafërsisht 2.5-3 vjet)	1	Humbje e përkohshme e punësimit.	Humbje e të ardhurave të mundshme.	Punëtorët e punësuar nga pronarët/mbajtësit e të drejtave të tokës/pronave të prekura.	Ndikimi do të zbutet/zvogël ohet përmes zbatimit të masave.	2	1	2	5	1	6
Të mirat publike, shërbimet, infrastruktura përfshirë trafikun	Ndërtimi i tubacionit	Dëmtim i mundshëm i sistemeve të tjerë të infrastrukturës	Zona e studimit	Gjatë punimeve të ndërtimit (përafërsisht 2.5-3 vjet)	1	Ndikim direkt mesatar	-	Elementët më të afërt infrastrukturorë që ndërpriten nga tubacioni ose shtrihen përgjatë gjurmës.	Ndikimi do të zbutet/zvogël ohet përmes zbatimit të masave.	2	1	1	4	3	7
	Transporti dhe shpërndarja e materialeve me kamionë përgjatë rrjetit rrugor ekzistues	Vonesa ose ngecje në rrugët e aksesit	Zona e studimit	Gjatë punimeve të ndërtimit (përafërsisht 2.5-3 vjet)	2	Ndikim direkt mesatar	-	Qendrat e banuara përgjatë gjurmës së tubacionit, zonat urbane dhe industriale të Tiranës, Durrësit, Lezhës dhe Shkodrës	Ndikimi do të zbutet/zvogël ohet përmes zbatimit të masave.	3	2	2	7	3	10
Shëndeti dhe Siguria	Aksidente Fluksi i fuqisë punëtore	Sëmundje të mundshme, presion ndaj	Zona e studimit	Gjatë punimeve të ndërtimit	1	--	Ndikim i mundshëm mesatar	Punëtorët dhe popullsia në qendrat e	Ndikimi do të zbutet/zvogël ohet përmes	2	1	2	5	2	7

e komunitetit		shëndetit të komunitetit dhe burimeve shëndetësore lokale		(përafërsisht 2.5-3 vjet)				banuara më të afërta përgjatë gjurmës së tubacionit	zbatimit të masave.							
Shëndeti dhe Siguria në vendin e punës	Aktivitetet e ndërtimit, mekanika dhe paisjet	Plagosje të mundshme dhe rrezik shëndetësor nga materialet e rrezikshme	Shumë i lokalizuar	Gjatë punimeve të ndërtimit (përafërsisht 2.5-3 vjet)	1	Ndikim i mundshëm mesatar	--	Punëtorët në zonën e ndërtimit	Ndikimi do të zbutet/zvogël ohet përmes zbatimit të masave.	2	1	2	5	2	7	
Grupet e cënueshme	Aktivitetet e ndërtimit, mekanika dhe paisjet	Perceptim negativ i IAP. Mundësi e pakët për pjesëmarrje në sistemin e vendimmarrjes. Pabarazia gjinore. Rreziku i konflikteve sociale. Dhuna gjinore. Rrezik i shtuar nga sëmundjet ngjitëse. Puna e fëmijëve. Rreziku i konflikteve sociale. Rrezik i shtuar i sëmundjeve ngjitëse dhe barrës së shërbimeve shëndetësore lokale. Rreziku i konflikteve sociale.	Shumë i lokalizuar	Gjatë punimeve të ndërtimit (përafërsisht 2.5-3 vjet)	1	Ndikim i mundshëm mesatar	-	Grupet e cënueshme (gratë, familjet me të ardhura të pakta, romët, fëmijët dhe të rinjtë, të moshuarit/pensio nistët, pronarët, mbajtësit e të drejtave dhe punëtorët e tokave bujqësore) në zonën e projektit	Ndikimi do të zbutet/zvogël ohet përmes zbatimit të masave.	1	1	2	4	1	5	

		Ndryshime të përhershme ose të përkohshme në përdorimin e tokës.																	
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

<p>Trashëgimia kulturore</p>	<p>Gërmimi i kanalit për tubacionin</p>	<p>Mundësi ndikimi në vendet arkeologjike të pazbuluara Ndikime të mundshme nga pluhuri dhe vibrimet në zonat emë të afërta të trashëgimisë kulturore</p>	<p>Shumë i lokalizuar</p>	<p>Afatshkurtër – gjatë gërmimit dhe zhvendosjes së dherave</p>	<p>1</p>	<p>Ndikim direkt i mundshëm – gjatë periudhës së zhvendosjes së dherave ekziston mundësia shkatërrimit të pakthyesëm të zonave arkeologjike të pazbuluara më parë. Ndikime të mundshme nga pluhuri dhe dridhjet në zonat më të afërta të trashëgimisë kulturore</p>	<p>-</p>	<p>Zonat në afërsi të qendrave të banuara ekzistuese dhe pronave kulturore të rregjistruara të cilat mbivendosen me elementët e planifikuar të IAP. Si zona me potencial arkeologjik më të madh në raport me tubacionin e planifikuar, mund të evidentohen: 17+000-27+000 46+000-57+500 65+500-69+000 70+500-96+000 129+500-143+000</p>	<p>Ndikimi do të zbutet/zvogël ohet përmes zbatimit të masave.</p>	<p>2</p>	<p>1</p>	<p>2</p>	<p>5</p>	<p>1</p>	<p>6</p>
-------------------------------------	---	---	---------------------------	---	----------	---	----------	---	--	----------	----------	----------	----------	----------	----------

	Ndërtimi dhe përmirësimi i rrugëve të aksesit														
	Ndërtimi i instalimeve sipërfaqësore, kampeve të punës dhe kantjereve të tubave														
Përdorimi/aksesi i tokës dhe burimeve natyrore dhe ndikimi në kushtet e jetesës që lidhet me përvetësimin e tokës dhe pastrimin e saj	Krijimi i zonës prioritare të sigurisë 5+5 metra.	Kufizime të detyrueshme në zonën prioritare të sigurisë – asnjë bimë me rrënjë të thella nuk mund të mbillet 5 m në secilën anë të boshtit të tubacionit, bimët bujqësore njëvjeçarë mund të kultivohen.	Brenda zonës prioritare të sigurisë 5+5 metra. (shumë i lokalizuar)	I përhershëm	3	Asnjë bimë me rrënjë të thella nuk mund të mbillet 5 m në secilën anë të boshtit të tubacionit, bimët bujqësore njëvjeçarë mund të kultivohen.	Humbje e të ardhurave të mundshme.	Pronarët dhe mbajtësit e të drejtave së tokës brenda korridorit 5+5.	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	1	3	2	6	2	8
	Krijimi i zonës së sigurisë 30+30 metra.	Kufizime të detyrueshme në zonën e sigurisë. Brenda korridorit 30+30 m nuk mund të ndërtohen godina.	Brenda zonës së sigurisë 30+30 metra. (shumë i lokalizuar)	I përhershëm	3	Asnjë godinë nuk mund të ndërtohet brenda korridorit 30+30 m.	Humbje e të ardhurave të mundshme.	Pronarët dhe mbajtësit e të drejtave së tokës brenda korridorit 30+30.	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	2	3	1	6	2	8
	Instalimet sipërfaqësore	Humbje e tokës/pronave	Sipërfaqja e instalimeve sipërfaqësore (shumë i lokalizuar)	I përhershëm	3	Humbje e tokës/pronave	Humbje e të ardhurave të mundshme.	Pronarët dhe mbajtësit e të drejtave së tokës në territoret e instalimeve sipërfaqësore.	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	2	3	2	7	3	10

<p>Shëndeti dhe Siguria e komunitetit</p>	<p>Rrjedhje ose aksidente të mundshme të tubacionit.</p>	<p>Ndikime të mundshme në shëndet. Ndikime në ajër, tokë dhe ujëra nga ndotja e mundshme gjatë dhe pas zjarrit</p>	<p>Shumë i lokalizuar</p>	<p>Afatgjatë</p>	<p>2</p>	<p>Ndikim direkt në mjedis dhe shëndet në rast të zjarrit të pakontrolluar.</p>	<p>Dëmtime të mundshme</p>	<p>Punëtorët dhe popullsia në qendrat e banuara më të afërta përgjatë gjurmës së tubacionit</p>	<p>Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave parandalues e të rasteve të situatave aksidentale</p>	<p>2</p>	<p>2</p>	<p>1</p>	<p>5</p>	<p>1</p>	<p>6</p>
<p>Shëndeti dhe Siguria në vendin e punës</p>	<p>Punimet e mirëmbajtjes</p>	<p>Zhurmë nga shpërthimi gazit. Rreziqe të mundshme nga: goditja e rrymës elektrike, ndriçimi i papërshtatshëm, operimi dhe mirëmbajtja e sistemeve mbyllëse, pamjaftueshmëria e shenjave paralajmëruese</p>	<p>Shumë i lokalizuar</p>	<p>Afatgjatë</p>	<p>1</p>	<p>Ndikim i mundshëm mesatar</p>	<p>--</p>	<p>Punëtorët e mirëmbajtjes së tubacionit</p>	<p>Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.</p>	<p>2</p>	<p>1</p>	<p>2</p>	<p>5</p>	<p>2</p>	<p>7</p>
<p>Trashëgimia kulturore</p>	<p>Instalimet sipërfaqësore</p>	<p>Ndërprerje e kontekstit kulturor.</p>	<p>Shkalla e ndikimit është brenda një zone deri 500 m larg kufijve të instalimeve sipërfaqësore. Ndikimi zvogëlohet shumë me rritjen e distancës. (zona e studimit)</p>	<p>Afatgjatë</p>	<p>2</p>		<p>Prania e instalimeve sipërfaqësore dhe zonës prioritare të sigurisë së tubacionit shkaktojnë degradim të kontekstit kulturor në shtrirjen vizuale të elementëve të trashëgimisë kulturore.</p>	<p>Elementët kulturorë pranë elementëve të IAP (100-500 m) Kisha e Shën Mëhillit gjendet rreth 100 m larg progresivës 133+900 dhe rreth 450 m në veri të BVS/PVMRS Lezhë</p>	<p>Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.</p>	<p>1</p>	<p>2</p>	<p>1</p>	<p>4</p>	<p>2</p>	<p>6</p>

Situatat aksidentale	Zjarre të mundshëm në zonë	Ndotje e mundshme e ajrit, tokës dhe ujërave gjatë dhe pas zjarrit (agjentë të ndryshëm për shuarjen e zjarrit dhe materiale jo të ndezshme).	Shumë i lokalizuar	Gjatë punimeve të ndërtimit (përafërsisht 2.5-3 vjet)	1	Ndikim direkt në mjedis dhe shëndet në rast të zjarrit të pakontrolluar.	Dëmtime të mundshme	Punëtorët dhe popullsia në qendrat e banuara më të afërta përgjatë gjurmës së tubacionit	Ndikimi do të zbutet/zvogël ohet përmes zbatimit të masave.	2	1	2	5	1	6
	Derdhje ose rrjedhje të mundshme në mjedis të vajrave ose karburantit	Ndotje e mundshme e tokës dhe ujërave.	Shumë i lokalizuar	Gjatë punimeve të ndërtimit (përafërsisht 2.5-3 vjet)	1	Ndikim direkt I kufizuar në rast të derdhjeve ose rrjedhjeve të vajrave ose karburantit.	Ndotje e mundshme		Ndikimi do të zbutet/zvogël ohet përmes zbatimit të masave.	2	1	2	5	1	6
Situatat aksidentale	Zjarre dhe shpërthime të mundshme në zonë	Ndotje e mundshme e ajrit, tokës dhe ujërave gjatë dhe pas zjarrit (agjentë të ndryshëm për shuarjen e zjarrit dhe materiale jo të ndezshme).	Shumë i lokalizuar	Afatgjatë	1	Ndikim direkt në mjedis dhe shëndet në rast zjarri të pakontrolluar	Dëmtime të mundshme	Punëtorët dhe popullsia në qendrat e banuara më të afërta përgjatë gjurmës së tubacionit	Ndikimi do të zbutet/zvogël ohet përmes zbatimit të masave.	2	1	2	5	1	6

	Derdhje ose rrjedhje të mundshme në mjedis të vajrave ose karburantit	Ndotje e mundshme e tokës dhe ujërave.	Shumë i lokalizuar	Afatgjatë	2	Ndikim direkt i kufizuar në rast të derdhjeve ose rrjedhjeve aksidentale të vajrave ose karburantit.	Ndotje e mundshme	Ndikimi do të zbutet/zvogël ohet përmes zbatimit të masave.	2	2	1	5	1	6
--	---	--	--------------------	-----------	---	--	-------------------	---	---	---	---	---	---	---

› Faza e nxjerrjes jashtë funksionimi

Përpara çdo operacioni për nxjerrjen jashtë funksionimi të tubacionit, do të hartohet një plan i braktisjes së tubacionit (PBT). Ky PBT do t'i dorëzohet autoriteteve lokale në kohën e duhur përpara përfundimit të kohëzgjatjes së funksionimit të tubacionit. PBT do të përfshijë gjithashtu një vlerësim të ndikimeve në mjedis të masave të propozuara për nxjerrjen nga përdorimi. Ndikimet padyshim do të varen nga qasja e nxjerrjes nga përdorimi dhe teknikat e disponueshme të çmontimit në kohën që do të kryhet.

Pritet që pajisjet në instalimet sipërfaqësore të çmontohen, transportohen dhe asgjeshohen në mënyrën e duhur.

Praktika më e mirë ndërkombëtare është ajo e lënies së tubacionit në tokë (braktisja në vend) dhe sigurimi i tij ndaj shembjeve strukturore që do të shkaktonin rrëshqitje të tokës. Në këtë rast ndikimet në mjedis, përdorimin e tokës dhe infrastrukturë do të ishin minimale.

Varianti tjetër është heqja e tubacionit (çgroposja). Tubacioni do të inertizohet, çmontohej dhe pritej, kanali do të mbushet përsëri dhe toka kthehet në gjendjen e saj fillestare.

Në rast se heqja plotësisht e tubacioni do të zgjidhet si variant i çmontimit, ndikimet e pritshme në mjedis do të jenë të ngjashme me ato të fazës së ndërtimit.

6 Ndikimet e mundshme ndërkufitare

IAP është pjesë e sistemit ndërkombëtar të transmetimit të gazit që kalon nëpër Shqipëri, Mal të Zi dhe Kroaci. Në përputhje me praktikat më të mira për zhvillimin e projekteve të mëdha lineare të infrastrukturës që shtrihen në disa vende, vëmendje i është kushtuar edhe ndikimeve të mundshme ndërkufitare të projektit. Konventa ESPOO mbi vlerësimin e ndikimit në mjedis në një kontekst ndërkufitar është transpozuar në legjislacionin shqiptar me Ligjin nr. 9478, datë 16.02.2006. Vendi tjetër i përfshirë është Mali i Zi, i cili është gjithashtu një nënshkruar i Konventës ESPOO. Për më tepër, standartet e institucioneve ndërkombëtare të financimit kërkojnë që çështja të adresohet në procesin e vlerësimit të ndikimit mjedisor dhe social (VNMS) për projektin e përgjithshëm.

Bazuar në vendndodhjen e projektit në Shqipëri, kompleksitetin e projektit dhe ndikimet e identifikuar, konkludohet se ndikimet ndërkufitare të IAP në Shqipëri mund të shfaqen vetëm në Malin e Zi.

Linja e planifikuar e IAP është afërsisht 170.3 km dhe fillon në CTMS Fier në afërsi të stacionit të kompresorëve TAP. Pastaj shkon drejt veriut (paralelisht me vijën bregdetare të Adriatikut) dhe kalon në territoret e bashkive: Fier, Divjakë, Rrogzhinë, Kavajë, Tiranë, Kamëz, Vorë, Krujë, Kurbin, Lezhë, Vau i Dejës, Shkodër. Në bashkinë Shkodër linja arrin në lumin Buna ku ndodhet pika lidhëse me seksionin e IAP të Malit të Zi.

Pika lidhëse është e vendosur në zonën e ndjeshme mjedisore të lumit Buna që formon kufirin midis Shqipërisë dhe Malit të Zi. Në këtë pjesë të kufirit, e cila është e gjatë 24 km, lumi meandron në një sipërfaqe të madhe. Pavarësisht se është i shkurtër, 41 km, lumi ka një ujëmbledhës mjaft të madh, duke mbuluar 5,187 km², sepse e gjithë zona që kullon në Liqenin e Shkodrës, liqeni më i madh në Evropën juglindore, është gjithashtu pjesë e tij. Gjithashtu, falë ujërave nga lumi Drini i Madh, Buna/Bojana renditet në vendin e dytë midis të gjithë tributarëve të Adriatikut, matur në bazë të shkarkimit vjetor. Buna/Bojana është e lundrueshme gjatë gjithë rrjedhës së saj, në varësi të madhësisë së anijes.

Lumi Buna gjithashtu paraqet lidhjen e Liqenit të Shkodrës me Detin Adriatik. Për shkak të shumëllojshmërisë së lartë të habitateve dhe specieve, Liqeni i Shkodrës është shpallur zonë e mbrojtur në të dy vendet, Shqipëri dhe Malin e Zi. Për më tepër, Liqeni i Shkodrës njihet si një zonë Ramsar, pjesë e rrjetit Emerald dhe Zonë e Rendësishme për Shpendët dhe Bimët.

Sistemi i Liqenit të Shkodrës është një pikë e njohur e biodiversitetit të ujërave të ëmbla dhe strehon një faunë mjaft të larmishme të molusqeve. Liqeni i Shkodrës është një nga rezervatet më të mëdha të shpendëve në Evropë, me 270 lloje, ndër të cilët janë disa nga pelikanët e fundit në Evropë. Liqeni gjithashtu është strehë e pulëbardhave dhe çafkave. Ka sasi të bollshme të peshkut, veçanërisht krap dhe ngjala. Nga 34 speciet e peshkut që takohen në të, 7 janë endemikë të Liqenit të Shkodrës. Në Liqenin e Shkodrës, rreth 31% e gastropodëve të ujërave të ëmbël (12 nga 39 speciet e marra nga liqeni) janë endemikë.

Gjatë fazës së ndërtimit, për shkak të përdorimit të makinerive të rënda të ndërtimit do të ketë një ndikim të kufizuar negativ në popullatën e shpendëve në zonën e ndjeshme ndërkufitare. Sidoqoftë, ky ndikim do të jetë i përkohshëm dhe i kufizuar në zonën e përcaktuar brenda një periudhe kohore të përcaktuar. Ka të ngjarë që gjatë periudhës së ndërtimit, speciet e shpendëve të tentojnë të gjejnë habitate dhe vende ushqimi të ngjashme në anën tjetër të lumit Buna. Duhet theksuar se, punimet e ndërtimit do të planifikohen në përputhje me periudhën e folezimit dhe migrimit të shpendëve.

Sa i përket llojeve të ujërave të ëmbël të lumit Buna, ndikimet negative shmangen nga mënyra e zgjedhur për kalimin e rrjedhës ujore, që do të thotë se tubacioni do të vendoset nën rrjedhën ujore.

Gjatë fazës së funksionimit, bazuar në rezultatet e modelimit të cilësisë së ajrit të bëra në këtë

VNMS, nuk pritet ndikim i konsiderueshëm në ndotjen e ajrit nga BVS/PRMS Lezhë i cili përfaqëson objektin më të afërt sipërfaqësor (rreth 27 km larg kufirit) me një burim shkarkimesh në ajër që është kaldaja me gaz.

Lidhur me ndikimet e mundshme negative vizuale, objekti më i afërt sipërfaqësor me kufirin e Malit të Zi është CTMS Bushat (rreth 12 km larg kufirit). Zona e rrethuar do të jetë 95.0 × 115.0 m, dhe përfshin edhe rrugën e aksesit me gjatësi afërsisht 100 m që do të ndërtohet për në CTMS Bushat dhe parkimin përkatës. Për shkak të largësisë me kufirin, nuk priten ndikime ndërkufitare.

Ndikime ndërkufitare të kufizuara mund të shfaqen në rast aksidentesh ose shpërthimesh, ndodhja e të cilave kufizohet me masat e duhura të projektimit. Gjatë funksionimit të IAP do të kryhen aktivitete të rregullta të mirëmbajtjes.

Në zbatim të legjislacionit në fuqi, Ministria e Turizmit dhe Mjedisit ka filluar procedurën për ndikimet ndërkufitare me autoritetet përgjegjëse të Malit të Zi - Ministria e zhvillimit të qëndrueshëm dhe turizmit. Ky proces është pjesë e procesit të VNMS.

7 Ndikimet e mundshme pozitive

IAP është një tubacion për transportin e gazit, i cili përfaqëson parakushtet për zhvillimin e rrjetit të shpërndarjes së gazit në Shqipëri, pasi në disa nga objektet sipërfaqësore të IAP janë parashikuar pikat e lidhjes për tubacionet e shpërndarjes në të ardhmen.

Ndikimet pozitive gjatë fazës së ndërtimit dhe funksionimit të projektit mund të vijnë nga aspektet si më poshtë:

- punësimi i fuqisë punëtore nga popullsia lokale,
- përdorimi i burimeve lokale të akomodimit dhe ushqimit për punëtorët dhe bashkëpunëtorët gjatë periudhës së ndërtimit,
- rritja e konsumit lokal të ushqimit, pijeve dhe mallrave të tjerë për nevojat e përditshme,
- disponueshmëria e gazit natyror mund të ndihmojë zhvillimin e mëtjeshëm të ekonomisë lokale,
- shkarkimet e ulëta të gazit natyror mund të përmirësojnë kushtet mjedisore lokale.

Projekti IAP mund të konsiderohet një hap pozitiv zhvillimor, me kosto relativisht të ulët mjedisore ndërsa disponueshmëria e gazit natyror mund të ndihmojë zhvillimin e zonës.

8 Masat zbutëse bazuar në ndikimet negative të identifikuara

8.1 Masat zbutëse

Subjekti	Masat zbutëse
Mjedisi fizik	
› Faza ndërtimore	
Ujëra	<p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Menaxhimit të Ujit.</p> <p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Parandalimit dhe Veprimit ndaj Ndotjes.</p> <p>Vendosja e një numri të mjaftueshëm kontenierësh sanitarë dhe tualetesh kimike (përafërsisht 2 tualete për çdo 20 punëtorë), të sigurohet shkarkimi i tyre nga kompani e liçencuar.</p> <p>Magazinimi i materialeve dhe likuidëve të rrezikshëm për ujërat të kufizohet në zonat e caktuara të padepërtueshme të ruajtjes, me rrethim dhe platformë për derdhjet (depozitat mbajtëse), të cilat duhet të vendosen së paku 100 m larg çdo rrjedhe ujore dhe zone të përmytjes (seksionet 0+000 – 11+600, 19+200 – 43+500, 52+000 – 56+750, 56+750 – 65+670, 67+000 – 68+000, 69+190 – 82+090, 90+000 – 130+700, 130+700 – 139+000, 140+200 – 141+670, 142+590 – 170+300 të IAP).</p> <p>Furnizimi me karburant i automjeteve dhe makinerive nga depozitat duhet të kryhet nën udhëzimet e ekspertit, në zona të papërskueshme nga uji, të cilat duhet të jenë të pajisura me substanca neutralizuese për derdhjet e mundshme të karburanteve dhe lubrifikantëve.</p> <p><i>Masat e listuara për situatat aksidentale.</i></p> <p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Kontrollit të Erozionit dhe Sedimentimit.</p> <p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Kalimit të Rrjedhave Ujore.</p> <p>Punimet e ndërtimit në rrjedhat ujore (metoda me prerje të hapur) të kryhen gjatë stinës së thatë/sezonit me prurje të vogël (Qershor-Shtator).</p> <p>Të kontrollohet parashikimi i motit për 3-4 ditët në vijim për të identifikuar ndonjë rritje të mundshme të prurjes. Kalimet të mos bëhen nëse priten prurje të larta.</p> <p>Të ndalohet kalimi i automjeteve përmes rrjedhave ujore.</p> <p>Të zbatohen punimet e rehabilitimit në kryqëzimet e rrjedhave ujore.</p> <p>Shtegu i rrjedhjes së ujit nuk duhet të bllokohet ose devijohet përgjithmonë.</p> <p>Minimizimi i transportit të sedimenteve në rrjedhat ujore përmes ndërtimit të pritave prej balte (ose të ngjashme) në rrjedhën e poshtme, pranë kryqëzimit me tubacionin, kur përdoret prerja e hapur.</p> <p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Kalimit të Rrjedhave Ujore.</p> <p>Përdorimi i baltës së shpimit vetëm me bazë uji.</p> <p>Materialet që shtohen në baltën e shpimit (aditivët) duhet të jenë kimikisht inertë, të biodegradueshëm, jo toksikë, ndërsa detergjentët me bazë naftë ose larësit nuk duhet të përdoren.</p> <p>Balta e shpimit e përdorur duhet të menaxhohet në mënyrën e duhur dhe në asnjë rast nuk duhet shkarkuar në rrjedhat ujore ose ujërat nëntokësorë.</p>

Subjekti	Masat zbutëse
	<p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Menaxhimit të Hidrotestimit. Sasia e ujit të nxjerrë nga lumenjtë për hidrotestim nuk duhet të kapërcejë 10% të prurjes ose volumit të rrjedhës ujore. Kur është teknikisht e mundur, i njëjti ujë i hidrotestimit të përdoret për disa teste. Uji i përdorur për hidrotestim duhet të jetë pa substanca shtesë. Nëse cilësia e ujit të përdorur për hidrotestim nuk i plotëson kriteret lokale për rrjedhat ujore, ai duhet trajtuar përpara shkarkimit në mjedis. Kur uji i përdor për hidrotestim shkarkohet në një rrjedhë ujore, për rrjedhën ku shkarkohet duhet të përdoren shpërndarës të energjisë.</p> <p>Për mbrojtjen e puseve/kaptazheve të burimeve të ujit në zonat direkt pranë gjurmës së IAP (afërsisht progresivat 52+480, 117+440 dhe të tjera që mund të jenë pranë gjurmës së tubacionit) duhet të kryhet një ri-pozicionim i vogël i rrugës me qëllim shmangien tërësisht të burimit ujor, së paku në 20 m distancë.</p>
Gjeorrezizqet	<p>Në zonat e prirura ndaj përmbytjeve me ngjarje të përvitshme përmbytjesh (zonat direkt pranë lumenjve: Bunë, Mat, Drin, Ishëm, Erzen, Shkumbin, Seman) punimet e ndërtimit duhet të kryhen gjatë muajve të verës, nga qershori në shtator, kur prurjet ka të ngjarë të jenë të pakta. Të kontrollohet parashikimi i motit për 3-4 ditët në vijim për të identifikuar mdonjë rritje të mundshme të prurjes. Kalimet të mos bëhen nëse priten prurje të larta. Sigurimi i rrugës së lirë për evakuim emergjent nga zona e punimeve në shtretërit e rrjedhave ujore për kalimet e tyre në rast të ngjarjeve me rrjedha të mëdha të rrëmbyera. Për instalimet sipërfaqësore të parashikuara në zona të prirura ndaj përmbytjeve (CTMS Fier, BVS Rogozhinë, PTS/BVS/PRMS Mamurras, BVS Milot, BVS Balldren dhe CTMS Bushat) duhet të kryhet studim i veçantë hidrologjik për të përcaktuar mundësinë e përmbytjes së çdo zone dhe masat zbutëse si argjinaturat ose zhvendosja e instalimeve sipërfaqësore në zona të sigurta nga përmbytjet. Për seksionet e IAP ndërmjet progresivave afërsisht 52+000 deri në 66+000 dhe nga progresiva 69+000 deri në 81+500 të kryhet hartografimi gjeologjik inxhinierik dhe hulumtime gjeoteknike me qëllim që të identifikohen shpatet e rrezikshëm përgjatë gjurmës dhe parashikohen masat zbutëse/rehabilituese dhe të shmangen shpatet e paqëndrueshëm përmes ri-pozicionimit të gjurmës.</p>
Gjeomorfologjia	<p>Në zonat kodrinore ndërmjet progresivave 52+000–81+000, 130+400–140+100 dhe 141+800-142+600, për shkak të rrezikut të erozionit, rehabilitimi është i nevojshëm menjëherë pas përfundimit të punimeve të ndërtimit për tubacionin dhe rrugët e aksesit. Zona e kanalit duhet të rehabilitohet përmes mbjelljes me bar. Dherat sipërfaqësorë të hequr nga zonat e prekura duhet të përdoren për rehabilitim përveç nëse miratohet ndryshe. Zonat e prekura duhet të stabilizohen.</p> <p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Kontrollit të Erozionit dhe Sedimentimit. Në zonat kodrinore ndërmjet progresivave 52+000–81+000, 130+400–140+100 dhe 141+800-142+600, për shkak të rrezikut të erozionit, rehabilitimi është i nevojshëm menjëherë pas përfundimit të punimeve të ndërtimit për tubacionin dhe rrugët e aksesit. Zona e kanalit duhet të rehabilitohet përmes mbjelljes me bar.</p>
Toka	<p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Rehabilitimit dhe Rigjenerimit. Ruajtja e përkohshme në mënyrën e duhur të dherave vegjetalë dhe të tjerë të hequr. Grumbujt e dherave tipikisht nuk do të jenë më të lartë se 2 m për të parandaluar degradimin e tokës dhe për ta mbajtur të pashqetësuar nga dëmtimet e mundshme fizike si dëmtimi dhe ngjeshja. Do të mbahen shënime në lidhje me gjendjen ekzistuese të zonës së ndërtimit. Këto shënime do të përdoren si standartet përkundrejt të cilave do të vlerësohet cilësia e punimeve të rehabilitimit pasi të kenë përfunduar punimet e ndërtimit. Ruajtja dhe ripërdorimi i shtresës sipërfaqësore të tokës për punimet e rehabilitimit pas ndërtimit. Asnjë makineri nuk do të lejohet të dalë jashtë brezit të punimeve ose rrugëve të aksesit. I gjithë materiali i tepërt duhet të largohet nga zona e ndërtimit dhe të përdoret diku tjetër për punime të tjera ndërtimi ose rehabilitimi.</p>

Subjekti	Masat zbutëse
	<p>Plugimi i thellë (shkrifërimi i shtresave rrënjësore) do të zbatohet si në zonat e ndërtimit ashtu edhe në ato të instalimeve të përkohshme (të tilla si kantjeret e tubave dhe kampet) pas ndërtimit dhe gjatë rehabilitimit. Plugimi i thellë do të kryhet përgjatë gjithë brezit të punimeve atje ku kushtet topografike e lejojnë, në një thellësi afërsisht 60 m.</p> <p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Kontrollit të Erozionit dhe Sedimentimit.</p> <p>Brezi i të drejtës së kalimit (EdK) duhet të rikthehet në gjendjen fillestare në një mënyrë që minimizon erozionin e tokës dhe ri-vegjetacioni mund të vazhdojë pas punimeve të ndërtimit duke zbatuar një set masash mbrojtëse ndaj erozionit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - konturimi i sipërfaqes, - në seksionet ku pjerrësia gjatësore e tubacionit është më e madhe se 20%: përforcimi i shkëmbit, gabione etj. - gjelbërimi i shpateve dhe mbjellja e barërave dhe shkurreve të përziera në terrenet e pjerrët, - përdorimi i shtrojeve me fibra, kashtë e përzier me baltë, boudins etj. <p>Ri-mbjellja, nëse ndodh, duhet të kryhet me bimësi të vendit (përzierje barërash dhe shkurresh).</p> <p>Pas sezonit të parë dhe të dytë të mbirjes duhet të kryhen inspektime të vazhdueshme në të gjithë zonat e prekura për të përcaktuar suksesin e rimbjelljes.</p> <p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Parandalimit dhe Veprimit ndaj Ndotjes.</p> <p>Vendosja e një numri të mjaftueshëm kontenierësh sanitarë dhe tualetesh kimike (përafërsisht 2 tualete për çdo 20 punëtorë), të sigurohet shkarkimi i tyre nga kompani e licencuar.</p> <p>Magazinimi i materialeve dhe likuidëve të rrezikshëm për ujërat të kufizohet në zonat e caktuara të padepërtueshme të ruajtjes, me rrethim dhe platformë për derdhjet (depozitat mbajtëse), të cilat duhet të vendosen së paku 100 m larg çdo rrjedhe ujore.</p> <p>Furnizimi me karburant i automjeteve dhe makinerive nga depozitat duhet të kryhet sipas udhëzimeve të ekspertit në zona të papërshkueshme nga uji, të cilat duhet të jenë të pajisura me substanca neutralizuese për derdhjet e mundshme të karburanteve dhe lubrifikantëve.</p> <p><i>Masat e listuara për situatat aksidentale.</i></p>
Toka bujqësore	<p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Rehabilitimit dhe Rigjenerimit.</p> <p>Shmangia e tokave bujqësore gjatë përzgjedhjes së zonave për vendosjen e kampeve të punës.</p> <p>Inspektimi i gjurmës së IAP nga agronomi për të regjistruar bimët me rrënjë më të thella se 1 m që kërkojnë trajtim të tokës më thellë se 0.5 m (pemët frutore, ullinjët, arrorët etj.) në të gjithë brezin e punimeve (20 m) përgjatë gjurmës.</p> <p>Agronomi duhet të zbulojë drurë ulliri me të vjetër se 100 vjeçarë, që gjenden brenda brezit të punimeve (20 m). Nëse gjenden të tilla, gjurma e IAP duhet të rregullohet në mënyrë që të shmangen këta drurë.</p> <p><i>Masat që listohet tek Tokat.</i></p>
Pejsazhi	<p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Rehabilitimit dhe Restaurimit /Plani i Menaxhimit të Pejsazhit.</p> <p>Plani duhet t'i kushtojë vëmendje të veçantë zonave ndërmjet progresivave 81+000 dhe 130+500–140+200. Plani duhet të adresojë zbutjen e ndikimeve negative hapsinore dhe vizuale dhe prerjes së vegjetacionit të pyjeve dhe makieve.</p> <p>Vegjetacioni që duhet të ruhet (ngjitur me zonën e ndërtimit të IAP) do të mbrohet duke vendosur gardh mbrojtës për gjithë kohëzgjatjen e punimeve.</p> <p>Pejsazhi duhet të rivendoset pas përfundimit të punimeve të ndërtimit. Në përfundim të fazës ndërtimore shtresa e dherave vegjetalë duhet të rivendoset dhe duhet të kryhet rimbjellja e kulturave bujqësore ose kullotës.</p> <p>Ndërmjet progresivave 52+000–81+000 dhe 130+500–140+200: rehabilitimi i pejsazhit në zonat ku gjurma e gazjellësit shtrihet në mjedis shkëmbor duhet të bëhet përmes mulçirimit me copëza guri nga shkëmbinjët lokalë të pranishëm.</p>

Subjekti	Masat zbutëse
	<p><i>Masat e listuara tek Biodiversiteti dhe habitatet dhe Pyjet në lidhje me rehabilitimin biologjik.</i></p> <p>Në zonat e pejsazhit kodrinor me mbulesë natyrore të sipërfaqes, në një zonë buferike prej 5 km nga progresivat 52+000–81+000 dhe 130+500–140+200: përdorimi sa më shumë të jetë e mundur si rrugë aksesi i rrugëve ekzistuese rurale dhe rrugëve pyjore.</p> <p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Rehabilitimit dhe Restaurimit /Plani i Menaxhimit të Pejsazhit. Shmangia sa më shumë të jetë e mundur e prerjes së drurëve gjatë ndërtimit të kantjereve të tubave dhe kampeve të punës dhe integrimi i tyre në projektin e zonës.</p>
<p>› Faza e funksionimit</p>	
<p>Toka bujqësore</p>	<p>Me qëllim që pronarët e ullishteve dhe pemëve të tjera frutore të ngjashme, kulturave bujqësore dhe fidanishteve, të dinë saktësisht zonën prej 5+5 m në të cilën nuk lejohet mbjellja e pemëve pas shtrimit të tubacionit dhe mbushjes së kanalit, tubacioni do të shenjohe në këtë shtrirje duke vendosur shufra shënjuese çdo 50 m, progresivat: 120+300 - 120+800 dhe 124+200 – 124+600, 133+000-134+000, 134+000 - 135+000, 167+000 – 170+000 m.</p>
<p>Pejsazhi</p>	<p>Përreth instalimeve të mbillet dhe mirëmbahet brezi i gjelbër.</p> <p>Përdorimi i ndriçimit miqësor me mjedisin me një llambë që ndriçon direkt në tokë ose objekt dhe shpërhapje minimale në drejtimet e tjera.</p>
<p>Biodiversiteti dhe habitatet</p>	
<p>› Faza ndërtimore</p>	
<p>Biodiversiteti</p>	<p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Menaxhimit të Biodiversitetit.</p> <p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Rehabilitimit dhe Rigjenerimit /Plani i Menaxhimit të Pejsazhit.</p> <p>Në të gjitha zonat ku vegjetacioni do të hiqet ose dëmtohet, menjëherë pas përfundimit të punimeve të ndërtimit duhet të mbillen barëra të ndryshëm dhe perime me qëllim që të parandalohet erozioni si dhe futja dhe përhapja e llojeve invazive.</p> <p>Në zonat pyjore, pas përfundimit të punimeve të ndërtimit, në korridorin e punimeve (përfashtuar zonën prioritare të sigurisë 5+5m) duhet të mbillen drurë dhe lloje shkurresh të përshtatshme me qëllim që të zbuten efektet e fragmentimit dhe të parandalohet vendosja e llojeve të bimëve invazive.</p> <p>Përpara fillimit të punimeve makineritë e rënda dhe automjetet që do të përdoren gjatë punimeve të ndërtimit duhet të lahen me shumë kujdes (veçanërisht gomat) me qëllim që të zvogëlohet mundësia e shpërndarjes së farave të llojeve invazive të bimëve. Larja duhet të përsëritet sa herë që makineritë dhe automjetet transferohen në një vendodhje të re.</p> <p>Me qëllim që të shmangët ndikimi negativ në vegjetacionin e brigjeve të lumit Buna, shpimi nëntokësor në këtë rrjedhë ujore duhet të fillojë jashtë brezit të vegjetacionit të pyjeve (145 m larg brigjeve të lumit Buna).</p> <p>Vegjetacioni i brigjeve në afërsi të lumenjve dhe habitatet e rrjedhave të përhershme (nëse janë të pranishme) pas përfundimit të punimeve të ndërtimit duhet të rikthehen në gjendjen fillestare (përfashtuar zonën prioritare të sigurisë 5+5 m).</p> <p>Nëse gjatë punimeve të ndërtimit brenda korridorit të punës shfaqen lloje bimësh invazive, ato duhet të hiqen dhe depozitohen në mënyrën e duhur. Pas aktiviteteve të rehabilitimit, prania e bimëve invazive duhet të monitorohet rregullisht dhe në rast të ri-shfaqjes duhen zbatuar masa shtesë.</p>

Subjekti	Masat zbutëse
	<p>Nëse gjatë punimeve të ndërtimit në terrenet karstike, ndeshen shpella ose zgavra, të gjitha punimet duhet përkohësisht të ndalojnë. Për këto gjetje duhen njoftuar autoritetet përgjegjëse. Punimet e mëtejshme të ndërtimit duhet të vijojnë sipas udhëzimeve të autoriteteve përkatës.</p> <p>Me qëllim që të shmangët prerja e drurëve të arrës (<i>Juglans regia</i>), përpara heqjes së vegetacionit duhet të kryhet një vërtim botanik për të identifikuar nëse do të ndikohet ndonjë individ. Vërtimi botanik duhet të kryhet në progresivat: 70+800-72+100, 74+000-76+700, 84+500-96+500, 104+800-110+300, 122+200-126+500, 162+500-163+500.</p>
	<p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Rehabilitimit dhe Rigjenerimit /Plani i Menaxhimit të Pejshazhit.</p> <p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Kontrollit të Erozionit dhe Sedimentimit.</p> <p>Në të gjitha zonat ku vegetacioni do të hiqet ose dëmtohet, menjëherë pas përfundimit të punimeve të ndërtimit duhet të mbillen barëra të ndryshëm dhe perime me qëllim që të parandalohet erozioni si dhe futja dhe përhapja e llojeve invazive.</p> <p>Në zonat pyjore, pas përfundimit të punimeve të ndërtimit, në korridorin e punimeve (përjashtuar zonën prioritare të sigurisë 5+5m) duhet të mbillen drurë dhe lloje shkurresh të përshtatshme me qëllim që të zbuten efektet e fragmentimit dhe të parandalohet vendosja e llojeve të bimëve invazive.</p>
	<p>Në të gjitha zonat ku vegetacioni do të hiqet ose dëmtohet, menjëherë pas përfundimit të punimeve të ndërtimit duhet të mbillen barëra të ndryshëm dhe perime me qëllim që të parandalohet erozioni si dhe futja dhe përhapja e llojeve invazive.</p> <p>Përpara fillimit të punimeve makineritë e rënda dhe automjetet që do të përdoren gjatë punimeve të ndërtimit duhet të lahen me shumë kujdes (veçanërisht gomat) me qëllim që të zvogëlohet mundësia e shpërndarjes së farave të llojeve invazive të bimëve. Larja duhet të përsëritet sa herë që makineritë dhe automjetet transferohen në një vendodhje të re.</p> <p>Nëse gjatë punimeve të ndërtimit brenda korridorit të punës shfaqen lloje bimësh invazive, ato duhet të hiqen dhe depozitohen në mënyrën e duhur. Pas aktiviteteve të rehabilitimit, prania e bimëve invazive duhet të monitorohet rregullisht dhe në rast të ri-shfaqjes duhen zbatuar masa shtesë.</p> <p>Në zonat pyjore do të shmangët hapja e rrugëve të përhershme të aksesit. Në rast se ato do duhet të ndërtohen, pas përfundimit të fazës ndërtimore, mbulesa e vegetacionit pyjor duhet të rehabilitohet.</p>
	<p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Menaxhimit të Biodiversitetit.</p> <p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Rehabilitimit dhe Rigjenerimit /Plani i Menaxhimit të Pejshazhit.</p> <p>Në të gjitha zonat ku vegetacioni do të hiqet ose dëmtohet, menjëherë pas përfundimit të punimeve të ndërtimit duhet të mbillen barëra të ndryshëm dhe perime me qëllim që të parandalohet erozioni si dhe futja dhe përhapja e llojeve invazive.</p> <p>Përpara fillimit të punimeve makineritë e rënda dhe automjetet që do të përdoren gjatë punimeve të ndërtimit duhet të lahen me shumë kujdes (veçanërisht gomat) me qëllim që të zvogëlohet mundësia e shpërndarjes së farave të llojeve invazive të bimëve. Larja duhet të përsëritet sa herë që makineritë dhe automjetet transferohen në një vendodhje të re.</p> <p>Nëse gjatë punimeve të ndërtimit brenda korridorit të punës shfaqen lloje bimësh invazive, ato duhet të hiqen dhe depozitohen në mënyrën e duhur. Pas aktiviteteve të rehabilitimit, prania e bimëve invazive duhet të monitorohet rregullisht dhe në rast të ri-shfaqjes duhen zbatuar masa shtesë.</p>
	<p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Menaxhimit të Biodiversitetit.</p> <p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Rehabilitimit dhe Rigjenerimit /Plani i Menaxhimit të Pejshazhit.</p> <p>Në të gjitha zonat ku vegetacioni do të hiqet ose dëmtohet, menjëherë pas përfundimit të punimeve të ndërtimit duhet të mbillen barëra të ndryshëm dhe perime me qëllim që të parandalohet erozioni si dhe futja dhe përhapja e llojeve invazive.</p> <p>Përpara fillimit të punimeve makineritë e rënda dhe automjetet që do të përdoren gjatë punimeve të ndërtimit duhet të lahen me shumë kujdes (veçanërisht gomat) me qëllim që të zvogëlohet mundësia e shpërndarjes së farave të llojeve invazive të bimëve. Larja duhet të përsëritet sa herë që makineritë dhe automjetet transferohen në një vendodhje të re.</p>

Subjekti	Masat zbutëse
	<p>Nëse gjatë punimeve të ndërtimit brenda korridorit të punës shfaqen lloje bimësh invazive, ato duhet të hiqen dhe depozitohen në mënyrën e duhur. Pas aktiviteteve të rehabilitimit, prania e bimëve invazive duhet të monitorohet rregullisht dhe në rast të ri-shfaqjes duhen zbatuar masa shtesë.</p> <p>Vendosja e kampeve të punës dhe kantjereve të tubave sa më larg të jetë e mundur nga zonat e pabanuara, rrjedhat ujore, dhe zonave me mbulim të lartë vegjetacioni natyror.</p> <p>Pas përfundimit të punimeve të ndërtimit, zonat në të cilat kanë qenë vendosur kantjeret e tubave dhe instalimet e përkohshme duhet të rehabilitohen që të kthehen në kushtet e mëparshme të përdorimit të tokës.</p> <p>Vendosja e kampeve të punës dhe kantjereve të tubave sa më larg të jetë e mundur nga zonat e pabanuara, rrjedhat ujore, dhe zonave me mbulim të lartë vegjetacioni natyror.</p> <p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Menaxhimit të Biodiversitetit.</p> <p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Rehabilitimit dhe Rigjenerimit /Plani i Menaxhimit të Pejzazhit.</p> <p>Vegjetacioni i brigjeve në afërsi të lumenjve dhe habitatet e rrjedhave të përhershme (nëse janë të pranishme) pas përfundimit të punimeve të ndërtimit duhet të rikthehen në gjendjen fillestare (përfshirë zonën prioritare të sigurisë 5+5 m)</p> <p>Përpara fillimit të punimeve makineritë e rënda dhe automjetet që do të përdoren gjatë punimeve të ndërtimit për kalimet me prerje të hapur të lumenjve/përrenjve/kanaleve duhet të lahen me shumë kujdes (veçanërisht gomat) me qëllim që të zvogëlohet mundësia e shpërndarjes së farave të llojeve invazive të bimëve. Larja duhet të përsëritet sa herë që makineritë dhe automjetet transferohen në një vendodhje të re.</p> <p>Të gjitha automjetet e punës (përfshirë ato në habitatet ujore) dhe tubat për hidrotestim duhet të lahen me kujdes me ujë të nxehtë përpara se të lëvizin për në një vendodhje të re me qëllim që të parandalohet hyrja e llojeve invazive.</p> <p>Të gjitha automjetet e punës (përfshirë ato në habitatet ujore) dhe tubat për hidrotestim duhet të lahen me kujdes me ujë të nxehtë përpara se të lëvizin për në një vendodhje të re me qëllim që të parandalohet hyrja e llojeve invazive.</p> <p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Menaxhimit të Biodiversitetit.</p> <p>Të gjitha automjetet e punës (përfshirë ato në habitatet ujore) dhe tubat për hidrotestim duhet të lahen me kujdes me ujë të nxehtë përpara se të lëvizin për në një vendodhje të re me qëllim që të parandalohet hyrja e llojeve invazive.</p> <p>Hidrotestimi në të gjitha vendodhjet duhet të kryhet nën mbikqyrjen e biologëve të cilët duhet të konfirmojnë zbatimin e të gjitha masave për llojet tokësore dhe ujore invazive.</p>
Pyjet	<p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Menaxhimit të Biodiversitetit.</p> <p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Rehabilitimit dhe Rigjenerimit /Plani i Menaxhimit të Pejzazhit.</p> <p>Përgatitja dhe zbatimi i Strategjisë së Kompensimit të Biodiversitetit dhe Planit të Menaxhimit të Kompensimit të Biodiversitetit.</p> <p>Breza me vegjetacion mbrojtës duhet të krijohen përgjatë skajeve të rinj të formuar të pyjeve. Këta breza do të krijohen duke mbjellë lloje autoktonë (drurë dhe shkurre) përgjatë skajeve të formuar rishtas të pyjeve halorë dhe gjethegjërë me përqendrim të lartë të individëve me kurorë të dendur.</p> <p>Këta pyje gjenden ndërmjet progresivave: 59+918 - 59+783, 62+481 - 62+863, 72+973 - 73+205, 89+175 - 89+247, 132+927 - 133+048, 170+092 - 170+235.</p> <p>Pas prerjes duhet të kryhet sistemimi i pyjeve (drurët e prerë duhet të mbliqen dhe largohen, degët të hiqen ose stivosen, dhe trungjet të shkulen).</p> <p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Menaxhimit të Biodiversitetit.</p> <p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Rehabilitimit dhe Rigjenerimit /Plani i Menaxhimit të Pejzazhit.</p> <p>Breza me vegjetacion mbrojtës duhet të krijohen përgjatë skajeve të rinj të formuar të pyjeve. Këta breza do të krijohen duke mbjellë lloje autoktonë (drurë dhe shkurre) përgjatë skajeve të formuar rishtas të pyjeve halorë dhe gjethegjërë me përqendrim të lartë të drurëve me kurorë të dendur.</p>

Subjekti	Masat zbutëse
	<p>Këta pyje gjenden në afërsi të progresivave: 58+590 - 60+395, 61+672 - 64+098, 72+218 - 72+383, 72+884 - 73+248, 131+078 - 132+800, 138+463 - 140+052. Pas prerjes duhet të kryhet sistemimi i pyjeve (drurët e prerë duhet të mbliidhen dhe largohen, degët të hiqen ose stivosen, dhe trungjet të shkulen).</p>
Zonat e mbrojtura	<p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Menaxhimit të Biodiversitetit. Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Rehabilitimit dhe Rigjenerimit /Plani i Menaxhimit të Pejzazhit.</p> <p>Në të gjitha zonat ku vegjetacioni do të hiqet ose dëmtohet, menjëherë pas përfundimit të punimeve të ndërtimit duhet të mbillen barëra të ndryshëm dhe perime me qëllim që të parandalohet erozioni si dhe futja dhe përhapja e llojeve invazive.</p> <p>Në zonat pyjore, pas përfundimit të punimeve të ndërtimit, në korridorin e punimeve (përjashtuar zonën prioritare të sigurisë 5+5m) duhet të mbillen drurë dhe lloje shkurresh të përshtatshme me qëllim që të zbuten efektet e fragmentimit dhe të parandalohet vendosja e llojeve të bimëve invazive.</p> <p>Përpara fillimit të punimeve makineritë e rënda dhe automjetet që do të përdoren gjatë punimeve të ndërtimit duhet të lahen me shumë kujdes (veçanërisht gomat) me qëllim që të zvogëlohet mundësia e shpërndarjes së farave të llojeve invazive të bimëve. Larja duhet të përsëritet sa herë që makineritë dhe automjetet transferohen në një vendodhje të re.</p> <p>Me qëllim që të shmanget ndikimi negativ në vegjetacionin e brigjeve të lumit Buna, shpimi nëntokësor në këtë rrjedhë ujore duhet të fillojë jashtë brezit të vegjetacionit të pyjeve (145 m larg brigjeve të lumit Buna).</p> <p>Vegjetacioni i brigjeve në afërsi të lumenjve dhe habitatet e rrjedhave të përhershme (nëse janë të pranishme) pas përfundimit të punimeve të ndërtimit duhet të rikthehen në gjendjen fillestare (përjashtuar zonën prioritare të sigurisë 5+5 m).</p> <p>Nëse gjatë punimeve të ndërtimit brenda korridorit të punës shfaqen lloje bimësh invazive, ato duhet të hiqen dhe depozitohen në mënyrën e duhur. Pas aktiviteteve të rehabilitimit, prania e bimëve invazive duhet të monitorohet rregullisht dhe në rast të ri-shfaqjes duhen zbatuar masa shtesë.</p> <p>Gjatë punimeve të ndërtimit brenda kufijve të zonave të mbrojtura në pjesën veriore të gjurmës së IAP (nga progresiva 160+300 deri në fund të rrugës) biologët dhe ekspertët e tjerë të ruajtjes së natyrës duhet të jenë të pranishëm për të mbikqyrur në mënyrë konstante që të sigurohet se nuk do të dëmtohet sipërfaqe shtesë.</p> <p>Restaurimi i vegjetacionit brenda Zonës së Rëndësishme për Bimët të Liqenit të Shkodrës dhe Lumit Buna (nga progresiva 166+820 deri në fund të rrugës) duhet të mbikqyren nga botanisti.</p> <p>Në të gjitha zonat ku vegjetacioni do të hiqet ose dëmtohet, menjëherë pas përfundimit të punimeve të ndërtimit duhet të mbillen barëra të ndryshëm dhe perime me qëllim që të parandalohet erozioni si dhe futja dhe përhapja e specieve invazive.</p> <p>Përpara fillimit të punimeve makineritë e rënda dhe automjetet që do të përdoren gjatë punimeve të ndërtimit duhet të lahen me shumë kujdes (veçanërisht gomat) me qëllim që të zvogëlohet mundësia e shpërndarjes së farave të llojeve invazive të bimëve. Larja duhet të përsëritet sa herë që makineritë dhe automjetet transferohen në një vendodhje të re.</p> <p>Nëse gjatë punimeve të ndërtimit brenda korridorit të punës shfaqen lloje bimësh invazive, ato duhet të hiqen dhe depozitohen në mënyrën e duhur. Pas aktiviteteve të rehabilitimit, prania e bimëve invazive duhet të monitorohet rregullisht dhe në rast të ri-shfaqjes duhen zbatuar masa shtesë.</p> <p>Rrugët e aksesit ndërmjet progresivës 160+000 dhe fundit të gjurmës duhet të vendosen në anën verilindore të korridorit të IAP me qëllim që të shmanget sa më shumë të jetë e mundur Zona e Rëndësishme për Shpendët (IBA).</p>

Subjekti	Masat zbutëse
	<p>Në të gjitha zonat ku vegjetacioni do të hiqet ose dëmtohet, menjëherë pas përfundimit të punimeve të ndërtimit duhet të mbillen barëra të ndryshëm dhe perime me qëllim që të parandalohet erozioni si dhe futja dhe përhapja e llojeve invazive.</p> <p>Përpara fillimit të punimeve makineritë e rënda dhe automjetet që do të përdoren gjatë punimeve të ndërtimit duhet të lahen me shumë kujdes (veçanërisht gomat) me qëllim që të zvogëlohet mundësia e shpërndarjes së farave të llojeve invazive të bimëve. Larja duhet të përsëritet sa herë që makineritë dhe automjetet transferohen në një vendodhje të re.</p> <p>Nëse gjatë punimeve të ndërtimit brenda korridorit të punës shfaqen lloje bimësh invazive, ato duhet të hiqen dhe depozitohen në mënyrën e duhur. Pas aktiviteteve të rehabilitimit, prania e bimëve invazive duhet të monitorohet rregullisht dhe në rast të ri-shfaqjes duhen zbatuar masa shtesë.</p> <p>Vendosja e kampeve të punës dhe kantjereve të tubave sa më larg të jetë e mundur nga zonat e pabanuara, rrjedhat ujore, dhe zonave me mbulim të lartë vegjetacioni natyror.</p> <p>Pas përfundimit të punimeve të ndërtimit, zonat në të cilat kanë qenë vendosur kantjeret e tubave dhe instalimet e përkohshme duhet të rehabilitohen që të kthehen në kushtet e mëparshme të përdorimit të tokës.</p> <p>Të gjitha punimet e ndërtimit ndërmjet progresivës 160+000 dhe fundit të gjurmës duhet të kryhen jashtë sezonit të shumimit (nga marsi deri në fund të gushtit) të shumicës së shpendëve të lagunave që janë evidentuar në zonën e gjerë të projektit.</p> <p>Të gjitha punimet e ndërtimit ndërmjet progresivës 160+000 dhe fundit të gjurmës duhet të organizohen në varësi të kohës së ditës – duhet të fillojnë dy orë pas lindjes së diellit dhe të përfundojnë një orë përpara perëndimit.</p> <p>Të gjitha punimet e ndërtimit ndërmjet progresivës 160+300 dhe fundit të gjurmës duhet të kryhen nën mbikqyrjen konstante të ornitologut me qëllim që të sigurohet zbatimi i duhur i masave që lidhen me shmangien e ndikimeve tek shpendët (duke shmangur kohën më të ndjeshme të vitit dhe ditës).</p> <p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Menaxhimit të Biodiversitetit.</p> <p>Të gjitha automjetet e punës (përfshirë ato në habitatet ujore) dhe tubat për hidrotestim duhet të lahen me kujdes me ujë të nxehtë përpara se të lëvizin për në një vendodhje të re me qëllim që të parandalohet hyrja e llojeve invazive.</p> <p>Hidrotestimi në të gjitha vendodhjet duhet të kryhet nën mbikqyrjen e biologëve të cilët duhet të konfirmojnë zbatimin e të gjitha masave për llojet tokësore dhe ujore invazive.</p>
<p>› Faza e funksionimit</p>	
<p>Biodiversiteti</p>	<p>Llojet invazive brenda zonës së sigurisë, në afërsi të objekteve sipërfaqësore dhe rrugëve të përhershme të aksesit do të hiqen dhe asgjесohen në mënyrën e duhur.</p>
<p>Zonat e mbrojtura</p>	<p>Llojet invazive brenda zonës së sigurisë, në afërsi të objekteve sipërfaqësore dhe rrugëve të përhershme të aksesit do të hiqen dhe asgjесohen në mënyrën e duhur.</p>
<p>Shkarkimet në mjedis</p>	
<p>› Faza ndërtimore</p>	
<p>Cilësia e ajrit</p>	<p>Për reduktimin e pluhurit në sheshet e punës dhe përgjatë rrugëve të aksesit të përdorura nga projekti, sipas nevojës do të zbatohen këto masa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spërkatja e rregullt me ujë për të ruajtur lagështinë në rrugë dhe kohezionin e grimcave të pluhurit; - ulja e shpejtësisë së automjeteve (20 km/h) brenda dhe pranë zonave të ndjeshme (qendra të banuara). <p>Vendosja në kontratë e klauzolave për praktikatat më të mira të SHSM përfshirë masat për uljen e pluhurit:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) largimi i pluhurit 2) lagja/spërkatja me ujë

Subjekti	Masat zbutëse
	<p>3) transporti/trajtimi i duhur i ngarkesave 4) mirëmbajtja e makinerive 5) fikja e motorëve 6) ulja e shpejtësisë së automjeteve. Flota e automjeteve ose makinerive që shkarkojnë gaze të djegies do të mbahen në intervale dhe sipas metodave të specifikuar nga prodhuesi. Paralajmërimi i bashkive për aktivitete me çlirim kritik të pluhurit. Trailerat dhe kontenerët metalikë të përdorur për mbajtjen e materialeve të cilat mund të derdhen (rërë, material copëzor, inerte, materiale të caktuara) duhet të mbulohen për të gjithë itinerarin nga një zonë punimesh në një tjetër. Kur magazinimi, transporti dhe trajtimi i pjesës më të madhe të materialeve bëhet në mjedis të hapur dhe të ekspozuar ndaj erës, masat e nevojshme që duhet të zbatohen për uljen e pluhurit, duhet të përfshijnë një ose disa nga teknikat e mëposhtme: - lagia e sipërfaqes, - mbulimi i sipërfaqes - mbjellja me vegjetacion e sipërfaqes.</p> <p>Gjatë ditëve të thata, lagia me ujë e zonave të operacioneve që nuk janë të shtruara.</p> <p>Shtypje me ujë e pluhurit (sipas nevojës në varësi të llojit të tokave) gjatë sezonit të thatë në brezin e punimeve dhe rrugët e pashtuara që gjenden <200 m karg qendrave të banuara.</p> <p>Flota e automjeteve ose makinerive që shkarkojnë gaze të djegies do të mbahen në intervale dhe sipas metodave të specifikuar nga prodhuesi.</p>
Zhurma	<p>Kur është e përshtatshme, punimet e ndërtimit në afërsi të objekteve të banimit (<100 m) duhet të kryhen gjatë ditës (nga 07:00 deri në 19:00). Punimet e ndërtimit në afërsi të objekteve të banimit duhet të përmbushin kufizimet ligjore. Makineritë dhe automjetet të fiken kur nuk janë në regjim pune. Vendosja e paisjeve stacionare (p.sh. kompresorët) sa më larg të jetë e mundur nga receptorët më të afërt (zonat e banimit). Në rastet kur nuk është e mundur të sigurohet distancë e mjaftueshme nga rezidencat për vendosjen e paisjeve stacionare (p.sh. kompresorët) të përdoren barrierat ndaj zhurmës gjatë aktiviteteve ndërtimore.</p>
Menaxhimi i mbetjeve	<p>Përgatitja dhe zbatimi i një Plani për Menaxhimin e Mbetjeve në përputhje me standartet ndërkombëtare dhe legjislacionin shqiptar për menaxhimin e mbetjeve, për organizimin e zonave të ruajtjes së përkohshme (përfshirë kushtet e veçanta për ruajtjen e mbetjeve të rrezikshme) dhe dinamikat e asgjësimit. Krijimi dhe mbajtja e rregjistrit të mbetjeve. Në këtë rregjistër do të rregjistrohen të gjitha operacionet që lidhen me mbetjet: prodhimi, grumbullimi, ruajtja e përkohshme, transporti, trajtimi. Në këtë rregjistër dokumentohen këto aspekte: - lloji i mbetjeve, - sasia e mbetjeve, - emri dhe adresa e instalimit për menaxhimin e mbetjeve, në të cilin dërgohen. - emri dhe adresa e transportuesit të mbetjeve; - trajtimi i planifikuar i mbetjeve. Ruajtja e rregjistrit për së paku 3 vjet pas pranimit të përkohshëm të punimeve. Tre kategori mbetjesh duhet të identifikohen në zonat e punimeve dhe në dokumentet gjurmues: mbetje të rrezikshme, mbetje jo-të rrezikshme dhe mbetje inerte.</p>

Subjekti	Masat zbutëse
	<p>Për mbledhjen dhe riciklimin e mbetjeve të riciklueshme do të kontraktohet një kompani e licencuar. Mbetjet e riciklueshme do të largohen nga vendi i ruajtjes së përkohshme rregullisht, jo më rrallë se çdo 2 muaj.</p> <p>Mbetjet do të mblidhen nga çdo zonë punimesh në të njëjtën sasi që janë prodhuar dhe do të çohen në vendin e përkohshëm të ruajtjes i cili duhet të plotësojë këto kritere:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gjendet së paku 100 m larg çdo zone natyrore të ndjeshme dhe mbi 500 m larg çdo zone të ndjeshme socio-ekonomike, - gjendet në një sipërfaqe të sheshtë të papërshkueshme për të parandaluar infiltrimin, - ka shtresë në dyshe për mbetjet jo inerte, - kontenierë në përmasa të përshtatshme, të padepërtueshëm dhe nivel rezistence në varësi të rrezikut dhe fazës së mbetjes (e ngurtë, e lëngët, e gaztë), - vendi i ruajtjes së mbetjeve të lëngëshme i pajisur me një rrethim të dytë me volum të paktën sa volumi i mbetjeve në kontenierë. <p>Pjesa e mbetur e materialit të gjermimeve duhet të ruhet e ndarë përpara se të hiqet. Depozitimi përfundimtar duhet të koordinohet ngushtësisht me autoritetet përgjegjës. Nuk lejohet depozitimi i pjesës së mbetur të materialit të gjermimeve në toka bujqësore ose pyje, kullota ose habitate të tjerë të çënueshëm (shpella, hinka natyrore etj.). Dherat e kontaminuara nga derdhjet/rrjedhjet duhet të mblidhen veçmas dhe të dërgohen në kompani të autorizuar.</p>
<p>› Faza e funksionimit</p>	
<p>Cilësia e ajrit</p>	<p>Mirëmbajtja e pajisjeve dhe monitorimi i boilerave të instaluar në BVS/PRMS Fushë - Kruja, PTS/BVS/PRMS Mamurras, PTS/BVS/PRMS Kavajë, BVS/PRMS Tiranë dhe PRMS Lezhë.</p> <p>Matje vetëm një herë, pas futjes në funksionim të objekteve sipërfaqësore (PRMS).</p>
<p>Zhurma</p>	<p>Kryerja rregullisht e mirëmbajtjes së paisjeve që reduktojnë zhurmën.</p> <p>Instalimi në PRMS i shuajtësve të zhurmës për reduktimin e niveleve të zhurmës së çliruar nga valvulat e reduktimit.</p>
<p>Menaxhimi i mbetjeve</p>	<p>Zbatimi i Planit të Menaxhimit të Mbetjeve.</p> <p>Mbetjet e prodhuara gjatë operacioneve të mirëmbajtjes duhet të mblidhen të ndara në kontenierë specialë dhe dërgohen në kompani të autorizuar.</p>
<p>Ndikime sociale dhe në shëndet</p>	
<p>› Faza para-ndërtimore</p>	
<p>Shqetësimet e komunitetit</p>	<p>Ndryshimi sipas nevojës dhe zbatimi i Planit të Angazhimit të Palëve të Interesit.</p> <p>Ndryshimi sipas nevojës dhe zbatimi i Mekanizmit të Ankesave që palët e interesit të mund të raportojnë shqetësimet e veçanta.</p> <p>Mbajtja e konsultimeve publike në të cilat të gjitha palëve të interesuara duhet t'u paraqiten qartë dhe thjeshtë masat zbutëse për minimizimin e të gjitha ndikimeve (mjedisore, sociale dhe ekonomike) si dhe përfitimet e përgjithshme nga projekti.</p> <p>Konsultimet duhet të mbahen gjatë gjithë ciklit të projektit të ardhshëm.</p> <p>Përgatitja dhe komunikimi i Planit të Restaurimit të kushteve të jetesës në të cilin kompensimi duhet të bazohet në parimet e mëposhtme:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Blerja i tokës dhe e drejta e servitutit dhe aksesit për IAP do të bëhet në përputhje me ligjin shqiptar dhe kërkesat ndërkombëtare (BERZH KP 5, 2019.). • IAP do të kërkojë të minimizojë zhvendosjet ekonomike. • Ndikimet në pronësinë mbi tokën, përdorimin e tokës dhe kushtet e jetesës duhet të kompensohen. • Toka e nevojshme për përdorim të përhershëm për instalimet sipërfaqësore do të blihet nga pronarët aktualë.

Subjekti	Masat zbutëse
	<ul style="list-style-type: none"> • Toka e nevojshme për përdorim të përkohshëm, përfshirë korridorin e punimeve (brezin e punimeve) dhe toka e nevojshme përkohësisht për ndërtimin e instalimeve përkatëse të tilla si kampet e punës ose kantieret e magazinimit të tubave, nuk do të përvetësohet nga IAP, por do të merret me qira (leasing) për së paku dy vjet (pak a shumë në varësi të kohës së nevojshme) nga pronarët aktualë tek të cilët do të kthehet pas përfundimit të ndërtimit dhe rikthimit në gjendjen fillestare. • Për tokat subjekt i kufizimeve gjatë fazës së funksionimit, këto kufizime do t’iu kompensohen pronarëve të prekur. • Kompensimi për tokën dhe kulturat bujqësore bazuar në vlerën e plotë të zëvendësimit paguhet përpara fillimit të ndërtimit. Vlera e plotë e zëvendësimit do të përfshijë edhe kostot e transaksioneve. • Toka pa pronar (jetime), p.sh. tokë e ndarë ose e copëtuar në atë mënyrë që një pjesë e pa përvetësuar e truallit bëhet e pa aksesueshme, jo ekonomike dhe/ose e paqëndrueshme, do të kompensohet. • Procesi i aksesimit të tokës, përfshirë identifikimin e parcelave dhe pronarëve/përdoruesve të prekur, blerja e tokës dhe e drejta e servitutit, si dhe marrja me qira do të administrohet nga IAP dhe agjentë të specializuar tokash. • Ekipet e IAP për tokat do të kërkojnë të hyjnë në marrëveshje të negociueshme me pronarët dhe përdoruesit e tokës kurdo që të jetë e mundur. Kur nuk mund të arrihet marrëveshje, ekipet e tokave duhet t’i drejtohen shpronësimit, në përputhje me ligjin shqiptar për shpronësimet, nën kontrollin e autoriteteve kompetente dhe gjykatave. Ndërmjet të tjerash, kjo mund të aplikohet në situata kur pronarët ose përdoruesit e tokës janë të panjohur (pronarë të munguar) si dhe në situata kur negociatat për mirëbesim nuk arrijnë një marrëveshje reciprokisht të pranuar. • Personat e prekur do të kenë akses në mekanizmin e ankesave, përfshirë nivelin e parë të shqyrtimit të brendshëm të ankesave nga IAP, dhe mundësinë e personave të dëmtuar t’i drejtohen nivelit të dytë të rishikimit të ankesës në mënyrë të pavarur. • Personat e prekur do të kenë akses në masat për mbështetjen e kushteve të jetesës që përmes restaurimit të sigurohen standartet e jetesës së të prekurve në nivelin e para-projektit. • Grupet e cënueshme do të identifikohen dhe asistohen në mënyrë të veçantë sipas nevojës. <p>Hapat kryesorë ligjorë të procesit që duhet të ndiqen dhe zbatohen përpara se të fillojë ndërtimi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identifikimi i tokës që do të preket – përditësimi me të dhëna nga regjistri i tokave (kadastra) për korridorin prej 400 m (200+200). • Verifikimi i titujve të pronësisë për tokat bujqësore. • Përgatitja e inventarit të pronave. • Vendosja e të drejtës së uzufuktit. • Vendosja e të drejtës së servitutit. • Varianti i blerjes (“Marrëveshja me kapar”). • Shpronësim për interes publik me përfitim të një inestitori privat. • Vlerësimi dhe llogaritja e kompensimit. • Procesi i legalizimit. • Pretendimet dhe ankesat. • Nënshkrimi i marrëveshjes për akses në toka.
Trashëgimia kulturore	<p>Burimet e trashëgimisë kulturore duhet të konsiderohen dhe përfshihen në fazat e mëtejshme të hartimit të projektit dhe duhet të bëhen të gjitha përpjekjet e arësyeshme për shmangien e siteve/objekteve të trashëgimisë kulturore gjatë përgatitjes së projektit. Në përgatitjen e dokumenteve të projektit duhet të zbatohet hierarkia zbutëse. Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Menaxhimit dhe Monitorimit të Trashëgimisë Kulturore (PMMTK).</p>

Subjekti	Masat zbutëse
	<p>Kryerja e një vrojtimi të detajuar në të gjitha vendet e trashëgimisë kulturore të identifikuar në VNMS dhe përgatitja para-ndërtimit e një/disa studimi (eve) për identifikimin dhe vlerësimin e mëtejshëm të të gjithë vendeve, që të sigurohet se do të zbatohet një përgjigje dhe zbutje e përshtatshme. Aktivitete që do të kryhen në kuadër të studimit/studimeve para-ndërtimore duhet të dakordësohen me institucionet kombëtare përkatëse. Gjetjet e këtyre studimeve duhet të përfshihen në PMMTK. Përgjegjësitë e këshilltarit të punësuar për trashëgiminë kulturore duhet të përfshijnë por jo të kufizohen në:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kujdesin që ndërtimi kryhet në përputhje me PMMTK. • Sigurinë që për punimet arkeologjike janë marrë të gjitha lejet nga organet e duhur qeveritare. • Përgatitjen e raporteve të përshtatshme të dokumentuara dhe/ose raporteve sipas të cilave projekti lejohet të procedojë (në lidhje me mbrojtjen e trashëgimisë kulturore). • Verifikimin e rëndësisë së trashëgimisë kulturore të çdo gjetjeje rastësore të mundshme dhe rekomandimin e veprimeve të duhura. <p>Kontraktori i ngarkuar me punimet e ndërtimit duhet të punësojë një kontraktor arkeolog të licencuar sipas legjislacionit shqiptar përkatës për të punuar në Shqipëri, i cili do të jetë përgjegjës (por jo vetëm) për:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kryerjen e gërmimit arkeologjik. • Rregjistrimin, studimin dhe raportimin për materialet e zbuluara gjatë fazës para-ndërtimore dhe ndërtimore dhe duke siguruar raporte të njejtë sipas një frekuence (shpeshtësie) të paracaktuar. • Raportimin e gjetjeve rastësore kur ato ndodhin. • Ofrimin e udhëzimeve për personelin tjetër të IAP në terren në njohjen dhe mënyrën e sjelljes për çështje të trashëgimisë kulturore. • Rregjistron aktivitetet e monitorimit.
<p>› Faza ndërtimore</p>	
<p>Shqetësim i përkohshëm i jetës së përditshme</p>	<p>Zbatimi dhe nëse është i nevojshëm, ndryshimi i Planit të Angazhimit të Palëve të Interesit.</p> <p>Zhvillimi i konsultimeve me popullsinë e prekur. Përdorimi i metodave më të përshtatshme të konsultimit – mbledhje me publikun, mbledhje me grupet e targetuar, fletëpalosje për projektin, tabela në rrugë, faqe interneti për projektin.</p> <p>Gjatë konsultimeve të gjitha palëve të interesuara duhet t’u paraqiten qartë dhe thjeshtë masat zbutëse për minimizimin e të gjitha ndikimeve (mjedisore, sociale dhe ekonomike) si dhe përfitimet e përgjithshme nga projekti. Informacioni për mundësinë e paraqitjes së një ankese dhe mënyrën e paraqitjes, duhet të komunikohet qartë dhe me transparencë.</p> <p>Zbatimi dhe nëse është i nevojshëm, ndryshimi i Mekanizmit të Ankesave që jepet në Planin e Angazhimit të Palëve të Interesit.</p> <p>Në orë të kufizuara, ofrimi i aksesit të përkohshëm në banesa për banorët lokalë duke vendosur pllaka çeliku mbi kanale; në rastet kur kufizimet në akses nuk mund të shmangen, duhet të gjenden zgjidhje alternative në bashkëpunim me autoritetet lokale dhe drejtuesit e komunitetit.</p> <p>Sigurimi i aksesit në prona private (toka bujqësore, kullota ose aktivitete të tjera bujqësore etj.) ose përcaktimi i alternativave të përshtatshme të aksesit në konsultim me pronarët ose përdoruesit.</p> <p>Gjatë planifikimit final të rrugëve të aksesit që do të përdoren për ndërtim, është e nevojshme të zbatohen masat e mëposhtme:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Itineraret që do të përshkojë flota e automjeteve dhe makinerive të projektit duhet të hartëzohen për çdo rrugë drejt sheshit të ndërtimit dhe ndërmjet shesheve të ndryshëm të ndërtimit. • Rrugët ekzistuese, atje ku është e nevojshme, do të përmirësohen në drejtim të sigurisë rrugore (zgjerim i rrugës, rritje e kapacitetit mbajtës) që të mundësojë trafik të sigurtë të automjeteve të përmasave të mëdha që synon të mobilizojë kontraktori. • Rrugë të reja aksesi do të hapen vetëm në vende ku për shkak të terrenit natyror (shpate të pjerrët etj.) nuk është i mundur aksesi i gjurmës së tubacionit nëpërmjet rrugëve ekzistuese. Do të përdoret informacioni mbi territorin për të shmangur qendrat e banuara.

Subjekti	Masat zbutëse
	<ul style="list-style-type: none"> • Kryerja e një analize “Swept path” e cila është në gjendje të tregojë se itinerarët e planifikuar mund të akomodojnë lëvizjen e automjetit më të gjatë dhe të gjerë që synon të mobilizojë Kontraktori, pa dëmtuar pronat dhe objektet, veçanërisht në zona ku hapsira për manovrimin e automjeteve është e kufizuar, të tilla si kalimet nëpër fshatra ose të ngjashme me to. • Informimi i autoriteteve që administrojnë zonat që do të përshkrijnë automjetet e projektit në lidhje me itinerarin dhe karakteristikat e flotës së automjeteve të ndërtimit (shpeshësia e kalimit, madhësia dhe pesha e kamionëve, materialet që transportojnë). • Nëse përdoren rrugë ekzistuese, është e nevojshme të përcaktohet dhe regjistrohet gjendja “origjinale” e rrugëve të përdorura dhe objekteve të afërt në mënyrë që të mund të justifikohen ankesat e mëvonshme të pronarit dhe të mund të identifikohen e riparohen dëmtimet e mundshme që rezultojnë nga përdorimi. • Procedura e përcaktimit të gjendjes “origjinale” të përfshijë minimalisht: një vizitë në vend në prani të përfaqësuesit të autoritetit mirëmbajtës të rrugës, inspektimin e rrugëve dhe objekteve të afërt të cilët mund të dëmtohen nga ndërtimi (nëse ka të tillë), dhe dokumentimi i kujdesshëm i kushteve “origjinale” përmes fotografimit dhe regjistrimeve video. Këto regjistrime do të përdoren si standarti përkundrejt të cilit do të vlerësohet cilësia e punimeve të rehabilitimit kur të përfundojnë operacionet e ndërtimit. • Nëse në disa raste alternativa e vetme janë rrugët ekzistuese përmes qendrave të banuara, nevojitet të hartëzohen objektet e ndjeshme me trafik të shtuar dhe prani njerëzore (shkolla, kopshte fëmijësh, spitale, objekte të besimit, objekte kulturore, sociale dhe të kohës së lirë, sportive etj.) me qëllim që të shmangen dhe garantohet siguria publike. • Me përjashtim të kushteve të veçanta, automjetet e rënda (d.m.th. automjete me peshë më shumë se 3.5 ton) nuk do të përdorin rrugët publike gjatë natës, ndërmjet 22:00 dhe 06:00. Asnjë nga automjetet e projektit nuk do të lejohet të qarkullojë nëpër fshatra nga 20:00 deri në 08:00. Në përputhje me orarin e turneve shkollore, automjetet e rënda të projektit (d.m.th. automjete me peshë më shumë se 3.5 ton) do të ndalohen të qarkullojnë nëpër fshatra kur nxënësit shkojnë dhe kthehen nga shkolla. • Shpejtësia maksimale e të gjithë makinerive duhet të përmbushë kufizimet e shpejtësisë në Shqipëri ose kufizimet e mëposhtme, cilado qoftë më e ulëta: 20 km/h brenda zonave të punës, fshatrave dhe qendrave të banuara, që nga 100 m para shtëpisë së parë; 40 km/h në qytete; 80 km/h në rrugë të pashtuara jashtë fshatrave dhe qyteteve. • Në koordinim me autoritetet kompetente shqiptare, Kontraktori do të sigurojë dhe instalojë përgjatë rrugëve publike që përdor projekti, tabelat sinjalizuese për flotën e automjeteve, kur shenjat publike nuk janë të përshtatshme. • Kontraktori të pajisë çdo shofer të tij me një hartë në shkallë të përshtatshme të rrugëve të autorizuara për përdorim, ku tregohen qartë shpejtësitë maksimale të autorizuara dhe të sigurohet për mirëkuptimin e tyre. • Zbatimi, kontrolli dhe dokumentimi në vend i dispozitave për ndalimin e drejtimit të automjetit në gjendje të dehur. Duhet të prezantohen mekanizmat për kontrollin e shoferëve dhe dokumentimin e kontrolleve.
	<p>Informacioni për mundësinë e paraqitjes së një ankese dhe mënyrën e paraqitjes, duhet të komunikohet qartë dhe me transparencë. <i>Masat listohen tek Cilësia e ajrit.</i></p>
	<p>Informacioni për mundësinë e paraqitjes së një ankese dhe mënyrën e paraqitjes, duhet të komunikohet qartë dhe me transparencë. <i>Masat listohen tek Zhurma.</i></p>
	<p>Informacioni për mundësinë e paraqitjes së një ankese dhe mënyrën e paraqitjes, duhet të komunikohet qartë dhe me transparencë. <i>Masat listohen tek Të mirat publike, shërbimet, infrastruktura dhe transporti përfshirë trafikun</i></p>
	<p>Informacioni për mundësinë e paraqitjes së një ankese dhe mënyrën e paraqitjes, duhet të komunikohet qartë dhe me transparencë. <i>Masat listohen tek Të mirat publike, shërbimet, infrastruktura dhe transporti përfshirë trafikun</i></p>
	<p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Menaxhimit të Trafikut përfshirë vlerësimin e detajuar të rrezikut – duke marrë në konsideratë afërsinë e trafikut të drejtpërdrejtë, shërbimeve që lidhen me të, paqëndrueshmërinë e themeleve etj.</p>

Subjekti	Masat zbutëse
	<p>Itineraret që do të përshkojë flota e automjeteve dhe makinerive të projektit duhet të hartëzohen për çdo rrugë drejt sheshit të ndërtimit dhe ndërmjet shesheve të ndryshëm të ndërtimit.</p> <p>Rrugët ekzistuese, atje ku është e nevojshme, do të përmirësohen në drejtim të sigurisë rrugore (zgjerim i rrugës, rritje e kapacitetit mbajtës) që të mundësojë trafik të sigurt të automjeteve të përmasave të mëdha që synon të mobilizojë kontraktori.</p> <p>Informimi i autoriteteve që administrojnë zonat që do të përshkojnë automjetet e projektit në lidhje me itinerarin dhe karakteristikat e flotës së automjeteve të ndërtimit (shpeshësia e kalimit, madhësia dhe pesha e kamionëve, materialet që transportojnë).</p> <p>Shpejtësia maksimale e të gjithë makinerive duhet të përmbushë kufizimet e shpejtësisë në Shqipëri ose kufizimet e mëposhtme, cilado qoftë më e ulëta: 20 km/h brenda zonave të punës, fshatrave dhe qendrave të banuara, që nga 100 m para shtëpisë së parë; 40 km/h në qytete; 80 km/h në rrugë të pashtuara jashtë fshatrave dhe qyteteve.</p> <p>Në koordinim me autoritetet kompetente shqiptare, Kontraktori do të sigurojë dhe instalojë përgjatë rrugëve publike që përdor projekti, tabelat sinjalizuese për flotën e automjeteve, kur shenjat publike nuk janë të përshtatshme.</p> <p>Kontraktori të pajisë çdo shofer të tij me një hartë në shkallë të përshtatshme të rrugëve të autorizuara për përdorim, ku tregohen qartë shpejtësitë maksimale të autorizuara dhe të sigurohet për mirëkuptimin e tyre.</p> <p>Zbatimi, kontrolli dhe dokumentimi në vend i dispozitave për ndalimin e drejtimit të automjetit në gjendje të dehur. Duhet të prezantohen mekanizmat për kontrollin e shoferëve dhe dokumentimin e kontrolleve.</p> <p>Në orë të kufizuara, ofrimi i aksesit të përkohshëm në banesa për banorët lokalë duke vendosur pllaka çeliku mbi kanale; në rastet kur kufizimet në akses nuk mund të shmangen, duhet të gjenden zgjidhje alternative në bashkëpunim me autoritetet lokale dhe drejtuesit e komunitetit.</p> <p>Sigurimi i aksesit në prona private (toka bujqësore, kullota ose aktivitete të tjera bujqësore etj.) ose përcaktimi i alternativave të përshtatshme të aksesit në konsultim me pronarët ose përdoruesit.</p> <p>Informacioni për mundësinë e paraqitjes së një ankese dhe mënyrën e paraqitjes, duhet të komunikohet qartë dhe me transparencë.</p>
<p>Shumëllojshmëria sociale dhe shtrirja gjinore (përfshirë fluksin e punës/punëtorët migrantë)</p>	<p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Menaxhimit të Shëndetit dhe Sigurisë së komunitetit.</p> <p>Zbatimi dhe nëse është e nevojshëm, ndryshimi i Planit të Angazhimit të Palëve të Interesit.</p> <p>Mbajtja e konsultimeve me popullatën e ndikuar, veçanërisht grupet e cënueshme të identifikuar, ku të paraqitet qartë dhe thjeshtë i gjithë informacioni mbi ndikimet e mundshme dhe masat zbutëse. Zbulimi i informacioneve që lidhen me projektin në mënyrë që palët e interesit dhe komunitetet lokale të kuptojnë këto rreziqe dhe ndikimet e mundshme, si dhe masat e propozuara për parandalimin, zbutjen dhe reagimin ndaj emergjencave.</p> <p>Zhvillimi i fushatave të ndërgjegjësimit për higjienën publike dhe mënyrën se si mund të përhapen sëmundjet.</p> <p>Ofrimi i materialeve edukative dhe rritja e ndërgjegjësimit për të shmangur ose minimizuar transmetimin e sëmundjeve ngjitëse të cilat mund të jenë të lidhura me fluksin e punëtorëve të përkohshëm/përhershëm të projektit (për komunitetin dhe punëtorët).</p> <p>Ndihmë në përmirësimin e infrastrukturës së kujdesit ndaj shëndetit.</p> <p>Zhvillimi i fushatave të ndërgjegjësimit mbi barazinë gjinore dhe të drejtat e grave.</p> <p>Zbatimi dhe nëse është e nevojshëm, ndryshimi i Mekanizmit të Ankesave që jepet në Planin e Angazhimit të Palëve të Interesit. Informacioni për mundësinë e paraqitjes së një ankese dhe mënyrën e paraqitjes, duhet të komunikohet qartë dhe me transparencë.</p>
<p>Ekonomia dhe punësimi në nivel lokal</p>	<p>Maksimizimi i punësimit lokal dhe blerjes së mallrave nga furnitorët lokalë.</p> <p>Të gjitha mundësitë e punësimit dhe mënyrat e aplikimit duhet të komunikohen qartë dhe informacioni duhet të jepet jo vetëm gjatë prezantimeve dhe konsultimeve por edhe përmes fletëpalosjeve të projektit, faqes së internetit të projektit. Ky informacion duhet të jetë i disponueshëm në zyrat qendrore të çdo bashkie, në territorin e së cilës kalon gjurma e IAP.</p> <p>Dakordësimi i Strategjisë së Punësimit me Kontraktorin kryesor. Strategjia e punësimit duhet:</p>

Subjekti	Masat zbutëse
	<p>- të përfshijë kërkesat për punësimin e punëtorëve të pakualifikuar nga vendi dhe bashkitë që ndërpriten nga gazsjellësi;</p> <p>-të përshkruajë dhe kërkojë një proces të rregullt dhe transparent për të gjitha hapjet;</p> <p>-të përcaktojë vendet e synuara për rekrutimin e punëtorëve të pakualifikuar për secilën nga zonat e punimeve;</p> <p>-të inkurajojë zënien nga rezidentët e të gjitha punëve të pakualifikuara të shërbimit në kampet e punës;</p> <p>- të inkurajojë punësimin e individëve nga grupet e cënueshme kur kjo është e mundur, duke zbatuar politika jo diskriminuese.</p> <p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Menaxhimit të Fuqisë punëtore për adresimin e rreziqeve ndaj të drejtave të punëtorëve, standarteve të punës, shëndetit dhe sigurisë, duke përmbledhur pritshmëritë dhe procedurat për ruajtjen e kushteve cilësore të punës, aktiviteteve dhe sjelljes.</p> <p>Zbatimi i një programi me faza të rritjes së kapaciteteve, i cili do t'u mundësojë kompanive lokale të arrijnë kualifikimet dhe çertifikimin e mundshëm me standartet përkatës mjaftueshëm përpara procesit të tenderimit.</p> <p>Informacioni mbi programin e rritjes së kapaciteteve duhet të komunikohet qartë gjatë konsultimeve publike.</p> <p>Optimizimi i mundësive të punësimit përmes mundësive të copëtimit të tenderit në komponentë më të vegjël për të rritur mundësinë e dhënies së punëve individuale kompanive lokale.</p> <p>Si pjesë e procesit të tenderit, kërkesa ndaj kontraktorit për zhvillimin e një strategjie blerjesh e cila përcakton se si mund të optimizohet blerja e mallrave dhe shërbimeve lokale.</p> <p>Dakordësimi me autoritetet vendore për të lajmëruar të gjitha hapjet në mënyrë që të jenë të aksesueshme për komunitetet lokale. Ofrimi i informacionit të qartë për numrin dhe aftësitë e kërkuara për mundësitë e punësimit.</p>
<p>Përdorimi/aksesi i tokës dhe burimeve natyrore dhe ndikimi në kushtet e jetesës që lidhet me përvetësimin e tokës dhe pastrimin e saj</p>	<p>Zhvillimi i konsultimeve dhe sigurimi i informacionit për të drejtat e kompensimit që do të përdorë projekti, si dhe mundësinë e paraqitjes së një ankese.</p> <p>Takimet me grupet e synuar duhet të mbahen me pronarët e tokave bujqësore, mbajtësit e të drejtave mbi tokën, dhe bujqërve në zonën e projektit, të cilët ndikohen më shumë nga projekti. Gjatë këtyre takimeve duhet të jepen të gjithë informacionet për projektin dhe të prezantohen ndikimet dhe përfitimet e mundshme si dhe, informacioni si mund të paraqitet një ankesë. Duhet të ofrohet ndihmë ligjore.</p> <p>Zbatimi i Planit të Restaurimit të Kushteve të jetesës.</p> <p>Krijimi i procedurës për përcaktimin e kushteve “origjinale” të elementëve të infrastrukturës që ndërpriten nga tubacioni ose shtrihen përgjatë gjurmës së tij, e cila përfshin dokumentimin e kushteve “origjinale” përmes fotografimit dhe rregjistrimeve video.</p> <p>Pronarët ose mbajtësit e të drejtave të tokave dhe pronave kanë të drejtë për:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rehabilitimin e të gjitha pronave në kushtet e para-projektit dhe/ose kostove të përgjithshme për restaurimin e të gjitha pronave të dëmtuara në kushtet e para-projektit; - asistencë derisa kushtet e restauruara të jetesës të prodhojnë të ardhura të barabarta ose mbi ato të skenarit pa projekt; - kompesimin për tokat; - kompesimin për strukturat ose zhvillimet në tokë; - kompesimin për kulturat bujqësore; - kompesimin për humbjen e prodhimit bujqësor. <p>Për pronarët e tokave: Kompensimi do të jetë në përputhje me legjislacionin kombëtar dhe KP 5 të BERZH.</p> <p>Vetëm për përdoruesit e tokës bujqësore: Kompensimi për çdo të mbjellë njëvjeçare në vlerësimin vjetor të kulturës nga projekti për çdo vit; për kulturat shumëvjeçare në tarifën e projektit për kulturat shumëvjeçare.</p> <p>Kompensimi në koston e zëvendësimit për pronarët e zhvillimeve për çdo zhvillim dhe përmirësim të tokës (struktura të ujitjes dhe/ose kullimit, hangare, puse etj.)</p>

Subjekti	Masat zbutëse
	<p>Toka jetime: subjekt i rishikimit rast pas rasti, toka e copëtuar nga aktivitetet e ndërtimit ose shndërruar në jo ekonomike për prodhim si rezultat i ndërtimit mund të deklarohet “tokë pa pronar” dhe bëhet e ligjshme për kompensim njësoj si më lart (qoftë përkohësisht ose gjithmonë tokë pa pronar).</p> <p>Zhvillimi i konsultimeve dhe sigurimi i informacionit për të drejtat e kompensimit që do të përdorë projekti, si dhe mundësinë e paraqitjes së një ankese.</p> <p>Takimet me grupet e synuar duhet të mbahen me pronarët e tokave bujqësore, mbajtësit e të drejtave mbi tokën, dhe bujqërve në zonën e projektit të cilët ndikohen më shumë nga projekti. Gjatë këtyre takimeve duhet të jepen të gjithë informacionet për projektin dhe të prezantohen ndikimet dhe përfitimet e mundshme si dhe, informacioni si mund të paraqitet një ankesë. Duhet të ofrohet ndihmë ligjore.</p> <p>Punëtorët e prekur kanë të drejtën e kompensimit për humbjen e përkohshme të të ardhurave.</p>
<p>Të mirat publike, shërbimet, infrastruktura përfshirë trafikun</p>	<p>Krijimi i procedurës për përcaktimin e kushteve “origjinale” të elementëve të infrastrukturës që ndërpriten nga tubacioni ose shtrihen përgjatë gjurmës së tij, e cila përfshin dokumentimin e kushteve “origjinale” përmes fotografimit dhe rregjistrimeve video. Këto rregjistrime do të përdoren si standartet përkundrejt të cilave do të vlerësohet cilësia e punimeve restauruese pasi të ketë përfunduar ndërtimi.</p> <p>Në se përdoren rrugë ekzistuese, është e nevojshme të përcaktohet dhe regjistrohet gjendja “origjinale” e rrugëve të përdorura dhe objekteve të afërt në mënyrë që të mund të justifikohen ankesat e mëvonshme të pronarit dhe të mund të identifikohen e riparohen dëmtimet e mundshme që rezultojnë nga përdorimi.</p> <p>Kryerja e një analize “Swept path” e cila është në gjendje të tregojë se itinerarët e planifikuar mund të akomodojnë lëvizjen e automjetit më të gjatë dhe të gjerë që synon të mobilizojë Kontraktori, pa dëmtuar pronat dhe objektet, veçanërisht në zona ku hapsira për manovrimin e automjeteve është e kufizuar, të tilla si kalimet nëpër fshatra ose të ngjashme me to.</p> <p>Konsultimi me pronarët/mbajtësit e të drejtave të tokës dhe infrastrukturës në afërsi të gjurmës së tubacionit përpara ndërtimit për të identifikuar nevojën për ndërprerjen nga tubacioni ose kalimin përreth infrastrukturës.</p> <p>Kryerja e ndërtimit në përputhje me procedurat e ndërtimit dhe planifikimin dhe, praktikat e mira të menaxhimit të sheshit të ndërtimit.</p> <p>Çdo objekt infrastrukturor i ndërprerë nga tubacioni ose shqetësuar gjatë ndërtimit, duhet të ruhet sa më shumë të jetë e mundur.</p> <p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Infrastrukturës dhe Shërbimeve Publike.</p> <p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Menaxhimit të Trafikut.</p> <p>Plani duhet të konsiderojë shmangien e të gjithë pikave të mundshme të konfliktit ndërmjet tubacionit të planifikuar dhe trafikut ekzistues dhe të përfshijë vlerësimin e detajuar të rrezikut – përfshirë mundësitë e vonesave dhe dyndjes në rrugët e aksesit.</p> <p>Autoritetet që administrojnë zonat që do të përshkojnë automjetet e projektit do të informohen në lidhje me itinerarin dhe karakteristikat e flotës së automjeteve të ndërtimit (shpeshtësia e kalimit, madhësia dhe pesha e kamionëve, materialet që transportojnë).</p> <p>Me përjashtim të kushteve të veçanta, automjetet e rënda (d.m.th. automjete me peshë më shumë se 3.5 ton) nuk do të përdorin rrugët publike gjatë natës, ndërmjet 22:00 dhe 06:00. Asnjë nga automjetet e projektit nuk do të lejohet të qarkullojë nëpër fshatra nga 20:00 deri në 08:00. Në përputhje me orarin e turneve shkollore, automjetet e rënda të projektit (d.m.th. automjete me peshë më shumë se 3.5 ton) do të ndalohen të qarkullojnë nëpër fshatra kur nxënësit shkojnë dhe kthehen nga shkolla.</p> <p>Kontraktori të pajisë çdo shofer të tij me një hartë në shkallë të përshtatshme të rrugëve të autorizuara për përdorim, ku tregohen qartë shpejtësitë maksimale të autorizuara dhe të sigurohet për mirëkuptimin e tyre.</p>
<p>Shëndeti dhe Siguria e komunitetit</p>	<p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Menaxhimit të Shëndetit dhe Sigurisë së komunitetit duke adresuar të gjitha çështjet e sigurisë dhe rrezikut (përfshirë aksidentet) të identifikuar në vlerësim dhe të gjitha standartet e zbatueshme të sigurisë - plani gjithashtu përfshin vlerësimin e kapaciteteve/nevojave për paisje dhe personel spitalor.</p> <p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Menaxhimit të Trafikut.</p> <p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Menaxhimit të Shëndetit dhe Sigurisë në vendin e punës.</p> <p>Përgatitja dhe zbatimi i Procedurës së Menaxhimit të Materialeve të Rrezikshme.</p>

Subjekti	Masat zbutëse
	<p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Parandalimit dhe Veprimit ndaj Ndotjes.</p> <p>Mbajtja e konsultimeve me popullatën e ndikuar, veçanërisht grupet e cënueshme të identifikuar, ku të paraqitet qartë dhe thjeshtë i gjithë informacioni mbi ndikimet e mundshme dhe masat zbutëse. Zbulimi i informacioneve që lidhen me projektin në mënyrë që palët e interesit dhe komunitetet lokale të kuptojnë këto rreziqe dhe ndikimet e mundshme, si dhe masat e propozuara për parandalimin, zbutjen dhe reagimin ndaj emergjencave.</p> <p>Zhvillimi i fushatave të ndërgjegjësimit për higjienën publike dhe mënyrën se si mund të përhapen sëmundjet.</p> <p>Ofrimi i materialeve edukative dhe rritja e ndërgjegjësimit për të shmangur ose minimizuar transmetimin e sëmundjeve ngjitëse të cilat mund të jenë të lidhura me fluksin e punëtorëve të përkohshëm/përhershëm të projektit (për komunitetin dhe punëtorët).</p> <p>Ndihmë në përmirësimin e infrastrukturës së kujdesit ndaj shëndetit.</p> <p>Zbatimi dhe nëse është i nevojshëm, ndryshimi i Mekanizmit të Ankesave që jepet në Planin e Angazhimit të Palëve të Interesit. Informacioni për mundësinë e paraqitjes së një ankese dhe mënyrën e paraqitjes, duhet të komunikohet qartë dhe me transparencë.</p>
<p>Shëndeti dhe Siguria në vendin e punës</p>	<p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Menaxhimit të Shëndetit dhe Sigurisë në vendin e punës.</p> <p>Përgatitja dhe zbatimi i Procedurës së Menaxhimit të Materialeve të Rrezikshme.</p> <p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Parandalimit dhe Veprimit ndaj Ndotjes.</p> <p>Punëtorët në sheshin e ndërtimit duhet të ndjekin dhe përbushin parimet e parashkruara dhe rregulloret për sigurinë në vendin e punës.</p> <p>Duhet të ofrohet një program bazik trajnimi profesional dhe, sipas nevojës, kurse të veçantë, për të siguruar që punëtorët të orientohen në rreziqet specifike të detyrave individuale të punës.</p> <p>Përmes specifikimeve të duhura në kontratë dhe monitorimit, punëdhënësi duhet të sigurohet që ofruesit e shërbimit, ashtu si edhe kontraktorët dhe nënkontraktorët e punës, janë të trajnuar në mënyrën e duhur përpara fillimit të punës.</p> <p>Bashkëpunimi dhe koordinimi me infrastrukturën lokale shëndetësore dhe të sigurisë.</p>

Subjekti	Masat zbutëse
Grupet e cënueshme	<p>Zbatimi dhe nëse është i nevojshëm, ndryshimi i Planit të Angazhimit të Palëve të Interesit.</p> <p>Kryerja e konsultimeve me njerëzit e prekur, veçanërisht përfaqësuesit e grupeve të cënueshme. Përdorimi i metodave më të mira të konsultimit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gratë – takime të organizuara veçanërisht për gratë ku do të jepet i gjithë informacioni për projektin si dhe informacioni si paraqitet një ankesë. - Familjarë me të ardhura të ulta - takime të organizuara veçanërisht me përfaqësuesit e tyre ku do të jepet i gjithë informacioni për projektin, paraqiten ndikimet e mundshme dhe përfitimet si dhe informacioni si paraqitet një ankesë. - Familjarë pa të drejta ligjore mbi tokën - takime të organizuara veçanërisht me përfaqësuesit e tyre ku do të jepet i gjithë informacioni për projektin, paraqiten ndikimet e mundshme dhe përfitimet si dhe, informacioni si paraqitet një ankesë; ofrimi i ndihmës ligjore. - Romët - takime të organizuara veçanërisht me përfaqësuesit e tyre ku do të jepet i gjithë informacioni për projektin, paraqiten ndikimet e mundshme dhe përfitimet si dhe, informacioni si paraqitet një ankesë. - Fëmijët dhe të rinjtë – gjatë prezantimit publik jepet i gjithë informacioni mbi projektin që lidhet me fëmijët dhe të rinjtë, përfshirë ndikimet e mundshme dhe përfitimet si dhe, informacioni si të paraqitet një ankesë. - Të moshuarit/pensionistët – fletëpalosje të shpërndara direkt në banesat e gjithsecilit me informacion të qartë dhe të thjeshtë për t’u lexuar mbi projektin dhe ndikimet e mundshme dhe përfitimet si dhe, informacionin si të paraqitet një ankesë. Kur shpërndahen fletëpalosjet, duhet të kontrollohet aftësia e secilit prej këtyre personave për të lexuar. Nëse familja përbëhet nga persona analfabetë, informacioni i fletëpalosjes duhet të prezantohet me gojë; ofrimi i ndihmës ligjore. - Pronarët, mbajtësit e të drejtave të tokës bujqësore dhe bujqit në zonën e projektit - takime të organizuara veçanërisht me përfaqësuesit e tyre ku do të jepet i gjithë informacioni për projektin (përfshirë informacionin mbi kompensimin), paraqiten ndikimet e mundshme dhe përfitimet si dhe, informacioni si paraqitet një ankesë; ofrimi i ndihmës ligjore. <p>Zbatimi dhe nëse është i nevojshëm, ndryshimi i Mekanizmit të Ankesave që jepet në Planin e Angazhimit të Palëve të Interesit. Informacioni për mundësinë e paraqitjes së një ankese dhe mënyrën e paraqitjes, duhet të komunikohet qartë dhe me transparencë.</p> <p>Zbatimi i Planit të Restaurimit të Kushteve të jetesës.</p> <p>Maksimizimi i punësimit lokal dhe blerjes së mallrave nga furnitorët lokalë.</p> <p>Dakordësimi i Strategjisë së Punësimit me Kontraktorin kryesor. Strategjia e punësimit duhet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - të përfshijë kërkesat për punësimin e punëtorëve të pakualifikuar nga vendi dhe bashkitë që ndërpriten nga gazsjellësi; - të përshkruajë dhe kërkojë një proces të rregullt dhe transparent për të gjitha hapjet; - të përcaktojë vendet e synuara për rekrutimin e punëtorëve të pakualifikuar për secilën nga zonat e punimeve; - të inkurajojë zënien nga rezidentët e të gjitha punëve të pakualifikuara të shërbimit në kampet e punës; - të inkurajojë punësimin e individëve nga grupet e cënueshme kur kjo është e mundur. <p>Të zbatojë politikën e tolerancës zero ndaj punës së fëmijëve si dhe politikë jo diskriminuese.</p>
Trashëgimia kulturore	Zbatimi i Planit të përgatitur të Menaxhimit dhe Monitorimit të Trashëgimisë Kulturore (PMMTK).

Subjekti	Masat zbutëse
	<p>Një vrojtim /monitorim arkeologjik i pandërprerë duhet të kryhet përgjatë gjurmës së IAP gjatë punimeve të gërmimit. Kontraktori vendos kush do të jetë përgjegjës për monitorimin e gërmimeve në të gjitha zonat me qëllim që të përcaktohet kush duhet të trajnohet dhe dokumentojë këtë masë.</p> <p>Procedura e gjetjeve rastësore duhet të përgatitet, zbatohet dhe komunikohet me të gjithë personelin e ndërtimit në zonat e ndërtimit. Procedura përfshin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizimi i arkeologovë në gatishmëri përpara se të kontraktohen për trajtimin e një gjetjeje arkeologjike nëse ndodh gjetje rastësore; - monitorimi i aktiviteteve ndërtimore nga një profesionist; - ndërprerja e punës në afërsi të çdo zbulimi të ri arkeologjik dhe konsultimi me autoritetet përkatëse; - përcaktimi i periudhës së njoftimit të institucioneve përkatëse të autorizuar (lokale dhe shtetërore); - raportimi i kërkesave për gjetjet rastësore. <p>Çdo gjetje rastësore nuk do të preket derisa një specialist i kualifikuar dhe çertifikuar të bëjë vlerësimin. Zona e zbulimit të gjetjes rastësore do të shenjohe në mënyrën e duhur (d.m.th. me një rrethim plastic me ngjyrë të kuqe me shikueshmëri të lartë, në distancë minimale prej 50 m).</p> <p>Në se kërkohet shpëtimi i një gjetje rastësore arkeologjike, shpëtimi do të kryhet në përputhje me standartet shqiptare dhe ndërkombëtare dhe me mbikqyrje dhe përfshirje të institucioneve shtetërore përkatëse.</p> <p>Puna do të rifillojë vetëm pas lejes zyrtare të dhënë nga instituti përkatës i autorizuar (Instituti i Monumenteve të Kulturës).</p> <p>Në rastin e zbulimit të dëshmive të veprimtarisë njerëzore gjatë lëvizjes së dherave:</p> <ul style="list-style-type: none"> - varreza humane, - municione dhe predha të pashpërthyer, - gropa të varrosjes së kafshëve të sëmura, <p>duhet të raportohet tek autoritetet civile.</p> <p>Në afërsi të memorialit (në distancë 100 m nga progresiva 11+800) dhe Kishës së Shën Mëhillit (në distancë 100 m nga progresiva 133+900): është e nevojshme të zbatohet teknika të minimizimit të dridhjeve dhe teknika ndërtimi me ndikim të ulët. Në rastet kur një pjesë ose i gjithë objekti i trashëgimisë kulturore dëmtohet për shkak të dridhjeve të tepërta, duhet të thërriten menjëherë specialistët e ruajtjes së ndërtesave për riparimin e strukturës.</p> <p>Duke qenë se disa lloje ndotjesh mund të dëmtojnë arkitekturën e gurit, nevojitet të kryhet një vlerësim i strukturës për memorialin (në distancë 100 m nga progresiva 11+800) dhe Kishën e Shën Mëhillit (në distancë 100 m nga progresiva 133+900). Vlerësimi do të tregojë rrezikun e ndikimeve nga ndotja për këto dy zona dhe propozojë masa mbrojtëse ndaj ndikimeve të mundshme.</p> <p>Në rast se aksesit në një zonë të rëndësishme të trashëgimisë kulturore është i kufizuar ose bllokuar, duhet të sigurohen rrugë alternative aksesit, duke përdorur të dhënat nga palët e interesit dhe duke njoftuar publikun për bllokimin dhe mënyrat alternative të aksesit.</p>
<p>› Faza e funksionimit</p>	
<p>Përdorimi/aksesi i tokës dhe burimeve natyrore dhe ndikimi në kushtet e jetesës që lidhet me përvetësimin e tokës dhe pastrimin e saj</p>	<p>Me komunitetet përgjatë gjurmës së IAP do të zhvillohen fushata informative për t'u siguruar që në zonën e sigurisë 30+30 m nuk janë planifikuar të ndërtohen apo ndërtuar godina dhe për zonën prioritare të sigurisë zbatohen kufizimet.</p> <p>Me qëllim që të sigurohet se pronarët e ullishtave, si dhe pronarët e mundshëm të pemishteve, e dinë saktësisht që në zonën 5+5 m (zona prioritare e sigurisë së gazsjellësit) nuk lejohet mbjellja e drurëve, pas shtrimit të tubacionit dhe mbushjes së kanalit, tubacioni do të shenjohe në këtë shtrirje duke vendosur shufra shënjuese çdo 50 m.</p> <p>Pronarët ose mbajtësit e të drejtave të tokave dhe pronave kanë të drejtë për:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kompensimin për kufizimet e detyrueshme në zonën prioritare të sigurisë; - kompensimin për kufizimet e detyrueshme në zonën e sigurisë;

Subjekti	Masat zbutëse
	<p>- kompensimin në vlerën e zëvendësimit për strukturat ose zhvillimet në tokë. Në rastin e përvetësimit të tokës për instalimet kompensimi i tokës do të bëhet si më poshtë: Për pronarët e tokës: Kompensimi për tokën në tarifën e përvetësimit të tokës nga projekti. Për përdoruesit e tokës bujqësore: Kompensimi për çdo kulturë të përhershme bujqësore në vlerësimin vjetor të kulturës nga projekti për çdo vit; për kulturat shumëvjeçare në tarifën e projektit për kulturat shumëvjeçare. Kompensimi në koston e zëvendësimit për pronarët e zhvillimeve për çdo zhvillim dhe përmirësim të tokës (struktura të ujitjes dhe/ose kullimit, hangare, puse etj.) Në rastin e kompensimit për të drejtën e përdorimit publik në lidhje me kufizimet afatgjata operationale në zonat e kufizimeve (5+5 dhe 30+30) në tarifën e kufizimeve të tokës nga projekti (llogaritur si përqindje e tarifës së përvetësimit të tokës nga projekti). Parimet e sugjeruara të kompensimit: Në mjedis urban: 90% e vlerës së tokës Toka bujqësore: 50% e vlerës së tokës Kullota: 25% e vlerës së tokës Pyje: 100% e vlerës së tokës.</p>
Shëndeti dhe Siguria e komunitetit	<p>Zbatimi i Planit të Menaxhimit të Shëndetit dhe Sigurisë së komunitetit. <i>Masat listohen tek situatat aksidentale.</i></p>
Shëndeti dhe Siguria në vendin e punës	<p>Zbatimi i Planit të Menaxhimit të Shëndetit dhe Sigurisë në vendin e punës. Zbatimi i Procedurës së Menaxhimit të Materialeve të Rrezikshme. Zbatimi i Planit të Parandalimit dhe Veprimit ndaj Ndotjes. Punëtorët e operationeve të mirëmbajtjes duhet të ndjekin dhe përbushin parimet e parashkruara dhe rregulloret për sigurinë në vendin e punës. Duhet të ofrohet një program bazik trajnimi profesional dhe, sipas nevojës, kurse të veçantë, për të siguruar që punëtorët të orientohen në rreziqet specifike të detyrave individuale të punës. Përmes specifikimeve të duhura në kontratë dhe monitorimit, punëdhënësi duhet të sigurohet që ofruesit e shërbimit, ashtu si edhe kontraktorët dhe nënkontraktorët e punës, janë të trajnuar në mënyrën e duhur përpara fillimit të punës.</p>
Trashëgimia kulturore	<p>Zbatimi i Planit të përgatitjes të Menaxhimit dhe Monitorimit të Trashëgimisë Kulturore (PMMTK). Mbjellja dhe mirëmbajtja e brezit të gjelbërt përreth instalimeve.</p>
Aksidentet madhore me pasoja në mjedis dhe ngjarjet e paplanifikuara	
› Faza ndërtimore	
Situatat aksidentale	<p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Reagimit ndaj Emergjencave në konsultim me autoritetet përkatëse, shërbimit të emergjencave/mbrojtjes civile dhe administratat e bashkive përgjatë gjurmës së gazsjellësit. Sigurimi i paisjeve të duhura për shuarjen e zjarrit.</p> <p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Reagimit ndaj Emergjencave në konsultim me autoritetet përkatëse, shërbimit të emergjencave/mbrojtjes civile dhe administratat e bashkive përgjatë gjurmës së gazsjellësit.</p> <p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Parandalimit dhe Veprimit ndaj Ndotjes.</p>

Subjekti	Masat zbutëse
	<p>Sigurimi i materialeve të përshtatshme thithëse për mbledhjen e derdhjeve të fluidëve dhe lëngjeve (produkte hidrokarbure, kimikate etj.) në afërsi të zonave të furnizimit dhe ruajtjes së karburanteve, parkimit të makinerive të rënda dhe kamionëve dhe, shesheve të ndërtimit.</p> <p>Do të ofrohen trajnime periodike në mënyrë që kontraktorët përfshirë nënkontraktorët të kenë një ide të përgjithshme të planit të reagimit.</p>
<p>› Faza e funksionimit</p>	
<p>Situatat aksidentale</p>	<p>Zbatimi i Planit të Reagimit ndaj Emergjencave.</p> <p>Besueshmëria e funksionimit të tubacionit duhet të ruhet përmes procedurave të mirëmbajtjes dhe monitorimit në përputhje me kodet e njohura të praktikës.</p> <p>Zbatimi i një sistemi të brendshëm alarmi për rrjedhjet që raporton në kohë dhe mënyrën e duhur rrjedhjet aksidentale mund të ndihmojë në sigurimin e reagimit të shpejtë dhe eficient. Një sistem/plan alarmi duhet të përfshijë në mënyrë të qartë dhe detajuar informacionin për burimet dhe vendodhjen e rreziqeve të tillë.</p> <p>Zbatimi i Planit të Reagimit ndaj Emergjencave dhe Planit të Parandalimit dhe Veprimit ndaj Ndotjes.</p>
<p>› Faza e nxjerrjes jashtë funksionimi</p>	
<p>Përpara çdo operacioni për nxjerrjen jashtë funksionimi të tubacionit, do të hartohet një plan i braktisjes së tubacionit (PBT). Ky PBT do t'i dorëzohet autoriteteve lokale në kohën e duhur përpara përfundimit të kohëzgjatjes së funksionimit të tubacionit. PBT do të përfshijë gjithashtu një vlerësim të ndikimeve në mjedis të masave të propozuara për nxjerrjen nga përdorimi. Ndikimet padyshim do të varen nga qasja e nxjerrjes nga përdorimi dhe teknikat e disponueshme të çmontimit në kohën që do të kryhet.</p> <p>Pritet që pajisjet në instalimet sipërfaqësore të çmontohen, transportohen dhe asgjeshohen në mënyrën e duhur.</p> <p>Praktika më e mirë ndërkombëtare është ajo e lënies së tubacionit në tokë (braktisja në vend) dhe sigurimi i tij ndaj shembjeve strukturore që do të shkaktonin rrëshqitje të tokës. Në këtë rast ndikimet në mjedis, përdorimin e tokës dhe infrastrukturë do të ishin minimale.</p> <p>Varianti tjetër është heqja e tubacionit (çgroposja). Tubacioni do të inertizohet, çmontohej dhe pritej, kanali do të mbushet përsëri dhe toka kthehet në gjendjen e saj fillestare.</p> <p>Në rast se heqja plotësisht e tubacioni do të zgjidhet si variant i çmontimit, ndikimet e pritshme në mjedis do të jenë të ngjashme me ato të fazës së ndërtimit.</p>	

8.2 Ndikimet mbetëse

Ndikimet mbetëse nënkuptojnë ato efekte mjedisore që pritet të mbeten pas zbatimit të masave zbutëse të parashikuara. Efektet mbetëse të pritshme janë marrë në shqyrtim për çdo fazë të projektit (para-ndërtimore, ndërtimore, të funksionimit) në lidhje me ndikimet e identifikuar.

Nëpërmjet zbatimit të masave mbrojtëse, efektet negative të aktiviteteve të projektit zbuten dhe aspektet mjedisore dhe sociale rezultojnë me ndikime të një rëndësie më të vogël për:

- Faza para-ndërtimore – aspektet sociale dhe të shëndetit: shqetësimet e komunitetit – perceptimi negativ për IAP dhe ndikimet e tij;
- Faza ndërtimore – për ndikimet në ujëra, tokë, tokën bujqësore, biodiversitet, pyje, zona të mbrojtura, sociale dhe në shëndet (shqetësim i përkohshëm i jetës së përditshme, të mirat publike, shërbimet, infrastrukturë përfshirë trafikun);
- Fazën e funksionimit – biodiversiteti, zonat e mbrojtura, sociale dhe në shëndet (përdorimi/aksesi i tokës dhe burimeve natyrore dhe ndikimi në kushtet e jetesës që lidhet me përvetësimin e tokës dhe pastrimin e saj).

Rezultatet e vlerësimit janë treguar në tabelën e mëposhtme.

Subjekti	Ndikimet	Mundësia e zbatjes së ndikimeve	Vlerësimi i ndikimit – përpara masave						Masat zbutëse	Vlerësimi i ndikimit – pas masave								
			SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA MJEDISORE	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË NGJASE	SHUMATORE		SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË	SHUMATORE			
Mjedisi fizik																		
> Faza ndërtimore																		
Ujërat	Ndotja e ujërave sipërfaqësore dhe nëntokësore	Ndikimi mund të parandalohet/shmanget.	3	1	2	6	2	8	Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Menaxhimit të Ujit. Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Parandalimit dhe Veprimit ndaj Ndotjes. Vendosja e një numri të mjaftueshëm kontenierësh sanitarë dhe tualetesh kimike (përafërsisht 2 tualete për çdo 20 punëtorë), të sigurohet shkarkimi i tyre nga kompani e licencuar. Magazinimi i materialeve dhe likuidëve të rrezikshëm për ujërat të kufizohet në zonat e caktuara të padepërtueshme të ruajtjes, me rrethim dhe tabaka për derdhjet (depozitat mbajtëse), të cilat duhet të vendosen së paku 100 m larg çdo rrjedhe ujore dhe zone të përmytjes (seksionet 0+000 – 11+600, 19+200 – 43+500, 52+000 – 56+750, 56+750 – 65+670, 67+000 – 68+000, 69+190 – 82+090, 90+000 – 130+700, 130+700 – 139+000, 140+200 – 141+670, 142+590 – 170+300 të IAP).	1	1	1	3	2	5			

Subjekti	Ndikimet	Mundësia e zbutjes së ndikimeve	Vlerësimi i ndikimit – përpara masave						Masat zbutëse	Vlerësimi i ndikimit – pas masave					
			SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA MËDISORE	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË NGJASE	SHUMATORE		SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË	SHUMATORE
									Furnizimi me karburant i automjeteve dhe makinerive nga depozitat duhet të kryhet nën udhëzimet e ekspertit, në zona të papërshkueshme nga uji, të cilat duhet të jenë të pajisura me substanca neutralizuese për derdhjet e mundshme të karburanteve dhe lubrifikantëve. <i>Masat e listuara tek situatat aksidentale.</i>						
	Grumbujt e sedimenteve	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	1	1	2	4	4	8	Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Kontrollit të Erozionit dhe Sedimentimit. Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Kalimit të Rrjedhave Ujore. Punimet e ndërtimit në rrjedhat ujore (metoda me prerje të hapur) të kryhen gjatë stinës së thatë/sezoni me prurje të vogël (Qershor-Shtator). Të kontrollohet parashikimi i motit për 3-4 ditët në vijim për të identifikuar ndonjë rritje të mundshme të prurjes. Kalimet të mos bëhen nëse pritet prurje të larta. Të ndalohej kalimi i automjeteve përmes rrjedhave ujore. Të zbatohen punimet e rehabilitimit në kryqëzimet e rrjedhave ujore. Shtegu i rrjedhjes së ujit nuk duhet të bllokohet ose devijohet përgjithmonë. Minimizimi i transportit të sedimenteve në rrjedhat ujore përmes ndërtimit të pritave prej balte (ose të ngjashme) në rrjedhën e poshtme, pranë kryqëzimit me tubacionin, kur përdoret prerja e hapur.	1	1	1	3	2	5
	Shpëlarja/Derdhja e lëngjeve të shpimit	Ndikimi i shkarkimit jo të rregullt të baltës së shpimit të përdorur mund të parandalohet/shmanget.	2	1	2	5	3	8	Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Kalimit të Rrjedhave Ujore. Përdorimi i baltës së shpimit vetëm me bazë uji. Materialet që shtohen në baltën e shpimit (aditivët) duhet të jenë kimikisht inerte, të biodegradueshme, jo toksike, ndërsa detergjentët me bazë naftë ose larësit nuk duhet të përdoren. Balta e shpimit e përdorur duhet të menaxhohet në mënyrën e duhur dhe në asnjë rast nuk duhet shkarkuar në rrjedhat ujore ose ujërat nëntokësorë.	1	1	1	3	1	4
	Zvogëlimi i mundshëm i prurjes dhe nivelit të ujit, krijimi i grumbujve të	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	1	1	1	3	4	7	Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Menaxhimit të Hidrotestimit. Sasia e ujit të nxjerrë nga lumenjtë për hidrotestim nuk duhet të kapërcejë 10% të prurjes ose volumit të rrjedhës ujore. Kur është teknikisht e mundur, i njëjti ujë i hidrotestimit të përdoret për disa teste.	1	1	1	3	2	5

Subjekti	Ndikimet	Mundësia e zbutjes së ndikimeve	Vlerësimi i ndikimit – përpara masave						Masat zbutëse	Vlerësimi i ndikimit – pas masave					
			SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA MJEDISORE	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË NGJASE	SHUMATORE		SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË	SHUMATORE
	vegjël me sedimente që mund të ndodhë gjatë shkarkimit							Uji i përdorur për hidrotestim duhet të jetë pa substanca shtesë. Nëse cilësia e ujit të përdorur për hidrotestim nuk i plotëson kriteret lokale për rrjedhat ujore, ai duhet trajtuar përpara shkarkimit në mjedis. Kur uji i përdor për hidrotestim shkarkohet në një rrjedhë ujore, për rrjedhën e shkarkimit duhet të përdoren shpërndarës të energjisë.							
	Tërheqje (pakësim) e lokalizuar e ujërave nëntokësorë (ndikim i ulët) dhe dëmtim pusi	Dëmtimi i puseve mund të parandalohet.	1	1	1	3	2	5	Për mbrojtjen e puseve/kaptazheve të burimeve të ujit në zonat direkt pranë gjurmës së IAP (afërsisht progresivat 52+480, 117+440 dhe të tjera që mund të jenë pranë gjurmës së tubacionit) duhet të kryhet një ri-pozicionim i vogël i rrugës me qëllim shmangien tërësisht të burimit ujqor, së paku në 20 m distancë.	-	-	-	-	-	-
Gjeorreziqet	Dëmtim i makinerive të ndërtimit dhe ndotje e ujërave	Ndikimi mund të zbutet për vetë tubacionin IAP dhe mund të shmanget për objektet sipërfaqësore.	2	1	1	4	2	6	Në zonat e prirura ndaj përmytjeve me ngjarje të përvitshme përmytjesh (zonat direkt pranë lumenjve: Bunë, Mat, Drin, Ishëm, Erzen, Shkumbin, Semani) punimet e ndërtimit duhet të kryhen gjatë muajve të verës, nga qershori në shtator, kur prurjet ka të ngjarë të jenë të pakta. Të kontrollohet parashikimi i motit për 3-4 ditët në vijim për të identifikuar mdonjë rritje të mundshme të prurjes. Kalimet të mos bëhen nëse pritet prurje të larta. Sigurimi i rrugës së lirë për evakuim emergjent nga zona e punimeve në shtretërit e rrjedhave ujore për kalimet e tyre në rast të ngjarjeve me rrjedha të mëdha të rrëmbyera. Për objektet sipërfaqësore të parashikuara në zona të prirura ndaj përmytjeve (CTMS Fier, BVS Rrogozhinë, PTS/BVS/PRMS Mamurras, BVS Milot, BVS Balldren dhe CTMS Bushat) duhet të kryhet studim i veçantë hidrologjik për të përcaktuar mundësinë e përmytjes së çdo zone dhe masat zbutëse si argjinaturat ose zhvendosja e objekteve sipërfaqësore në zona të sigurta ndaj përmytjeve.	1	1	1	3	1	4

Subjekti	Ndikimet	Mundësia e zbutjes së ndikimeve	Vlerësimi i ndikimit – përpara masave						Masat zbutëse	Vlerësimi i ndikimit – pas masave					
			SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA MËDISORE	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË NGJASE	SHUMATORE		SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË	SHUMATORE
	Siguria, dëmtim i makinerive të ndërtimit	Ndikimi mund të zbutet ose shmangët.	2	1	1	4	2	6	Për seksionet e IAP ndërmjet progresivave afërsisht 52+000 deri në 66+000 dhe nga progresiva 69+000 deri në 81+500 të kryhet hartografimi gjeologjik inxhinierik dhe hulumtime gjeoteknike me qëllim që të identifikohen shpatet e rrezikshëm përgjatë gjurmës dhe parashikohen masat zbutëse/rehabilituese të shmangen shpatet e paqëndrueshëm përmes ri-pozicionimit të gjurmës.	1	1	1	3	1	4
Gjeomorfologjia	Ndryshime të vogla në format gjeomorfologjike	Masat zbutëse nuk janë të zbatueshme.	1	1	2	4	2	6	-	1	1	2	4	2	6
	Erozion i mundshëm i tokës	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet – rehabilitim duke mbjellë bar.	2	1	2	5	2	7	Në zonat kodrinore ndërmjet progresivave 52+000–81+000, 130+400–140+100 dhe 141+800-142+600, për shkak të rrezikut të erozionit, rehabilitimi është i nevojshëm menjëherë pas përfundimit të punimeve të ndërtimit për tubacionin dhe rrugët e aksesit. Zona e kanalit duhet të rehabilitohet përmes mbjelljes me bar. Dherat sipërfaqësorë të hequr nga zonat e prekura duhet të përdoren për rehabilitim përveç nëse miratohet ndryshe. Zonat e prekura duhet të stabilizohen.	1	1	2	4	2	6
	Ndryshime në karakteristikat gjeomorfologjike lokale.	Masat zbutëse nuk janë të zbatueshme.	1	1	2	4	2	6	-	1	1	2	4	2	6
	Erozion i mundshëm i tokës	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet – rehabilitim duke mbjellë bar.	2	1	2	5	2	7	Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Kontrollit të Erozionit dhe Sedimentimit. Në zonat kodrinore ndërmjet progresivave 52+000–81+000, 130+400–140+100 dhe 141+800-142+600, për shkak të rrezikut të erozionit, rehabilitimi është i nevojshëm menjëherë pas përfundimit të punimeve të ndërtimit për tubacionin dhe rrugët e aksesit. Zona e kanalit duhet të rehabilitohet përmes mbjelljes me bar.	1	1	2	4	2	6

Subjekti	Ndikimet	Mundësia e zbutjes së ndikimeve	Vlerësimi i ndikimit – përpara masave						Masat zbutëse	Vlerësimi i ndikimit – pas masave					
			SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA MËDISORE	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË NGJASE	SHUMATORE		SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË	SHUMATORE
Toka	Zvogëlim i prodhimitarisë së tokës dhe përkeqësim i karakteristikave dhe tipareve të saj	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	2	1	1	4	4	8	<p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Rehabilitimit dhe Restaurimit.</p> <p>Ruajtja e përkohshme në mënyrën e duhur të dherave vegjetalë dhe të tjerë të hequr.</p> <p>Grumbujt e dherave tipikisht nuk do të jenë më të lartë se 2 m për të parandaluar degradimin e tokës dhe për ta mbajtur të pasqetësuar nga dëmtimet e mundshme fizike si dëmtimi dhe ngjeshja.</p> <p>Do të mbahen shënime në lidhje me gjendjen ekzistuese të zonës së ndërtimit. Këto shënime do të përdoren si standartet përkundrejt të cilave do të vlerësohet cilësia e punimeve të rehabilitimit pasi të kenë përfunduar punimet e ndërtimit.</p> <p>Ruajtja dhe ripërdorimi i shtresës sipërfaqësore të tokës për punimet e rehabilitimit pas ndërtimit.</p> <p>Asnjë makineri nuk do të lejohet të dalë jashtë brezit të punimeve ose rrugëve të aksesit.</p> <p>I gjithë materiali i tepërt duhet të largohet nga zona e ndërtimit dhe të përdoret diku tjetër për punime të tjera ndërtimi ose rehabilitimi.</p> <p>Plugimi i thellë (shkrifërimi i shtresave rrënjësore) do të zbatohet si në zonat e ndërtimit ashtu edhe në ato të instalimeve të përkohshme (të tilla si kantjeret e tubave dhe kampet) pas ndërtimit dhe gjatë rehabilitimit.</p> <p>Plugimi i thellë do të kryhet përgjatë gjithë brezit të punimeve atje ku kushtet topografike e lejojnë, në një thellësi afërsisht 60 m.</p>	1	1	1	3	4	7
	Erozion i mundshëm i tokës.	Rreziku i rrëshqitjeve mund të reduktohet/zbutet.	1	1	1	3	2	5	<p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Kontrollit të Erozionit dhe Sedimentimit.</p> <p>Brezi i të drejtës së kalimit (EdK) duhet të rikthehet në gjendjen fillestare në një mënyrë që minimizon erozionin e tokës dhe ri-vegjetacionin mund të vazhdojë pas punimeve të ndërtimit duke zbatuar një set masash mbrojtëse ndaj erozionit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - konturimi i sipërfaqes, - në seksionet ku pjerrësia gjatësore e tubacionit është më e madhe se 20%: përforcimi i shkëmbit, gabione etj. - gjelbërimi i shpateve dhe mbjellja e barërave dhe shkurreve të përziera në terrenet e pjerrët, - përdorimi i shtrojeve me fibra, kashtë e përzier me baltë, boudins etj. 	1	1	1	3	1	4

Subjekti	Ndikimet	Mundësia e zbutjes së ndikimeve	Vlerësimi i ndikimit – përpara masave						Masat zbutëse	Vlerësimi i ndikimit – pas masave					
			SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA MJEDISORE	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË NGJASE	SHUMATORE		SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË	SHUMATORE
	Ndotje e tokës	Ndikimi mund të parandalohet/shmanget por mbetet mundësia që të ndodhë dhe mund të shkaktojë ndotje.	3	1	2	6	1	7	<p>Ri-mbjellja, nëse ndodh, duhet të kryhet me bimësi të vendit (përzjerje barërash dhe shkurresh).</p> <p>Pas sezonit të parë dhe të dytë të mbirjes duhet të kryhen inspektime të vazhdueshme në të gjithë zonat e prekura për të përcaktuar suksesin e rimbjelljes.</p> <p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Parandalimit dhe Veprimit ndaj Ndotjes.</p> <p>Vendosja e një numri të mjaftueshëm kontenierësh sanitarë dhe tualetesh kimike (përafërsisht 2 tualete për çdo 20 punëtorë), të sigurohet shkarkimi i tyre nga kompani e licencuar.</p> <p>Magazinimi i materialeve dhe likuidëve të rrezikshëm për ujërat të kufizohet në zonat e caktuara të padepërtueshme të ruajtjes, me rrethim dhe tabaka për derdhjet (depozitat mbajtëse), të cilat duhet të vendosen së paku 100 m larg çdo rrjedhe ujore.</p> <p>Furnizimi me karburant i automjeteve dhe makinerive nga depozitat duhet të kryhet sipas udhëzimeve të ekspertit në zona të papërshtueshme nga uji, të cilat duhet të jenë të pajisura me substanca neutralizuese për derdhjet e mundshme të karburanteve dhe lubrifikantëve.</p> <p><i>Masat e listuara për situatat aksidentale.</i></p>	1	1	1	3	1	4
Toka bujqësore	Humbje e përkohshme e tokës bujqësore	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	2	1	1	4	4	8	<p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Rehabilitimit dhe Restaurimit.</p> <p>Shmangia e tokave të punuara gjatë përzgjedhjes së zonave për vendosjen e kampeve të punës.</p> <p>Inspektimi i gjurmës së IAP nga agronomi për të regjistruar bimët me rrënjë më të thella se 1 m që kërkojnë trajtim të tokës më thellë se 0.5 m (pemët frutore, ullinjtë, arrorët etj.) në të gjithë brezin e punimeve (20 m) përgjatë gjurmës.</p> <p>Agronomi duhet të zbulojë drurë ulliri me të vjetër se 100 vjeçarë, që gjenden brenda brezit të punimeve (20 m). Nëse gjenden të tilla, gjurma e IAP duhet të rregullohet në mënyrë që të shmangen këta drurë.</p> <p><i>Masat që listohet tek Tokat.</i></p>	1	1	1	3	4	7

Subjekti	Ndikimet	Mundësia e zbutjes së ndikimeve	Vlerësimi i ndikimit – përpara masave					SHUMATORE	Masat zbutëse	Vlerësimi i ndikimit – pas masave					SHUMATORE
			SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA MJEDISORE	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË NGJASE			SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË	
Pejsazhi	Heqje e vegjetacionit të lartë	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	1	2	2	5	2	7	<p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Rehabilitimit dhe Restaurimit /Plani i Menaxhimit të Pejsazhit.</p> <p>Plani duhet t'i kushtojë vëmendje të veçantë zonave ndërmjet progresivave 81+000 dhe 130+500–140+200. Plani duhet të adresojë zbutjen e ndikimeve negative hapsinore dhe vizuale dhe prerjes së vegjetacionit të pyjeve dhe makieve.</p> <p>Vegjetacioni që duhet të ruhet (ngjitur me zonën e ndërtimit të IAP) do të mbrohet duke vendosur gardh mbrojtës për gjithë kohëzgjatjen e punimeve.</p> <p>Pejsazhi duhet të rivendoset pas përfundimit të punimeve të ndërtimit. Në përfundim të fazës ndërtimore shtresa e dherave vegjetalë duhet të rivendoset dhe duhet të kryhet rimbjellja e kulturave bujqësore ose kullotës.</p> <p>Ndërmjet progresivave 52+000–81+000 dhe 130+500–140+200: rehabilitimi i pejsazhit në zonat ku gjurma e gazjellësit shtrihet në mjedis shkëmbor duhet të bëhet përmes mulçirimit me copëza guri nga shkëmbinjtë lokalë të pranishëm.</p> <p><i>Masat e listuara tek Biodiversiteti dhe habitatet dhe Pyjet në lidhje me rehabilitimin biologjik.</i></p>	1	1	2	4	2	6
	Heqje e vegjetacionit të lartë	Përdorimi i rrugëve dhe shtigjeve ekzistuese.	1	2	2	5	2	7	Në zonat e pejsazhit kodrinor me mbulesë natyrore të sipërfaqes, në një zonë buferike prej 5 km nga progresivat 52+000–81+000 dhe 130+500–140+200: përdorimi sa më shumë të jetë e mundur si rrugë aksesi i rrugëve ekzistuese rurale dhe rrugëve pyjore.	1	1	2	4	2	6
	Heqje e vegjetacionit të lartë	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave of measures.	1	1	1	3	2	5	<p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Rehabilitimit dhe Restaurimit /Plani i Menaxhimit të Pejsazhit.</p> <p>Shmangia sa më shumë të jetë e mundur e prerjes së drurëve gjatë ndërtimit të kantjereve të tubave dhe kampeve të punës dhe integrimi i tyre në projektin e zonës.</p>	1	1	1	3	1	4
	Ndikim pamor	Masat zbutëse nuk janë të zbatueshme.	1	1	2	4	2	6	-	1	1	2	4	2	6
› Faza e funksionimit															

Subjekti	Ndikimet	Mundësia e zbutjes së ndikimeve	Vlerësimi i ndikimit – përpara masave						Masat zbutëse	Vlerësimi i ndikimit – pas masave					
			SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA MJEDISORE	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË NGJASE	SHUMATORE		SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË	SHUMATORE
Toka	Zvogëlim lokal i prodhimit të tokës	Në tokat që me gjasë do të përdoren për prodhim bujqësor, cilësia e tokës do të përmirësohet përmes zbatimit të masave agroteknike. Masa të tjera zbutëse nuk janë të zbatueshme.	1	1	1	3	4	7	-	1	1	1	3	4	7
Toka bujqësore	Humbje e tokës bujqësore	Masat zbutëse nuk janë të zbatueshme.	1	2	1	4	4	8	-	1	2	1	4	4	8
	Kufizime të prodhimit për kulturat bujqësore me rrënjë që rriten më thellë se 1 m ose të cilat kërkojnë trajtim të tokës më thellë se bujqësor for 0.5 m	Masat zbutëse nuk janë të zbatueshme për shkak të kufizimeve që zbatohen në zonën e mbrojtjes së tubacionit.	1	3	1	5	4	9	-	1	3	1	5	4	9
	Kufizime të prodhimit bujqësor në zonat e ullishteve dhe pemëve frutore të ngjashme.	Përveç masës për shënjim të zonës 5 m + 5 m nga boshti i tubacionit (zona e sigurisë së tubacionit), masat e tjera nuk janë të zbatueshme për shkak të kufizimeve në zonën e mbrojtjes së tubacionit.	1	3	1	5	4	9	Me qëllim që pronarët e ullishteve dhe pemëve të tjera frutore të ngjashme, kulturave bujqësore dhe fidanishteve, të dinë saktësisht zonën prej 5+5 m në të cilën nuk lejohet mbjellja e pemëve pas shtrimit të tubacionit dhe mbushjes së kanalit, tubacioni do të shenjohej në këtë shtrirje duke vendosur shufra shënjuese çdo 50 m, progresivat: 120+300 - 120+800 dhe 124+200 – 124+600, 133+000-134+000, 134+000 - 135+000, 167+000 – 170+000 m.	1	3	1	5	4	9
Pejsazhi	Ndikime pamore dhe ndryshim i karakterit të pejsazhit	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	1	2	1	4	4	8	Përreth instalimeve të mbillet dhe mirëmbahet brezi i gjelbër.	1	2	1	4	1	5

Subjekti	Ndikimet	Mundësia e zbutjes së ndikimeve	Vlerësimi i ndikimit – përpara masave						Masat zbutëse	Vlerësimi i ndikimit – pas masave					
			SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA MJEDISORE	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË NGJASE	SHUMATORE		SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË	SHUMATORE
	Ndotja nga ndriçimi	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	2	3	1	6	3	9	Përdorimi i ndriçimit miqësor me mjedisin me një llambë që ndriçon direkt në tokë ose objekt dhe shpërhapje minimale në drejtimet e tjera.	1	2	1	4	3	7
	Ndryshim i karakterit të pejsazhit dhe pengesë ndaj vazhdimësisë natyrore të terreneve jo-bujësore.	Masat zbutëse nuk janë të zbatueshme.	2	1	1	4	3	7	-	2	1	1	4	3	7
Biodiversiteti dhe habitatet															
› Faza ndërtimore															
Biodiversiteti															
	Dëmtimi ose heqja e mbulesës vegetative dhe tokës (shumë e lokalizuar)	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	1	3	2	6	4	10	<p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Menaxhimit të Biodiversitetit.</p> <p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Rehabilitimit dhe Rigjenerimit /Plani i Menaxhimit të Pejsazhit.</p> <p>Në të gjitha zonat ku vegetacioni do të hiqet ose dëmtohet, menjëherë pas përfundimit të punimeve të ndërtimit duhet të mbillen barëra të ndryshëm dhe perime me qëllim që të parandalohet erozioni si dhe futja dhe përhapja e llojeve invazive.</p> <p>Në zonat pyjore, pas përfundimit të punimeve të ndërtimit, në korridorin e punimeve (përgjashtuar zonën prioritare të sigurisë 5+5m) duhet të mbillen drurë dhe lloje shkurresh të përshtatshme me qëllim që të zbuten efektet e fragmentimit dhe të parandalohet vendosja e llojeve të bimëve invazive.</p> <p>Përpara fillimit të punimeve makineritë e rënda dhe automjetet që do të përdoren gjatë punimeve të ndërtimit duhet të lahen me shumë kujdes (veçanërisht gomat) me qëllim që të zvogëlohet mundësia e shpërndarjes së farave të llojeve invazive të bimëve. Larja duhet të përsëritet sa herë që makineritë dhe automjetet transferohen në një vendodhje të re.</p>	1	2	2	5	2	7

Subjekti	Ndikimet	Mundësia e zbutjes së ndikimeve	Vlerësimi i ndikimit – përpara masave					SHUMATORE	Masat zbutëse	Vlerësimi i ndikimit – pas masave					SHUMATORE
			SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA MJEDISORE	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË NGJASE			SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË	
								Me qëllim që të shmanget ndikimi negativ në vegjetacionin e brigjeve të lumit Buna, shpimi nëntokësor në këtë rrjedhë ujore duhet të fillojë jashtë brezit të vegjetacionit të pyjeve (145 m larg brigjeve të lumit Buna). Vegjetacioni i brigjeve në afërsi të lumenjve dhe habitatet e rrjedhave të përhershme (nëse janë të pranishme) pas përfundimit të punimeve të ndërtimit duhet të rikthehen në gjendjen fillestare (përjashtuar zonën prioritare të sigurisë 5+5 m). Nëse gjatë punimeve të ndërtimit brenda korridorit të punës shfaqen lloje bimësh invazive, ato duhet të hiqen dhe depozitohen në mënyrën e duhur. Pas aktiviteteve të rehabilitimit, prania e bimëve invazive duhet të monitorohet rregullisht dhe në rast të ri-shfaqjes duhen zbatuar masa shtesë. Nëse gjatë punimeve të ndërtimit në terrenet karstike, ndeshen shpella ose zgavra, të gjitha punimet duhet përkohësisht të ndalojnë. Për këto gjetje duhen njoftuar autoritetet përgjegjëse. Punimet e mëtejshme të ndërtimit duhet të vijojnë sipas udhëzimeve të autoriteteve përkatës. Me qëllim që të shmanget prerja e drurëve të arrës (Juglans regia), përpara heqjes së vegjetacionit duhet të kryhet një vrojtimit botanik për të identifikuar nëse do të ndikohet ndonjë individ. Vrojtimi botanik duhet të kryhet në progresivat: 70+800-72+100, 74+000-76+700, 84+500-96+500, 104+800-110+300, 122+200-126+500, 162+500-163+500.							
	Shqetësim i faunës nga zhurma e punimeve të ndërtimit që prodhojnë zhurmë dhe dridhje	Duke konsideruar larminë e vogël të faunës jashtë kufijve të zonave të mbrojtura, ky ndikim nuk do të jetë i rëndësishëm dhe për rrjedhojë nuk janë propozuar masa zbutëse.	1	2	2	5	2	7	-	1	2	2	5	2	7
	Erozion i tokës në shpatet e pjerrët	Ky ndikim do të zbutet me masat që lidhen me llojet invazive.	2	2	2	6	2	8	Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Rehabilitimit dhe Rigjenerimit /Plani i Menaxhimit të Pejzazhit. Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Kontrollit të Erozionit dhe Sedimentimit.	1	2	2	5	1	6

Subjekti	Ndikimet	Mundësia e zbutjes së ndikimeve	Vlerësimi i ndikimit – përpara masave						Masat zbutëse	Vlerësimi i ndikimit – pas masave					
			SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA MËDISORE	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË NGJASE	SHUMATORE		SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË	SHUMATORE
									Në të gjitha zonat ku vegjetacioni do të hiqet ose dëmtohet, menjëherë pas përfundimit të punimeve të ndërtimit duhet të mbillen barëra të ndryshëm dhe perime me qëllim që të parandalohet erozioni si dhe futja dhe përhapja e llojeve invazive. Në zonat pyjore, pas përfundimit të punimeve të ndërtimit, në korridorin e punimeve (përfshirë zonën prioritare të sigurisë 5+5m) duhet të mbillen drurë dhe lloje shkurrësh të përshtatshme me qëllim që të zbuten efektet e fragmentimit dhe të parandalohet vendosja e llojeve të bimëve invazive.						
	Dëmtimi ose heqja e mbulesës vegetative	Këto ndikime nuk reflektojnë transformimin e përhershëm të sipërfaqes (ky efekt është vlerësuar për fazën e funksionimit). Ndikimet kryesore negative reflektojnë mundësinë e shfaqjes së llojeve invazive.	1	2	1	4	2	6	Në të gjitha zonat ku vegjetacioni do të hiqet ose dëmtohet, menjëherë pas përfundimit të punimeve të ndërtimit duhet të mbillen barëra të ndryshëm dhe perime me qëllim që të parandalohet erozioni si dhe futja dhe përhapja e llojeve invazive. Përpara fillimit të punimeve makineritë e rënda dhe automjetet që do të përdoren gjatë punimeve të ndërtimit duhet të lahen me shumë kujdes (veçanërisht gomat) me qëllim që të zvogëlohet mundësia e shpërndarjes së farave të llojeve invazive të bimëve. Larja duhet të përsëritet sa herë që makineritë dhe automjetet transferohen në një vendodhje të re. Nëse gjatë punimeve të ndërtimit brenda korridorit të punës shfaqen lloje bimësh invazive, ato duhet të hiqen dhe depozitohen në mënyrën e duhur. Pas aktiviteteve të rehabilitimit, prania e bimëve invazive duhet të monitorohet rregullisht dhe në rast të ri-shfaqjes duhen zbatuar masa shtesë. Në zonat pyjore do të shmanget hapja e rrugëve të përhershme të aksesit. Në rast se ato do duhet të ndërtohen, pas përfundimit të fazës ndërtimore, mbulesa e vegjetacionit pyjor duhet të rehabilitohet.	1	2	1	4	1	5
	Shqetësim i faunës nga zhurma e punimeve të ndërtimit që prodhojnë zhurmë dhe dridhje	Duke konsideruar larminë e vogël të faunës jashtë kufijve të zonave të mbrojtura, ky ndikim nuk do të jetë i rëndësishëm dhe për rrjedhojë nuk janë propozuar masa zbutëse.	1	2	2	5	2	7	-	1	2	2	5	2	7

Subjekti	Ndikimet	Mundësia e zbutjes së ndikimeve	Vlerësimi i ndikimit – përpara masave						Masat zbutëse	Vlerësimi i ndikimit – pas masave					
			SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA MËDISORE	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË NGJASE	SHUMATORE		SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË	SHUMATORE
	Dëmtimi ose heqja e mbulesës vegetative	Këto ndikime nuk reflektojnë transformimin e përhershëm të sipërfaqes (ky efekt është vlerësuar për fazën e funksionimit). Ndikimet kryesore negative reflektojnë mundësinë e shfaqjes së llojeve invazive.	1	2	1	4	2	6	Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Menaxhimit të Biodiversitetit. Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Rehabilitimit dhe Rigjenerimit /Plani i Menaxhimit të Pejshazit. Në të gjitha zonat ku vegjetacioni do të hiqet ose dëmtohet, menjëherë pas përfundimit të punimeve të ndërtimit duhet të mbillen barëra të ndryshëm dhe perime me qëllim që të parandalohet erozioni si dhe futja dhe përhapja e llojeve invazive. Përpara fillimit të punimeve makineritë e rënda dhe automjetet që do të përdoren gjatë punimeve të ndërtimit duhet të lahen me shumë kujdes (veçanërisht gomat) me qëllim që të zvogëlohet mundësia e shpërndarjes së farave të llojeve invazive të bimëve. Larja duhet të përsëritet sa herë që makineritë dhe automjetet transferohen në një vendodhje të re. Nëse gjatë punimeve të ndërtimit brenda korridorit të punës shfaqen lloje bimësh invazive, ato duhet të hiqen dhe depozitohen në mënyrën e duhur. Pas aktiviteteve të rehabilitimit, prania e bimëve invazive duhet të monitorohet rregullisht dhe në rast të ri-shfaqjes duhen zbatuar masa shtesë.	1	2	1	4	1	5
	Shqetësim i faunës nga zhurma e punimeve të ndërtimit që prodhojnë zhurmë dhe dridhje	Duke konsideruar larminë e vogël të faunës jashtë kufijve të zonave të mbrojtura, ky ndikim nuk do të jetë i rëndësishëm dhe për rrjedhojë nuk janë propozuar masa zbutëse.	1	2	2	5	2	7	-	1	2	2	5	2	7
	Dëmtimi ose heqja e mbulesës vegetative	Ndikimet kryesore negative reflektojnë mundësinë e shfaqjes së llojeve invazive, por gjithashtu dëmtimin e habitateve natyrore.	1	2	1	4	2	6	Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Menaxhimit të Biodiversitetit. Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Rehabilitimit dhe Rigjenerimit /Plani i Menaxhimit të Pejshazit. Në të gjitha zonat ku vegjetacioni do të hiqet ose dëmtohet, menjëherë pas përfundimit të punimeve të ndërtimit duhet të mbillen barëra të ndryshëm dhe perime me qëllim që të parandalohet erozioni si dhe futja dhe përhapja e llojeve invazive.	1	2	1	4	1	5

Subjekti	Ndikimet	Mundësia e zbutjes së ndikimeve	Vlerësimi i ndikimit – përpara masave						Masat zbutëse	Vlerësimi i ndikimit – pas masave					
			SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA MËDISORE	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË NGJASE	SHUMATORE		SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË	SHUMATORE
									<p>Përpara fillimit të punimeve makineritë e rënda dhe automjetet që do të përdoren gjatë punimeve të ndërtimit duhet të lahen me shumë kujdes (veçanërisht gomat) me qëllim që të zvogëlohet mundësia e shpërndarjes së farave të llojeve invazive të bimëve. Larja duhet të përsëritet sa herë që makineritë dhe automjetet transferohen në një vendodhje të re.</p> <p>Nëse gjatë punimeve të ndërtimit brenda korridorit të punës shfaqen lloje bimësh invazive, ato duhet të hiqen dhe depozitohen në mënyrën e duhur. Pas aktiviteteve të rehabilitimit, prania e bimëve invazive duhet të monitorohet rregullisht dhe në rast të ri-shfaqjes duhen zbatuar masa shtesë.</p> <p>Vendosja e kampeve të punës dhe kantjereve të tubave sa më larg të jetë e mundur nga zonat e pabanuara, rrjedhat ujore, dhe zonave me mbulim të lartë vegjetacioni natyror.</p> <p>Pas përfundimit të punimeve të ndërtimit, zonat në të cilat kanë qenë vendosur kantjeret e tubave dhe instalimet e përkohshme duhet të rehabilitohen që të kthehen në kushtet e mëparshme të përdorimit të tokës.</p>						
	Shqetësim i faunës nga zhurma e punimeve të ndërtimit që prodhojnë zhurmë dhe dridhje	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	1	2	2	5	2	7	Vendosja e kampeve të punës dhe kantjereve të tubave sa më larg të jetë e mundur nga zonat e pabanuara, rrjedhat ujore, dhe zonave me mbulim të lartë vegjetacioni natyror.	1	2	1	4	2	6
	Dëmtim i habitateve bentike dhe të brigjeve (shumë i lokalizuar)	Zbutja përqendrohet në parandalimin e shfaqjes së llojeve invazive.	1	1	2	4	4	8	<p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Menaxhimit të Biodiversitetit.</p> <p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Rehabilitimit dhe Rigjenerimit /Plani i Menaxhimit të Pejzazhit.</p> <p>Vegjetacioni i brigjeve në afërsi të lumenjve dhe habitatet e rrjedhave të përhershme (nëse janë të pranishme) pas përfundimit të punimeve të ndërtimit duhet të rikthehen në gjendjen fillestare (përfunduar zonën prioritare të sigurisë 5+5 m)</p> <p>Përpara fillimit të punimeve makineritë e rënda dhe automjetet që do të përdoren gjatë punimeve të ndërtimit për kalimet me prerje të hapur të lumenjve/përrenjve/kanaeve duhet të lahen me shumë kujdes</p>	1	1	2	4	3	7

Subjekti	Ndikimet	Mundësia e zbutjes së ndikimeve	Vlerësimi i ndikimit – përpara masave						Masat zbutëse	Vlerësimi i ndikimit – pas masave						
			SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA MËDISORE	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË NGJASE	SHUMATORE		SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË	SHUMATORE	
									(veçanërisht gomat) me qëllim që të zvogëlohet mundësia e shpërndarjes së farave të llojeve invazive të bimëve. Larja duhet të përsëritet sa herë që makineritë dhe automjetet transferohen në një vendodhje të re. Të gjitha automjetet e punës (përfshirë ato në habitatet ujore) dhe tubat për hidrotestim duhet të lahen me kujdes me ujë të nxehtë përpara se të lëvizin për në një vendodhje të re me qëllim që të parandalohet hyrja e llojeve invazive.							
	Ndryshime të cilësive fiziko-kimike të ujërave për shkak të përhapjes së sedimenteve	Masat zbutëse nuk janë të zbatueshme.	1	2	2	5	2	7	-		1	2	2	5	2	7
	Futja e llojeve ujore invazive	Zbutja përqendrohet në parandalimin e shfaqjes së llojeve invazive.	2	2	2	6	2	8	Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Menaxhimit të Biodiversitetit. Të gjitha automjetet e punës (përfshirë ato në habitatet ujore) dhe tubat për hidrotestim duhet të lahen me kujdes me ujë të nxehtë përpara se të lëvizin për në një vendodhje të re me qëllim që të parandalohet hyrja e llojeve invazive. Hidrotestimi në të gjitha vendodhjet duhet të kryhet nën mbikqyrjen e biologëve të cilët duhet të konfirmojnë zbatimin e të gjitha masave për llojet tokësore dhe ujore invazive.		1	1	1	3	1	4
	Shqetësim i faunës nga zhurma e punimeve të ndërtimit që prodhojnë zhurmë dhe dridhje	Masat zbutëse nuk janë të zbatueshme.	1	2	1	4	1	5	-		1	2	1	4	1	5

Subjekti	Ndikimet	Mundësia e zbutjes së ndikimeve	Vlerësimi i ndikimit – përpara masave						Masat zbutëse	Vlerësimi i ndikimit – pas masave					
			SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA MJEJISORE	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË NGJASE	SHUMATORE		SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË	SHUMATORE
Pyjet	Prerja dhe pastrimi i parcelave të vogla pyjore brenda brezit të punimeve (18 m) në të gjithë gjatësinë e gjurmës së tubacionit me qëllim aksesin e automjeteve dhe makinerive, rrit mundësinë e zjarreve në pyje	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	2	1	2	5	4	9	Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Menaxhimit të Biodiversitetit. Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Rehabilitimit dhe Rigjenerimit /Plani i Menaxhimit të Pejshazhit. Breza me vegjetacion mbrojtës duhet të krijohen përgjatë skajeve të rinj të formuar të pyjeve. Këta breza do të krijohen duke mbjellë lloje autoktonë (drurë dhe shkurre) përgjatë skajeve të formuar rishtas të pyjeve halorë dhe gjethegjërë me përqendrim të lartë të individëve me kurorë të dendur. Këta pyje gjenden ndërmjet progresivave: 59+918 - 59+783, 62+481 - 62+863, 72+973 - 73+205, 89+175 - 89+247, 132+927 - 133+048, 170+092 - 170+235. Pas prerjes duhet të kryhet sistemimi i pyjeve (drurët e prerë duhet të mblihen dhe largohen, degët të hiqen ose stivosen, dhe trungjet të shkullen).	1	1	1	3	2	5
	Shpyllëzimi i pjesshëm në gjerësinë (6 m) dhe gjatësinë e rrugëve të aksesit që do të ndërtohen në zonë të pyllëzuar, rrit mundësinë e zjarreve në pyje	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	1	1	2	4	4	8	Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Menaxhimit të Biodiversitetit. Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Rehabilitimit dhe Rigjenerimit /Plani i Menaxhimit të Pejshazhit. Breza me vegjetacion mbrojtës duhet të krijohen përgjatë skajeve të rinj të formuar të pyjeve. Këta breza do të krijohen duke mbjellë lloje autoktonë (drurë dhe shkurre) përgjatë skajeve të formuar rishtas të pyjeve halorë dhe gjethegjërë me përqendrim të lartë të drurëve me kurorë të dendur. Këta pyje gjenden në afërsi të progresivave: 58+590 - 60+395, 61+672 - 64+098, 72+218 - 72+383, 72+884 - 73+248, 131+078 - 132+800, 138+463 - 140+052. Pas prerjes duhet të kryhet sistemimi i pyjeve (drurët e prerë duhet të mblihen dhe largohen, degët të hiqen ose stivosen, dhe trungjet të shkullen).	1	1	1	3	2	5
	Shpyllëzimi i pjesshëm, mundësi e shtuar e zjarreve në pyje	Masat zbutëse nuk janë të zbatueshme.	1	1	1	3	2	5	-	1	1	1	3	2	5

Subjekti	Ndikimet	Mundësia e zbutjes së ndikimeve	Vlerësimi i ndikimit – përpara masave						Masat zbutëse	Vlerësimi i ndikimit – pas masave					
			SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA MËDISORE	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË NGJASE	SHUMATORE		SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË	SHUMATORE
Zonat e mbrojtura	Dëmtimi ose heqja e mbulesës vegjetative	Zbutja përqendrohet në parandalimin e shfaqjes së llojeve invazive.	1	1	1	3	3	6	<p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Menaxhimit të Biodiversitetit.</p> <p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Rehabilitimit dhe Rigjenerimit /Plani i Menaxhimit të Pejshazhit.</p> <p>Në të gjitha zonat ku vegjetacioni do të hiqet ose dëmtohet, menjëherë pas përfundimit të punimeve të ndërtimit duhet të mbillen barëra të ndryshëm dhe perime me qëllim që të parandalohet erozioni si dhe futja dhe përhapja e llojeve invazive.</p> <p>Në zonat pyjore, pas përfundimit të punimeve të ndërtimit, në korridorin e punimeve (përfshirë zonën prioritare të sigurisë 5+5m) duhet të mbillen drurë dhe lloje shkurresh të përshtatshme me qëllim që të zbuten efektet e fragmentimit dhe të parandalohet vendosja e llojeve të bimëve invazive.</p> <p>Përpara fillimit të punimeve makineritë e rënda dhe automjetet që do të përdoren gjatë punimeve të ndërtimit duhet të lahen me shumë kujdes (veçanërisht gomat) me qëllim që të zvogëlohet mundësia e shpërndarjes së farave të llojeve invazive të bimëve. Larja duhet të përsëritet sa herë që makineritë dhe automjetet transferohen në një vendodhje të re.</p> <p>Me qëllim që të shmangët ndikimi negativ në vegjetacionin e brigjeve të lumit Buna, shpimi nëntokësor në këtë rrjedhë ujore duhet të fillojë jashtë brezit të vegjetacionit të pyjeve (145 m larg brigjeve të lumit Buna).</p> <p>Vegjetacioni i brigjeve në afërsi të lumenjve dhe habitatet e rrjedhave të përhershme (nëse janë të pranishme) pas përfundimit të punimeve të ndërtimit duhet të rikthehen në gjendjen fillestare (përfshirë zonën prioritare të sigurisë 5+5 m).</p> <p>Nëse gjatë punimeve të ndërtimit brenda korridorit të punës shfaqen lloje bimësh invazive, ato duhet të hiqen dhe depozitohen në mënyrë të duhur. Pas aktiviteteve të rehabilitimit, prania e bimëve invazive duhet të monitorohet rregullisht dhe në rast të ri-shfaqjes duhen zbatuar masa shtesë.</p> <p>Gjatë punimeve të ndërtimit brenda kufijve të zonave të mbrojtura në pjesën veriore të gjurmës së IAP (nga progresiva 160+300 deri në fund të rrugës) biologët dhe ekspertët e tjerë të ruajtjes së natyrës duhet të jenë të pranishëm për të mbikqyrur në mënyrë konstante që të sigurohet se nuk do të dëmtohet sipërfaqe shtesë.</p>	1	1	1	3	2	5

Subjekti	Ndikimet	Mundësia e zbutjes së ndikimeve	Vlerësimi i ndikimit – përpara masave						Masat zbutëse	Vlerësimi i ndikimit – pas masave						
			SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA MËDISORE	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË NGJASE	SHUMATORE		SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË	SHUMATORE	
									Restaurimi i vegetacionit brenda Zonës së Rëndësishme për Bimët të Liqenit të Shkodrës dhe Lumit Buna (nga progresiva 166+820 deri në fund të rrugës) duhet të mbikqyren nga botanisti.							
	Dëmtimi i rrjedhave të vogla dhe kanaleve sjell ndryshim në cilësitë fiziko-kimike të ujërave përkatës	Masat zbutëse nuk janë të zbatueshme.	1	2	2	5	2	7	-		1	2	2	5	2	7
	Ndryshim i habitatit	Zbutja përqendrohet në parandalimin e shfaqjes së llojeve invazive.	1	2	1	4	2	6	<p>Në të gjitha zonat ku vegetacioni do të hiqet ose dëmtohet, menjëherë pas përfundimit të punimeve të ndërtimit duhet të mbillen barëra të ndryshëm dhe perime me qëllim që të parandalohet erozioni si dhe futja dhe përhapja e specieve invazive.</p> <p>Përpara fillimit të punimeve makineritë e rënda dhe automjetet që do të përdoren gjatë punimeve të ndërtimit duhet të lahen me shumë kujdes (veçanërisht gomat) me qëllim që të zvogëlohet mundësia e shpërndarjes së farave të llojeve invazive të bimëve. Larja duhet të përsëritet sa herë që makineritë dhe automjetet transferohen në një vendodhje të re.</p> <p>Nëse gjatë punimeve të ndërtimit brenda korridorit të punës shfaqen lloje bimësh invazive, ato duhet të hiqen dhe depozitohen në mënyrën e duhur. Pas aktiviteteve të rehabilitimit, prania e bimëve invazive duhet të monitorohet rregullisht dhe në rast të ri-shfaqjes duhen zbatuar masa shtesë.</p> <p>Rrugët e aksesit ndërmjet progresivës 160+000 dhe fundit të gjurmës duhet të vendosen në anën verilindore të korridorit të IAP me qëllim që të shmanget sa më shumë të jetë e mundur Zona e Rëndësishme për Shpendët (IBA).</p>		1	2	1	4	1	5

Subjekti	Ndikimet	Mundësia e zbutjes së ndikimeve	Vlerësimi i ndikimit – përpara masave						Masat zbutëse	Vlerësimi i ndikimit – pas masave					
			SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA MJEDISORE	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË NGJASE	SHUMATORE		SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË	SHUMATORE
	Ndryshim i habitatit në zonën Shëngjin-ishëm, kandidatë për pjesë e rrjetit Emerald	Zbutja përqendrohet në parandalimin e shfaqjes së llojeve invazive.	1	2	1	4	2	6	<p>Në të gjitha zonat ku vegjetacioni do të hiqet ose dëmtohet, menjëherë pas përfundimit të punimeve të ndërtimit duhet të mbillen barëra të ndryshëm dhe perime me qëllim që të parandalohet erozioni si dhe futja dhe përhapja e llojeve invazive.</p> <p>Përpara fillimit të punimeve makineritë e rënda dhe automjetet që do të përdoren gjatë punimeve të ndërtimit duhet të lahen me shumë kujdes (veçanërisht gomat) me qëllim që të zvogëlohet mundësia e shpërndarjes së farave të llojeve invazive të bimëve. Larja duhet të përsëritet sa herë që makineritë dhe automjetet transferohen në një vendodhje të re.</p> <p>Nëse gjatë punimeve të ndërtimit brenda korridorit të punës shfaqen lloje bimësh invazive, ato duhet të hiqen dhe depozitohen në mënyrën e duhur. Pas aktiviteteve të rehabilitimit, prania e bimëve invazive duhet të monitorohet rregullisht dhe në rast të ri-shfaqjes duhen zbatuar masa shtesë.</p> <p>Vendosja e kampeve të punës dhe kantjereve të tubave sa më larg të jetë e mundur nga zonat e pabanuara, rrjedhat ujore, dhe zonave me mbulim të lartë vegjetacioni natyror.</p> <p>Pas përfundimit të punimeve të ndërtimit, zonat në të cilat kanë qenë vendosur kantjeret e tubave dhe instalimet e përkohshme duhet të rehabilitohen që të kthehen në kushtet e mëparshme të përdorimit të tokës.</p>	1	2	1	4	1	5
	Shqetësim i faunës (ku nuk përfshihen shpendët) nga zhurma, dridhjet, rritja e pranisë njerëzore	Masat zbutëse nuk janë të zbatueshme.	1	2	2	5	2	7	-	1	2	2	5	2	7
	Shqetësim i faunës nga zhurma, dridhjet, rritja e pranisë njerëzore	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	2	2	3	7	4	11	<p>Të gjitha punimet e ndërtimit ndërmjet progresivës 160+000 dhe fundit të gjurmës duhet të kryhen jashtë sezonit të shumimit (nga marsi deri në fund të gushtit) të shumicës së shpendëve të lagunave që janë evidentuar në zonën e gjerë të projektit.</p> <p>Të gjitha punimet e ndërtimit ndërmjet progresivës 160+000 dhe fundit të gjurmës duhet të organizohen në varësi të kohës së ditës – duhet të</p>	1	2	2	5	2	7

Subjekti	Ndikimet	Mundësia e zbutjes së ndikimeve	Vlerësimi i ndikimit – përpara masave						Masat zbutëse	Vlerësimi i ndikimit – pas masave					
			SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA MËDISORE	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË NGJASE	SHUMATORE		SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË	SHUMATORE
									fillojnë dy orë pas lindjes së diellit dhe të përfundojnë një orë përpara perëndimit. Të gjitha punimet e ndërtimit ndërmjet progresivës 160+300 dhe fundit të gjurmës duhet të kryhen nën mbikqyrjen konstante të ornitologut me qëllim që të sigurohet zbatimi i duhur i masave që lidhen me shmangien e ndikimeve tek shpendët (duke shmangur kohën më të ndjeshme të vitit dhe ditës).						
	Futja e llojeve ujore invazive	Zbutja përqendrohet në parandalimin e shfaqjes së llojeve invazive.	2	2	2	6	2	8	Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Menaxhimit të Biodiversitetit. Të gjitha automjetet e punës (përfshirë ato në habitatet ujore) dhe tubat për hidrotestim duhet të lahen me kujdes me ujë të nxehtë përpara se të lëvizin për në një vendodhje të re me qëllim që të parandalohet hyrja e llojeve invazive. Hidrotestimi në të gjitha vendodhjet duhet të kryhet nën mbikqyrjen e biologëve të cilët duhet të konfirmojnë zbatimin e të gjitha masave për llojet tokësore dhe ujore invazive.	1	1	1	3	1	4
	Zhurme dhe dridhje	Masat zbutëse nuk janë të zbatueshme.	1	2	1	4	1	5	-	1	2	1	4	1	5
› Faza e funksionimit															
Biodiversiteti	Shndërrimi përgjithnjë i sipërfaqes (shumë i lokalizuar)	Masat zbutëse përqendrohen në llojet invazive.	1	2	1	4	4	8	Llojet invazive brenda zonës së sigurisë, në afërsi të objekteve sipërfaqësore dhe rrugëve të përhershme të aksesit do të hiqen dhe asgjësohen në mënyrën e duhur.	1	2	1	4	4	8
	Parandalimi i krijimit të mbulesës së vegjetacionit pyjor	Masat zbutëse përqendrohen në llojet invazive.	1	2	1	4	4	8	Llojet invazive brenda zonës së sigurisë, në afërsi të objekteve sipërfaqësore dhe rrugëve të përhershme të aksesit do të hiqen dhe asgjësohen në mënyrën e duhur.	1	2	1	4	4	8

Subjekti	Ndikimet	Mundësia e zbutjes së ndikimeve	Vlerësimi i ndikimit – përpara masave							Masat zbutëse	Vlerësimi i ndikimit – pas masave						
			SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA MJEDISORE	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË NGJASE	SHUMATORE	SHKALLA		SHH&K	NDJESHMËRIA	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË	SHUMATORE		
	(shumë e lokalizuar)																
Pyjet	Heqja përgjithnjë e vegjetacionit drusor brenda zonës prioritare të sigurisë dhe të së drejtës për kalim për qëllime të mirëmbajtjes dhe riparimit (5m+5m) përgjatë gjurmës së gazsjellësit, rrit mundësinë e zjarreve në pyje.	Masat zbutëse nuk janë të zbatueshme.	1	1	1	3	1	4	-		1	1	1	3	1	4	
Zonat e mbrojtura	Shndërrimi i sipërfaqes në istalimet sipërfaqësore dhe rrugët e përhershme të aksesit	Masat zbutëse përqendrohen në llojet invazive.	1	2	1	4	4	8		Llojet invazive brenda zonës së sigurisë, në afërsi të objekteve sipërfaqësore dhe rrugëve të përhershme të aksesit do të hiqen dhe asgjësohen në mënyrën e duhur.	1	2	1	4	4	8	
Shkarkimet në mjedis																	
› Faza ndërtimore																	
Cilësia e ajrit	Çlirimet e pluhurit	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	2	1	1	4	3	7		Për reduktimin e pluhurit në sheshet e punës dhe përgjatë rrugëve të aksesit të përdorura nga projekti, sipas nevojës do të zbatohen këto masa: - spërkatja e rregullt me ujë për të ruajtur lagështinë në rrugë dhe kohezionin e grimcave të pluhurit; - ulja e shpejtësisë së automjeteve (20 km/h) brenda dhe pranë zonave të ndjeshme (qendra të banuara). Vendosja në kontratë e klauzolave për praktikatat më të mira të SHSM përfshirë masat për uljen e pluhurit:	1	1	1	3	2	5	

Subjekti	Ndikimet	Mundësia e zbutjes së ndikimeve	Vlerësimi i ndikimit – përpara masave						Masat zbutëse	Vlerësimi i ndikimit – pas masave					
			SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA MJEDISORE	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË NGJASE	SHUMATORE		SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË	SHUMATORE
									<p>1) largimi i pluhurit</p> <p>2) lagia/spërkatja me ujë</p> <p>3) transporti/trajtimi i duhur i ngarkesave</p> <p>4) mirëmbajtja e makinerive</p> <p>5) fikja e motorëve</p> <p>6) ulja e shpejtësisë së automjeteve.</p> <p>Flota e automjeteve ose makinerive që shkarkojnë gaze të djegies do të mbahen në intervale dhe sipas metodave të specifikuara nga prodhuesi.</p> <p>Paralajmërimi i bashkive për aktivitete me çlirim kritik të pluhurit.</p> <p>Trailerat dhe kontenerët metalikë të përdorur për mbajtjen e materialeve të cilat mund të derdhen (rërë, material copëzor, inerte, materiale të caktuara) duhet të mbulohen për të gjithë itinerarin nga një zonë punimesh në një tjetër.</p> <p>Kur magazinimi, transporti dhe trajtimi i pjesës më të madhe të materialeve bëhet në mjedis të hapur dhe të ekspozuar ndaj erës, masat e nevojshme që duhet të zbatohen për uljen e pluhurit, duhet të përfshijnë një ose disa nga teknikat e mëposhtme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lagia e sipërfaqes, - mbulimi i sipërfaqes - mbjellja me vegjetacion e sipërfaqes. 						
	Çlirimet e pluhurit	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	2	1	1	4	3	7	Gjatë ditëve të thata, lagia me ujë e zonave të operacioneve që nuk janë të shtruara.	1	1	1	3	2	5
	Çlirimet e pluhurit	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	2	1	1	4	2	6	Shtypje me ujë e pluhurit (sipas nevojës në varësi të llojit të tokave) gjatë sezonit të thatë në brezin e punimeve dhe rrugët e pashtuara që gjenden <200 m larg qendrave të banuara.	1	1	1	3	2	5
	Produktet e djegies së karburantit fosil	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	1	1	2	4	3	7	Flota e automjeteve ose makinerive që shkarkojnë gaze të djegies do të mbahen në intervale dhe sipas metodave të specifikuara nga prodhuesi.	1	1	2	4	2	6

Subjekti	Ndikimet	Mundësia e zbutjes së ndikimeve	Vlerësimi i ndikimit – përpara masave					SHUMATORE	Masat zbutëse	Vlerësimi i ndikimit – pas masave					SHUMATORE
			SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA MJEDISORE	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË NGJASE			SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË	
Zhurma	Çlirimet e zhurmës në mjedis nga punimet e ndërtimit	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	2	1	1	4	3	7	<p>Kur është e përshtatshme, punimet e ndërtimit në afërsi të objekteve të banimit (<100 m) duhet të kryhen gjatë ditës (nga 07:00 deri në 19:00).</p> <p>Punimet e ndërtimit në afërsi të objekteve të banimit duhet të përmbushin kufizimet ligjore.</p> <p>Makineritë dhe automjetet të fiken kur nuk janë në regjim pune.</p> <p>Vendosja e paisjeve stacionare (p.sh. kompresorët) sa më larg të jetë e mundur nga receptorët më të afërt (zonat e banimit).</p> <p>Në rastet kur nuk është e mundur të sigurohet distancë e mjaftueshme nga rezidencat për vendosjen e paisjeve stacionare (p.sh. kompresorët) të përdoren barrierat ndaj zhurmës gjatë aktiviteteve ndërtimore.</p>	1	1	1	3	3	6
Menaxhimi i mbetjeve	Ndotja e tokës dhe ujërave nga mbetjet	Planifikimi i menaxhimit të mbetjeve përmes zbatimit të masave për parandalimin dhe reduktimin, ndarjen në rryma të ndryshme dhe trajtimit dhe asgjësimit nga kompani të licencuara	1	1	1	3	4	7	<p>Përgatitja dhe zbatimi i një Plani për Menaxhimin e Mbetjeve në përputhje me standartet ndërkombëtare dhe legjisllacionin shqiptar për menaxhimin e mbetjeve, për organizimin e zonave të ruajtjes së përkohshme (përfshirë kushtet e veçanta për ruajtjen e mbetjeve të rrezikshme) dhe dinamikat e depozitimit.</p> <p>Krijimi dhe mbajtja e regjistrit të mbetjeve. Në këtë regjistër do të rregjistrohen të gjitha operacionet që lidhen me mbetjet: prodhimi, grumbullimi, ruajtja e përkohshme, transporti, trajtimi. Në këtë regjistër dokumentohen këto aspekte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lloji i mbetjeve, - sasia e mbetjeve, - emri dhe adresa e instalimit për menaxhimin e mbetjeve, në të cilin dërgohen. - emri dhe adresa e transportuesit të mbetjeve; - trajtimi i planifikuar i mbetjeve. <p>Ruajtja e regjistrit për së paku 3 vjet pas pranimit të përkohshëm të punimeve.</p> <p>Tre kategori mbetjesh duhet të identifikohen në zonat e punimeve dhe në dokumentet gjurmues: mbetje të rrezikshme, mbetje jo-të rrezikshme dhe mbetje inerte.</p> <p>Për mbledhjen dhe riciklimin e mbetjeve të riciklueshme do të kontraktohet një kompani e licencuar. Mbetjet e riciklueshme do të</p>	1	1	1	3	2	5

Subjekti	Ndikimet	Mundësia e zbutjes së ndikimeve	Vlerësimi i ndikimit – përpara masave						Masat zbutëse	Vlerësimi i ndikimit – pas masave								
			SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA MJEDISORE	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË NGJASE	SHUMATORE		SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË	SHUMATORE			
									<p>largohen nga vendi i ruajtjes së përkohshme rregullisht, jo më rrallë se çdo 2 muaj.</p> <p>Mbetjet do të mblidhen nga çdo zonë punimesh në të njëjtën sasi që janë prodhuar dhe do të çohen në vendin e përkohshëm të ruajtjes i cili duhet të plotësojë këto kritere:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gjendet së paku 100 m larg çdo zone natyrore të ndjeshme dhe mbi 500 m larg çdo zone të ndjeshme socio-ekonomike, - gjendet në një sipërfaqe të sheshtë të papërshkueshme për të parandaluar infiltrimin, - ka shtresë në dysheme për mbetjet jo inerte, - kontenierë në përmasa të përshtatshme, të padepërtueshëm dhe nivel rezistence në varësi të rrezikut dhe fazës së mbetjes (e ngurtë, e lëngët, e gaztë), - vendi i ruajtjes së mbetjeve të lëngëshme i pajisur me një rrethim të dytë me volum të paktën sa volumi i mbetjeve në kontenierë. <p>Pjesa e mbetur e materialit të gërmimeve duhet të ruhet e ndarë përpara se të hiqet. Depozitimi përfundimtar duhet të koordinohet ngushtësisht me autoritetet përgjegjës.</p> <p>Nuk lejohet depozitimi i pjesës së mbetur të materialit të gërmimeve në toka bujqësore ose pyje, kullota ose habitate të tjerë të çënueshëm (shpella, hinka natyrore etj.).</p> <p>Dherat e kontaminuara nga derdhjet/rrjedhjet duhet të mblidhen veçmas dhe të dërgohen në kompani të autorizuar.</p>									
<p>› Faza e funksionimit</p>																		
Cilësia e ajrit	Shkarkime të CO dhe NO _x	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	2	2	1	5	1	6	<p>Mirëmbajtja e pajisjeve dhe monitorimi i boilerave të instaluar në BVS/PRMS Fushë - Kruja, PTS/BVS/PRMS Mamurras, PTS/BVS/PRMS Kavajë, BVS/PRMS Tiranë dhe PRMS Lezhë.</p> <p>Matje vetëm një herë, pas futjes në funksionim të objekteve sipërfaqësore (PRMS).</p>	1	2	1	4	1	5			
Zhurma	Çlirimet e zhurmës në mjedis nga	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet	2	1	1	4	1	5	<p>Kryerja rregullisht e mirëmbajtjes së pajisjeve që reduktojnë zhurmën.</p> <p>Instalimi në PRMS i shuajtësve të zhurmës për reduktimin e niveleve të zhurmës së çliruar nga valvulat e reduktimit.</p>	1	1	1	3	1	4			

Subjekti	Ndikimet	Mundësia e zbutjes së ndikimeve	Vlerësimi i ndikimit – përpara masave						Masat zbutëse	Vlerësimi i ndikimit – pas masave					
			SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA MJEDISORE	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË NGJASE	SHUMATORE		SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË	SHUMATORE
	funksionimi i tubacionit	përmes zbatimit të masave.													
Menaxhimi i mbetjeve	Ndotja e tokës dhe ujërave nga mbetjet	Planifikimi i menaxhimit të mbetjeve përmes zbatimit të masave për parandalimin dhe reduktimin, ndarjen në rryma të ndryshme dhe trajtimit dhe asgjësimit nga kompani të licencuara	1	3	1	5	2	7	Zbatimi i Planit të Menaxhimit të Mbetjeve. Mbetjet e prodhuara gjatë operacioneve të mirëmbajtjes duhet të mblidhen të ndara në kontenerë specialë dhe dërgohen në kompani të autorizuar.	1	3	1	5	1	6
Ndikimet sociale dhe në shëndet															
› Faza para-ndërtimore															
Shqetësime të komunitetit	Veprimet e lidhura me gazsjellësin mund të perceptohen si shqetësim, një ndërhyrje në rrjedhën normale të jetës dhe si diçka që mund të sjellë vetëm probleme/rreziqe tek komuniteti lokal përveç shqetësimeve të ndryshme në lidhje me çështjet e mjedisit, sociale dhe të shëndetit	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	3	1	2	6	2	8	Ndryshimi sipas nevojës dhe zbatimi i Planit të Angazhimit të Palëve të Interesit. Ndryshimi sipas nevojës dhe zbatimi i Mekanizmit të Ankesave që palët e interesit të mund të raportojnë shqetësimet e veçanta. Mbajtja e konsultimeve publike në të cilat të gjitha palëve të interesuara duhet t’u paraqiten qartë dhe thjeshtë masat zbutëse për minimizimin e të gjitha ndikimeve (mjedisore, sociale dhe ekonomike) si dhe përfitimet e përgjithshme nga projekti. Konsultimet duhet të mbahen gjatë gjithë ciklit të projektit të ardhshëm. Përgatitja dhe komunikimi i Planit të Rehabilitimit të kushteve të jetesës në të cilin kompensimi duhet të bazohet në parimet e mëposhtme: <ul style="list-style-type: none"> Blerja e tokës dhe e drejta e servitutit dhe aksesit për IAP do të bëhet në përputhje me ligjin shqiptar dhe kërkesat ndërkombëtare (BERZH KP 5, 2019.). IAP do të kërkojë të minimizojë zhvendosjet ekonomike. Ndikimet në pronësinë mbi tokën, përdorimin e tokës dhe kushtet e jetesës duhet të kompensohen. 	2	1	2	4	1	6

Subjekti	Ndikimet	Mundësia e zbutjes së ndikimeve	Vlerësimi i ndikimit – përpara masave						Masat zbutëse	Vlerësimi i ndikimit – pas masave					
			SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA MJEDISORE	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË NGJASE	SHUMATORE		SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË	SHUMATORE
								<ul style="list-style-type: none"> • Toka e nevojshme për përdorim të përhershëm për instalimet sipërfaqësore do të blihet nga pronarët aktualë. • Toka e nevojshme për përdorim të përkohshëm, përfshirë korridorin e punimeve (brezin e punimeve) dhe toka e nevojshme përkohësisht për ndërtimin e instalimeve përkatëse të tilla si kampet e punës ose kantjeret e magazinimit të tubave, nuk do të blihet nga IAP, por do të merret me qira për së paku dy vjet (pak a shumë në varësi të kohës së nevojshme) nga pronarët aktualë tek të cilët do të kthehet pas përfundimit të ndërtimit dhe rikthimit në gjendjen fillestare. • Për tokat subjekt i kufizimeve gjatë fazës së funksionimit, këto kufizime do t’iu kompensohen pronarëve të prekur. • Kompensimi për tokën dhe kulturat bujqësore bazuar në vlerën e plotë të zëvendësimit paguhet përpara fillimit të ndërtimit. Vlera e plotë e zëvendësimit do të përfshijë edhe kostot e transaksioneve. • Toka pa pronar (jetime), p.sh. tokë e ndarë ose e copëtuar në atë mënyrë që një pjesë e pa përvetësuar e truallit bëhet e pa aksesueshme, jo ekonomike dhe/ose e paqëndrueshme, do të kompensohet. • Procesi i aksesimit të tokës, përfshirë identifikimin e parcelave dhe pronarëve/përdoruesve të prekur, përvetësimi i tokës dhe e drejta e lehtësimit, si dhe marrja me qira do të administrohet nga IAP dhe agjentë të specializuar tokash. • Ekipet e IAP për tokat do të kërkojnë të hyjnë në marrëveshje të negociueshme me pronarët dhe përdoruesit e tokës kurdo që të jetë e mundur. Kur nuk mund të arrihet marrëveshje, ekipet e tokave duhet t’i drejtohen shpronësimit, në përputhje me ligjin shqiptar për shpronësimet, nën kontrollin e autoriteteve kompetente dhe gjykatave. Ndërmjet të tjerash, kjo mund të aplikohet në situata kur pronarët ose përdoruesit e tokës janë të panjohur (pronarë të munguar) si dhe në situata kur negociatat për mirëbesim nuk arrijnë një marrëveshje reciprokisht të pranuar. • Personat e prekur do të kenë akses në mekanizmin e ankesave, përfshirë nivelin e parë të shqyrtimit të brendshëm të ankesave nga 							

Subjekti	Ndikimet	Mundësia e zbutjes së ndikimeve	Vlerësimi i ndikimit – përpara masave						Masat zbutëse	Vlerësimi i ndikimit – pas masave					
			SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA MËDISORE	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË NGJASE	SHUMATORE		SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË	SHUMATORE
								<p>IAP, dhe mundësinë e personave të dëmtuar t’i drejtohen nivelit të dytë të rishikimit të ankesës në mënyrë të pavarur.</p> <ul style="list-style-type: none"> Personat e prekur do të kenë akses në masat për mbështetjen e kushteve të jetesës që përmes restaurimit të sigurohen standartet e jetesës së të prekurve në nivelin e para-projektit. Grupet e cënueshme do të identifikohen dhe asistohen në mënyrë të veçantë sipas nevojës. <p>Hapat kryesorë ligjorë të procesit që duhet të ndiqen dhe zbatohen përpara se të fillojë ndërtimi:</p> <ul style="list-style-type: none"> Identifikimi i tokës që do të preket – përditësimi me të dhëna nga regjistri i tokave (kadastra) për korridorin prej 400 m (200+200). Verifikimi i titujve të pronësisë për tokat bujqësore. Përgatitja e inventarit të pronave. Vendosja e të drejtës së uzufuktit. Vendosja e të drejtës së servitutit. Varianti i blerjes (“Marrëveshja me kapar”). Shpronësim për interes publik me përfitim të një inestitori privat. Vlerësimi dhe llogaritja e kompensimit. Procesi i legalizimit. Pretendimet dhe ankesat. Nënshkrimi i marrëveshjes për akses në toka. 							
Trashëgimia kulturore	Ndikim në vendet e identifikuar të trashëgimisë kulturore	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	2	1	2	5	1	6	<p>Burimet e trashëgimisë kulturore duhet të konsiderohen dhe përfshihen në fazat e mëtejshme të hartimit të projektit dhe duhet të bëhen të gjitha përpjekjet e arësyeshme për shmangien e siteve/objekteve të trashëgimisë kulturore gjatë përgatitjes së projektit. Në përgatitjen e dokumenteve të projektit duhet të zbatohet hierarkia zbutëse.</p> <p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Menaxhimit dhe Monitorimit të Trashëgimisë Kulturore (PMMTK).</p> <p>Kryerja e një vrojtimi të detajuar në të gjitha vendet e trashëgimisë kulturore të identifikuar në VNMS dhe përgatitja para-ndërtimit e një/disë studimi (eve) për identifikimin dhe vlerësimin e mëtejshëm të të gjithë vendeve, që të sigurohet se do të zbatohet një përgjigje dhe zbutje e</p>	1	1	1	3	1	4

Subjekti	Ndikimet	Mundësia e zbutjes së ndikimeve	Vlerësimi i ndikimit – përpara masave						Masat zbutëse	Vlerësimi i ndikimit – pas masave					
			SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA MJEDISORE	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË NGJASE	SHUMATORE		SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË	SHUMATORE
									<p>përshtatshme. Aktivitete që do të kryhen në kuadër të studimit/studimeve para-ndërtimore duhet të dakordësohen me institucionet kombëtare përkatëse. Gjetjet e këtyre studimeve duhet të përfshihen në PMMTK. Përgjegjësitë e këshilltarit të punësuar për trashëgiminë kulturore duhet të përfshijnë por jo të kufizohen në:</p> <ul style="list-style-type: none"> Kujdesin që ndërtimi kryhet në përputhje me PMMTK. Sigurinë që për punimet arkeologjike janë marrë të gjitha lejet nga organet e duhura qeveritare. Përgatitjen e raporteve të përshtatshme të dokumentuara dhe/ose raporteve sipas të cilave projekti lejohet të procedojë (në lidhje me mbrojtjen e trashëgimisë kulturore). Verifikimin e rëndësisë së trashëgimisë kulturore të çdo gjetjeje rastësore të mundshme dhe rekomandimin e veprimeve të duhura. <p>Kontraktori i ngarkuar me punimet e ndërtimit duhet të punësojë një kontraktor arkeolog të licencuar sipas legjislacionit shqiptar përkatës për të punuar në Shqipëri, i cili do të jetë përgjegjës (por jo vetëm) për:</p> <ul style="list-style-type: none"> Kryerjen e gërmimit arkeologjik. Rregjistrimin, studimin dhe raportimin për materialet e zbuluara gjatë fazës para-ndërtimore dhe ndërtimore dhe duke siguruar raporte të njejtë sipas një frekuence (shpeshësie) të paracaktuar. Raportimin e gjetjeve rastësore kur ato ndodhin. Ofrimin e udhëzimeve për personelin tjetër të IAP në terren në njohjen dhe mënyrën e sjelljes për çështje të trashëgimisë kulturore. Rregjistron aktivitetet e monitorimit. 						
> Faza ndërtimore															
Shqetësim i përkohshëm i jetës së përditshme	Do të ndodhin ndryshime të përhershme ose të përkohshme në përdorimin e tokës.	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	3	1	2	5	1	6	Zbatimi dhe nëse është i nevojshëm, ndryshimi i Planit të Angazhimit të Palëve të Interesit. Zhvillimi i konsultimeve me popullsinë e prekur. Përdorimi i metodave më të përshtatshme të konsultimit – mbledhje me publikun, mbledhje me grupet e targetuar, fletëpalosje për projektin, tabela në rrugë, faqe interneti për projektin.	1	1	2	4	1	5

Subjekti	Ndikimet	Mundësia e zbutjes së ndikimeve	Vlerësimi i ndikimit – përpara masave						Masat zbutëse	Vlerësimi i ndikimit – pas masave					
			SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA MJEDISORE	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË NGJASE	SHUMATORE		SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË	SHUMATORE
									<p>Gjatë konsultimeve të gjitha palëve të interesuara duhet t'u paraqiten qartë dhe thjeshtë masat zbutëse për minimizimin e të gjitha ndikimeve (mjedisore, sociale dhe ekonomike) si dhe përfitimet e përgjithshme nga projekti. Informacioni për mundësinë e paraqitjes së një ankese dhe mënyrën e paraqitjes, duhet të komunikohet qartë dhe me transparencë. Zbatimi dhe nëse është i nevojshëm, ndryshimi i Mekanizmit të Ankesave që jepet në Planin e Angazhimit të Palëve të Interesit.</p> <p>Në orë të kufizuara, ofrimi i aksesit të përkohshëm në banesa për banorët lokalë duke vendosur pllaka çeliku mbi kanale; në rastet kur kufizimet në akses nuk mund të shmangen, duhet të gjenden zgjidhje alternative në bashkëpunim me autoritetet lokale dhe drejtuesit e komunitetit.</p> <p>Sigurimi i aksesit në prona private (toka bujqësore, kullota ose aktivitete të tjera bujqësore etj.) ose përcaktimi i alternativave të përshtatshme të aksesit në konsultim me pronarët ose përdoruesit.</p> <p>Gjatë planifikimit final të rrugëve të aksesit që do të përdoren për ndërtim, është e nevojshme të zbatohen masat e mëposhtme:</p> <ul style="list-style-type: none"> Itineraret që do të përshkojë flota e automjeteve dhe makinerive të projektit duhet të hartëzohen për çdo rrugë drejt sheshit të ndërtimit dhe ndërmjet shesheve të ndryshëm të ndërtimit. Rrugët ekzistuese, atje ku është e nevojshme, do të përmirësohen në drejtim të sigurisë rrugore (zgjerim i rrugës, rritje e kapacitetit mbajtës) që të mundësojë trafik të sigurtë të automjeteve të përmasave të mëdha që synon të mobilizojë kontraktori. Rrugë të reja aksesit do të hapen vetëm në vende ku për shkak të terrenit natyror (shpate të pjerrët etj.) nuk është i mundur aksesit i gjurmës së tubacionit nëpërmjet rrugëve ekzistuese. Do të përdoret informacioni mbi territorin për të shmangur qendrat e banuara. Kryerja e një analize “Swept path” e cila është në gjendje të tregojë se itinerarët e planifikuar mund të akomodojnë lëvizjen e automjetit më të gjatë dhe të gjerë që synon të mobilizojë Kontraktori, pa dëmtuar pronat dhe objektet, veçanërisht në zona ku hapsira për manovrimin e automjeteve është e kufizuar, të tilla si kalimet nëpër fshatra ose të ngjashme me to. 						

Subjekti	Ndikimet	Mundësia e zbutjes së ndikimeve	Vlerësimi i ndikimit – përpara masave						Masat zbutëse	Vlerësimi i ndikimit – pas masave					
			SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA MJEDISORE	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË NGJASE	SHUMATORE		SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË	SHUMATORE
								<ul style="list-style-type: none"> Informimi i autoriteteve që administrojnë zonat që do të përshkojnë automjetet e projektit në lidhje me itinerarin dhe karakteristikat e flotës së automjeteve të ndërtimit (shpeshtësia e kalimit, madhësia dhe pesha e kamionëve, materialet që transportojnë). Nëse përdoren rrugë ekzistuese, është e nevojshme të përcaktohet dhe regjistrohet gjendja “origjinale” e rrugëve të përdorura dhe objekteve të afërt në mënyrë që të mund të justifikohen ankesat e mëvonshme të pronarit dhe të mund të identifikohen e riparohen dëmtimet e mundshme që rezultojnë nga përdorimi. Procedura e përcaktimit të gjendjes “origjinale” të përfshijë minimalisht: një vizitë në vend në prani të përfaqësuesit të autoritetit mirëmbajtës të rrugës, inspektimin e rrugëve dhe objekteve të afërt të cilët mund të dëmtohen nga ndërtimi (nëse ka të tillë), dhe dokumentimi i kujdesshëm i kushteve “origjinale” përmes fotografimit dhe regjistrimeve video. Këto regjistrime do të përdoren si standarti përkundrejt të cilit do të vlerësohet cilësia e punimeve të rehabilitimit kur të përfundojnë operacionet e ndërtimit. Nëse në disa raste alternativa e vetme janë rrugët ekzistuese përmes qendrave të banuara, nevojitet të hartëzohen objektet e ndjeshme me trafik të shtuar dhe prani njerëzore (shkolla, kopshte fëmijësh, spitale, objekte të besimit, objekte kulturore, sociale dhe të kohës së lirë, sportive etj.) me qëllim që të shmangen dhe garantohet siguria publike. Me përjashtim të kushteve të veçanta, automjetet e rënda (d.m.th. automjete me peshë më shumë se 3.5 ton) nuk do të përdorin rrugët publike gjatë natës, ndërmjet 22:00 dhe 06:00. Asnjë nga automjetet e projektit nuk do të lejohet të qarkullojë nëpër fshatra nga 20:00 deri në 08:00. Në përputhje me orarin e turneve shkollore, automjetet e rënda të projektit (d.m.th. automjete me peshë më shumë se 3.5 ton) do të ndalohen të qarkullojnë nëpër fshatra kur nxënësit shkojnë dhe kthehen nga shkolla. Shpejtësia maksimale e të gjithë makinerive duhet të përmbushë kufizimet e shpejtësisë në Shqipëri ose kufizimet e mëposhtme, cilado qoftë më e ulëta: 20 km/h brenda zonave të punës, fshatrave dhe 							

Subjekti	Ndikimet	Mundësia e zbutjes së ndikimeve	Vlerësimi i ndikimit – përpara masave						Masat zbutëse	Vlerësimi i ndikimit – pas masave					
			SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA MJEDISORE	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË NGJASE	SHUMATORE		SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË	SHUMATORE
									<p>qendrave të banuara, që nga 100 m para shtëpisë së parë; 40 km/h në qytete; 80 km/h në rrugë të pashtruara jashtë fshatrave dhe qyteteve.</p> <ul style="list-style-type: none"> Në koordinim me autoritetet kompetente shqiptare, Kontraktori do të sigurojë dhe instalojë përgjatë rrugëve publike që përdor projekti, tabelat sinjalizuese për flotën e automjeteve, kur shenjat publike nuk janë të përshtatshme. Kontraktori të pajisë çdo shofer të tij me një hartë në shkallë të përshtatshme të rrugëve të autorizuara për përdorim, ku tregohen qartë shpejtësitë maksimale të autorizuara dhe të sigurohet për mirëkuptimin e tyre. Zbatimi, kontrolli dhe dokumentimi në vend i dispozitave për ndalimin e drejtimit të automjetit në gjendje të dehur. Duhet të prezantohen mekanizmat për kontrollin e shoferëve dhe dokumentimin e kontrolleve. 						
	Ndryshime të vogla në cilësinë e ajrit në qendrat e banuara në afërsi të zonave të ndërtimit (përfshirë kampet).	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	2	1	1	4	1	5	<p>Informacioni për mundësinë e paraqitjes së një ankese dhe mënyrën e paraqitjes, duhet të komunikohet qartë dhe me transparencë. <i>Masat listohen tek Cilësia e ajrit.</i></p>	1	1	1	3	1	4
	Ndikim nga zhurma në qendrat e banuara në afërsi të zonave të ndërtimit (përfshirë kampet).	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	2	1	1	4	3	7	<p>Informacioni për mundësinë e paraqitjes së një ankese dhe mënyrën e paraqitjes, duhet të komunikohet qartë dhe me transparencë. <i>Masat listohen tek Zhurma.</i></p>	1	1	1	3	3	6
	Ndërprerja e sistemeve të kullimit dhe ujitjes.	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet	2	1	1	4	3	7	<p>Informacioni për mundësinë e paraqitjes së një ankese dhe mënyrën e paraqitjes, duhet të komunikohet qartë dhe me transparencë.</p>	1	1	1	3	1	4

Subjekti	Ndikimet	Mundësia e zbatjes së ndikimeve	Vlerësimi i ndikimit – përpara masave						Masat zbutëse	Vlerësimi i ndikimit – pas masave					
			SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA MËDISORE	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË NGJASE	SHUMATORE		SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË	SHUMATORE
		përmasat zbatimit të masave.							<i>Masat listohen tek Të mirat publike, shërbimet, infrastruktura dhe transporti përfshirë trafikun.</i>						
	Dëmtime të elementëve mekanikë të ujësjellësve ose dëmtime të kabllove dhe linjave të energjisë elektrike dhe telekomunikacionit	Ndikimi do të zbatet/zvogëlohet përmasat zbatimit të masave.	2	1	1	4	3	7	Informacioni për mundësinë e paraqitjes së një ankese dhe mënyrën e paraqitjes, duhet të komunikohet qartë dhe me transparencë. <i>Masat listohen tek Të mirat publike, shërbimet, infrastruktura dhe transporti përfshirë trafikun.</i>	1	1	1	3	1	4
	Ndryshime në rregulloren e trafikut, ngecje/vonesa në trafik ose kthim mbrapsht dhe një rrezik i lartë për aksidente trafiku	Ndikimi do të zbatet/zvogëlohet përmasat zbatimit të masave.	3	2	2	7	3	10	Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Menaxhimit të Trafikut përfshirë vlerësimin e detajuar të rrezikut – duke marrë në konsideratë afërsinë e trafikut të drejtpërdrejtë, shërbimeve që lidhen me të, paqëndrueshmërinë e themeleve etj. Itineraret që do të përshkojë flota e automjeteve dhe makinerive të projektit duhet të hartëzohen për çdo rrugë drejt sheshit të ndërtimit dhe ndërmjet shesheve të ndryshëm të ndërtimit. Rrugët ekzistuese, atje ku është e nevojshme, do të përmirësohen në drejtim të sigurisë rrugore (zgjerim i rrugës, rritje e kapacitetit mbajtës) që të mundësojë trafik të sigurtë të automjeteve të përmasave të mëdha që synon të mobilizojë kontraktori. Informimi i autoriteteve që administrojnë zonat që do të përshkojnë automjetet e projektit në lidhje me itinerarin dhe karakteristikat e flotës së automjeteve të ndërtimit (shpeshësia e kalimit, madhësia dhe pesha e kamionëve, materialet që transportojnë). Shpejtësia maksimale e të gjithë makinerive duhet të përmbushë kufizimet e shpejtësisë në Shqipëri ose kufizimet e mëposhtme, cilado qoftë më e ulëta: 20 km/h brenda zonave të punës, fshatrave dhe qendrave të banuara, që nga 100 m para shtëpisë së parë; 40 km/h në qytete; 80 km/h në rrugë të pashtruara jashtë fshatrave dhe qyteteve.	2	1	2	5	3	8

Subjekti	Ndikimet	Mundësia e zbutjes së ndikimeve	Vlerësimi i ndikimit – përpara masave						Masat zbutëse	Vlerësimi i ndikimit – pas masave					
			SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA MËDISORE	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË NGJASE	SHUMATORE		SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË	SHUMATORE
									<p>Në koordinim me autoritetet kompetente shqiptare, Kontraktori do të sigurojë dhe instalojë përgjatë rrugëve publike që përdor projekti, tabelat sinjalizuese për flotën e automjeteve, kur shenjat publike nuk janë të përshtatshme.</p> <p>Kontraktori të pajisë çdo shofer të tij me një hartë në shkallë të përshtatshme të rrugëve të autorizuara për përdorim, ku tregohen qartë shpejtësitë maksimale të autorizuara dhe të sigurohet për mirëkuptimin e tyre.</p> <p>Zbatimi, kontrolli dhe dokumentimi në vend i dispozitave për ndalimin e drejtimit të automjetit në gjendje të dehur. Duhet të prezantohen mekanizmat për kontrollin e shoferëve dhe dokumentimin e kontrolleve.</p> <p>Në orë të kufizuara, ofrimi i aksesit të përkohshëm në banesa për banorët lokalë duke vendosur pllaka çeliku mbi kanale; në rastet kur kufizimet në akses nuk mund të shmangen, duhet të gjenden zgjidhje alternative në bashkëpunim me autoritetet lokale dhe drejtuesit e komunitetit.</p> <p>Sigurimi i aksesit në prona private (toka bujqësore, kullota ose aktivitete të tjera bujqësore etj.) ose përcaktimi i alternativave të përshtatshme të aksesit në konsultim me pronarët ose përdoruesit.</p> <p>Informacioni për mundësinë e paraqitjes së një ankese dhe mënyrën e paraqitjes, duhet të komunikohet qartë dhe me transparencë.</p>						
Ndryshimet sociale dhe shtrirja gjinore (përfshirë fluksin e punës/punët orët migrantë)	<p>Rreziku i konfliktit social.</p> <p>Rrezik i shtuar i sjelljes jo të ligjshme dhe krimin.</p> <p>Rritja e barrës dhe konkurrencës për sigurimin e shërbimeve publike.</p> <p>Dhuna gjinore.</p>	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	2	1	2	5	2	7	<p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Menaxhimit të Shëndetit dhe Sigurisë së komunitetit.</p> <p>Zbatimi dhe nëse është i nevojshëm, ndryshimi i Planit të Angazhimit të Palëve të Interesit.</p> <p>Mbajtja e konsultimeve me popullatën e ndikuar, veçanërisht grupet e cënueshme të identifikuara, ku të paraqitet qartë dhe thjeshtë i gjithë informacioni mbi ndikimet e mundshme dhe masat zbutëse. Zbulimi i informacioneve që lidhen me projektin në mënyrë që palët e interesit dhe komunitetet lokale të kuptojnë këto rreziqe dhe ndikimet e mundshme, si dhe masat e propozuara për parandalimin, zbutjen dhe reagimin ndaj emergjencave.</p> <p>Zhvillimi i fushatave të ndërgjegjësimit për higjienën publike dhe mënyrën se si mund të përhapen sëmundjet.</p>	1	1	2	5	1	5

Subjekti	Ndikimet	Mundësia e zbutjes së ndikimeve	Vlerësimi i ndikimit – përpara masave						SHUMATORE	Masat zbutëse	Vlerësimi i ndikimit – pas masave					
			SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA MJEDISORE	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË NGJASE	SHUMATORE			SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË	SHUMATORE
	Rritja e rrezikut të sëmundjeve ngjitëse dhe barrës së shërbimeve shëndetësore lokale. Rritja e presionit ndaj akomodimit dhe qirave.								Ofrimi i materialeve edukative dhe rritja e ndërgjegjësimit për të shmangur ose minimizuar transmetimin e sëmundjeve ngjitëse të cilat mund të jenë të lidhura me fluksin e punëtorëve të përkohshëm/përhershëm të projektit (për komunitetin dhe punëtorët). Ndihmë në përmirësimin e infrastrukturës së kujdesit ndaj shëndetit. Zhvillimi i fushatave të ndërgjegjësimit mbi barazinë gjinore dhe të drejtat e grave. Zbatimi dhe nëse është i nevojshëm, ndryshimi i Mekanizmit të Ankesave që jepet në Planin e Angazhimit të Palëve të Interesit. Informacioni për mundësinë e paraqitjes së një ankese dhe mënyrën e paraqitjes, duhet të komunikohet qartë dhe me transparencë.							
Ekonomia dhe punësimi në nivel lokal	Efekte të mundshme të diskriminimit	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	1	1	2	4	1	5	Maksimizimi i punësimit lokal dhe blerjes së mallrave nga furnitorët lokalë. Të gjitha mundësitë e punësimit dhe mënyrat e aplikimit duhet të komunikohen qartë dhe informacioni duhet të jepet jo vetëm gjatë prezantimeve dhe konsultimeve por edhe përmes fletëpalosjeve të projektit, faqes së internetit të projektit. Ky informacion duhet të jetë i disponueshëm në zyrat qendrore të çdo bashkie, në territorin e së cilës kalon gjurma e IAP. Dakordësimi i Strategjisë së Punësimit me Kontraktorin kryesor. Strategjia e punësimit duhet: - të përfshijë kërkesat për punësimin e punëtorëve të pakualifikuar nga vendi dhe bashkitë që ndërpriten nga gazsjellësi; - të përshkruajë dhe kërkojë një proces të rregullt dhe transparent për të gjitha hapjet; - të përcaktojë vendet e synuara për rekrutimin e punëtorëve të pakualifikuar për secilën nga zonat e punimeve; - të inkurajojë zënie nga rezidentët e të gjitha punëve të pakualifikuara të shërbimit në kampet e punës; - të inkurajojë punësimin e individëve nga grupet e cënueshme kur kjo është e mundur, duke zbatuar politika jo diskriminuese. Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Menaxhimit të Fuqisë punëtore për adresimin e rreziqeve ndaj të drejtave të punëtorëve, standarteve të punës, shëndetit dhe sigurisë, duke përmbledhur pritshmëritë dhe	1	1	1	3	1	4	
	Efekte të mundshme të diskriminimit	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	1	1	2	4	1	5		1	1	1	3	1	4	

Subjekti	Ndikimet	Mundësia e zbutjes së ndikimeve	Vlerësimi i ndikimit – përpara masave						Masat zbutëse	Vlerësimi i ndikimit – pas masave					
			SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA MJEDISORE	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË NGJASE	SHUMATORE		SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË	SHUMATORE
									procedurat për ruajtjen e kushteve cilësore të punës, aktiviteteve dhe sjelljes.						
	Mundësi më e vogël për zhvillimin e biznesit	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	1	1	2	4	1	5	Zbatimi i një programi me faza të rritjes së kapaciteteve, i cili do t'u mundësojë kompanive lokale të arrijnë kualifikimet dhe çertifikimin e mundshëm me standartet përkatës mjaftueshëm përpara procesit të tenderimit. Informacioni mbi programin e rritjes së kapaciteteve duhet të komunikohet qartë gjatë konsultimeve publike.	1	1	1	3	1	4
	Mundësi më e vogël për zhvillimin e biznesit	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	1	1	2	4	1	5	Optimizimi i mundësive të punësimit përmes mundësive të copëtimit të tenderit në komponentë më të vegjël për të rritur mundësinë e dhënies së punëve individuale kompanive lokale. Si pjesë e procesit të tenderit, kërkesa ndaj kontraktorit për zhvillimin e një strategjie blerjesh e cila përcakton se si mund të optimizohet blerja e mallrave dhe shërbimeve lokale. Dakordësimi me autoritetet vendore për të lajmëruar të gjitha hapjet në mënyrë që të jenë të aksesueshme për komunitetet lokale. Ofrimi i informacionit të qartë për numrin dhe aftësitë e kërkuara për mundësitë e punësimit.	1	1	1	3	1	4
Përdorimi/aksesi i tokës dhe burimeve natyrore dhe ndikimi në kushtet e jetesës që lidhet me blerjen e tokës dhe pastrimin e saj	Humbje e përkohshme e tokës/pronave në zonat e ndërtimit.	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	2	1	2	5	1	6	Zhvillimi i konsultimeve dhe sigurimi i informacionit për të drejtat e kompensimit që do të përdorë projekti, si dhe mundësinë e paraqitjes së një ankese. Takimet me grupet e synuar duhet të mbahen me pronarët e tokave bujqësore, mbajtësit e të drejtave mbi tokën, dhe bujqërve në zonën e projektit, të cilët ndikohen më shumë nga projekti. Gjatë këtyre takimeve duhet të jepen të gjithë informacionet për projektin dhe të prezantohen ndikimet dhe përfitimet e mundshme si dhe, informacioni si mund të paraqitet një ankesë. Duhet të ofrohet ndihmë ligjore. Zbatimi i Planit të Restaurimit të Kushteve të jetesës. Krijimi i procedurës për përcaktimin e kushteve “origjinale” të elementëve të infrastrukturës që ndërpriten nga tubacioni ose shtrihen përgjatë gjurmës së tij, e cila përfshin dokumentimin e kushteve “origjinale” përmes fotografimit dhe rregjistrimeve video.	1	1	2	4	1	5
	Humbje e përkohshme e tokës/pronave dhe dëmtim i mundshëm i infrastrukturës që ndërpriten nga tubacioni/përgjatë tubacionit.	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	2	1	2	5	1	6		1	1	2	4	1	5
	Humbje e përkohshme e tokës/pronave dhe dëmtim i mundshëm i infrastrukturës që ndërpriten nga tubacioni/përgjatë tubacionit.	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	2	1	2	5	1	6		1	1	2	4	1	5

Subjekti	Ndikimet	Mundësia e zbatjes së ndikimeve	Vlerësimi i ndikimit – përpara masave						Masat zbutëse	Vlerësimi i ndikimit – pas masave					
			SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA MJEDISORE	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË NGJASE	SHUMATORE		SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË	SHUMATORE
	tokës/pronave në zonat e ndërtimit.	përmes zbatimit të masave.							<p>Pronarët ose mbajtësit e të drejtave të tokave dhe pronave kanë të drejtë për:</p> <ul style="list-style-type: none"> - restaurimin e të gjitha pronave në kushtet e para-projektit dhe/ose kostove të përgjithshme për restaurimin e të gjitha pronave të dëmtuara në kushtet e para-projektit; - asistencë derisa kushtet e restauruara të jetesës të prodhojnë të ardhura të barabarta ose mbi ato të skenarit pa projekt; - kompensimin për tokat; - kompensimin për strukturat ose zhvillimet në tokë; - kompensimin për kulturat bujqësore; - kompensimin për humbjen e prodhimit bujqësor. <p>Për pronarët e tokave: Kompensimi do të jetë në përputhje me legjislacionin kombëtar dhe KP 5 të BERZH.</p> <p>Vetëm për përdoruesit e tokës bujqësore: Kompensimi për çdo kulturë të përhershme bujqësore në vlerësimin vjetor të kulturës nga projekti për çdo vit; për kulturat shumëvjeçare në tarifën e projektit për kulturat shumëvjeçare.</p> <p>Kompensimi në koston e zëvendësimit për pronarët e zhvillimeve për çdo zhvillim dhe përmirësim të tokës (struktura të ujitjes dhe/ose kullimit, hangare, puse etj.)</p> <p>Toka pa pronar: subjekt i rishikimit rast pas rasti, toka e copëtuar nga aktivitetet e ndërtimit ose shndërruar në jo ekonomike për prodhim si rezultat i ndërtimit mund të deklarohet “tokë pa pronar” dhe bëhet e ligjshme për kompensim njësoj si më lart (qoftë përkohësisht ose gjithmonë tokë pa pronar).</p>						
	Humbje e përkohshme e tokës/pronave në zonat e ndërtimit.	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	2	1	2	5	1	6	<p>Zhvillimi i konsultimeve dhe sigurimi i informacionit për të drejtat e kompensimit që do të përdorë projekti, si dhe mundësinë e paraqitjes së një ankese.</p> <p>Takimet me grupet e synuar duhet të mbahen me pronarët e tokave bujqësore, mbajtësit e të drejtave mbi tokën, dhe bujqërve në zonën e projektit të cilët ndikohen më shumë nga projekti. Gjatë këtyre takimeve duhet të jepen të gjithë informacionet për projektin dhe të prezantohen</p>	1	1	2	4	1	5

Subjekti	Ndikimet	Mundësia e zbutjes së ndikimeve	Vlerësimi i ndikimit – përpara masave						Masat zbutëse	Vlerësimi i ndikimit – pas masave					
			SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA MËDËSORE	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË NGJASE	SHUMATORE		SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË	SHUMATORE
									ndikimet dhe përfitimet e mundshme si dhe, informacioni si mund të paraqitet një ankesë. Duhet të ofrohet ndihmë ligjore. Punëtorët e prekur kanë të drejtën e kompensimit për humbjen e përkohshme të të ardhurave.						
Të mirat publike, shërbimet, infrastruktura përfshirë trafikun	Dëmtim i mundshëm i sistemeve të tjerë të infrastrukturës.	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	2	1	1	4	3	7	<p>Krijimi i procedurës për përcaktimin e kushteve “origjinale” të elementëve të infrastrukturës që ndërpriten nga tubacioni ose shtrihen përgjatë gjurmës së tij, e cila përfshin dokumentimin e kushteve “origjinale” përmes fotografimit dhe rregjistrimeve video. Këto rregjistrime do të përdoren si standartet përkundrejt të cilave do të vlerësohet cilësia e punimeve restauruese pasi të ketë përfunduar ndërtimi.</p> <p>Në se përdoren rrugë ekzistuese, është e nevojshme të përcaktohet dhe regjistrohet gjendja “origjinale” e rrugëve të përdorura dhe objekteve të afërt në mënyrë që të mund të justifikohen ankesat e mëvonshme të pronarit dhe të mund të identifikohen e riparohen dëmtimet e mundshme që rezultojnë nga përdorimi.</p> <p>Kryerja e një analize “Swept path” e cila është në gjendje të tregojë se itinerarët e planifikuar mund të akomodojnë lëvizjen e automjetit më të gjatë dhe të gjerë që synon të mobilizojë Kontraktori, pa dëmtuar pronat dhe objektet, veçanërisht në zona ku hapsira për manovrimin e automjeteve është e kufizuar, të tilla si kalimet nëpër fshatra ose të ngjashme me to.</p> <p>Konsultimi me pronarët/mbajtësit e të drejtave të tokës dhe infrastrukturës në afërsi të gjurmës së tubacionit përpara ndërtimit për të identifikuar nevojën për ndërprerjen nga tubacioni ose kalimin përreth infrastrukturës.</p> <p>Kryerja e ndërtimit në përputhje me procedurat e ndërtimit dhe planifikimin dhe, praktikat e mira të menaxhimit të sheshit të ndërtimit. Çdo objekt infrastrukturor i ndërprerë nga tubacioni ose shqetësuar gjatë ndërtimit, duhet të ruhet sa më shumë të jetë e mundur.</p> <p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Infrastrukturës dhe Shërbimeve Publike.</p>	1	1	1	3	1	4

Subjekti	Ndikimet	Mundësia e zbutjes së ndikimeve	Vlerësimi i ndikimit – përpara masave						Masat zbutëse	Vlerësimi i ndikimit – pas masave					
			SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA MJEDISORE	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË NGJASE	SHUMATORE		SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË	SHUMATORE
	Vonesa ose ngecje në rrugët e aksesit.	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	3	2	2	7	3	10	<p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Menaxhimit të Trafikut.</p> <p>Plani duhet të konsiderojë shmangien e të gjithë pikave të mundshme të konfliktit ndërmjet tubacionit të planifikuar dhe trafikut ekzistues dhe të përfshijë vlerësimin e detajuar të rrezikut – përfshirë mundësitë e vonesave dhe dyndjes në rrugët e aksesit.</p> <p>Autoritetet që administrojnë zonat që do të përshkojnë automjetet e projektit do të informohen në lidhje me itinerarin dhe karakteristikat e flotës së automjeteve të ndërtimit (shpeshtësia e kalimit, madhësia dhe pesha e kamionëve, materialet që transportojnë).</p> <p>Me përjashtim të kushteve të veçanta, automjetet e rënda (d.m.th. automjete me peshë më shumë se 3.5 ton) nuk do të përdorin rrugët publike gjatë natës, ndërmjet 22:00 dhe 06:00. Asnjë nga automjetet e projektit nuk do të lejohet të qarkullojë nëpër fshatra nga 20:00 deri në 08:00. Në përputhje me orarin e turneve shkollore, automjetet e rënda të projektit (d.m.th. automjete me peshë më shumë se 3.5 ton) do të ndalohen të qarkullojnë nëpër fshatra kur nxënësit shkojnë dhe kthehen nga shkolla.</p> <p>Kontraktori të pajisë çdo shofer të tij me një hartë në shkallë të përshtatshme të rrugëve të autorizuara për përdorim, ku tregohen qartë shpejtësitë maksimale të autorizuara dhe të sigurohet për mirëkuptimin e tyre.</p>	2	1	2	5	3	8
Shëndeti dhe Siguria e komunitetit	Sëmundje të mundshme, presion ndaj shëndetit të komunitetit dhe burimeve shëndetësore lokale	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	2	1	2	5	2	7	<p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Menaxhimit të Shëndetit dhe Sigurisë së komunitetit duke adresuar të gjitha çështjet e sigurisë dhe rrezikut (përfshirë aksidentet) të identifikuar në vlerësim dhe të gjitha standartet e zbatueshme të sigurisë - plani gjithashtu përfshin vlerësimin e kapaciteteve/nevojave për pajisje dhe personel spitalor.</p> <p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Menaxhimit të Trafikut.</p> <p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Menaxhimit të Shëndetit dhe Sigurisë në vendin e punës.</p> <p>Përgatitja dhe zbatimi i Procedurës së Menaxhimit të Materialeve të Rrezikshme.</p> <p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Parandalimit dhe Veprimit ndaj Ndotjes.</p>	1	1	2	4	1	5

Subjekti	Ndikimet	Mundësia e zbutjes së ndikimeve	Vlerësimi i ndikimit – përpara masave						Masat zbutëse	Vlerësimi i ndikimit – pas masave					
			SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA MJEDISORE	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË NGJASE	SHUMATORE		SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË	SHUMATORE
									<p>Mbajtja e konsultimeve me popullatën e ndikuar, veçanërisht grupet e cënueshme të identifikuar, ku të paraqitet qartë dhe thjeshtë i gjithë informacioni mbi ndikimet e mundshme dhe masat zbutëse. Zbulimi i informacioneve që lidhen me projektin në mënyrë që palët e interesit dhe komunitetet lokale të kuptojnë këto rreziqe dhe ndikimet e mundshme, si dhe masat e propozuara për parandalimin, zbutjen dhe reagimin ndaj emergjencave.</p> <p>Zhvillimi i fushatave të ndërgjegjësimit për higjienën publike dhe mënyrën se si mund të përhapen sëmundjet.</p> <p>Ofrimi i materialeve edukative dhe rritja e ndërgjegjësimit për të shmangur ose minimizuar transmetimin e sëmundjeve ngjitëse të cilat mund të jenë të lidhura me fluksin e punëtorëve të përkohshëm/përhershëm të projektit (për komunitetin dhe punëtorët).</p> <p>Ndihmë në përmirësimin e infrastrukturës së kujdesit ndaj shëndetit.</p> <p>Zbatimi dhe nëse është i nevojshëm, ndryshimi i Mekanizmit të Ankesave që jepet në Planin e Angazhimit të Palëve të Interesit. Informacioni për mundësinë e paraqitjes së një ankese dhe mënyrën e paraqitjes, duhet të komunikohet qartë dhe me transparencë.</p>						
Shëndeti dhe Siguria në vendin e punës	Plagosje të mundshme dhe rrezik shëndetësor nga materialet e rrezikshme	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	2	1	2	5	2	7	<p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Menaxhimit të Shëndetit dhe Sigurisë në vendin e punës.</p> <p>Përgatitja dhe zbatimi i Procedurës së Menaxhimit të Materialeve të Rrezikshme.</p> <p>Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Parandalimit dhe Veprimit ndaj Ndotjes.</p> <p>Punëtorët në sheshin e ndërtimit duhet të ndjekin dhe përmbushin parimet e parashkuara dhe rregulloret për sigurinë në vendin e punës.</p> <p>Duhet të ofrohet një program bazik trajnimi profesional dhe, sipas nevojës, kurse të veçantë, për të siguruar që punëtorët të orientohen në rreziqet specifike të detyrave individuale të punës.</p> <p>Përmes specifikimeve të duhura në kontratë dhe monitorimit, punëdhënësi duhet të sigurohet që ofruesit e shërbimit, ashtu si edhe kontraktorët dhe nënkontraktorët e punës, janë të trajnuar në mënyrën e duhur përpara fillimit të punës.</p>	1	1	2	4	1	5

Subjekti	Ndikimet	Mundësia e zbutjes së ndikimeve	Vlerësimi i ndikimit – përpara masave						Masat zbutëse	Vlerësimi i ndikimit – pas masave					
			SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA MËDJSORE	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË NGJASE	SHUMATORE		SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË	SHUMATORE
								Bashkëpunimi dhe koordinimi me infrastrukturën lokale shëndetësore dhe të sigurisë.							
Grupet e cënueshme	<p>Perceptim negativ i IAP.</p> <p>Mundësi e pakët për pjesëmarrje në sistemin e vendimmarrjes.</p> <p>Pabarazia gjinore.</p> <p>Rreziku i konflikteve sociale.</p> <p>Dhuna gjinore.</p> <p>Rrezik i shtuar nga sëmundjet ngjitëse.</p> <p>Puna e fëmijëve.</p> <p>Rreziku i konflikteve sociale.</p> <p>Rrezik i shtuar I sëmundjeve ngjitëse dhe barrës së shërbimeve shëndetësore lokale.</p> <p>Rreziku i konflikteve sociale.</p> <p>Ndryshime të përhershme ose të përkohshme në përdorimin e tokës.</p>	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	1	1	2	4	1	5	<p>Zbatimi dhe nëse është i nevojshëm, ndryshimi i Planit të Angazhimit të Palëve të Interesit.</p> <p>Kryerja e konsultimeve me njerëzit e prekur, veçanërisht përfaqësuesit e grupeve të cënueshme. Përdorimi i metodave më të mira të konsultimit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gratë – takime të organizuara veçanërisht për gratë ku do të jepet i gjithë informacioni për projektin si dhe informacioni si paraqitet një ankesë. - Familjarë me të ardhura të ulta - takime të organizuara veçanërisht me përfaqësuesit e tyre ku do të jepet I gjithë informacioni për projektin, paraqiten ndikimet e mundshme dhe përfitimet si dhe informacion si paraqitet një ankesë. - Familjarë pa të drejta ligjore mbi tokën - takime të organizuara veçanërisht me përfaqësuesit e tyre ku do të jepet i gjithë informacioni për projektin, paraqiten ndikimet e mundshme dhe përfitimet si dhe, informacioni si paraqitet një ankesë; ofrimi i ndihmës ligjore. - Romët - takime të organizuara veçanërisht me përfaqësuesit e tyre ku do të jepet i gjithë informacioni për projektin, paraqiten ndikimet e mundshme dhe përfitimet si dhe, informacioni si paraqitet një ankesë. - Fëmijët dhe të rinjtë – gjatë prezantimit publik jepet i gjithë informacioni mbi projektin që lidhet me fëmijët dhe të rinjtë, përfshirë ndikimet e mundshme dhe përfitimet si dhe, informacioni si të paraqitet një ankesë. - Të moshuarit/pensionistët – fletëpalosje të shpërndara direkt në banesat e gjithsecilit me informacion të qartë dhe të thjeshtë për t’u lexuar mbi projektin dhe ndikimet e mundshme dhe përfitimet si dhe, informacionin si të paraqitet një ankesë. Kur shpërndahen fletëpalosjet, duhet të kontrollohet aftësia e secilit prej këtyre personave për të lexuar. Nëse familja përbëhet nga persona analfabetë, informacioni i fletëpalosjes duhet të prezantohet me gojë; ofrimi i ndihmës ligjore. - Pronarët, mbajtësit e të drejtave të tokës bujqësore dhe bujqit në zonën e projektit - takime të organizuara veçanërisht me përfaqësuesit e tyre ku do të jepet i gjithë informacioni për projektin (përfshirë informacionin mbi 	1	1	1	3	1	4

Subjekti	Ndikimet	Mundësia e zbutjes së ndikimeve	Vlerësimi i ndikimit – përpara masave						SHUMATORE	Masat zbutëse	Vlerësimi i ndikimit – pas masave					
			SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA MËDISORE	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË NGJASE	SHUMATORE			SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË	SHUMATORE
									<p>kompensimin), paraqiten ndikimet e mundshme dhe përfitimet si dhe, informacioni si paraqitet një ankesë; ofrimi i ndihmës ligjore.</p> <p>Zbatimi dhe nëse është i nevojshëm, ndryshimi i Mekanizmit të Ankesave që jepet në Planin e Angazhimit të Palëve të Interesit. Informacioni për mundësinë e paraqitjes së një ankese dhe mënyrën e paraqitjes, duhet të komunikohet qartë dhe me transparencë.</p> <p>Zbatimi i Planit të Rehabilitimit të Kushteve të jetesës.</p> <p>Maksimizimi i punësimit lokal dhe blerjes së mallrave nga furnitorët lokalë.</p> <p>Dakordësimi i Strategjisë së Punësimit me Kontraktorin kryesor. Strategjia e punësimit duhet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - të përfshijë kërkesat për punësimin e punëtorëve të pakualifikuar nga vendi dhe bashkitë që ndërpriten nga gazsjellësi; -të përshkruajë dhe kërkojë një proces të rregullt dhe transparent për të gjitha hapjet; -të përcaktojë vendet e synuara për rekrutimin e punëtorëve të pakualifikuar për secilën nga zonat e punimeve; -të inkurajojë zënien nga rezidentët e të gjitha punëve të pakualifikuara të shërbimit në kampet e punës; - të inkurajojë punësimin e individëve nga grupet e cënueshme kur kjo është e mundur. <p>Të zbatojë politikën e tolerancës zero ndaj punës së fëmijëve si dhe politikë jo diskriminuese.</p>							
Trashëgimia kulturore	Mundësi ndikimi në vendet arkeologjike të pazbuluara	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	2	1	2	5	1	6	<p>Zbatimi i Planit të përgatitur të Menaxhimit dhe Monitorimit të Trashëgimisë Kulturore (PMMTK).</p> <p>Një vrojtim /monitorim arkeologjik i pandërprerë duhet të kryhet përgjatë gjurmës së IAP gjatë punimeve të gërmimit. Kontraktori vendos kush do të jetë përgjegjës për monitorimin e gërmimeve në të gjitha zonat me qëllim që të përcaktohet kush duhet të trajnohet dhe dokumentojë këtë masë.</p> <p>Procedura e gjetjeve rastësore duhet të përgatitet, zbatohet dhe komunikohet me të gjithë personelin e ndërtimit në zonat e ndërtimit.</p> <p>Procedura përfshin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizimi i arkeologovë në gatishmëri përpara se të kontraktohen për trajtimin e një gjetjeje arkeologjike nëse ndodh gjetje rastësore; 	1	1	1	3	1	4	

Subjekti	Ndikimet	Mundësia e zbutjes së ndikimeve	Vlerësimi i ndikimit – përpara masave						Masat zbutëse	Vlerësimi i ndikimit – pas masave					
			SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA	MJEDISORE	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË		NGJASE	SHUMATORE	SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA	EFEKTI
									<p>- monitorimi i aktiviteteve ndërtimore nga një profesionist;</p> <p>- ndërprerja e punës në afërsi të çdo zbulimi të ri arkeologjik dhe konsultimi me autoritetet përkatëse;</p> <p>- përcaktimi i periudhës së njoftimit të institucioneve përkatëse të autorizuar (lokale dhe shtetërore);</p> <p>- raportimi i kërkesave për gjetjet rastësore.</p> <p>Çdo gjetje rastësore nuk do të preket derisa një specialist i kualifikuar dhe çertifikuar të bëjë vlerësimin. Zona e zbulimit të gjetjes rastësore do të shenjohet në mënyrën e duhur (d.m.th. me një rrethim plastik me ngjyrë të kuqe me shikueshmëri të lartë, në distancë minimale prej 50 m).</p> <p>Në se kërkohet shpëtimi i një gjetje rastësore arkeologjike, shpëtimi do të kryhet në përputhje me standartet shqiptare dhe ndërkombëtare dhe me mbikqyrje dhe përfshirje të institucioneve shtetërore përkatëse.</p> <p>Puna do të rifillojë vetëm pas lejes zyrtare të dhënë nga instituti përkatës i autorizuar (Instituti i Monumenteve të Kulturës).</p> <p>Në rastin e zbulimit të dëshmive të veprimtarisë njerëzore gjatë lëvizjes së dherave:</p> <ul style="list-style-type: none"> - varreza humane, - municione dhe predha të pashpërthyer, - gropa të varrosjes së kafshëve të sëmura, <p>duhet të raportohet tek autoritetet civile.</p> <p>Në afërsi të memorialit (në distancë 100 m nga progresiva 11+800) dhe Kishës së Shën Mëhillit (në distancë 100 m nga progresiva 133+900): është e nevojshme të zbatohet teknika të minimizimit të dridhjeve dhe teknika ndërtimi me ndikim të ulët. Në rastet kur një pjesë ose i gjithë objekti i trashëgimisë kulturore dëmtohet për shkak të dridhjeve të tepërta, duhet të thërriten menjëherë specialistët e ruajtjes së ndërtesave për riparimin e strukturës.</p> <p>Duke qenë se disa lloje ndotjesh mund të dëmtojnë arkitekturën e gurit, nevojitet të kryhet një vlerësim i strukturës për memorialin (në distancë 100 m nga progresiva 11+800) dhe Kishën e Shën Mëhillit (në distancë 100 m nga progresiva 133+900). Vlerësimi do të tregojë rrezikun e ndikimeve</p>						

Subjekti	Ndikimet	Mundësia e zbutjes së ndikimeve	Vlerësimi i ndikimit – përpara masave						Masat zbutëse	Vlerësimi i ndikimit – pas masave								
			SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA MJEJISORE	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË NGJASE	SHUMATORE		SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË	SHUMATORE			
									nga ndotja për këto dy zona dhe propozojë masa mbrojtëse ndaj ndikimeve të mundshme. Në rast se aksesit në një zonë të rëndësishme të trashëgimisë kulturore është i kufizuar ose bllokuar, duhet të sigurohen rrugë alternative aksesit, duke përdorur të dhënat nga palët e interesit dhe duke njoftuar publikun për bllokimin dhe mënyrat alternative të aksesit.									
› Faza e funksionimit																		
Përdorimi/aksesi i tokës dhe burimeve natyrore dhe ndikimi në kushtet e jetesës që lidhet me përvetësimin e tokës dhe pastrimin e saj	Kufizime të detyrueshme në zonën prioritare të sigurisë – asnjë bimë me rrënjë të thella nuk mund të mbillet 5 m në secilën anë të boshtit të tubacionit, bimët bujqësore njëvjeçare mund të kultivohen.	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	1	3	2	6	2	8	Me komunitetet përgjatë gjurmës së IAP do të zhvillohen fushata informative për t'u siguruar që në zonën e sigurisë 30+30 m nuk janë planifikuar të ndërtohen apo ndërtuar godina dhe për zonën prioritare të sigurisë zbatohen kufizimet. Me qëllim që të sigurohet se pronarët e ullishtave, si dhe pronarët e mundshëm të pemishteve, e dinë saktësisht që në zonën 5+5 m (zona prioritare e sigurisë së gazsjellësit) nuk lejohet mbjellja e drurëve, pas shtrimit të tubacionit dhe mbushjes së kanalit, tubacioni do të shenjohet në këtë shtrirje duke vendosur shufra shënjuese çdo 50 m. Pronarët ose mbajtësit e të drejtave të tokave dhe pronave kanë të drejtë për: - kompensimin për kufizimet e detyrueshme në zonën prioritare të sigurisë; - kompensimin për kufizimet e detyrueshme në zonën e sigurisë; - kompensimin në vlerën e zëvendësimit për strukturat ose zhvillimet në tokë. Në rastin e përvetësimit të tokës për instalimet kompensimi i tokës do të bëhet si më poshtë: Për pronarët e tokës: Kompensimi për tokën në tarifën e përvetësimit të tokës nga projekti. Për përdoruesit e tokës bujqësore: Kompensimi për çdo të mbjellë njëvjeçare në vlerësimin vjetor të kulturës nga projekti për çdo vit; për të mbjellat shumëvjeçare në tarifën e projektit për kulturat shumëvjeçare.	1	3	2	6	1	7			
	Kufizime të detyrueshme në zonën e sigurisë. Brenda korridorit 30+30 m nuk mund të ndërtohen godina.	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	2	3	1	6	2	8	1	3	2	6	1	7				
	Humbje e tokës/pronave.	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	2	3	2	7	3	10	1	3	2	6	1	7				

Subjekti	Ndikimet	Mundësia e zbutjes së ndikimeve	Vlerësimi i ndikimit – përpara masave						Masat zbutëse	Vlerësimi i ndikimit – pas masave					
			SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA MJEDISORE	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË NGJASE	SHUMATORE		SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË	SHUMATORE
									<p>Kompensimi në koston e zëvendësimit për pronarët e zhvillimeve për çdo zhvillim dhe përmirësim të tokës (struktura të ujitjes dhe/ose kullimit, hangare, puse etj.)</p> <p>Në rastin e kompensimit për blerjen e të drejtës së servitutit në lidhje me kufizimet afatgjata operationale në zonat e kufizimeve (5+5 dhe 30+30) në tarifën e kufizimeve të tokës nga projekti (llogaritur si përqindje e tarifës së përvetësimit të tokës nga projekti).</p> <p>Parimet e propozuara të kompensimit: Në mjedis urban: 90% e vlerës së tokës Toka bujqësore: 50% e vlerës së tokës Kullota: 25% e vlerës së tokës Pyje: 100% e vlerës së tokës.</p>						
Shëndeti dhe Siguria e komunitetit	Ndikime të mundshme në shëndet. Ndikime në ajër, tokë dhe ujëra nga ndotja e mundshme gjatë dhe pas zjarrit.	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	2	2	1	5	1	6	Zbatimi i Planit të Menaxhimit të Shëndetit dhe Sigurisë së komunitetit. <i>Masat listohen tek situatat aksidentale.</i>	1	1	1	3	1	4
Shëndeti dhe Siguria në vendin e punës	Zhurme nga shpërthimi gazit. Rreziqe të mundshme nga: goditja e rrymës elektrike, ndriçimi i papërshtatshëm, operimi dhe mirëmbajtja e sistemeve mbyllëse, pamjaftueshmëria e shenjave paralajmëruese.	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	2	1	2	5	2	7	<p>Zbatimi i Planit të Menaxhimit të Shëndetit dhe Sigurisë në vendin e punës.</p> <p>Zbatimi i Procedurës së Menaxhimit të Materialeve të Rrezikshme.</p> <p>Zbatimi i Planit të Parandalimit dhe Veprimit ndaj Ndotjes.</p> <p>Punëtorët e operacioneve të mirëmbajtjes duhet të ndjekin dhe përbushin parimet e parashkruara dhe rregulloret për sigurinë në vendin e punës.</p> <p>Duhet të ofrohet një program bazik trajnimi profesional dhe, sipas nevojës, kurse të veçantë, për të siguruar që punëtorët të orientohen në rreziqet specifike të detyrave individuale të punës.</p> <p>Përmes specifikimeve të duhura në kontratë dhe monitorimit, punëdhënësi duhet të sigurohet që ofruesit e shërbimit, ashtu si edhe</p>	1	1	2	4	1	5

Subjekti	Ndikimet	Mundësia e zbutjes së ndikimeve	Vlerësimi i ndikimit – përpara masave						Masat zbutëse	Vlerësimi i ndikimit – pas masave					
			SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA MJEDISORE	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË NGJASE	SHUMATORE		SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË	SHUMATORE
									kontraktorët dhe nënkontraktorët e punës, janë të trajnuar në mënyrën e duhur përpara fillimit të punës.						
Trashëgimia kulturore	Ndërprerje e kontekstit kulturor.	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	1	2	1	4	2	6	Zbatimi i Planit të përgatitur të Menaxhimit dhe Monitorimit të Trashëgimisë Kulturore (PMMTK). Mbjellja dhe mirëmbajtja e brezit të gjelbërt përreth instalimeve.	1	2	1	4	2	5
Aksidentet madhore me pasoja në mjedis dhe ngjarjet e paplanifikuara															
› Faza ndërtimore															
Situatat aksidentale	Ndotje e mundshme e ajrit, tokës dhe ujërave gjatë dhe pas zjarrit	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	2	1	2	5	1	6	Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Reagimit ndaj Emergjencave në konsultim me autoritetet përkatëse, shërbimit të emergjencave/mbrojtjes civile dhe administratat e bashkive përgjatë gjurmës së gazsjellësit. Sigurimi i paisjeve të duhura për shuarjen e zjarrit.	1	1	1	3	1	4
	Ndotje e mundshme e tokës dhe ujërave.	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	2	1	2	5	1	6	Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Reagimit ndaj Emergjencave në konsultim me autoritetet përkatëse, shërbimit të emergjencave/mbrojtjes civile dhe administratat e bashkive përgjatë gjurmës së gazsjellësit. Përgatitja dhe zbatimi i Planit të Parandalimit dhe Veprimit ndaj Ndotjes. Sigurimi i materialeve të përshtatshme thithëse për mbledhjen e derdhjeve të fluidëve dhe lëngjeve (produkte hidrokarbure, kimikate etj.) në afërsi të zonave të furnizimit dhe ruajtjes së karburanteve, parkimit të makinerive të rënda dhe kamionëve dhe, shesheve të ndërtimit. Do të ofrohen trajnime periodike në mënyrë që kontraktorët përfshirë nënkontraktorët të kenë një ide të përgjithshme të planit të reagimit.	1	1	1	3	1	4
› Faza e funksionimit															
Situatat aksidentale	Ndotje e mundshme e ajrit, tokës dhe ujërave gjatë dhe pas zjarrit	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	2	1	2	5	1	6	Zbatimi i Planit të Reagimit ndaj Emergjencave. Besueshmëria e funksionimit të tubacionit duhet të ruhet përmes procedurave të mirëmbajtjes dhe monitorimit në përputhje me kodet e njohura të praktikës.	1	1	1	3	1	4

Subjekti	Ndikimet	Mundësia e zbutjes së ndikimeve	Vlerësimi i ndikimit – përpara masave						Masat zbutëse	Vlerësimi i ndikimit – pas masave					
			SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA MJEDISORE	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË NGJASE	SHUMATORE		SHKALLA	SHH&K	NDJESHMËRIA	EFEKTI	MUNDËSIA QË TË	SHUMATORE
	Ndotje e mundshme e tokës dhe ujërave.	Ndikimi do të zbutet/zvogëlohet përmes zbatimit të masave.	2	2	1	5	1	6	Zbatimi i një sistemi të brendshëm alarmi për rrjedhjet që raporton në kohë dhe mënyrën e duhur rrjedhjet aksidentale mund të ndihmojë në sigurimin e reagimit të shpejtë dhe eficient. Një sistem/plan alarmi duhet të përfshijë në mënyrë të qartë dhe detajuar informacionin për burimet dhe vendodhjen e rreziqeve të tillë. Zbatimi i Planit të Reagimit ndaj Emergjencave dhe Planit të Parandalimit dhe Veprimit ndaj Ndotjes.	1	1	1	3	1	4

9 Monitorimi mjedisor i zbatimit të projektit

Komponenti mjedisor	Monitorimi	Shpeshtësia/Frekuenca
Faza ndërtimore		
Ujërat	Monitorimi i cilësisë së ujërave të përdorur në kampet e punës (nëse shkarkohen në ujëra sipërfaqësorë ose nëntokësorë): <ul style="list-style-type: none"> > Oksigjeni i tretur > pH > Turbullira/lënda e ngurtë në pezulli > Vajra dhe graso > Koliformet 	Çdo muaj
	Monitorimi i ujit të përdorur për hidrotestim	Në vazhdimësi
	Monitorimi i ujit të hidrotestimit (para shkarkimit): <ul style="list-style-type: none"> > Oksigjeni i tretur > pH > Turbullira/lënda e ngurtë në pezulli > Vajra dhe graso > Koliformet 	Çdo javë gjatë hidrotestimit
	Monitorimi i rehabilitimit të lumit në kryqëzimet (me tubacionin): <ul style="list-style-type: none"> > Fotografi krahasuese të gjendjes së kryqëzimit para dhe pas > Mbulimi dhe shpërndarja e habitatit të rrjedhës 	Para kryerjes së punimeve të kalimit dhe pas rehabilitimit
Toka	Identifikimi dhe raportimi i shfaqjeve të erozionit: <ul style="list-style-type: none"> > Numri i rasteve të shfaqjes së erozionit shkaktuar nga projekti > Përqindja e shfaqjeve të erozionit të lidhur me projektin, të zbuluara dhe rehabilituara 	Në vazhdimësi
	Inspektim vizual periodik i punimeve: <ul style="list-style-type: none"> > Ngjarjet në të cilat makineritë janë identifikuar jashtë zonave të caktuara (brazit të punimeve, rrugëve të aksesit etj.) 	Çdo ditë
Biodiversiteti	Pas përfundimit të punimeve të gjurmimit duhet të organizohet monitorimi biologjik i shfaqjes së llojeve të bimëve invazive brenda zonave me rrezik të lartë dhe zonave të mbrojtura. Duhet të kryhet nga biologu (ose ekspert tjetër i ngjashëm) gjashtë muaj pas përfundimit të punimeve të gjurmimit, brenda brazit të punimeve aty ku mbulesa vegetative është dëmtuar. Në rast se gjenden lloje invazive ato duhen hequr dhe asgjësuar në mënyrën e duhur. Monitorimi duhet të kryhet vetëm një herë.	Gjashtë muaj pas përfundimit të punimeve të gjurmimit
Rreziqet sociale	Rregjistrimi i indikatorëve ekonomikë të kapaciteteve lokale dhe çështjeve socio-ekonomike: <ul style="list-style-type: none"> > Përqindja e fuqisë punëtore të pakualifikuar nga brenda vendit > Përqindja e kontraktorëve të trajnuar për politikat socio-ekonomike 	Çdo muaj
	Rregjistrimi i të dhënave për: marrëveshjet e nënshkruara për kompensimet, minuta takimi të konsultimeve: <ul style="list-style-type: none"> > Përqindja e pronarëve të prekur nga marrëveshjet e nënshkruara për kompensimin > Përqindja e takimeve të zhvilluar me minuta takimi 	Çdo muaj
	Rregjistrimi i të dhënave për: marrëveshjet e dokumentuara me autoritetet dhe kompanitë publike të shërbimeve: <ul style="list-style-type: none"> > Përqindja e subjekteve të prekur që kanë një marrëveshje të nënshkruar. > Orët e ndërprerjes së shërbimit (kanalizime ujërash të zeza, energji elektrike, ujijtje). 	Çdo muaj

Komponenti mjedisor	Monitorimi	Shpeshtësia/Frekuenca
	Monitorimi i mekanizmit/procesit të ankimimit me kohën e nevojshme të përgjigjes për të vlerësuar dhe përmirësuar në vijimësi aktivitetet e menaxhimit dhe analizuar prirjen e ankesave të komunitetit: <ul style="list-style-type: none"> › Numri i ankesave me përgjigje dhe të adresuara. 	Çdo muaj
	Monitorimi i trafikut: <ul style="list-style-type: none"> › Numri i automjeteve për çdo kategori › Numri i aksidenteve dhe ngjarjeve të tjera 	Kur ndërtimi kryhet pranë pikave të nxehta të identifikuara
	Monitorimi i trafikut: <ul style="list-style-type: none"> › Përqindja totale e ndërtimit të rrugëve të reja dhe të përmirësuara, krahasuar me planin origjinal 	Çdo muaj
	Monitorimi i shëndetit të punëtorëve; monitorimi i zbatimit të trajnimeve; monitorimi i infrastrukturës shëndetësore dhe paisjeve të ndihmës së parë: <ul style="list-style-type: none"> › Raportet e monitorimit dhe auditimit › Rregjistrimet e shqyrtimit të para-punësimit › Kryerja e kontroleve mjekësore të punëtorëve çdo 6 muaj › Rregjistrimi i trajnimeve › Rregjistrimi i kushteve të infrastrukturës shëndetësore dhe paisjeve të ndihmës së parë 	Çdo muaj
	Monitorimi dhe auditimi i Shëndetit & Sigurisë; vlerësimi i performancës SH&S të nënkontraktorëve; monitorimi i Paisjeve Personale Mbrojtëse: <ul style="list-style-type: none"> › Incidentet e përgjithshme të rregjistruara, incidentet e shoqëruar më paaftësi në punë, dhe indikatorë të tjerë të SH&S › Rregjistrimi i kontrollit të kushteve të PPM › Parametrat e kontrollit shëndetësor 	Audite javore të SH&S
	Kryerja e vrojtimit arkeologjik.	Në vazhdimësi gjatë punimeve të ndërtimit
Faza e funksionimit		
Të përgjithshme	Gjatë pesë viteve të parë të funksionimit duhet të kryhet inspektim visual i rregullt për monitorimin e rrëshqitjeve të mundshme të tokës dhe erozionit përgjatë gjurmës së tubacionit; nëse është e nevojshme dëmtimet e vrojtuar duhet të restaurohen.	Gjatë pesë viteve të parë të funksionimit të tubacionit
Toka	Kontroll periodik i rezultateve të rehabilitimit.	Dy herë në tremujor
Pyjet	Kontroll periodik i ri-pyllëzimit përgjatë brezit të punimeve dhe rrugëve të aksesit.	Një herë në vit
Zonat e mbrojtura	Pas përfundimit të punimeve të gërmimit duhet të organizohet monitorimi biologjik i shfaqjes së llojeve të bimëve invazive brenda kufijve të pejsazhit të mbrojtur të Lumit Buna-Velipojë. Duhet të kryhet nga biologu (ose ekspert tjetër i ngjashëm) tre herë në vit, brenda brezit të punimeve aty ku mbulesa vegetative është dëmtuar. Në rast se gjenden lloje invazive ato duhen hequr dhe asgjësuar në mënyrën e duhur. Monitorimi duhet të kryhet vetëm gjatë tre vjetëve.	Tre here në vit
Ndryshimet klimatike	Mirëmbajtja e rregullt e funksionimit të tubacionit, veçanërisht valvulave, në përputhje me standartet dhe udhëzimet ndërkombëtare të pranuar.	Në përputhje me standartet dhe udhëzimet ndërkombëtare të pranuar
Cilësia e ajrit	Mirëmbajtja e rregullt e instalimeve të djegies në Stacionet e Matjes dhe Reduktimit të Presionit të gazit.	Në përputhje me standartet dhe udhëzimet ndërkombëtare të pranuar
	Monitorimi i shkarkimeve në ajër në burimin e shkarkimeve (oxhakë): <ul style="list-style-type: none"> › Norma e rrjedhjes në dalje, › CO, 	One-time measurement, after

Komponenti mjedisor	Monitorimi	Shpeshtësia/Frekuenca
	<ul style="list-style-type: none"> › NOx › %O2 	putting above ground facilities (PRMS) to eork
Zhurma	<p>Matja e niveleve të zhurmës në objektet e banimit më të afërta ose në skajin më të afërt të qendrës së banuar nga Stacionet e Matjes dhe Reduktimit të Presionit të gazit, një herë gjatë 24 orëve pas hyrjes në funksionim të tubacionit:</p> <ul style="list-style-type: none"> › Nivelet e zhurmës së ditës dhe natës 	Një herë gjatë 24 orëve pas hyrjes në funksionim të tubacionit.
Rreziqet sociale	Monitorimi i mekanizmit/procesit të ankimit me kohën e nevojshme të përgjigjes për të vlerësuar dhe përmirësuar në vijimësi aktivitetet e menaxhimit dhe analizuar prirjen e ankesave të komunitetit.	Çdo muaj

10 Plani i Menaxhimit dhe Monitorimit Mjedisor dhe Social

PMMMS është dokumenti kuadër që përmbledh të gjitha masat mjedisore dhe sociale të kërkuara nga VNMS dhe që i shndërron ato në veprime menaxhimi. Planet e detajuara të zbatimit do të zhvillohen më tej dhe/ose ekzekutohen si rezultat të këtij PMMMS tre muaj përpara fillimit të ndërtimit dhe nëse është e nevojshme, një tjetër grup planesh në fund të ndërtimit të cilat do të shërbejnë për fazën e funksionimit.

Për këtë fazë të projektit ky është versioni i parë i PMMMS. PMMMS është një dokument që do të jetë subjekt i ndryshimeve të nevojshme të kontrolluara kur është e nevojshme (në rast të ndryshimit të Projektit Teknik, në se disa rezultate të procesit të konsultimit do të bien ndesh me masat zbutëse të parashikuara nga VNMS etj.).

PMMMS duhet të rishikohet, përditësohet dhe miratohet nga BERZH (përfshirë planet përkatëse të menaxhimit) së paku 3 muaj përpara fillimit të punimeve të ndërtimit.

PMMMS dhe planet përkatëse të menaxhimit duhet të miratohen nga BERZH duke mbrojtur zbatimin e masave zbutëse të parashikuara nga VNMS dhe për të garantuar që ndryshimet janë në përputhje me Politikën Mjedisore dhe Sociale të BERZH.

Objekti kryesor i Planit të Menaxhimit dhe Monitorimit Mjedisor dhe Social (PMMMS) është të ofrojë një kuadër për zbatimin e masave të identifikuar në Kapitullin 8 për shmangien, zbutjen ose zhdukjen e ndikimeve negative dhe, minimizimin dhe menaxhimin e rreziqeve për mjedisin, stafin ndërtues dhe operator si dhe popullsinë lokale nga aktivitetet e projektit. Si i tillë ai përshkruan qasjen e përgjithshme (dhe proceset e kontrollit) që duhet të zbatohen gjatë zbatimit të projektit dhe funksionimit. Ky dokument siguron një skemë të elementëve kryesorë që duhet të përmbajë PMMMS dhe nën-planeve individuale që duhet të përgatiten për projektin. Projekti ndjek një numër të madh masash zbutëse që rrjedhin nga vlerësimi i ndikimit (VNMS).

Qëllimi më i gjerë i PMMMS është të:

- Udhëheqë zbatimin e masave zbutëse dhe kërkesave të monitorimit të identifikuar përmes procesit të VNMS.
- Ofrojë një vështrim të përgjithshëm të politikave mjedisore dhe sociale, rregulloreve dhe standarteve të zbatueshme për projektin dhe të gjithë stafin e tij, përfshirë nënkontraktorët;
- Sigurojë që praktikën e mira të industrisë në lidhje me menaxhimin mjedisor dhe socio-ekonomik të adoptohen në të gjitha fazat (ndërtim, funksionim dhe mirëmbajtje dhe nxjerrje jashtë funksionimi);
- Përcaktojë strategjinë, metodën dhe qasjen kontrollit që sigurojnë zbatimin e masave për zbutjen efektive të ndikimeve negative mjedisore dhe socio-ekonomike;

- Sigurojë një kuadër për përputhshmërinë e monitorimit (auditimit dhe inspektimit) me qëllim që të sigurojë se zotimet e projektit për performancën mjedisore dhe socio-ekonomike të tij janë përmbushur;
- Sqarojë rolet dhe përgjegjësitë e sigurimit të pajtueshmërisë mjedisore, sociale, të shëndetit dhe sigurisë, gjatë fazës ndërtimore të projektit.
- Përshkruajë cilat hapa duhen ndjekur për të finalizuar Planet e ndryshëm të Menaxhimit përpara fillimit të ndërtimit.

Për arritjen e këtyre objektivave, PMMMS përmban informacionin e mëposhtëm:

- Përcaktimin e zotimeve mjedisore dhe sociale dhe masave zbutëse të identifikuar në VNMS dhe që do të zbatohen gjatë ciklit të jetës së projektit;
- Përshkrimin e veprimeve të menaxhimit, të nevojshme për zbatimin e zotimeve dhe strategjisë së zbutjes, përfshirë mënyrën në të cilën do të ekzekutohen, orarin, burimet dhe indikatorët kryesorë të performances;
- Përshkrimin e mjeteve të monitorimit dhe vlerësimit të performancës së veprimeve mjedisore dhe sociale, kështu ato mund të përshtaten dhe/ose përmirësohen.
- Përcaktimin e përgjegjësive: strukturave organizative, roleve, komunikimeve dhe procesit të raportimit të nevojshëm për zbatimin e PMMMS.

Operatori i IAP ka përgjegjësinë e gjithanëshme për zbatimin e masave zbutëse mjedisore, sociale, të shëndetit dhe sigurisë së projektit dhe detyrimin që t'i përfshijë këto masa në dokumentacionin e tenderit për punimet.

Një pjesë e përgjegjësisë për zbatimin e masave zbutëse dhe planeve të menaxhimit të parashkruara nga procesi i VNMS-së transferohet tek kontraktorët dhe përgjegjësia për disa plane menaxhimi është e operatorit të IAP siç tregohet në tabelën më poshtë.

Për të siguruar zbatimin e masave zbutëse të parashkruara nga VNMS, disa plane menaxhimi të MSHS do të lehtësojnë zbatimin e zotimeve të projektit, kërkesave, rregulloreve dhe standarteve:

Nr	Plani imenaxhimit	Përgjegjësia	Faza përkatëse e projektit	Afati i përfundimit	Afati i rishikimit	Miratimi i nevojshëm
1	Plani i Menaxhimit të Ujit	Kontraktorët	Faza ndërtimore	3 muaj përpara punimeve të ndërtimit	3 muaj pas ndryshimit thelbësor të projektit	BERZH 3 muaj përpara punimeve të ndërtimit
2	Plani i Parandalimit dhe Veprimit ndaj Ndotjes	Kontraktorët	Faza ndërtimore	3 muaj përpara punimeve të ndërtimit	3 muaj pas ndryshimit thelbësor të projektit	BERZH 3 muaj përpara punimeve të ndërtimit
		Operatori i IAP	Faza operacionale	6 muaj përpara operimit të IAP	3 muaj pas ndryshimit thelbësor të projektit	BERZH 6 muaj përpara operimit të IAP
3	Plani i Kontrollit të Erozionit dhe Sedimenteve	Kontraktorët	Faza ndërtimore	3 muaj përpara punimeve të ndërtimit	3 muaj pas ndryshimit thelbësor të projektit	BERZH 3 muaj përpara punimeve të ndërtimit
4	Plani i Kalimit të Rrjedhave Ujore	Kontraktorët	Faza ndërtimore	3 muaj përpara punimeve të ndërtimit	3 muaj pas ndryshimit thelbësor të projektit	BERZH 3 muaj përpara punimeve të ndërtimit
5	Plani i Menaxhimit të Hidrotestimit	Kontraktorët	Faza ndërtimore	3 muaj përpara punimeve të ndërtimit	3 muaj pas zbulimit të informacionit të PMMMS, VNMS dhe konsultimit	BERZH 3 muaj përpara punimeve të ndërtimit

Nr	Plani imenaxhimit	Përgjegjësia	Faza përkatëse e projektit	Afati i përfundimit	Afati i rishikimit	Miratimi i nevojshëm
					ose ndryshimit thelbësor të projektit	
6	Plani i Rehabilitimit dhe Rigjenerimit/Plani i Menaxhimit të Pejsazhit	Kontraktorët	Faza ndërtimore	3 muaj përpara punimeve të ndërtimit	3 muaj pas ndryshimit thelbësor të projektit	BERZH 3 muaj përpara punimeve të ndërtimit
		Operatori i IAP	Faza operacionale	6 muaj përpara operimit të IAP	3 muaj pas ndryshimit thelbësor të projektit	BERZH 6 muaj përpara operimit të IAP
7	Plani i Menaxhimit të Biodiversitetit	Kontraktorët	Faza ndërtimore	3 muaj përpara punimeve të ndërtimit	3 muaj pas ndryshimit thelbësor të projektit	BERZH 3 muaj përpara punimeve të ndërtimit
8	Plani i Menaxhimit të Mbetjeve	Kontraktorët	Faza ndërtimore	3 muaj përpara punimeve të ndërtimit	3 muaj pas ndryshimit thelbësor të projektit	BERZH 3 muaj përpara punimeve të ndërtimit
		Operatori i IAP	Faza operacionale	6 muaj përpara operimit të IAP	3 muaj pas ndryshimit thelbësor të projektit	BERZH 6 muaj përpara operimit të IAP
9	Plani i Angazhimit të Palëve të Interesit	Operatori i IAP	Faza para-ndërtimore	6 muaj përpara njoftimit të tenderit për punimet e ndërtimit	3 muaj pas ndryshimit thelbësor të projektit	BERZH 6 muaj përpara njoftimit të tenderit për punimet e ndërtimit
10	Plani i Restaurimit të Kushteve të Jetesës	Operatori i IAP	Faza para-ndërtimore	6 muaj përpara njoftimit të tenderit për punimet e ndërtimit	3 muaj pas ndryshimit thelbësor të projektit	BERZH 6 muaj përpara njoftimit të tenderit për punimet e ndërtimit
11	Plani i Menaxhimit të Shëndetit dhe Sigurisë së Komunitetit	Kontraktorët	Faza ndërtimore	3 muaj përpara punimeve të ndërtimit	3 muaj pas ndryshimit thelbësor të projektit	BERZH 3 muaj përpara punimeve të ndërtimit
		Operatori i IAP	Faza operacionale	6 muaj përpara operimit të IAP	3 muaj pas ndryshimit thelbësor të projektit	BERZH 6 muaj përpara operimit të IAP
12	Plani i Menaxhimit të Shëndetit dhe Sigurisë në Punë	Kontraktorët	Faza ndërtimore	3 muaj përpara punimeve të ndërtimit	3 muaj pas ndryshimit thelbësor të projektit	BERZH 3 muaj përpara punimeve të ndërtimit
		Operatori i IAP	Faza operacionale	6 muaj përpara operimit të IAP	3 muaj pas ndryshimit thelbësor të projektit	BERZH 6 muaj përpara operimit të IAP
13	Plani i Menaxhimit të Punësimit dhe Fuqisë Punëtore	Kontraktorët	Faza ndërtimore	3 muaj përpara punimeve të ndërtimit	3 muaj pas ndryshimit thelbësor të projektit	BERZH 3 muaj përpara punimeve të ndërtimit
14	Plani i Menaxhimit të Trafikut	Kontraktorët	Faza ndërtimore	3 muaj përpara punimeve të ndërtimit	3 muaj pas zbulimit të informacionit të PMMS, VNMS	BERZH 3 muaj përpara punimeve të ndërtimit

Nr	Plani imenaxhimit	Përgjegjësia	Faza përkatëse e projektit	Afati i përfundimit	Afati i rishikimit	Miratimi i nevojshëm
					dhe konsultimit ose ndryshimit thelbësor të projektit	
15	Plani i Menaxhimit dhe Monitorimit të Trashëgimisë Kulturore	Kontraktorët	Faza ndërtimore	3 muaj përpara punimeve të ndërtimit	3 muaj pas ndryshimit thelbësor të projektit	BERZH 3 muaj përpara punimeve të ndërtimit
16	Plani i Menaxhimit të Infrastrukturës dhe Shërbimeve Publike	Kontraktorët	Faza ndërtimore	3 muaj përpara punimeve të ndërtimit	3 muaj pas ndryshimit thelbësor të projektit	BERZH 3 muaj përpara punimeve të ndërtimit
17	Procedura e Menaxhimit të Materialeve të Rrezikshme	Kontraktorët	Faza ndërtimore	3 muaj përpara punimeve të ndërtimit	3 muaj pas ndryshimit thelbësor të projektit	BERZH 3 muaj përpara punimeve të ndërtimit
		Operatori i IAP	Faza operacionale	6 muaj përpara njoftimit të tenderit për punimet e ndërtimit	3 muaj pas ndryshimit thelbësor të projektit	BERZH 6 muaj përpara njoftimit të tenderit për punimet e ndërtimit
18	Plani i Reagimit ndaj Emergjencave	Kontraktorët	Faza ndërtimore	3 muaj përpara punimeve të ndërtimit	3 muaj pas ndryshimit thelbësor të projektit	BERZH 3 muaj përpara punimeve të ndërtimit
		Operatori i IAP	Faza operacionale	6 muaj përpara njoftimit të tenderit për punimet e ndërtimit	3 muaj pas ndryshimit thelbësor të projektit	BERZH 6 muaj përpara njoftimit të tenderit për punimet e ndërtimit